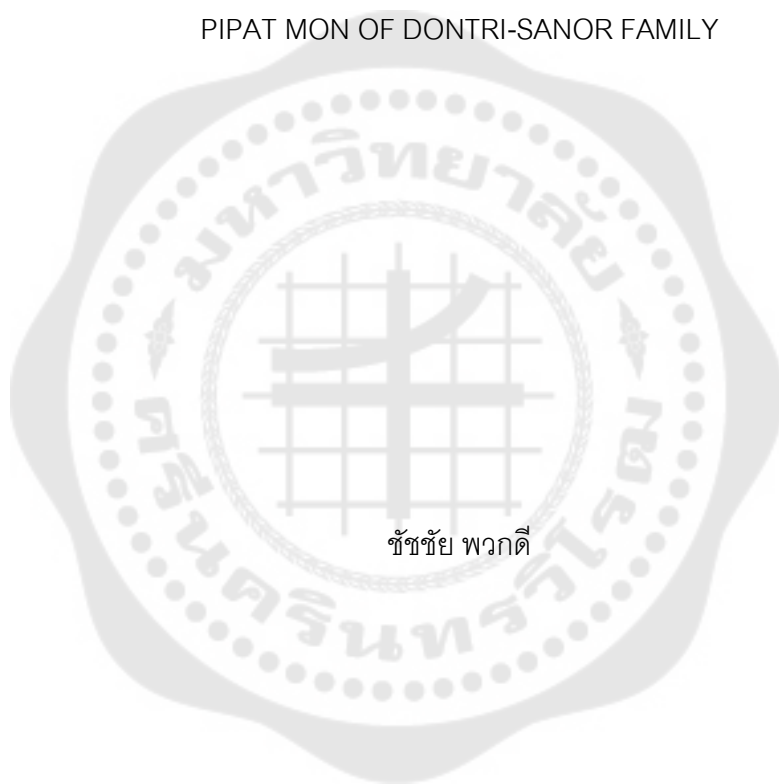

ปี่พาทย์มอญตระกูลดนตรีเสนาะ
PIPAT MON OF DONTRI-SANOR FAMILY

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปีพาทย์มอญตระกูลคนตรีเสนาะ

ชัชชัย พวกดี

ปริญญาบัตรนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชามานุษยวิทยามหาวิทยาลัย
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปีการศึกษา 2564

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

PIPAT MON OF DONTRI-SANOR FAMILY

CHATCHAI PUAKDEE

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of DOCTOR OF ARTS
(Ethnomusicology)

Faculty of Fine Arts, Srinakharinwirot University

2021

Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญาานิพนธ์
เรื่อง
ปีพาทย์มอญตระกูลดนตรีเสนาะ
ของ
ชัชชัย พวกดี

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชามานุษยวิทยามหาวิทยาลัย
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญาานิพนธ์

..... ที่ปรึกษาหลัก ..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิระ พันธุ์เสื่อ) (ศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี)

..... ที่ปรึกษาร่วม ..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.มานพ วิสุทธิแพทย์) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ จำนงค์สาร)

ชื่อเรื่อง	ปีพาทย์มอญตระกูลดนตรีเสนาะ
ผู้วิจัย	ซัชชัย พวงดี
ปริญญา	ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต
ปีการศึกษา	2564
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระ พันธุ์เสือ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	รองศาสตราจารย์ ดร. มานพ วิสุทธิแพทย์

งานวิจัย “ปีพาทย์มอญตระกูลดนตรีเสนาะ” เป็นงานวิจัยทางด้านมานุษยดุริยางควิทยา ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการลงเก็บข้อมูลภาคสนาม โดยมีจุดประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาประวัติปีพาทย์มอญตระกูลดนตรีเสนาะ การสืบทอด ปีพาทย์มอญตระกูลดนตรีเสนาะ ผลการศึกษาพบว่า บรรพบุรุษของตระกูลดนตรีเสนาะอพยพมาจากเมืองเมาะตะมะเข้ามาในประเทศไทยพร้อมกับเครื่องดนตรี “ฆ้องมอญ” โดยมีนายสีเป็นบุคคลสำคัญของตระกูลที่รับการสืบทอดดนตรี และได้รับการถ่ายทอดดนตรี ให้กับนายเงินซึ่งเป็นบุตร จนได้ก่อตั้งวงปีพาทย์มอญในราวปี พ.ศ. 2434 และจนมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก ผลงานสำคัญได้ถวายงานบรรเลงปีพาทย์มอญในงานพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ในปี พ.ศ. 2454 และงานพระศพของสมเด็จพระปิตุจฉาเจ้าสุทิมมาลมารศรี พระราชมารดาในสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ในปี พ.ศ. 2471 ได้รับประทานนามสกุล “ดนตรีเสนาะ” จากสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ในปัจจุบันการสืบทอดของวงปีพาทย์มอญตระกูลดนตรีเสนาะเป็นรุ่นที่ 4 มีวงปีพาทย์มอญในสายตระกูลดนตรีเสนาะจำนวน 2 วง ได้แก่ วงดนตรีเสนาะและ วงมงคลสิน นอกจากนี้ยังได้ถ่ายทอดเพลงมอญให้กับสำนักดนตรีที่สำคัญอีก 2 แห่ง ได้แก่ สำนักดนตรีบ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดอยุธยา และสำนักดนตรีบ้านอรรถกฤษณ์ จังหวัดปทุมธานี โดยยังคงรับใช้สังคมตามขนบวิถีวัฒนธรรมมอญ ประเพณี พิธีกรรม ความเชื่อ ความบันเทิง ด้วยแบบแผนวัฒนธรรมการบรรเลงปีพาทย์มอญและเพลงมอญของตระกูลดนตรีเสนาะในแบบดั้งเดิมไว้อย่างมั่นคงจนถึงปัจจุบัน

คำสำคัญ : ตระกูลดนตรีเสนาะ, ปีพาทย์มอญ, ประวัติ, การสืบทอด, การบรรเลง

Title	PIPAT MON OF DONTRI-SANOR FAMILY
Author	CHATCHAI PUAKDEE
Degree	DOCTOR OF ARTS
Academic Year	2021
Thesis Advisor	Assistant Professor Dr. Veera Phansue
Co Advisor	Associate Professor Dr. Manop Wisuttiapat

This research concerns Pipat Mon of the Dontri-Sanor Family, which is related to ethnomusicology. The objective of this research is to study the history of this ensemble, along with how knowledge is passed on and transmitted, after gathering data from both written documents and field research. This study reveals that Nai Si, the significant forefather of this school, migrated from Mottama to Thailand with a Mon gong. After that, his son, named Nai Juen, whom Master Si taught musical knowledge and all playing techniques until he became well known, performed the Piphat Mon at the funeral ceremony of King Rama V in 1913 and in the funeral ceremony of HRH Sukhuman Marasri the Princess Consort, and the mother of HRH Prince Paribatra Sukhumband in 1929. He also received the surname Dontri-sanor from HRH Prince Paribatra Sukhumband. Currently, the fourth generation of this family has organized two major schools, Ban Mai Hang Kraben School in Ayutthaya province and Ban Auttagrit School in Pathum Thani province. Both of these schools strictly adhere to Mon customs, beliefs, rituals and other musical traditions, as well as the particular styles and techniques of their ancestors in order to run their ensembles and continue to serve society.

Keyword : Dontri-Sanor family / Pipat Mon / History / Music transmission / Pipat Mon playing

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญาานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงได้ จากความอนุเคราะห์ช่วยเหลือและคำแนะนำของผู้ศาสตราจารย์ ดร.วีระ พันธุ์เสื่อ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.มานพ วิสุทธิแพทย์ อาจารย์ที่ปรึกษา ร่วม ที่ได้กรุณาที่ให้คำแนะนำข้อคิดเห็นตรวจสอบ และแก้ไขร่างปริญญาานิพนธ์ ผู้เขียนจึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมศักดิ์ พิภูลศรี ผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาให้เกียรติเป็น ประธานคณะกรรมการ โดยมีผู้ศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ จำนงค์สาร ประธานหลักสูตร เป็นกรรมการในการสอบ ปริญญาานิพนธ์ และได้กรุณาตรวจแก้ไขปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้ให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบคุณผู้ช่วย ศาสตราจารย์ ดร.รุจี ศรีสมบัติ และคณาจารย์ทุกท่านที่ให้ความรู้และชี้แนะแนวทางในการศึกษาวิจัย ขอขอบคุณ พี่แนน พี่นิ รวมถึงเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัยทุกท่าน ที่อำนวยความสะดวกและประสานงานในการทำปริญญา นิพนธ์ของผู้วิจัย

และที่สำคัญขอกราบขอบพระคุณบรรพบุรุษของตระกูลดนตรีเสนาะที่ได้นำพาวัฒนธรรมดนตรีปี่พาทย์ มอญทและเป็นต้นแบบให้กับวงการดนตรีไทย และขอขอบพระคุณคนในตระกูลดนตรีเสนาะทุกท่าน ได้แก่ นาง รุกขชาติ พวกดี นายชะอุ่ม ดนตรีเสนาะ (เสียดชีวิต) นางสาวปทุม ดนตรีเสนาะ พระครูปทุมวรคุณ อะคะวัฒน์โณ (ณรงค์ ดนตรีเสนาะ) นายสมาน พงษ์เจริญ นางสมพิศ พุ่มใหญ่ นายธงชัย ดนตรีเสนาะ นายพงษ์ศักดิ์ รักษามั่น นางสมบุญ หนูนงักดี นายจักรพันธ์ หนูนงักดี นายศุภกิจ พงษ์เจริญ นายรัตนจำเริญ ดนตรีเสนาะ นางเรวดี ฉัตร เอก นายรัชชัย พวกดี นางวิไลลักษณ์ มโนแสน และครอบครัวในสายตระกูลดนตรีเสนาะทุกท่านที่ไม่ได้เอยนาม รวมทั้งนายดิเรก อรรถกฤษณ์ จากสำนักดนตรีบ้านอรรถกฤษณ์ นายวรเทพ บุญจำเริญ จากสำนักดนตรีบ้านใหม่ หางกระเบน ที่ได้ให้ข้อมูลในการทำปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้ลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบคุณครอบครัว และน้องๆ เพื่อนร่วมรุ่นที่น่ารักทุกคน และขอรำลึกถึงนายชำนาญ (ต๋อง) แสงบุญ (เสียดชีวิต) ที่คอยช่วยเหลือและให้กำลังใจมาโดยตลอด ขอขอบคุณ ดร.พงศพิชญ์ แก้วกุลธร (น้องบอม) ที่แนะนำและ คอยช่วยเหลือในการทำปริญญาานิพนธ์

ท้ายนี้ขอคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายที่อยู่ในสากลโลก อันเป็นที่พึ่งให้ผู้วิจัยมี สติปัญญาในการจัดทำปริญญาานิพนธ์ให้สำเร็จลุล่วง และขอให้เป็นกตเวทิตาแต่บิดา มารดา ครอบครัวของผู้วิจัย ครูบาอาจารย์ ตลอดจนผู้เขียนงานวิจัย หนังสือ บทความที่เป็นฐานข้อมูล และให้ความรู้แก่ผู้วิจัยจนสามารถจัดทำ ให้ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

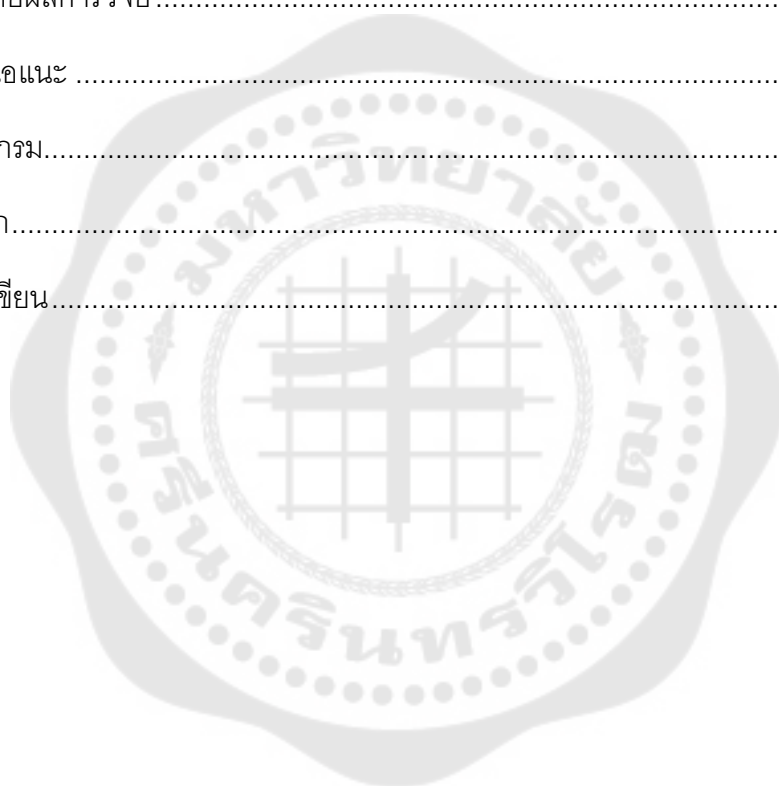
ัชชัย พวกดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญรูปภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญ.....	1
วัตถุประสงค์.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
ขอบเขตของการศึกษา.....	4
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา.....	7
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
1. ประวัติความเป็นมาและประเพณีวัฒนธรรมมอญ.....	9
2. ดนตรีมอญและเพลงมอญ.....	11
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	18
การเลือกพื้นที่การศึกษา.....	18
วิธีการรวบรวมข้อมูล.....	18

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล	19
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	20
การวิเคราะห์ข้อมูล	21
การนำเสนอข้อมูล	21
บทที่ 4 ปี่พาทย์มอญตระกูลดนตรีเสนาะ	22
ผลการวิจัย	22
1. ประวัติและการสืบทอดทางดนตรีของวงปี่พาทย์มอญตระกูลดนตรีเสนาะ	22
1.1 ความเป็นมาของปี่พาทย์มอญตระกูลดนตรีเสนาะ	22
ข้อสันนิษฐานเรื่องการตั้งถิ่นฐานของตระกูลดนตรีเสนาะในจังหวัดปทุมธานี	23
นายสี บิดาของนายเงินในฐานะต้นตระกูลดนตรีเสนาะ	24
นายเงิน ดนตรีเสนาะ ผู้วางรากฐานทางดนตรีของตระกูลดนตรีเสนาะ	27
นายเงิน ดนตรีเสนาะ กับวังบางขุนพรหม	29
วงปี่พาทย์มอญครูเงิน ดนตรีเสนาะ ประโคมพระบรมศพ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า เจ้าอยู่หัว	32
1.2 การสืบทอดของปี่พาทย์มอญตระกูลดนตรีเสนาะ	40
1.3 เครื่องดนตรีประจำตระกูลดนตรีเสนาะ	71
2. ลักษณะเฉพาะทางดนตรีของบทเพลงมอญตระกูลดนตรีเสนาะ	77
2.1 ขบวนการบรรเลงปี่พาทย์มอญของตระกูลดนตรีเสนาะ	77
2.2 แบบแผนการผสมวงปี่พาทย์มอญของตระกูลดนตรีเสนาะ	87
2.3 แบบแผนการบรรเลง	91
2.4 แบบแผนการใช้เพลง	94
2.5 การรับใช้สังคม	103
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	107

สรุปผลการวิจัย	107
1. ประวัติที่มาของปีพาทย์มอญตระกูลดนตรีเสนาะ	107
2. ลักษณะเฉพาะทางดนตรีของบทเพลงมอญตระกูลดนตรีเสนาะ ปีพาทย์มอญตระกูล ดนตรีเสนาะ มีการสืบทอดแบบแผนการบรรเลงปีพาทย์มอญ และบทเพลงมอญของ ตระกูล ซึ่งยังคงไว้ซึ่งอัตลักษณ์การบรรเลงดั้งเดิมไว้ ซึ่งมีแบบแผนเฉพาะทางดนตรี ดังนี้.....	109
อภิปรายผลการวิจัย	113
ข้อเสนอแนะ	119
บรรณานุกรม.....	120
ภาคผนวก.....	123
ประวัติผู้เขียน.....	278

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 “สี่ว่าง” ส่องมอญที่นำมาจากเมืองเมาะตะมะ	25
ภาพประกอบ 2 แผนภูมิครอบครัวนายสี	26
ภาพประกอบ 3 นายเงิน และ นางสาวเพ็ญ	26
ภาพประกอบ 4 นางบุปผา พงษ์เจริญ นายเสงี่ยม ดนตรีเสนาะ และ นายสงวน ดนตรีเสนาะ ..	28
ภาพประกอบ 5 วัดหงษาในอดีต ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็นวัดหงษ์ปทุมมาวาส นายเงินนางบรรเลง ถวายสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต	31
ภาพประกอบ 6 แพขาวในอดีต และ แพขาวในปัจจุบัน ที่ประทับในคราวเสด็จปทุมธานี	31
ภาพประกอบ 7 หลักฐานเอกสารราชการจดหมายเหตุในรัชกาลที่ 6.....	33
ภาพประกอบ 8 หลักฐานเอกสารราชการจดหมายเหตุในรัชกาลที่ 6.....	34
ภาพประกอบ 9 หลักฐานเอกสารราชการจดหมายเหตุในรัชกาลที่ 6.....	35
ภาพประกอบ 10 ข้อความจดหมายเหตุรัชกาลที่ 6.....	36
ภาพประกอบ 11 หลักฐานเอกสารราชการจดหมายเหตุในรัชกาลที่ 6.....	37
ภาพประกอบ 12 นายเงิน ดนตรีเสนาะ พ.ศ. 2415 - 2483	42
ภาพประกอบ 13 ผังครอบครัวนายเงิน ดนตรีเสนาะ	45
ภาพประกอบ 14 นายเสงี่ยม ดนตรีเสนาะ พ.ศ. 2442 - 2519	46
ภาพประกอบ 15 นายสงวน ดนตรีเสนาะ พ.ศ. 2445 - 2525.....	49
ภาพประกอบ 16 ดนตรีเสนาะ พ.ศ. 2468 - 2531.....	52
ภาพประกอบ 17 ผังครอบครัวนายดารา ดนตรีเสนาะ	54
ภาพประกอบ 18 นายสุรินทร์ ดนตรีเสนาะ พ.ศ. 2472 - 2543.....	54
ภาพประกอบ 19 ผังครอบครัวนายสุรินทร์ ดนตรีเสนาะ	55
ภาพประกอบ 20 นายมงคล พงษ์เจริญ พ.ศ. 2463 - 2547	57

ภาพประกอบ 21 ผังครอบครัวนายมงคล พงษ์เจริญ	58
ภาพประกอบ 22 นายมงคล พงษ์เจริญ ที่ห้องมอญในงานศพ, นายहन พินพาทย์ ที่ระนาดทุ้ม	59
ภาพประกอบ 23 นายมงคล พงษ์เจริญ ที่ห้องมอญวงใหญ่.....	59
ภาพประกอบ 24 วงปี่พาทย์มอญคณะ “มงคลสิน” ในรุ่นปัจจุบัน.....	61
ภาพประกอบ 25 นายชะอุม ดนตรีเสนาะ พ.ศ. 2478 - 2561	62
ภาพประกอบ 26 นายชะอุม ดนตรีเสนาะ ที่ห้องมอญ “จิว่าง”	63
ภาพประกอบ 27 ห้องมอญจิว่าง ปัจจุบันอยู่บ้านนางสาวปทุม ดนตรีเสนาะ	63
ภาพประกอบ 28 นายจักรพันธ์ หนูนักดี พ.ศ. 2520 - ปัจจุบัน.....	66
ภาพประกอบ 29 วงปี่พาทย์มอญคณะดนตรีเสนาะบรรเลงถวายในงานพระบรมศพ สมเด็จพระ พี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท เมื่อปี พ.ศ.2551.....	68
ภาพประกอบ 30 วงปี่พาทย์มอญคณะดนตรีเสนาะบรรเลงในงานศพทั่วไป.....	69
ภาพประกอบ 31 ผังนักดนตรีในสายตระกูลดนตรีเสนาะ	70
ภาพประกอบ 32 “จิว่าง” ห้องมอญประจำตระกูลดนตรีเสนาะ	72
ภาพประกอบ 33 “จิว่าง” ส่วนหน้าพระ “นางกินนร”	73
ภาพประกอบ 34 ลายด้านหน้า (ด้านนอก) แกะสลักลายดอกพุดตานรูปทรงข้าวหลามตัด	73
ภาพประกอบ 35 ลายด้านในแกะสลักลายดอกพุดตานรูปทรงสี่เหลี่ยม	74
ภาพประกอบ 36 รูปที่เจาะตามร่องชาดเจาะทะลุถึงอีกด้าน	74
ภาพประกอบ 37 รอยต่อด้านในร้านห้องเพื่อยึดร้านห้องส่วนหน้าพระกับส่วนตัวห้องและอีกจุดมี ลักษณะเหมือนกันจากตัวห้องไปส่วนหางแมงป่อง.....	75
ภาพประกอบ 38 สลักไม้ยึดรอยต่อระหว่างร้านห้องส่วนหน้าพระกับตัวห้อง	75
ภาพประกอบ 39 ร้านห้องด้านในมีร่องรอยการขุดที่แสดงว่ามีอายุเก่าแก่.....	76
ภาพประกอบ 40 ผังการจัดวงปี่พาทย์มอญเครื่องห้าของตระกูลดนตรีเสนาะ	88
ภาพประกอบ 41 การจัดวงปี่พาทย์มอญเครื่องห้าตระกูลดนตรีเสนาะ	89

ภาพประกอบ 42 ผังการจัดวางปีพาทย์มอญเครื่องคู่ตระกูลดนตรีเสนาะ 89

ภาพประกอบ 43 การจัดวางปีพาทย์มอญเครื่องคู่ตระกูลดนตรีเสนาะ 90

ภาพประกอบ 44 ผังการจัดวางปีพาทย์มอญเครื่องใหญ่ตระกูลดนตรีเสนาะ 90

ภาพประกอบ 45 การจัดวางปีพาทย์มอญเครื่องใหญ่ตระกูลดนตรีเสนาะ 91

ภาพประกอบ 46 วงดนตรีเสนาะรับใช้บริการสังคมในงานศพ 106

ภาพประกอบ 47 วงดนตรีเสนาะรับใช้บริการสังคมในงานงานแห่ทางหงส์ธงตะขาบ 106

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญ

ดนตรีเป็นศิลปะและวัฒนธรรมแขนงหนึ่งซึ่งเกิดขึ้นจากการสร้างสรรค์ของมนุษย์ในแต่ละช่วงยุคสมัย ดนตรีมีบทบาทสำคัญต่อวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ตั้งแต่กลุ่มชนขนาดเล็กจนถึงสังคมขนาดใหญ่ ดนตรีมีหน้าที่รับใช้สังคมมาอย่างต่อเนื่องยาวนาน ในแต่ละกลุ่มชนชาติพันธุ์มีเอกลักษณ์เฉพาะของดนตรีที่แสดงความเป็นตัวตนแตกต่างกันไป เช่น ดนตรีไทย ดนตรีพม่า ดนตรีอินเดีย ดนตรีจีน ดนตรีมอญ เป็นต้น ซึ่งมีความหลากหลายทางดนตรีตามวิถีและช่วงเวลาแห่งสังคมนั้นๆ มีการพัฒนามีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาในแต่ละช่วงของยุคสมัย บางช่วงเวลาก็มีการสูญหายเนื่องจากขาดการสืบทอด มีการหลงลืม หรือเกิดเหตุการณ์ทางการเมือง ซึ่งเป็นปัจจัยส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดผลกระทบต่อการถ่ายทอดวัฒนธรรม

มอญ เป็นชาติที่มีความเจริญรุ่งเรืองมากที่สุดชาติหนึ่งในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ชาติพันธุ์มอญมีอารยธรรมและภาษาเป็นของตนเองมาแต่โบราณ อาณาจักรมอญตั้งอยู่บริเวณฝั่งตะวันออกของแม่น้ำอิระวดี ซึ่งปัจจุบันอยู่ในเขตพม่าตอนล่าง ในช่วงเวลา 700 กว่าปีของอาณาจักรมอญมักจะมีแต่ความไม่สงบเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลาเป็นเหตุให้อาณาจักรมอญต้องล่มสลายลง คนมอญบางส่วนได้อพยพหนีมาสู่ประเทศไทย โดยมักจะตั้งหลักแหล่งบริเวณลุ่มน้ำเจ้าพระยา และลุ่มน้ำแม่กลอง ซึ่งเป็นที่อุดมสมบูรณ์ โดยชาวมอญลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาจะตั้งบ้านเรือนอยู่ที่อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ส่วนมอญลุ่มน้ำแม่กลองจะตั้งถิ่นฐานอยู่ในเขตอำเภอบ้านโป่งและอำเภอโพธาราม นอกจากนี้ยังชาวพมามอญซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในจังหวัดต่างๆ เช่น จังหวัดลพบุรี เพชรบุรี นครปฐม สมุทรสงคราม อโยธยา สุพรรณบุรี ฉะเชิงเทรา และปราจีนบุรี เป็นต้น จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ พบว่ามีการอพยพของชาวมอญครั้งสำคัญๆ ในสมัยอยุธยา โดยมีการอพยพถึง 5 ครั้ง สมัยกรุงธนบุรี 1 ครั้ง และสมัยกรุงรัตนโกสินทร์อีก 1 ครั้ง นอกจากนี้ยังมีการอพยพของชาวมอญครั้งย่อยๆ เข้ามาเรื่อยๆ ในการอพยพทุกครั้งชาวมอญจะได้รับการดูแลเปรียบเสมือนญาติเป็นอย่างดีจากไทย การอพยพในแต่ละครั้งพระมหากษัตริย์ไทยได้ทรงโปรดให้ครอบครัวชาวมอญตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนอยู่ในบริเวณสองฝั่งของแม่น้ำเจ้าพระยา เช่น ปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี พระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ สามโคก จังหวัดปทุมธานี ดังที่กล่าวมาข้างต้น

จังหวัดปทุมธานี เป็นจังหวัดหนึ่งที่มีชาวมอญอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ชาวมอญเหล่านี้มีอาชีพทางด้านเกษตรกรรม และยังคงทำหน้าที่รักษาศิลปวัฒนธรรมของมอญมาปฏิบัติสืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของประเพณี การแต่งกาย ภาษา อาหาร ความเชื่อ ศิลปวัฒนธรรมมอญที่ยังมีอิทธิพลในสังคมท้องถิ่นและสังคมไทย ได้แก่ รำมอญ และดนตรีมอญ ดนตรีมอญเป็นรู้จักและนิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย คือ วงปี่พาทย์มอญ ซึ่งวงปี่พาทย์มอญในจังหวัดปทุมธานีนับได้ว่าเป็นวงในยุคแรกๆ ที่มีประวัติความเป็นมาที่เล่าสืบต่อกันมาว่ามีชาวมอญทำการแยกห้องมอญออกเป็น ส่วน หน้าพระ และส่วนหางแมงป่อง แยกหากันมาจากเมืองมอญ ซึ่งเกี่ยวข้องกับตระกูลดนตรีเจริญ และตระกูลดนตรีเสนาะ ซึ่งทั้ง 2 ตระกูลนี้มีบทบาทและมีความสำคัญต่อวงการปี่พาทย์มอญในประเทศไทยมาจนถึงปัจจุบัน

ปี่พาทย์มอญคงเริ่มมีมาตั้งแต่สมัยอยุธยา เพราะมีชาวมอญได้อพยพหนีภัยเข้ามาตั้งหลักแหล่งในประเทศไทยหลายคราว ชาวมอญเหล่านั้นได้มีการนำเอาเครื่องดนตรีเข้ามาพร้อมกับคน แต่ก็อาจมาหาวัสดุในประเทศไทยสร้างขึ้นตามภูมิความรู้ของตน แต่ที่มีหลักฐานแน่นอนก็คือ มีการบรรเลงปี่พาทย์มอญขึ้นในสมัยกรุงธนบุรีแล้ว ดังในงานฉลองพระแก้วมรกต ซึ่งได้มีวงปี่พาทย์มอญมาบรรเลงในงานนั้นด้วย ต่อมาในสมัยรัตนโกสินทร์เมื่อปี่พาทย์ของไทยได้วิวัฒนาการขึ้นตามลำดับ โดยการเพิ่มเครื่องดนตรีบางชิ้นเข้าไปในวงปี่พาทย์ไทย ทำให้เกิดเป็นปี่พาทย์เครื่องคู่ ปี่พาทย์เครื่องใหญ่ ปี่พาทย์มอญที่บรรเลงในประเทศไทยก็ได้เพิ่มเติมและปรับปรุงขึ้นโดยอนุโลมตามแบบไทยตลอดมา (สุภรณ์ โอเจริญ, 2541, น.166-167)

วงปี่พาทย์มอญครูดนตรีมอญได้นำเครื่องดนตรีมอญต่างชนิดมารวมกันประสมวงกันนั้น เพื่อให้เกิดความสุนทรีย์ทางความงามของเครื่องดนตรีและความไพเราะของเสียงดนตรี ครูดนตรีมอญจึงได้กำหนดแบบแผนการจัดวงดนตรีไว้อย่างเหมาะสม พิศาล บุญผูก (2558, น. 64) วงปี่พาทย์มอญในปัจจุบันนี้ได้มีบทบาทในสังคมไทยอย่างมาก ลักษณะการผสมวงของปี่พาทย์มอญ มีแบบแผนลักษณะใกล้เคียงกับวงปี่พาทย์ของไทย อาจมีเครื่องดนตรีบางชนิดที่มีลักษณะแตกต่างกัน เช่น ปี่มอญ จะมีโทนเสียงที่ต่ำ ตะโพนมอญจะมีขนาดใหญ่กว่า และมีเสียงดังทุ้มกังวานกว่าตะโพนไทย ห้อยวงจะมีลักษณะโค้งตั้งเป็นวงเรียกว่า ห้อยมอญ โหม่งมี 3 ใบ เป็นต้น เครื่องดนตรีที่มีลักษณะเฉพาะเป็นเอกลักษณ์ของมอญ ได้แก่ ห้อยมอญ ปี่มอญ ตะโพนมอญ เปิงมางคอก จากการที่นักดนตรีชาวมอญได้เข้ามาอยู่ในประเทศไทยนานแล้วจึงทำให้มีการนำเอาเครื่องดนตรีไทยบางชนิดเข้าไปผสมบรรเลงร่วมด้วย เช่น ระนาดเอก ระนาดทุ้ม เป็นต้น แต่ยังคงเรียกววงปี่พาทย์มอญตามเดิม โดยยึดเครื่องดนตรีที่เป็นเอกลักษณ์เดิมไว้ คือ ห้อยมอญ ปี่มอญ ตะโพนมอญ เปิงมางคอก ลักษณะของวงแบ่งออกได้ 3 ขนาด คือ ปี่พาทย์มอญเครื่องห้า

ปี่พาทย์มอญเครื่องคู่ และปี่พาทย์มอญเครื่องใหญ่ โดยใช้บทเพลงมอญทั้งของเก่าดั้งเดิม และที่ประพันธ์ขึ้นมาใหม่ภายหลังจากมาบรรเลง

เพลงมอญ เป็นเพลงที่เข้ามาพร้อมกับคนมอญที่อพยพเข้ามายังประเทศไทย ส่วนใหญ่จะมีสำเนียงอ่อนช้อย เชื่องช้า โหยหวน สอดคล้องกับชาวมอญซึ่งเป็นคนอ่อนหวาน เรียบร้อย พุดช้า จำนวนเพลงก็เช่นเดียวกัน จะดำเนินไปอย่างเรียบง่าย ไม่ตื่นเต้น มีลักษณะการดำเนินเพลงในทางกลมออารมณ์ มากกว่ากระตุ้นอารมณ์ เพลงมอญที่จริงแล้วนั้นสามารถเล่นได้ทุกโอกาส แต่คนส่วนใหญ่เข้าใจและคิดกันว่าเพลงมอญเป็นเพลงที่โหยหวนจึงใช้บรรเลงในงานศพ (พงษ์สิริ ศิลปบรรเลง, 2540, น. 4)

เพลงมอญที่ถือว่าเป็นเพลงมอญแต่เดิม หรือเป็นมอญแท้มีมาแต่โบราณ จะเป็นเพลงอัตราจังหวะ 2 ชั้น และเป็นเพลงอัตราจังหวะชั้นเดียว เพลงมอญแต่ละเพลงนั้นมีความหมายต่อการบรรเลง และใช้บรรเลงสอดคล้องกับงานพิธีต่าง ๆ เป็นเพลงเฉพาะที่ต้องบรรเลงในแต่ละช่วงเวลาตามสถานการณ์ของงาน เพลงมอญของเดิมมีไม่มากเพลงนัก และบางเพลงได้สูญหายไปหรือหลงลืมกันไปบ้าง คงเหลือเพลงที่ใช้เป็นหลักในการบรรเลงประกอบงานต่าง ๆ คือ ใช้สำหรับประโคมศพ ประโคมพิธีทางศาสนา และใช้บรรเลงทั่วไปเพื่อความบันเทิง เช่น เพลงเชิญ เพลงประจำวัด เพลงประจำบ้าน เพลงยกศพ เพลงเรือมอญ เพลงพระฉันมอญ เป็นต้น

ปี่พาทย์มอญ และเพลงมอญบ้านดนตรีเสนาะ ซึ่งได้รับการถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ ซึ่งเป็นชาวมอญโดยแท้ และมีความรู้ความสามารถด้านปี่พาทย์มอญ ที่ได้อพยพมาจากเมืองเมาะตะมะเข้ามาในประเทศไทยพร้อมกับเครื่องดนตรีมอญ และยังเป็นตระกูลที่ได้ก่อตั้งปี่พาทย์มอญในยุคแรก ๆ ของไทย จนได้รับพระราชทานนามสกุล “ดนตรีเสนาะ” ปัจจุบันวงปี่พาทย์มอญรุ่นใหม่หลาย ๆ วง ไม่นิยมบรรเลงเพลงมอญดั้งเดิมหรือเพลงมอญแท้ ๆ โดยนิยมบรรเลงเพลงมอญที่แต่งขึ้นใหม่มากกว่า เมื่อเป็นเช่นนี้หากปล่อยให้สูญหายไปโดยไม่มีมีการดำเนินการศึกษาและเผยแพร่เมื่อเวลาผ่านไปอาจทำให้เพลงมอญแท้ ๆ สูญหายไปได้ในอนาคต ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อวงการดนตรีโดยเฉพาะเพลงมอญของเดิมที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันดีงามของชาวมอญในประเทศไทย

ฉะนั้นจึงเป็นสาเหตุให้ผู้วิจัยมีความสนใจในการศึกษาวิจัยปี่พาทย์มอญบ้านดนตรีเสนาะ เพื่อให้ได้รับองค์ความรู้ เกี่ยวกับประวัติความเป็นมา การถ่ายโยงวัฒนธรรมดนตรี “ปี่พาทย์มอญ” ลักษณะของบทเพลง แบบแผนการบรรเลง และนำองค์ความรู้ปี่พาทย์มอญ เพลงมอญที่มีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อวงการศึกษามาเผยแพร่ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาประวัติและการสืบทอดปี่พาทย์มอญตระกูลดนตรีเสนาะ
2. เพื่อศึกษาลักษณะเฉพาะทางดนตรีของบทเพลงมอญตระกูลดนตรีเสนาะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบประวัติที่มาของปี่พาทย์มอญตระกูลดนตรีเสนาะ และการสืบทอดปี่พาทย์มอญของตระกูลดนตรีเสนาะ
2. ทำให้ทราบลักษณะเฉพาะทางดนตรีของบทเพลงมอญตระกูลดนตรีเสนาะ แบบแผนการบรรเลง มือซ้อง และบทบาทในการรับใช้สังคมในอดีตจนถึงปัจจุบันของปี่พาทย์มอญตระกูลดนตรีเสนาะ

ขอบเขตของการศึกษา

งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาปี่พาทย์มอญตระกูลดนตรีเสนาะ ซึ่งได้รับการสืบทอดมรดกทางดนตรีมาจากบรรพบุรุษของตระกูลดนตรีเสนาะ ซึ่งเป็นตระกูลที่ก่อตั้งปี่พาทย์มอญในยุคแรก ๆ ที่มีประวัติความเป็นมาที่สำคัญในจังหวัดปทุมธานี โดยกำหนดพื้นที่เขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี เป็นพื้นที่ในการศึกษา และศึกษาประวัติความเป็นมาของตระกูลดนตรีเสนาะ การสืบทอดทางดนตรี แบบแผนการบรรเลง เพลงมอญ โดยศึกษาทำนองซ้องมอญวงใหญ่เป็นหลัก

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ผู้วิจัยศึกษาประวัติที่มา การสืบทอดของวงปี่พาทย์มอญของตระกูลดนตรีเสนาะ
2. ผู้วิจัยศึกษาลักษณะเฉพาะทางดนตรีของบทเพลงมอญตระกูลดนตรีเสนาะ แบบแผนการบรรเลง ลักษณะของบทเพลง ทางเพลง รูปแบบทำนองเพลง การรับใช้สังคมของปี่พาทย์มอญตระกูลดนตรีเสนาะ
3. ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลบทเพลงมอญของตระกูลดนตรีเสนาะ โดยบันทึกเป็นโน้ตไทยเฉพาะทางซ้องมอญวงใหญ่เท่านั้น โดยกำหนดวิธีการบรรเลงการแบ่งมือซ้ายและมือขวา

นิยามศัพท์เฉพาะ

ปี่พาทย์มอญ หมายถึง วงดนตรีประเภทหนึ่งประกอบด้วยเครื่องดนตรีดำเนิน ทำนอง และเครื่องประกอบจังหวะเป็นเครื่องดี โดยมีซ้องมอญเป็นเอกลักษณ์ของวง และมีเครื่องเป่า คือ ปี่มอญ ผสมวงคล้ายกับวงปี่พาทย์ของไทย

เพลงมอญ หมายถึง ทำนองเพลงที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ มีสำเนียงมอญ มีจังหวะหน้าทับกำกับ และไม่มีหน้าทับกำกับ นิยมบรรเลงในวงปี่พาทย์มอญ

ทางซ้องมอญ หมายถึง ทางซ้องมอญของตระกูลดนตรีเสนาะ

มือซ้องมอญ หมายถึง วิธีการบรรเลงของซ้องมอญวงใหญ่ โดยแสดงให้เห็นการใช้มือซ้าย มือขวา ในแต่ละส่วนของทำนองเพลง

มือขวาง หมายถึง การบรรเลงซ้องมอญที่ใช้มือตีเกินคู่ 8 หรือการตีถ่างมือ โดยมือซ้ายตีขึ้นเสียงอยู่กับที่ ส่วนมือขวาตีดำเนินทำนองไปพร้อมหรือสลับมือกับมือซ้าย และการตีถ่างมือล่าง คือ การตีเกินคู่ 8 โดยมือขวาขึ้นเสียงอยู่กับที่เสียงใดเสียงหนึ่ง ส่วนมือซ้ายตีพร้อมมือขวาที่เสียงต่ำด้านล่างเป็นคู่ 9 ได้เป็นเสียงคู่ 10

จู้ หมายถึง ย่า ยาย

อาไหนก หมายถึง ปู่ ตา

หลุม หมายถึง ระบบเสียงของซ้องมอญที่ขาดหายไป 2 เสียง ในลูกที่ 3 (ที) และ ลูกที่ 7 (ฟา) โดยมีตำแหน่งเสียงดังนี้ ซอล ลา (ที) โด เร มี (ฟา) ซอล เสียงที่หายไปคือเสียง ที่ ซึ่งจะอยู่ระหว่างเสียงลา กับ เสียงโด และเสียง ฟา อยู่ระหว่างเสียงมี กับ เสียงซอล

กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาปีพาทย์มอญตระกูลดนตรีเสนาะนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นประโยชน์ในการกำหนดแนวทางและความคิดในการศึกษาดังนี้

แนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา

ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดทฤษฎีการศึกษาเชิงประวัติศาสตร์ (Historical Approach) และแนวคิดทฤษฎีทางมานุษยวิทยาการดนตรี (Ethnomusicology) ดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีการศึกษาเชิงประวัติศาสตร์ (Historical Approach) เป็นแนวคิดที่ใช้ศึกษาถึงประวัติความเป็นมา วัฒนธรรมดนตรี การเปลี่ยนแปลงและสาเหตุของการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ทราบถึงประวัติความเป็นมา การถ่ายโยงวัฒนธรรมดนตรีปีพาทย์มอญตระกูลดนตรีเสนาะ สามารถเชื่อมโยงเรื่องราวเกี่ยวกับวัฒนธรรมดนตรีปีพาทย์มอญตระกูลดนตรีเสนาะ และนำมาเรียบเรียงเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้

ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของ สุเทพ สุนทรเกสส์ (2540, น. 108-127) ที่กล่าวถึงขอบเขตและแนวทางการศึกษาประวัติศาสตร์ชุมชนไว้ว่า การศึกษาประวัติศาสตร์ชุมชนหรือท้องถิ่นเป็นการศึกษาประวัติศาสตร์จุลภาค โดยศึกษาเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชุมชนและมีขอบเขตที่จำกัด มีการเกิด การเติบโต การเสื่อม และการสิ้นสุด โดยสาระของการศึกษาประวัติศาสตร์ชุมชนมีจุดหมายในการศึกษาเพื่อที่จะได้มีความเข้าใจใกล้ชิดและลึกซึ้งต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและมีแผนภูมิทางด้านเวลา และการลำดับเหตุการณ์ของตนเอง ซึ่งการศึกษาประวัติศาสตร์ชุมชนประกอบด้วย ความสัมพันธ์ของกลุ่มคนกับศาสนาอย่างแนบแน่น เศรษฐกิจ รวมถึงการเมืองและสังคม มีการกำหนดขอบเขตที่จะศึกษาที่แน่นอนเพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในชุมชนท้องถิ่นนั้นๆ นอกจากนี้ยังต้องกำหนดขอบเขตทางด้านระยะเวลาที่มีการเปลี่ยนแปลง

2. ทฤษฎีการแพร่กระจายนวัตกรรม (Diffusion of Innovation Theory) ผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎีการแพร่กระจายนวัตกรรม ซึ่ง เมธา หริมเทพาธิป (2561) ได้อธิบายไว้โดยกล่าวถึงทฤษฎีนี้ โดยเน้นความเชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมและสังคมเกิดขึ้นจากการมีสิ่งใหม่แพร่กระจายจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง มีการรับเอาสิ่งใหม่นี้ หรือนวัตกรรมใหม่ๆ โดยทฤษฎีกระบวนการแพร่กระจายนวัตกรรมนี้ว่าเมืองค้ประกอบหรือตัวแปรที่สำคัญอยู่ 4 ประการ ดังนี้

2.1 นวัตกรรม (Innovation) ที่มีการแพร่กระจายไปสู่สังคม และเป็นที่ยอมรับของคนในสังคมนั้น โดยทั่วไปประกอบด้วย 2 ส่วนสำคัญ คือ ความคิด และวัตถุ ซึ่งนวัตกรรมใหม่จะได้รับการยอมรับหรือไม่ขึ้นขึ้นอยู่กับตัวผู้รับและชุมชนสังคม นวัตกรรมที่ง่ายต่อการยอมรับควรมีลักษณะ 5 ประการ ได้แก่

- 1) ได้ประโยชน์มากกว่าเดิมที่เข้ามาแทนที่ (Relative Advantage)
- 2) ความสอดคล้องกับวัฒนธรรมกับสังคมที่จะรับ (Compatibility)
- 3) ความสลับซับซ้อนไม่มาก (Complexity)
- 4) แบ่งทดลองครั้งละน้อยได้ (Trial ability)
- 5) มองเห็นหรือเข้าใจง่าย (Observability)

โดยที่ลักษณะนวัตกรรมที่ตรงข้ามกับ 5 ข้อดังกล่าว มักจะไม่เป็นที่ยอมรับหรือ ยอมรับได้ยาก

2.2 การสื่อสารโดยผ่านสื่อทางใดทางหนึ่ง (Types of Communication) เพื่อให้คนในชุมชนสังคมได้รับรู้ โดยผ่านสื่อกลางที่นวัตกรรมนั้นแพร่กระจายจากแหล่งกำเนิดไปสู่ผู้ใช้ นวัตกรรม การสื่อสารจึงมีความจำเป็นที่สำคัญต่อการรับสิ่งใหม่หรือนวัตกรรมใหม่

2.3 เกิดในช่วงเวลาหนึ่ง (Time or Rate of Adoption) เพื่อให้สังคมรับรู้หรือได้รู้จักกับนวัตกรรม หรือสิ่งใหม่ การใช้ประโยชน์จากนวัตกรรมรูปแบบใหม่เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ทั้งนี้การแพร่กระจายนวัตกรรมต้องอาศัยระยะเวลา และต้องมีลำดับขั้นตอนเพื่อให้คนในสังคมปรับตัวและยอมรับ

2.4 ระบบสังคม (Social System) การแพร่กระจายเข้าสู่กลุ่มชุมชนสังคม ซึ่งในสังคมเองจะมีอิทธิพลในการแพร่กระจายและการรับสิ่งใหม่ สังคมสมัยใหม่จะสามารถรับนวัตกรรมใหม่ที่มีความรวดเร็ว และมีปริมาณที่มากได้ดี ค่านิยมของสังคมที่สนับสนุนการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม และเมื่อมีการแพร่กระจายสิ่งใหม่เข้ามา ก็จะยอมรับได้ง่ายกว่ากลุ่มสังคมเก่าหรือกลุ่มที่ติดยึดกับความเชื่อต่างๆ ซึ่งคนกลุ่มนี้จะเป็นสังคมที่มีลักษณะตรงข้ามกับสังคมสมัยใหม่ ความรวดเร็วของการแพร่กระจายและปริมาณที่จะรับจึงเกิดได้ช้ากว่า หรืออาจไม่ยอมรับก็เป็นได้

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คืองานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประวัติความเป็นมาและประเพณีวัฒนธรรมมอญ กับเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องของดนตรีมอญและเพลงมอญ

1. ประวัติความเป็นมาและประเพณีวัฒนธรรมมอญ

ทองคำ พันนัทธี (2538, น. 1-5) ได้เขียนเรื่อง “ปทุมธานีถิ่นของเรา” เป็นการรวบรวมประวัติความเป็นมาของจังหวัดปทุมธานี ของดีเมืองปทุม การละเล่น ประเพณี ประวัติ แต่ละอำเภอในจังหวัดปทุมธานี บุคคลในอดีต และศิลปินแห่งชาติของจังหวัดปทุมธานี หนังสือเล่มนี้นอกจากจะให้ความเพลิดเพลินแล้วยังให้ความรู้ในด้านประวัติและความเป็นมาของชื่อหมู่บ้าน สภาพความเป็นอยู่ คติความเชื่อ จารีต ขนบธรรมเนียมประเพณี ตลอดจนศิลปวัฒนธรรมของคนในท้องถิ่น ซึ่งสิ่งเหล่านี้เมื่อรวบรวมกันเข้าก็จะเกิดเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดปทุมธานี ทั้งเป็นการแสดงให้เห็นถึงความเจริญอกงาม ความมีอารยธรรมของชาวปทุมธานี

พิสดังค์ ปลัดสิงห์ (2530, น. 1-9) ได้เขียนอธิบายไว้หนังสือเรื่อง “คนมอญ” เป็นการรวบรวมเรื่องราวเกี่ยวกับชนชาติมอญ คำว่ามอญนั้นเป็นชื่อของชนเผ่าหนึ่งซึ่งบัดนี้ไม่มีผืนแผ่นดินของตนเอง ชาติมอญ เคยยิ่งใหญ่และรุ่งเรืองมาในอดีต ประวัติของชาติมอญนั้นมีกำเนิดก่อนชนชาติไทยกว่าพันปี และจากการที่คนมอญนั้นไม่มีประเทศไม่มีแผ่นดินเป็นของตนเอง ความสำคัญของมอญจึงหมดไป ชาติมอญจึงถูกกลืนไปหมดจนอยากที่กล่าวอ้างถึงว่ามอญอยู่ที่ไหน มอญต้องอาศัยผืนแผ่นดินไทยและมีบางส่วนของมอญที่ยังคงอาศัยในแผ่นดินพม่าหรือประเทศมอญเดิม ในประเทศไทยนั้นคำว่า มอญ มักมีปรากฏให้เห็นอยู่เสมอ เช่นคำว่า อัฐมอญ คลองมอญ สะพานมอญ ปี่พาทย์มอญ และเวลาที่คนไทยตายต้องให้มอญไปร้องให้

สุภรณ์ โอเจริญ (2541, น. 52-73) ได้อธิบายความไว้หนังสือเรื่อง มอญในเมืองไทย โดยแก้ไขปรับปรุงจากวิทยานิพนธ์เรื่อง “ชาวมอญในประเทศไทย : วิเคราะห์ฐานะและบทบาทในสังคมไทยตั้งแต่สมัยอยุธยาตอนกลางถึงสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น” ซึ่งนำเสนอถึงการอพยพของชาวมอญเข้าสู่ไทยในลักษณะต่างๆ กัน และมักจะอาศัยอยู่ในฐานะผู้ลี้ภัยการเมืองจากภาวะการรุกรานของพม่า บ้างก็เข้ามาในฐานะเชลยศึกสงคราม การอพยพของชาวมอญนั้นเกิดขึ้นตั้งแต่สมัยอยุธยาตอนกลางต่อเนื่องจนถึงสมัยรัตนโกสินทร์ ซึ่งได้มีการจัดเขตที่อยู่อาศัยเป็นย่านๆ การยอมให้แต่งงานกับชาวไทย การยอมให้ชาวมอญอยู่ในฐานะไพร่หลวงรับราชการ เช่น ชาวไทยทำให้ชาวมอญกับไทยรับอิทธิพลของกันและกันจนทำให้รุ่นลูกหลานกลายเป็นชาวไทยในที่สุด

ชมรมเยาวชนมอญกรุงเทพ (2527, น. 1-7) ได้จัดทำหนังสือเรื่อง “อนุสรณ์มอญรำลึก” เป็นการรวบรวม และประมวลภาพเหตุการณ์ต่างของพิธีกรรมแบบวัฒนธรรมมอญที่ได้บำเพ็ญกุศลน้อมเกล้าฯถวายพระบรมศพพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินีในรัชกาลที่ 7

และรวบรวมประวัติจากพงศาวดารมอญ ความสัมพันธ์มอญกับราชวงศ์จักรี พิธีกรรมต่าง ๆ แบบมอญบนพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ตั้งแต่การขมาสงฆ์ การแสดงพระธรรมเทศนา การสวดพระธรรมคาถา การสวดรับเทศน์

พิมพ์เพ็ญแข วรรณบ้าน (2549) ได้การศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาความเชื่อเรื่องพิธีกรรมการรำผีของชาวมอญ : กรณีศึกษาชุมชนมอญบ้านบางกระดี ผลการศึกษา พบว่า ความเชื่อเรื่องพิธีกรรมการรำผีของชาวมอญของชุมชนบางกระดีมีความเชื่อแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ ความเชื่อเกี่ยวกับผี และ ความเชื่อในเรื่องการเข้าทรง ซึ่งผีที่ชาวมอญนับถือเป็นผีประจำหมู่บ้านและผีบรรพบุรุษ มีหน้าที่คุ้มครองดูแลคนในหมู่บ้านให้อยู่ร่มเย็นเป็นสุข จะมีการทรงเจ้าทุกปีเพื่อให้มากินเครื่องเซ่นและพูดคุย ถ้ามีการเจ็บไข้หรือป่วยก็จะทำการปิดป่าให้พ้นไป ส่งผลให้ชาวมอญบางกระดีมีความสามัคคีปรองดองกัน

อุทัย ลินธุสาร (2531, น. 39-48) ได้อธิบายเกี่ยวกับเรื่องของมอญ และเพลงมอญ ในสารานุกรมไทย ได้กล่าวถึงชนชาติมอญ รวมถึงการอพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทยตั้งแต่สมัยกรุงธนบุรีจนถึงในยุคปัจจุบัน ทั้งที่อพยพเข้ามาอยู่ในเขื่อนขันธุ์ (มอญปากลัด) และปทุมธานี (มอญสามโคก)

พิศาล บุญผูก (2558, น. 20-23) ได้อธิบายถึงวัฒนธรรมดนตรีมอญและโอกาสในการใช้งานของดนตรีมอญ ไว้ในหนังสือปีพาทย์มอญรำว่า ในการอพยพเข้ามายังราชอาณาจักรไทยแต่ละครั้งนั้นจะมีชาวมอญที่เป็นบุคคลชั้นสูง หรือเป็นพระบรมวงศานุวงศ์ ชุนนาง รวมถึงนักดนตรี นักพ้องรำ ได้เข้ามาอยู่ในแผ่นดินไทย ทั้งยังนำเอาเครื่องดนตรีมอญติดเข้ามาด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอพยพของคณมอญเข้ามาในสมัยธนบุรี และต้นกรุงรัตนโกสินทร์ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย และพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงโปรดเกล้าฯ ให้ชาวมอญได้ตั้งถิ่นฐานอยู่บริเวณที่ปากเกร็ด เมืองนนทบุรี เมืองปทุมธานี และเมืองพระนครเขื่อนขันธุ์ (พระประแดง) ชาวมอญที่อพยพมาในช่วงเวลาดังกล่าวมีนักดนตรีมอญและนักขับร้องพ้องรำของมอญอพยพมาอยู่ที่บ้านปากเกร็ด เมืองนนทบุรี และที่บ้านบางปรอก บ้านบางโพธิ์เหนือ เมืองปทุมธานี ที่พระประแดง สมุทรปราการ สมุทรสาคร และสมุทรสงครามด้วย ในเวลาต่อมาได้เกิดแหล่งดนตรีมอญที่มีชื่อเสียง ดังนั้นจึงหวัดตั้งที่กล่าวมาจึงเป็นแหล่งรวมศิลปิน ครูดนตรีมอญ และพ้องรำ ที่มีชื่อเสียงสืบต่อกันมาตั้งแต่สมัยกรุงธนบุรี จนถึงปัจจุบัน วัฒนธรรมทางด้านการดนตรีของมอญที่สำคัญ ได้แก่ ปีพาทย์มอญ เครื่องสายมอญ เพลงบรรเลงในวงปีพาทย์มอญและเพลงบรรเลงในวงเครื่องสายมอญ ซึ่งสามารถนำไปใช้ใน 3 ลักษณะ ได้แก่

1. ใช้ประกอบพิธีกรรม การบรรเลงปี่พาทย์มอญ หรือเครื่องสายมอญ รวมทั้ง การขับร้อง ฟ้อนรำ โดยใช้ประกอบพิธีกรรมใน 2 โอกาส คือ พิธีกรรมทางศาสนา เช่น งานฉลอง สมโภชวัด งานฉลองพระเจดีย์ งานบวช งานโกนจุก พิธีศพ เป็นต้น และพิธีกรรมที่ไม่ใช่พิธีกรรม ทางศาสนา เช่น รำเจ้า รำผี และรำสามภาค เป็นต้น

2. ใช้เพื่อแสดงความรื่นเริงบันเทิง เช่น การแสดงทะแยมมอญในงานแต่งงาน ในเทศกาลสงกรานต์ การแสดงหุ่นมอญ เป็นต้น

3. ใช้ประกอบกิจกรรมสังคมที่ไม่ใช่พิธีกรรม หรือความบันเทิง เช่น การขับร้อง เพลงบอกบุญ เพลงเจ้าขาว เพลงบอกบุญในเทศกาลสงกรานต์ มอญเรียกว่า แบ็กโฟนดาร์ก การอ่านทำนองเสนาะ เป็นต้น

สุวิวัฒน์ ธิติวัฒน์รัตน์ (2552) ได้อธิบายเกี่ยวกับดนตรีปี่พาทย์มอญในสังคม และวัฒนธรรมจังหวัดปทุมธานี ในวารสารดนตรีรังสิต ไว้ดังนี้ วัฒนธรรมดนตรีที่สำคัญวัฒนธรรม หนึ่ง คือ วัฒนธรรมดนตรีปี่พาทย์มอญ กล่าวกันว่าดนตรีปี่พาทย์มอญเริ่มเข้ามาประเทศไทย ตั้งแต่สมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์ มีชาวมอญสามพี่น้องอพยพเข้ามาพร้อมกับนำฆ้องวงซึ่งถอดเป็น 3 ท่อน นำติดตัวเข้ามาด้วย ต่อมาเริ่มถ่ายทอดความรู้เรื่องปี่พาทย์มอญให้แก่บุตรหลานจนเป็นที่ รู้จักอย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะบุคคลที่มีชื่อเสียง 2 ท่าน คือ ครูเงิน และ ครูสุ่ม โดยครูเงินได้เข้า รับราชการเป็นทหารมหาดเล็กประจำสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระนครสวรรค์ วรพินิต ณ วังบางขุนพรหม ซึ่งพระองค์ทรงโปรดให้นำปี่พาทย์มอญมาบรรเลงให้ชมจนเป็นที่ พอพระทัยถึงกับทรงเสด็จมาบ้านนายเงินที่ปทุมธานีบ่อยครั้ง

2. ดนตรีมอญและเพลงมอญ

มนัส ขาวปลี้ม (2541, น. 63) ได้อธิบายถึงลักษณะของวงดนตรีมอญ บทเพลง มอญ และจังหวะหน้าทับในเพลงมอญ ไว้ในหนังสือ แม่ไม้เพลงกลองว่า “ดนตรีมอญจำแนก ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มเครื่องดนตรีและกลุ่มวงดนตรี ซึ่งประกอบไปด้วย ตะโพน (ตะโพน) ปังมาง (เป็งมาง) ฆ้องมอญ ซึ่งเชื่อว่าเป็นของมอญแท้ดั้งเดิม” ปี่พาทย์มอญนั้นแต่เดิมนั้นใช้ได้ ทั้งในงานมงคลและงานอวมงคล สาเหตุที่ปัจจุบันไทยนำมาใช้ในงานศพ เนื่องจากว่าคนไทย เริ่มนำปี่พาทย์มอญมาใช้ในงานศพ ซึ่งได้รับความนิยมและนำมาใช้ต่อกันมาจนกลายเป็น ประเพณีว่า ปี่พาทย์มอญนั้นใช้ในงานศพ อีกทั้งเพลงมอญ และจังหวะหน้าทับที่มีความแตกต่าง กันระหว่างเพลงมอญที่บรรเลงทั่วไปกับเพลงมอญที่บรรเลงในพิธีกรรมต่าง ๆ โดยได้เขียนบันทึก ทำนองเพลงเป็นโน้ตไทย อธิบายให้ชัดเจนพร้อมกับการบันทึกทำนองตะโพนมอญและเป็งมาง คอกควบคู่กันไป

วีระ พันธุ์เสื่อ (2558, น. 110) ได้กล่าวถึงเพลงมอญที่มีมาแต่โบราณนำมาบรรเลงในปัจจุบัน ไว้ในหนังสือ ปี่พาทย์มอญ มี 2 ลักษณะ คือ

1. เพลงที่ใช้บรรเลงเป็นการระโคม เป็นเพลงกลุ่มใหญ่และเป็นเพลงที่กำหนดไว้ในแบบแผนการบรรเลง โดยเฉพาะพิธีกรรมต่าง ๆ ทั้งพิธีกรรมทางศาสนา พิธีรำเจ้า พิธีรำผี พิธีรำสามถาด ตลอดจนเพลงในงานศพ เช่น เพลงประจำวัด เพลงประจำบ้าน เพลงเชิญ เป็นต้น

2. เพลงที่ใช้บรรเลงทั่วไปเพื่อความบันเทิงด้านการฟัง และประกอบการรำ เพลงกลุ่มนี้เป็นเพลงมอญที่ไม่ใช่บรรเลงระโคม มีอัตราจังหวะเทียบได้กับเพลงสองชั้น และเพลงชั้นเดียวของไทย มีทั้งเพลงโบราณและเพลงที่ได้ปรับปรุงขึ้นใหม่

ชูชาติ พิณพาทย์ (2546) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาวัฒนธรรม ปี่พาทย์มอญ อำเภอเมืองปทุมธานี เกี่ยวกับประวัติตระกูลปี่พาทย์มอญในพื้นที่อำเภอเมืองปทุมธานีดั้งเดิมมี 7 ตระกูล ได้แก่ ตระกูลดนตรีเจริญ ตระกูลพิณพาทย์ ตระกูลส่องเสนาะ ตระกูลวงดนตรี ตระกูลปี่เสนาะ และตระกูลดนตรีเสนาะ และในส่วนของวัฒนธรรมที่ปรากฏในวงปี่พาทย์มอญ ผลการวิจัยพบว่ายังมีการนำวงปี่พาทย์มอญเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมประเพณีต่าง ๆ เช่น งานศพ ประเพณีรำผี รำมอญ เป็นต้น ส่วนในด้านการแสดงที่นิยมนำเอาปี่พาทย์มอญไปใช้ประกอบการแสดงได้แก่ลิเก ซึ่งทำให้นักดนตรีมีโอกาสเลือกอาชีพได้มากกว่าในอดีต

ณรงค์ฤทธิ์ คงปิ่น (2539) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาวัฒนธรรมดนตรี ปี่พาทย์มอญ ปี่พาทย์มอญเป็นวงปี่พาทย์รูปแบบหนึ่งที่มีการผสมผสานทางด้านวัฒนธรรมดนตรีระหว่างดนตรีมอญและดนตรีไทย มีการพัฒนา สร้างสรรค์ สืบทอดต่อกันมาจากอดีตถึงปัจจุบัน โดยลำดับ ในการทำวิจัยได้ศึกษาถึงประวัติและความเป็นมาของปี่พาทย์มอญ วัฒนธรรมดนตรีมอญในรูปแบบต่าง ๆ ที่สำคัญคือทำการศึกษาวិชาการด้านต่างๆ ซึ่งเป็นองค์ประกอบทางวัฒนธรรมดนตรีของปี่พาทย์มอญที่ได้ก่อร่างสร้างตัวขึ้น จากแง่มุมเชิงประวัติศาสตร์ มานุษยวิทยา และดนตรีวิทยา ในบริบททางดนตรีของไทย ซึ่งดำเนินการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพจากการลงภาคสนามด้วยการสัมภาษณ์ ศึกษาจากเอกสารและการสังเกตอย่างมีส่วนร่วม ผลการวิจัยพบว่ามีวัฒนธรรมดนตรีมอญ 3 รูปแบบ คือ มอญร้องให้ มอญรำ และทะแยมมอญ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับปี่พาทย์มอญ ในแง่ของการผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมที่เชื้อประโยชน์ต่อกัน จนเกิดเป็นรูปแบบในการนำเสนอร่วมกัน เมื่อปี่พาทย์มอญเริ่มมีบทบาทและความสำคัญ จนกลายเป็นวงปี่พาทย์รูปแบบหนึ่งของวิทยาการดุริยางคศิลป์ไทยนั้นโบราณจารย์ ได้วางรูปแบบวิชาการต่าง ๆ อันเป็นสิ่งสำคัญในวัฒนธรรมดนตรี คือ วัฒนธรรมดนตรีของปี่พาทย์มอญ

แต่โบราณ และวัฒนธรรมดนตรีของปี่พาทย์ไทย ซึ่งได้มีวิวัฒนาการมาโดยลำดับ ปี่พาทย์มอญ จึงเป็นรูปแบบงานทางศิลปะ ที่ถือว่าเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญรูปแบบหนึ่ง

รังสรรค์ บัวทอง (2547) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง วัฒนธรรมการสืบทอด ปี่พาทย์มอญในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่าปี่พาทย์มอญในจังหวัดสุพรรณบุรีเกิดขึ้น ประมาณปี พ.ศ.2460 และได้รับความนิยมมากขึ้นทำให้นักดนตรีได้สร้างปี่พาทย์เพิ่มขึ้นอีกหลาย คณะ ซึ่งในปัจจุบันมีจำนวน 18 คณะ และมีบทบาทในด้านประกอบพิธีกรรมในงานศพ ประกอบการแสดงโขน ลิเก ทำให้วงปี่พาทย์มอญในอำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรียังคงสืบทอด จนถึงทุกวันนี้

อภิชาติ ทวีพิเศษ (2552) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง วงก๋วนกวีาดมอญ : ดนตรี ชุมชนมอญ บ้านวังกะ หมู่ 2 ตำบลหนองลู อำเภอสังขละบุรี ผลการวิจัยพบว่า วงก๋วนกวีาดมอญ เป็นวงดนตรีประกอบการรำ การประสมวงประกอบด้วยกลุ่มเครื่องดนตรี 4 ประเภท ดังนี้ ประเภท เครื่องดีด ได้แก่ จุยาม (จะเข้) ประเภทเครื่องสี ได้แก่ กะยอฮอร์น (ไวโอลิน) ประเภทเครื่องตี ได้แก่ ปี่ตกลำ (ระนาดไม้) ปี่ตกลำปะซอล (ระนาดเหล็ก) ปี่ตกำน (ซ็องวง) วางซอน (กลอง 18 ใบ) ประเภทเครื่องเป่า ได้แก่ ขะนัว (ปี่) ตะหลด (ขลุ่ย) ประเภทเครื่องประกอบจังหวะ ได้แก่ หะป็นหะโหนก (ตะโพนใบใหญ่) หะป็น (ตะโพนขนาดกลาง) เป็นมาง (4 ใบ) คะดี (ฉิ่ง) คะเหน็ด (เกราะ) ซาน (ฉาบ) วงก๋วนกวีาดมอญจึงมีบทบาทต่อสังคม วัฒนธรรม ประเพณี เทศกาลสำคัญของชาวมอญในการเฉลิมฉลอง การบรรเลงเพื่อแสดงออกถึงอัตลักษณ์ความเป็น ชนชาติมอญโดยยังสืบสานขนบธรรมเนียมประเพณีที่สำคัญไว้ได้อย่างเหนียวแน่น ลักษณะ ของบทเพลงมอญที่บรรเลงนั้นเป็นเพลงที่นักดนตรีได้รับการถ่ายทอดจากครูดนตรีชาวมอญที่อยู่ใน ประเทศพม่า ทั้งการขับร้องและการบรรเลง โดยใช้บรรเลงประกอบการรำที่บ่งบอกถึงเอกลักษณ์ ของมอญ ปัจจุบันวงก๋วนกวีาดมอญจะบรรเลงในวันสำคัญ ประเพณีต่างๆ ในชุมชน และให้บริการ กับหน่วยงานต่างๆ ที่ต้องการให้จัดแสดง รวมถึงการบรรเลงให้ความรู้ในการสัมมนาทาง วัฒนธรรมอยู่เป็นประจำ

สมเกียรติ หอมยก (2546) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง วงดนตรีเจริญ : ปี่พาทย์มอญ ของจังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษาพบว่า ชาวมอญที่อพยพเข้ามาในประเทศไทยได้แบกเครื่อง ดนตรีมอญ ได้แก่ ซ็องมอญเข้ามาด้วย และในการอพยพครั้งนี้ได้มาตั้งรกรากอยู่ในจังหวัด ปทุมธานี ต่อมามีการรวบรวมเครื่องดนตรีและครอบครัวนักดนตรีมอญ มาจัดตั้งวงปี่พาทย์มอญ ขึ้น วงดนตรีเจริญเป็นวงปี่พาทย์มอญวงหนึ่งที่สืบเชื้อสายมาจากครูสู่ม ดนตรีเจริญ ซึ่งเป็น นักดนตรีชาวมอญที่มีชื่อเสียงและเป็นผู้สร้างตำนานดนตรีมอญถ่ายทอดเพลงมอญให้กับ

หลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) โดยมีทายาทที่สืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน และยังคงมีการสืบทอดเพลงมอญดั้งเดิมเอาไว้ ซึ่งเป็นเพลงมอญโบราณแท้ ได้แก่ เพลงเชิญ เพลงประจำวัด เพลงประจำบ้าน เพลงย่ำค่ำ เพลงย่ำเที่ยง และเพลงพระฉันมอญ เป็นต้น

สุรดิษฐ์ ภาคสุชล (2550) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง ปี่พาทย์มอญตระกูลดนตรีเสนาะ อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษาพบว่าต้นตระกูลดนตรีเสนาะ คือ นายเงินดนตรีเสนาะ เป็นชาวมอญอพยพเข้ามาอยู่ที่จังหวัดปทุมธานี ได้ตั้งวงปี่พาทย์มอญขึ้นในราว พ.ศ. 2434 ประกอบกิจกรรมทางดนตรีมาอย่างต่อเนื่องและได้ถ่ายทอดความรู้ทางปี่พาทย์มอญให้แก่ลูกหลานและศิษย์ เพลงมอญที่บรรเลงมี 3 ประเภท ได้แก่ ประเภทเพลงประโคมซึ่งเป็นเพลงมอญดั้งเดิม เช่น เพลงประจำวัด ประจำบ้าน ย่ำค่ำ ย่ำรุ่ง ย่ำเที่ยง ประเภทเพลงประกอบพิธีกรรมและประเภทบรรเลงทั่วไป วงปี่พาทย์มอญตระกูลดนตรีเสนาะมีโอกาสแสดงดนตรีครั้งสำคัญ ๆ ได้แก่ พ.ศ. 2454 ได้รับพระมหากรุณาธิคุณให้ประโคมทำเพลงถวายในงานพระบรมศพสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท และงานพระเมรุมาศ ณ ท้องสนามหลวง ตั้งแต่วันที่ 14 -17 มีนาคม พ.ศ. 2454 และในปี พ.ศ. 2470 ได้รับพระมหากรุณาธิคุณให้ประโคมทำเพลงถวายพระศพสมเด็จพระปิตุจฉาเจ้าสุทิมมาลมารศรี พระอัครราชเทวีในรัชกาลที่ 5 ครั้งนี้นายเงิน ดนตรีเสนาะ ได้รับพระราชทานแหวนทองคำ มีพระนาม บ.ส. “บริพัตรสุขุมพันธุ์” เครื่องดนตรีในตระกูลดนตรีเสนาะ มีทั้งเครื่องดนตรีดั้งเดิมที่เป็นมรดกตกทอดจากบรรพบุรุษแต่ครั้งโบราณ และเครื่องดนตรีที่ได้สร้างขึ้นในยุคหลัง เครื่องดนตรีที่สำคัญของตระกูลดนตรีเสนาะ คือ ซ้องมอญ ร้านซ้องสร้างด้วยไม้ตะเคียน เป็นเครื่องดนตรีที่นักดนตรีในตระกูลดนตรีเสนาะให้ความเคารพนับถือ

สายสุนีย์ ขาวปลื้ม (2544) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง เพลงรำผีมอญของชาวมอญ จังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษาพบว่า เพลงมอญในปัจจุบันที่บรรเลงกันทั่วไปนั้นสืบต้นกำเนิดมาจากเพลงในพิธีรำผี ซึ่งเป็นพิธีกรรมทางความเชื่อของชาวมอญมาแต่โบราณ เพลงมอญดั้งเดิมมีการบรรเลงในโอกาสต่าง ๆ ได้แก่ บรรเลงในพิธีทางศาสนา บรรเลงในงานประโคมศพ บรรเลงงานรื่นเริงทั่วไป

สุจิตลักษณ์ ดีผดุง และ คณะ (2538) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง มอญ : บทบาทด้านสังคมวัฒนธรรมความเป็นมา และความเปลี่ยนแปลงในรอบ 200 ปี ของกรุงรัตนโกสินทร์” เป็น การรวบรวมเรื่องราวเกี่ยวกับ ชาวมอญ และชาวไทยเชื้อสายมอญที่เกี่ยวกับกรุงรัตนโกสินทร์ในรอบ 200 ปี โดยนำเสนอประวัติและการอพยพของชาวมอญเข้าสู่ประเทศไทยโดยสังเขป กล่าวถึงการตั้งถิ่นฐาน บทบาทของชาวมอญที่มีต่อราชการแผ่นดิน และบทบาทหน้าที่ของชาวมอญที่มี

ต่อศาสนา สังคมและวัฒนธรรมโดยทั่วไป โดยกล่าวว่ามีการเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมดนตรีมอญ ซึ่งไทยรับเอาเครื่องดนตรีของมอญไว้ตั้งแต่ตอนต้นของกรุงรัตนโกสินทร์

เกศแก้ว กล้าทอง และคณะ (2556) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง ปี่พาทย์มอญงานศพ : กรณีศึกษา ดุริยศิลป์ จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ปี่พาทย์มอญเริ่มมาจากอพยพของชาวมอญเข้าในประเทศไทยพร้อมนำเอาเครื่องดนตรีมอญเข้ามาและผสมผสานวัฒนธรรมดนตรีไทย เกิดวงปี่พาทย์มอญ และดนตรีปี่พาทย์ มีบทบาทในการรับใช้สังคมแต่การเปลี่ยนแปลงทางสังคม ทำให้ความนิยมในปี่พาทย์มอญลดน้อยลง ส่งผลกระทบต่อการว่าจ้างไปบรรเลงที่ลดลงไปตาม การเปลี่ยนแปลงของสังคมเช่นกัน

สุรินทร์ ทับรอด (2541) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง พิธีรำผี เมืองในงานศพของชาวพระประแดง พบว่า ชาวมอญที่อพยพเข้าสู่ประเทศไทยที่พระประแดงมากกว่า 200 ปี มีความเชื่อเกี่ยวกับพิธีรำผีซึ่งปรากฏให้เห็นได้อย่างชัดเจน และยังคงอนุรักษ์ สืบสานวัฒนธรรมประเพณีอย่างต่อเนื่อง พิธีรำผีของชาวมอญพระประแดงจะจัดให้มีขึ้นเพื่อประกอบงานพิธีศพ ซึ่งต้องเป็นศพแห่งเท่านั้น โดยมีผู้รำ และดนตรี เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในพิธี

ศรัญญา บุญลาโก (2548) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง เพลงรำมอญ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า เมืองพระประแดงเป็นเมืองเก่าแก่ มีอายุนับพันปี โดยมีข้อสันนิษฐานว่าขอมเป็นผู้สร้างเมืองจากขณะนั้นขอมเรื่องอำนาจในแคว้นสุวรรณภูมิ เป็นเมืองหน้าด่านทางทะเลที่สำคัญที่ขอมสร้างไว้เพื่อรักษาปากน้ำ เรียกว่า “ปากน้ำพระประแดง” ชาวมอญที่นับถือศาสนาพุทธและปฏิบัติอย่างเคร่งครัด เมื่อมีงานเทศกาลสำคัญๆ ชาวมอญจะพากันไปทำบุญที่วัดอย่างพร้อมเพรียง รวมถึงการฟังเทศน์ ฟังธรรม การปฏิบัติธรรมสวดมนต์ ในการบริจาคเงินเพื่อสาธารณประโยชน์นั้น ชอบที่จะบริจาคให้แก่วัดมากกว่าอย่างอื่น เพราะมีความเชื่อมั่นว่าการทำบุญให้กับพุทธศาสนานั้นจะได้านิสงส์ ส่งให้ไปสู่สุวรรสวรรค์ ซึ่งถือว่าเป็นประเพณีที่สำคัญ และมีความหมายต่อตนเองรวมไปถึงเครือญาติ โดยมีความหมายเป็นการรับรองสถานภาพใหม่ของคนในสังคม และปฏิบัติต่อกันได้อย่างถูกต้องตามความเชื่อ โดยทั่วไปในสังคมมอญมักจะใช้ความเชื่อเป็นเครื่องรับรอง ซึ่งชาวมอญจะอ้างอิงถึงพระพุทธรูปศาสนา รวมถึงผีบรรพบุรุษในรูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์ของตน และส่วนแตกต่างกันไปในแต่ละประเพณี เช่น ประเพณีเกี่ยวกับวิถีชีวิต การเกิด การบวช การแต่งงาน การตาย ซึ่งถือว่าเป็นประเพณีที่มีความศักดิ์สิทธิ์ ประเพณีที่สำคัญของชาวมอญในพระประแดงอีกประเพณีหนึ่ง คือ ประเพณีมอญรำ มอญรำเป็นประเพณีที่มีการใช้ปี่พาทย์มอญเล่นประกอบมอญรำหรือรำมอญ เป็นการแสดงที่ถ่ายทอดมาตั้งแต่บรรพบุรุษใช้แสดงในโอกาสต่างๆ ของวัฒนธรรมและประเพณีของ

ชาวมอญ โดยยึดแบบแผนดั้งเดิมจากการรำของชาวมอญโบราณที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของ เพลงมอญลักษณะของวงดนตรีมอญพระประแดงมีด้วยกัน 2 ประเภท ได้แก่

1. วงเครื่องสายมอญ หรือ เรียกว่า “โกรจยาม” ใช้บรรเลงประกอบการร้องรำ ทำเพลงของมอญ ที่เรียกว่า ทะแยมมอญ ซึ่งเป็นการเล่นของชาวมอญที่มีสืบทอดมาแต่โบราณนิยม เล่นอยู่ในหมู่ของคนมอญ การเล่นทะแยมมอญมักจะเล่นกันตามหมู่บ้านที่มีชุมชนมอญ อยู่หนาแน่น เช่น ปากเกร็ด สมุทรสาคร บางกระเจ้า พระประแดง โดยมีเครื่องดนตรีมอญ ดังนี้
1) จะเข้ (จยาม) ลักษณะเหมือนจระเข้จริง 2) ซอมมอญ (โกร) จำนวน 2 คัน 3) ฉิ่ง (หะเดหรือคะเต)
4) เปิงมาง (ปุงตัง) 5) ซลุ่ม (อะไลด) วงเครื่องสายมอญอาจมีการเพิ่มซอด้วงของไทยเข้าไปด้วย

2. วงปี่พาทย์มอญ จะประกอบด้วยเครื่องดนตรีต่อไปนี้ ซ้องมอญวงใหญ่ (ปาดโมน) ซ้องมอญวงเล็ก (ปาดไต่ต) ปี่มอญ (เนหรือเปโมน) ระนาดเอก ระนาดทุ้ม ระนาดเอกเหล็ก ระนาดทุ้มเหล็ก เปิงมางคอก (เปิงมาง) ตะโพนมอญ (สะเปโมน) ซ้องโหม่ง (โหม่ง) ฉิ่ง (หะเดหรือคะเต) ฉาบเล็ก (ชานโนด) ฉาบใหญ่ (ชานโนด)

พงษ์ศิริ ศิลปบรรเลง (2540) ได้ทำงานวิจัยเรื่อง การศึกษาเพลงรำมอญของ เกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี เป็นการศึกษาวิเคราะห์ลักษณะของเพลงรำมอญ 12 เพลง ทำให้ทราบ ลักษณะของเพลงรำมอญของเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ว่ามีทั้งหมด 12 เพลง หรือ 12 ภาษา โดยแต่ละเพลงจะมีทำจำเฉพาะ รูปแบบของเพลงจะมีลักษณะการดำเนินทำนองห่าง ๆ และกระโดดข้ามเสียงในวรรคเดียวกัน บันไดเสียงส่วนใหญ่จะเป็นบันไดเสียง โด กับ บันไดเสียง ซอล

มนัส แก้วบุชา (2542) ได้ทำงานวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์เพลงประจำบ้านทาง ซ้องมอญวงใหญ่ ผลการวิจัยพบว่า ระดับเสียงของซ้องมอญวงใหญ่ เสียงต่ำสุดอยู่ทางซ้ายมือ เรียกลูกต้น หรือ ลูกข้าง ส่วนเสียงสูงสุดอยู่ทางขวามือ เรียกลูกยอด โดยกำหนดเสียงจากซ้ายมือ ลูกที่ 1 เสียง ซอล ลูกที่ 2 ลา ลูกที่ 3 โด ลูกที่ 4 เร ลูกที่ 5 มี ลูกที่ 6 ซอล ลูกที่ 7 ลา ลูกที่ 8 ที ลูกที่ 9 โด ลูกที่ 10 เร ลูกที่ 11 มี ลูกที่ 12 ฟา ลูกที่ 13 ซอล ลูกที่ 14 ลา ลูกที่ 15 ที ช่วงระบบเสียงต่ำมีลักษณะพิเศษคือ มีการข้ามเสียง ที กับ ฟา ซึ่งจะเรียกว่า ลูกหลุม

ชัยวัฒน์ คุณสมบัติ (2558) ได้อธิบายไว้ในบทความวิจัย เรื่อง เพลงประจำบ้านทาง พระประแดง : นายชื่น หริมพานิช โดยสรุปพอสังเขปดังนี้ เพลงประจำบ้านทางพระประแดงเป็น เพลงมอญโบราณ ใช้บรรเลงอยู่ในวงปี่พาทย์มอญประกอบงานศพเฉพาะกรณีงานศพจัดที่บ้าน ต่อมาได้มีการนำเอาเพลงประจำบ้านเข้ามาบรรเลงอยู่ในวงปี่พาทย์มอญในกรณีงานศพที่

จัดขึ้นที่วัด โดยจะบรรเลงเป็นเพลงลำดับสุดท้ายของงานในคืนนั้น ลักษณะโครงสร้างของเพลงพบว่าเพลงประจำบ้านทางพระประแดง มีหน้าทับรวมทั้งหมด 14 หน้าทับ แบ่งออกเป็น 2 เที้ยว เที้ยวแรกมี 6 หน้าทับ เที้ยวหลังมี 8 หน้าทับ การดำเนินทำนองของเพลงประจำบ้านทางพระประแดงจะเป็นการดำเนินทำนองในรูปแบบของการเก็บวลีถี่ๆ การสับัดเสียงลงต่ำ การบรรเลง ซ้ำมือ การบรรเลงมือขวาง การตีฉายมือ การสับัดเฉี่ยวทางด้านเสียงสูงลงเสียงต่ำ ผู้ที่จะบรรเลงเพลงประจำบ้านทางพระประแดงได้นั้นจะต้องมีทักษะการเรี่ยรู้มือซึ้งมอญ (มือขวาง) มาพอสมควร จึงนับได้ว่าเพลงประจำบ้านทางพระประแดงเป็นเพลงที่เป็นเอกลักษณ์โดดเด่นเฉพาะทางของบ้านนายชื่น หรือพานิช อย่างแท้จริง

ณฤดล เผือกอำไพ (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง วงปี่พาทย์มอญหงสาวดี หมู่บ้านมอญ บ้านวังกะ ตำบลหนองลู อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี โดยผลการวิจัย พบว่าดนตรีมอญมีมาตั้งแต่โบราณ ใช้บรรเลงงานพระราชพิธีในพระราชวัง และงานพิธีต่างๆ ของชาวบ้าน บรรเลงทั้งในงานพิธีมงคล งานอวมงคล ชาวมอญในเมียนมาร์อยู่รวมกันเป็นกลุ่มใหญ่ ไม่กระจ่ายกันไปอยู่ตามที่ต่างๆ ทำให้ศิลปะและวัฒนธรรมของชาวมอญมีการสืบทอดรูปแบบในเอกลักษณ์เฉพาะกลุ่มเรื่อยมา ครั้นเมื่อชาวมอญเข้ามาอยู่ในประเทศไทย ก็ได้นำเอาศิลปะและวัฒนธรรมต่างๆ เข้ามาด้วย วงปี่พาทย์มอญหงสาวดี เป็นชื่อวงดนตรีของศูนย์วัฒนธรรมมอญ อำเภอสังขละบุรี ได้ตั้งขึ้นมาตั้งแต่ที่หลวงพ่อดุตตมะได้อนุญาต เพื่อให้ได้สืบสาน อนุรักษ์ วัฒนธรรมมอญ และแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างชาวมอญที่อยู่ในประเทศไทย และชาวมอญที่อยู่ในเมียนมาร์ วงปี่พาทย์มอญหงสาวดี ได้จัดซื้อเครื่องดนตรีมาจากรัฐมอญ รวมถึงบทเพลงในการบรรเลงก็เป็นเพลงที่มาจากรัฐมอญเช่นกัน โดยมีครูมาจากเมียนมาร์มาสอนสอนทุกปี

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้า วงปีพาทย์มอญตระกูลดนตรีเสนาะ เป็นการศึกษาเชิงมานุษยวิทยา การดนตรี (Ethnomusicology) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยศึกษาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัย (Document Research) เก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาภาคสนาม (Fieldwork) ข้อมูลด้านมุขปาฐะและภูมิปัญญาสั่งสม (Musical Intellectual) และเรียบเรียงด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

การเลือกพื้นที่การศึกษา

ผู้วิจัยเลือกพื้นที่ในเขต ตำบลบางปรอก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี เป็นพื้นที่หลัก ซึ่งเป็นพื้นที่ของกลุ่มบ้านตระกูลดนตรีเสนาะ

วิธีการรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลทั้งหมดที่นำมาใช้เขียนการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวม ดังนี้

1. ข้อมูลด้านเอกสาร ได้รวบรวมข้อมูลเอกสารทางประวัติศาสตร์ เช่น พงศาวดาร จดหมายเหตุ งานค้นคว้าวิจัยเรื่องประวัติชนชาติมอญ ดนตรีมอญ เพลงมอญ และวัฒนธรรมมอญของจังหวัดปทุมธานี เอกสารทางดนตรีไทยที่เกี่ยวข้องกับดนตรีมอญ ปี่พาทย์มอญ เพลงมอญ และประวัติของผู้ริเริ่มนำปี่พาทย์มอญเข้ามาสู่ไทย โดยแหล่งข้อมูลด้านเอกสารสำหรับการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ห้องสมุดต่าง ๆ เว็บไซต์ / สื่อออนไลน์

2. ข้อมูลจากการศึกษาภาคสนาม

2.1 การสัมภาษณ์บุคคลสำคัญตระกูลดนตรีเสนาะ ได้แก่ ทายาทของตระกูลดนตรีเสนาะ และผู้ที่เกี่ยวข้องในเรื่องประวัติที่มา แบบแผนการบรรเลงปี่พาทย์มอญ เพลงมอญ ซึ่งบันทึกเสียงด้วยเครื่องบันทึกเสียง และบันทึกภาพด้วยกล้องถ่ายภาพ และกล้องวิดีโอ

2.2 การรวบรวมข้อมูลด้านประวัติที่มาของตระกูลดนตรีเสนาะ แบบแผนการบรรเลง บทเพลง โครงสร้าง โดยการใช้เครื่องบันทึกเสียง และกล้องวิดีโอ

2.3 การรวบรวมข้อมูลจากการสังเกต ใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมการสังเกตแบบมีส่วนร่วม โดยการลงพื้นที่ การสัมภาษณ์ พูดคุยกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยมีการบันทึกเสียง และบันทึกภาพ ทั้งแบบภาพนิ่งและเคลื่อนไหว

การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม โดยศึกษาลักษณะทำนองของเพลงโดยดูจากวีดิโอ และฟังจากเครื่องบันทึกเสียง ที่ได้บันทึกการบรรเลงไว้เพื่อเก็บข้อมูลส่วนหนึ่ง

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

จากการศึกษา ปี่พาทย์มอญตระกูลดนตรีเสนาะ ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคคลโดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มเครือข่ายตระกูลดนตรีเสนาะ และกลุ่มให้ข้อมูลบุคคลที่เกี่ยวข้องกับปี่พาทย์ตระกูลดนตรีเสนาะ ประกอบด้วย

1. พระครูปทุมวรคุณ (ณรงค์ อควณโณ ดนตรีเสนาะ) เจ้าอาวาสวัดหงส์ ปทุมवास ตำบลบางปรอก อำเภอเมืองเมือง จังหวัดปทุมธานี ทายาทตระกูลดนตรีเสนาะ หลานนายเสี่ยมดนตรีเสนาะ เป็นบุตรของนายคารา ดนตรีเสนาะ และเป็น อายุ 71 ปี เป็นผู้ให้ข้อมูลประวัติและเรื่องเกี่ยวกับปี่พาทย์มอญ

2. นางสาวปทุม ดนตรีเสนาะ ข้าราชการบำนาญ (ปลัดเทศบาล) ทายาทตระกูลดนตรีเสนาะ หลานนายเงิน ดนตรีเสนาะ เป็นบุตรของนายสงวน ดนตรีเสนาะ และเป็นน้องสาวของนายช่อม ดนตรีเสนาะ อายุ 84 ปี เป็นผู้ให้ข้อมูลในเรื่องของบุคคล

3. นางรุกขชาติ พวกดี ทายาทตระกูลดนตรีเสนาะ หลานนายเงิน ดนตรีเสนาะ เป็นบุตรของนายเสี่ยม ดนตรีเสนาะ อายุ 87 ปี ให้ข้อมูลประวัติตระกูลดนตรีเสนาะ

4. นายธงชัย ดนตรีเสนาะ ทายาทตระกูลดนตรีเสนาะ หลานนายเสี่ยม ดนตรีเสนาะ เป็นบุตรของนายคารา ดนตรีเสนาะ อายุ 64 ปี ให้ข้อมูลประวัติ แบบแผนการบรรเลงปี่พาทย์มอญ และเพลงมอญ

5. นายสมาน พงษ์เจริญ ทายาทตระกูลดนตรีเสนาะ เป็นบุตรของนายมงคล พงษ์เจริญ อายุ 65 ปี ให้ข้อมูลในเรื่องประวัติและเพลงมอญ

6. นางสมพิศ พุ่มใหญ่ ทายาทตระกูลดนตรีเสนาะ บุตรสาวของนายมงคล อายุ 60 ปี เป็นหัวหน้าคณะมอญรำ ให้ข้อมูลในเรื่องประวัติ และปี่พาทย์มอญประกอบการแสดงมอญรำ

7. นายพงษ์ศักดิ์ รักขามัน ทายาทตระกูลดนตรีเสนาะ หลานนายเสี่ยม ดนตรีเสนาะ อายุ 61 ปี ให้ข้อมูลในเรื่องแบบแผนการบรรเลงปี่พาทย์มอญ เพลงมอญมือซ้องมอญ

8. นายธวัชชัย พวกดี ครูโรงเรียนปทุมธานี “นันทมนีบำรุง” ทายาทตระกูลดนตรีเสนาะ หลานนายเสี่ยม ดนตรีเสนาะ อายุ 59 ปี ให้ข้อมูลในเรื่องแบบแผนการบรรเลงเพลงมอญหน้าทับ

9. นายจักรพันธ์ หนูนักดี ครูโรงเรียนเทศบาลเมืองปทุมธานี ทายาทตระกูลดนตรีเสนาะหลานนายดารา ดนตรีเสนาะ อายุ 44 ปี ปัจจุบันเป็นหัวหน้าวงปี่พาทย์มอญ ดนตรีเสนาะ และถ่ายทอดปี่พาทย์มอญที่ศูนย์อนุรักษ์ดนตรีรามัญวัดหงส์ปทุมมาวาส ให้ข้อมูลในด้านเพลงมอญ

10. นายรัตนจำเริญ ดนตรีเสนาะ อาชีพธุรกิจส่วนตัว ทายาทตระกูลดนตรีเสนาะหลานนายเส็งี่ยม ดนตรีเสนาะ บุตรนายสุรินทร์ ดนตรีเสนาะ อายุ 61 ปี ให้ข้อมูลประวัติบุคคล

11. นางวิไลลักษณ์ มะโนแสน ครูชำนาญการโรงเรียนปทุมธานี “นันทมนีบำรุง” ทายาทตระกูลดนตรีเสนาะ อายุ 57 ปี ให้ข้อมูลประวัติบุคคล

12. นางสมบุญ หนูนักดี อาชีพธุรกิจส่วนตัว ทายาทตระกูลดนตรีเสนาะ บุตรนายดารา ดนตรีเสนาะ อายุ 69 ปี ให้ข้อมูลประวัติบุคคล

13. นายวรเทพ บุญจำเริญ อาจารย์วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง นักดนตรีสำนักดนตรีบ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดอยุธยา อายุ 60 ปี ปัจจุบันเกษียณอายุราชการ ให้ข้อมูลประวัติและเพลงมอญ

14. นายศุภกิจ พงษ์เจริญ อาจารย์วิทยาลัยนาฏศิลป์พัทลุง หลานนายมงคล พงษ์เจริญ ทายาทตระกูลดนตรีเสนาะ อายุ 47 ปี คนระนาดเอกประจำวง มงคลสิน ให้ข้อมูลในเรื่องประวัติ และเพลงมอญ

15. นายดิเรก อรรถกฤษณ์ บุตรนายถวิล อรรถกฤษณ์ ข้าราชการไฟฟ้านครหลวงบางเขนปัจจุบันเกษียณอายุอายุ 70 ปี ได้รับการถ่ายทอดเพลงมอญจากบิดาซึ่งเป็นลูกศิษย์นายเจิ้น ดนตรีเสนาะ ให้ข้อมูลเรื่องประวัติและเพลงมอญ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลดังนี้

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. กล้องถ่ายภาพ
3. กล้องวิดีโอ
4. แนวคำถามในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล
5. สมุดบันทึกการสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากเอกสารงานวิจัย แดบบัณฑิตกเสียง การสัมภาษณ์ นำมาจัดระเบียบให้เป็นหมวดหมู่เพื่อนำมาดำเนินการศึกษาในเรื่องดังต่อไปนี้

1. ประวัติและการสืบทอดทางดนตรีของวงปี่พาทย์มอญตระกูลดนตรีเสนาะ

- 1.1 ความเป็นมาของปี่พาทย์มอญตระกูลดนตรีเสนาะ
- 1.2 การสืบทอดของปี่พาทย์มอญตระกูลดนตรีเสนาะ
- 1.3 เครื่องดนตรีประจำตระกูลดนตรีเสนาะ

2. ลักษณะเฉพาะทางดนตรีของบทเพลงมอญตระกูลดนตรีเสนาะ

- 2.1 ขบวนการบรรเลงปี่พาทย์มอญของตระกูลดนตรีเสนาะ
- 2.2 แบบแผนการผสมวงปี่พาทย์มอญ
- 2.3 แบบแผนการบรรเลง
- 2.4 แบบแผนการใช้เพลง
- 2.5 การรับใช้สังคม

การนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยสรุปประเด็นตามวัตถุประสงค์ และนำเสนอการข้อมูลโดยการเขียนพรรณนาเชิงวิเคราะห์ เรียบเรียงบทสรุปที่ได้จากการศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลจากนั้นนำมาอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ จัดพิมพ์รูปเล่มตามระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทที่ 4

ปีพาทย์มอญตระกูลดนตรีเสนาะ

การศึกษาข้อมูล เรื่อง ปีพาทย์มอญตระกูลดนตรีเสนาะ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับประวัติ วงปีพาทย์มอญที่เก่าแก่และมีชื่อเสียงของจังหวัดปทุมธานี ศึกษาประวัติความเป็นมาของตระกูล ดนตรีเสนาะ การสืบทอดปีพาทย์มอญ แบบแผนการบรรเลง และบทเพลง โดยผู้ศึกษาได้แบ่ง ประเด็นการศึกษาดังนี้

1. ประวัติและการสืบทอดทางดนตรีของวงปีพาทย์มอญตระกูลดนตรีเสนาะ
  - 1.1 ความเป็นมาของปีพาทย์มอญตระกูลดนตรีเสนาะ
  - 1.2 การสืบทอดของปีพาทย์มอญตระกูลดนตรีเสนาะ
  - 1.3 เครื่องดนตรีประจำตระกูลดนตรีเสนาะ
2. ลักษณะเฉพาะทางดนตรีของบทเพลงมอญตระกูลดนตรีเสนาะ
  - 2.1 ขบวนการบรรเลงปีพาทย์มอญของตระกูลดนตรีเสนาะ
  - 2.2 แบบแผนการผสมวงปีพาทย์มอญ
  - 2.3 แบบแผนการบรรเลง
  - 2.4 แบบแผนการใช้เพลง
  - 2.5 การรับใช้สังคม

ผลการวิจัย

1. ประวัติและการสืบทอดทางดนตรีของวงปีพาทย์มอญตระกูลดนตรีเสนาะ

1.1 ความเป็นมาของปีพาทย์มอญตระกูลดนตรีเสนาะ

ปีพาทย์มอญ เป็นมรดกทางวัฒนธรรมดนตรีของชนชาติมอญที่ได้เข้ามาปรากฏ ในแผ่นดินไทยเป็นระยะเวลาที่ยาวนานมาก สันนิษฐานว่าเข้ามาพร้อมกับการอพยพของชนชาติ มอญ ตามประวัติเมื่อมอญเสียเมืองให้แก่พม่าตั้งที่กล่าวไว้ข้างต้น โดยเฉพาะเมื่อคราวเสียกรุง หงสาวดีเมื่อปี พ.ศ.2300 นั้น บรรดาศิลปินนักดนตรี ละคร รำ ฟ้อน ถูกจับต้อนไปแล้ว พระเจ้า อลองพญาจักรีพม่ายังมีคำสั่งห้ามคนมอญแสดงสัญลักษณ์ความเป็นมอญ ทั้งศิลปวัฒนธรรม ประเพณีแต่อย่างใด ถ้าขัดขึ้นจะต้องถูกกำจัดเสีย ศิลปินชาวมอญจำนวนมากจึงต้องอพยพ หลบหนีไปอยู่ในป่าเขาหรือไม่กี่ลี้ภัยเข้ามาพึ่งยังแผ่นดินสยาม ตั้งแต่สมัยอยุธยาต่อเนื่องมาจนถึง สมัยรัตนโกสินทร์ ทำให้ศิลปวัฒนธรรม การเล่นดนตรี ละคร รำ ฟ้อน จึงสูญหายไปอย่างมากมาย

การอพยพแต่ละครั้งนั้นชาวมอญที่อพยพเข้ามานั้นได้นำศิลปวัฒนธรรมประเพณีวิถีชีวิตมอญติดมาด้วย และนำเอาเครื่องดนตรีหรือเครื่องประกอบการเล่นเข้ามาด้วย หรือหากมิได้นำเครื่องดนตรีเหล่านั้นติดมาด้วยในขณะที่อพยพเคลื่อนย้าย ก็อาจใช้วัสดุหรือทรัพยากรในแผ่นดินไทยสร้างขึ้นใหม่ตามพื้นภูมิปัญญาความรู้ของตน โดยสร้างขึ้นภายหลังที่มาตั้งรกรากในแผ่นดินไทย และได้สืบสานและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมประเพณี ทั้งดนตรี การแสดง ละคร รำ ฟ้อน การละเล่นต่างๆ มาจนถึงทุกวันนี้ และยังมีบทบาทในการเชื่อมโยงวัฒนธรรมระหว่างมอญกับไทยอย่างกลมกลืนโดยไม่ถูกต่อต้าน

ข้อสันนิษฐานเรื่องการตั้งถิ่นฐานของตระกูลดนตรีเสนาะในจังหวัดปทุมธานี

จากหลักฐานการอพยพของชาวมอญในจังหวัดปทุมธานีนั้น ได้มีการอพยพเข้ามาตั้งรกรากอยู่ที่ปทุมธานีหลายครั้ง เริ่มตั้งแต่สมัยอยุธยาจนถึงสมัยรัตนโกสินทร์เรื่อยมาจนกระทั่งในครั้งสุดท้ายได้อพยพเข้ามาในประเทศไทยตรงกับในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ 2 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ดังประวัติที่ได้กล่าวถึงการอพยพของชาวมอญในครั้งที่ 9 ในปี พ.ศ. 2358 จึงมีข้อสันนิษฐานที่เกี่ยวข้องกับตระกูลดนตรีเสนาะที่บรรพบุรุษสืบเชื้อสายมอญมาจากเมืองเมาะตะมะอพยพเข้ามาในขณะนั้นประเทศไทย และในการอพยพเข้ามายังได้นำเอาวัฒนธรรมประเพณีวิถีชีวิตมอญรวมถึงศิลปวัฒนธรรมทางด้านดนตรีมอญเข้ามาด้วย ดังนี้

ข้อสันนิษฐานที่ 1 อพยพเข้ามาอยู่ก่อนปี พ.ศ. 2300 ในสมัยอยุธยา โดยมีบรรพบุรุษของตระกูลดนตรีเสนาะ คือ รุ่นพ่อของนายสี ซึ่งมาอยู่ก่อนแล้วและไม่ได้อพยพมาจากเมืองมอญในครั้งที่ 9 หรือในครั้งสุดท้ายของการอพยพนี้ สอดคล้องกับช่วงเวลาที่ชุมชนมอญมาตั้งรกรากอยู่บริเวณริมแม่น้ำเจ้าพระยาทั้งฝั่งตะวันออกและฝั่งตะวันตกแล้ว และจากหลักฐานการสร้างวัดหงษ์ปทุมवास (เดิมชื่อวัดหงษา) ในราวปี พ.ศ.2317 ของชาวมอญในชุมชนที่อาศัยอยู่ ณ บริเวณนี้ เพื่อทำกิจกรรมทางศาสนาตามความเชื่อของชาวมอญที่นับถือศาสนาพุทธ

ข้อสันนิษฐานที่ 2 บรรพบุรุษของนายสีได้อพยพเข้ามาในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ซึ่งตรงกับรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ 2 โดยเป็นการอพยพของชาวมอญครั้งที่ 9 ในปี พ.ศ. 2358 ซึ่งเป็นการอพยพครั้งใหญ่ และมีชาวมอญอพยพเข้ามาเป็นจำนวนมาก

จากข้อสันนิษฐานในการอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานดังกล่าว ซึ่งมีความเป็นไปได้ทั้ง 2 ข้อ สำหรับในส่วนของนายสีซึ่งถือว่าเป็นต้นตระกูลดนตรีเสนาะนั้นไม่ได้อพยพมาจากเมืองมอญ หากแต่นายสีนั้นเกิดในประเทศไทยที่จังหวัดปทุมธานีภายหลังจากที่บรรพบุรุษของนายสีได้มาตั้งหลักปักฐานอยู่ ณ ที่แห่งนี้

นายสี บิดาของนายเงินในฐานะต้นตระกูลดนตรีเสนาะ

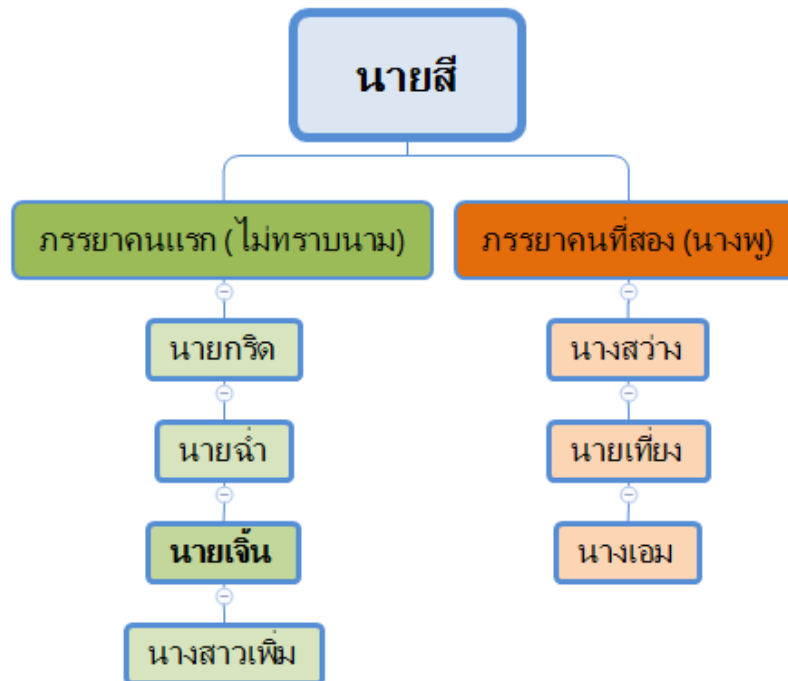
นายสี นั้นเป็นชาวมอญที่นับถือผีเต่า เกิดที่จังหวัดปทุมธานี ไม่ทราบปีเกิดที่แน่ชัด สันนิษฐานว่าเกิดในราวช่วงปี พ.ศ. 2370 - 2380 ซึ่งบรรพบุรุษของนายสีเป็นชาวมอญกลุ่มที่อพยพจากเมืองเมาะตะมะ จากข้อสันนิษฐานข้างต้นมีความเป็นไปได้มากที่ว่าเข้ามาอยู่ในประเทศไทยในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ 2 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ในการอพยพเข้ามาของบรรพบุรุษนายสีนั้นได้นำเอาเครื่องดนตรีมอญชิ้นสำคัญของตระกูล คือ “ซ็องมอญ” โดยนำเอามาจากเมืองเมาะตะมะ ซึ่งเป็นเครื่องดนตรีประจำตระกูลเป็นมรดกตกทอดมาของครอบครัวนายสี และมีความสำคัญต่อดนตรีปี่พาทย์มอญในประเทศไทยในเวลาต่อมา “ซ็องมอญ” เป็นเครื่องดนตรีที่มีเอกลักษณ์เฉพาะไม่เหมือนใครในกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีความสวยงามโดดเด่นเป็นพิเศษ และถือเป็นซ็องมอญวงแรก ๆ ที่เข้ามาในประเทศไทยก็ว่าได้ ซ็องมอญวงดังกล่าวนั้นสามารถถอดแยกส่วนได้เพื่อสะดวกในการเดินทางและการขนย้าย โดยในการอพยพเข้ามานั้นได้ทำการแยกซ็องมอญถอดแยกออกเป็น 3 ท่อนใส่คานหาม ส่วนลูกซ็องนำใส่กะโล่แยกแบกกันมา การอพยพของกลุ่มชาวมอญเข้ามายังประเทศไทยในครั้งดังกล่าวได้รับการต้อนรับเป็นอย่างดี อาจเนื่องจากพระราชมารดาของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ทรงมีเชื้อสายมอญจึงทรงให้ความสำคัญ และต้อนรับชาวมอญเป็นอย่างดี พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยได้โปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอเจ้าฟ้ามงกุฎ ทรงคุมไพร่พลสำหรับป้องกันขณะขึ้นไปรับครอบครัวชาวมอญที่อพยพ ณ ตำบลปากแพรก จังหวัดกาญจนบุรี และทรงโปรดเกล้าฯ ให้ชาวมอญที่อพยพมาในครั้งนี้ โดยให้ชาวมอญกลุ่มนี้มาพักอาศัยอยู่ที่จังหวัดปทุมธานี ทั้งฝั่งตะวันออกและฝั่งตะวันตก และบรรพบุรุษของนายสีได้พำนักอาศัยอยู่ฝั่งตะวันออกบริเวณที่บ้านโคกชะพลู ตำบลบางกระดี (เดิมเป็นตำบลอำเภอเมืองปทุมธานี ก่อนที่จะย้ายมายังฝั่งตะวันตกในปี พ.ศ. 2460) หลังจากนั้นครอบครัวนายสีได้ย้ายขึ้นเหนือมาอยู่บริเวณหมู่บ้านเกรนา ตำบลบ้านกลาง ใกล้กับวัดลุ่ม (เกรนา) เป็นวัดเก่าสมัยอยุธยา ปัจจุบันเป็นวัดร้างแต่ได้รับการบูรณะและอยู่ในวิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี บริเวณริมแม่น้ำเจ้าพระยา ฝั่งตรงข้ามกับตัวเมืองปทุมธานี

ภาพประกอบ 1 “ซึ้งสว่าง” ซึ้งมอญที่นำมาจากเมืองเมาะตะมะ

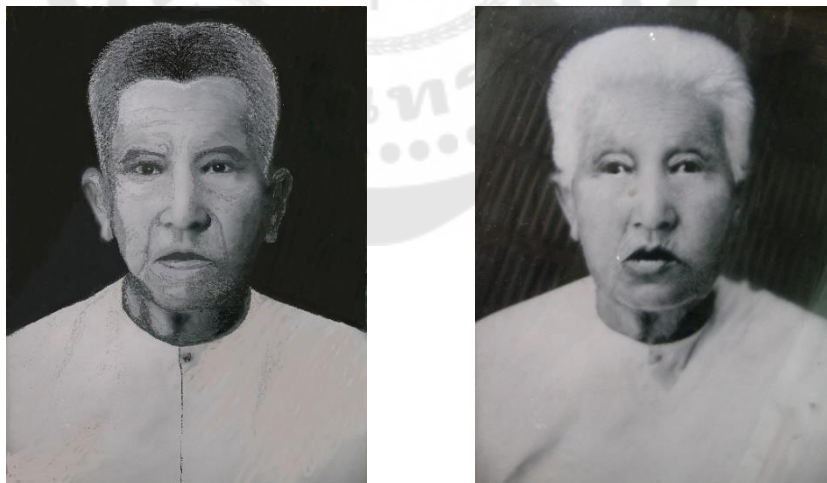
ที่มา: ชัชชัย พวกดี. (2561). ภาพนิ่ง.

นายสี มีภรรยา 2 คน ภรรยาคนแรกไม่ทราบชื่อ มีบุตรด้วยกัน 4 คน เป็นบุตรชาย 3 คน และเป็นบุตรตรี 1 คน ได้แก่ นายกริด นายฉ่า นายเจิ้น และนางสาวเพ็ญ ส่วนภรรยาคนที่ 2 ชื่อนางพู มีบุตรด้วยกัน 3 คน คนแรกเป็นผู้หญิงชื่อสว่าง คนที่ 2 เป็นผู้ชายชื่อเพียง และคนที่ 3 เป็นผู้หญิงชื่อเอม นายสีนั้นได้รับการสืบทอดดนตรีมอญจากบรรพบุรุษและได้ถ่ายทอดดนตรีมอญให้กับบุตรหลานชาวมอญของตน ซึ่งต่อมาบุตรของนายสีที่ได้รับการถ่ายทอดดนตรีปีพาทย์มอญ คือ นายเจิ้น บุตรชายคนที่ 3 จนได้มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักจนเป็นที่มาของนามสกุลดนตรีเสนาะในเวลาต่อมา ดังนั้นนายสีจึงเป็นบุคคลที่มีความสำคัญและมีส่วนในการเริ่มต้นของดนตรีปีพาทย์มอญตระกูลดนตรีเสนาะ โดยมีนายเจิ้นบุตรชายเป็นผู้สืบทอดดนตรีมอญ และเป็นผู้ก่อตั้งวงปีพาทย์มอญในภายหลัง ทั้งยังเป็นหลักในการถ่ายทอดและถ่ายโยงดนตรีมอญให้กับนักดนตรีมอญและนักดนตรีไทยในยุคแรกๆ ของจังหวัดปทุมธานี ส่วนบุตรสาวอีกคนคือนางสว่าง (วัง) เป็นบุคคลผู้มีส่วนสำคัญในเรื่องมอญรำ โดยเป็นครูมอญรำรุ่นแรกๆ ที่ได้ถ่ายทอดมอญรำให้กับบุตรหลาน เครือญาติ และชาวมอญในละแวกนั้น นายสีนั้นได้ถึงแก่กรรมลงในราวปี พ.ศ.2450 โดยมีนายเจิ้นบุตรชายซึ่งเป็นหลักของตระกูลเป็นผู้ดูแลครอบครัวต่อจากนายสี

ภาพประกอบ 2 แผนภูมิตระกูลนายสี

ที่มา: ชัชชัย พวกดี. (2563). ภาพนิ่ง.

ภาพประกอบ 3 นายเงิน และ นางสาวเพิ่ม

ที่มา: ชัชชัย พวกดี. (2563). ภาพนิ่ง.

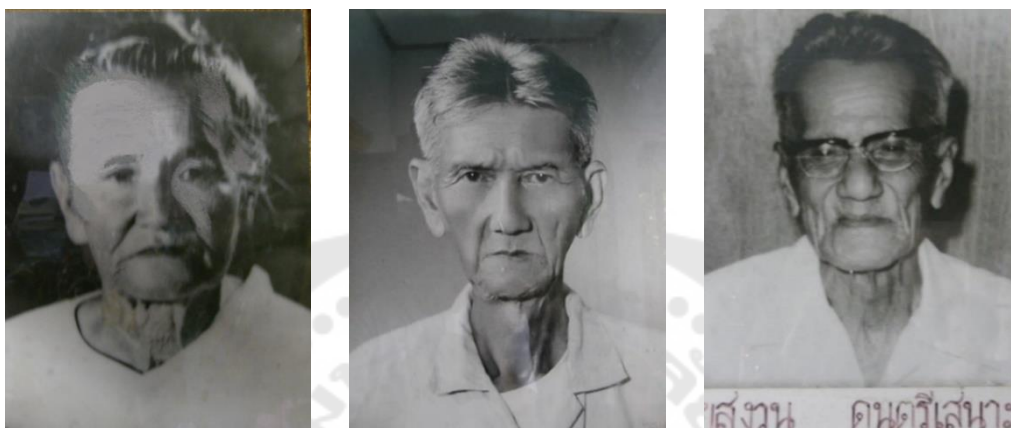
นายเจิ้น ดนตรีเสนาะ ผู้วางรากฐานทางดนตรีของตระกูลดนตรีเสนาะ

นายเจิ้น เดิมชื่อ เจิ้น , เจริญ ในภาษามอญ แปลว่า “ข้าง” ซึ่งคงจะเรียกเพี้ยนเสียงกันมาจึงกลายเป็น “เจิ้น” นายเจิ้นนั้นเกิดในประเทศไทยที่จังหวัดปทุมธานี ในราวปี พ.ศ. 2415 ณ ตำบลบ้านกลาง ติดแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งตรงข้ามเมืองปทุมธานี มีชีวิตอยู่ในระหว่างปี พ.ศ. 2415 - 2483 ใน 4 รัชสมัย ตรงกับช่วงสมัยรัชกาลที่ 5 จนถึงสมัยรัชกาลที่ 8 นายเจิ้น ดนตรีเสนาะ เป็นบุตรลำดับที่ 3 ของนายสี ซึ่งนายเจิ้นนั้นได้รับการถ่ายทอดดนตรีมอญจากบิดา โดยเริ่มต้นเรียนฆ้องมอญซึ่งเป็นฆ้องมอญวงที่ได้นำมาจากเมืองมอญ จนกระทั่งเมื่อมีความชำนาญในการบรรเลงและต่อมาได้คิดก่อตั้งวงดนตรีปี่พาทย์มอญขึ้นในราวช่วงปี พ.ศ. 2434 เพื่อประกอบกิจกรรมตามวิถีประเพณีวัฒนธรรมของชาวมอญ และใช้ประกอบอาชีพเพื่อหารายได้ในการดำรงชีวิต ซึ่งในขณะนั้นมีเครื่องดนตรีคือฆ้องมอญ “จิว่าง” ที่เป็นมรดกตกทอดอยู่เพียงวงเดียว ต่อมาจึงได้สร้างเครื่องดนตรีเพิ่มเติมขึ้นมาเป็นวงขนาดเล็กๆ ประมาณวงเครื่องห้า หลังจากนั้นจึงได้พัฒนาสร้างเครื่องดนตรีขึ้นมาเพิ่มเติมอีก โดยครั้งหนึ่งนายเจิ้นไปพบว่าภายในโบสถ์ของวัดลุ่ม (ปัจจุบันวัดนี้อยู่บริเวณวิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี) โดยมีพระภิกษุที่มีความสามารถทางเชิงช่างด้านงานศิลปะและปั้นหน้ารูปกษัตริย์คล้ายกับฆ้องมอญ ซึ่งปั้นด้วยปูนไว้แต่ยังไม่สำเร็จ จึงได้นำเอามาให้ช่างปั้นต่อประกอบเข้ากับร้านฆ้องจนได้ฆ้องวงใหม่เพิ่มขึ้นอีกวง และได้พัฒนาเรื่อยมาจนเป็นวงปี่พาทย์มอญวงใหญ่ ทั้งได้วางรากฐานแบบแผนการบรรเลงปี่พาทย์มอญเพื่อใช้บรรเลงประกอบวิถีวัฒนธรรมประเพณีของชาวมอญในเวลาต่อมา

นายเจิ้นได้แต่งงานกับนางสาวแปร์ สาวเชื้อสายมอญด้วยกัน คำว่า “แปร์” เป็นภาษามอญ แปลว่า “หญิง” ต่อมามีการเรียกเพี้ยนจากคำว่า “แปร์” เพี้ยนมาเป็น “เปรี๊ยว” จากนั้นจึงเรียกต่อๆ กันมาว่า เปรี๊ยวเรื่อยมา ต่อมานายเจิ้นได้ย้ายออกมาสร้างครอบครัวอยู่ฝั่งตะวันตกหรือฝั่งตรงข้ามบ้านเดิมของบิดา (บริเวณศาลากลางเมืองปทุมธานี) และจนกระทั่งในราวก่อนปี พ.ศ. 2460 ครอบครัวนายเจิ้นได้ย้ายที่อยู่อีกครั้ง เหตุที่ต้องย้ายที่อยู่อาศัยนั้นเนื่องจากการจะมีการสร้างศาลากลางจังหวัดปทุมธานีในบริเวณที่ครอบครัวนายเจิ้นอยู่ โดยได้ย้ายขึ้นเหนือมาอยู่ยังที่ใหม่บริเวณริมแม่น้ำเจ้าพระยาติดกับโรงเลื่อย เหนือวัดหงษ์ปทุมมาวาส (เดิมชื่อวัดหงษา) ขึ้นมาประมาณ 400 เมตร ไม่ห่างจากที่เดิมมากนัก ในการย้ายครั้งนี้นายเจิ้นเป็นคนรวมใจคนที่ดินมอบให้กับทางการเพื่อสร้างศาลากลางจังหวัดปทุมธานี โดยนายเจิ้นได้กล่าวกับลูก ๆ ไว้ว่า “กวางโตเติง เคลาะละ” ซึ่งแปลความได้ว่า “หมู่บ้านเราได้เป็นเมืองดีแล้วให้เขาเถอะ” จากคำบอกเล่าของนางสาวปทุม ดนตรีเสนาะ หลานนายเจิ้น ดนตรีเสนาะ (ปทุม ดนตรีเสนาะ, 2563)

นายเงินมีบุตรตรีและบุตรชายรวมด้วยกัน 3 คน ดังนี้

- 1.นางบุปผา (ลู่) พงษ์เจริญ
- 2.นายเสงี่ยม ดนตรีเสนาะ
- 3.นายสงวน ดนตรีเสนาะ

ภาพประกอบ 4 นางบุปผา พงษ์เจริญ นายเสงี่ยม ดนตรีเสนาะ และ นายสงวน ดนตรีเสนาะ

ที่มา: ชัชชัย พวกดี. (2563). ภาพนิ่ง.

คนที่ 1 ชื่อ นางบุปผา (ลู่) สมรสกับ นายลำพู ใช้สกุลพงษ์เจริญ มีบุตร 5 คน ได้แก่
 นายสมยศ (หยด) พงษ์เจริญ ได้รับการถ่ายทอดดนตรี
 นายมงคล พงษ์เจริญ ได้รับการถ่ายทอดดนตรี
 นายทองปน (ปน) พงษ์เจริญ ได้รับการถ่ายทอดดนตรี
 นายสมัย พงษ์เจริญ ไม่ได้รับการถ่ายทอดดนตรี
 นางอำไพ เปรมสุวรรณ ไม่ได้รับการถ่ายทอดดนตรี

คนที่ 2 ชื่อ นายเสงี่ยม สมรสกับ นางเลียบ ใช้สกุลดนตรีเสนาะ มีบุตร 5 คน ได้แก่
 นายดารา ดนตรีเสนาะ ได้รับการถ่ายทอดดนตรี
 นายสุรินทร์ ดนตรีเสนาะ ได้รับการถ่ายทอดดนตรี
 นายดาเรศ ดนตรีเสนาะ เสียชีวิตในวัยเด็ก
 นางเนืองศรี รักษามั่น ไม่ได้รับการถ่ายทอดดนตรี
 นางรุกขชาติ พวกดี ไม่ได้รับการถ่ายทอดดนตรี

คนที่ 3 ชื่อ นายสงวน สมรสกับ นางสาวลัย ใช้สกุลดนตรีเสนาะ มีบุตร 3 คน ได้แก่

นางมะรุม สุทธาวาส ไม่ได้รับการถ่ายทอดดนตรี

นายชะอุม ดนตรีเสนาะ ได้รับการถ่ายทอดดนตรี

นางสาวปทุม ดนตรีเสนาะ ไม่ได้รับการถ่ายทอดดนตรี

นางสาวปทุม ดนตรีเสนาะ (2563) หลานของนายเจิ้น ดนตรีเสนาะ ได้เล่าว่า "พ่อ (นายสงวน ดนตรีเสนาะ) จะคุยกับลุง (นายเสงี่ยม ดนตรีเสนาะ) กันบ่อยมาก โดยจะมานั่งคุยกันเป็นภาษามอญเกือบทุกวัน และได้เคยคุยกันถึงเรื่องเกี่ยวกับบรรพบุรุษว่าเป็นทวารนักรบมอญ เรียก "ต๊ะโต๊ด ต๊ะโหนก" หมายถึง ปราบเล็ก ปราบใหญ่ ซึ่งในการจัดงานพิธีรำผีที่บ้านทุกครั้ง จะต้องกล่าวเรียกเชิญบรรพบุรุษ ปราบเล็ก ปราบใหญ่ มาร่วมพิธีด้วยทุกครั้ง"

นอกจากเรื่องดนตรีแล้วนายเจิ้น ดนตรีเสนาะ ยังมีความสามารถในงานฝีมือหัตถกรรมจักสานอีกด้วย โดยนางสาวปทุม ดนตรีเสนาะ ได้เล่าว่า "ฉันชอบไปนั่งตักปู่ เห็นปู่ชอบนั่งสานกระบุงเป็นประจำ"

นายชะอุม ดนตรีเสนาะ (2561) หลานนายเจิ้น ดนตรีเสนาะ ได้เล่าประวัติจากการได้รับการบอกเล่าจากบิดา คือ นายสงวน ดนตรีเสนาะ บุตรชายนายเจิ้น ดนตรีเสนาะ ว่า วงปี่พาทย์มอญได้เริ่มก่อตั้งวงในราวช่วงปี พ.ศ. 2434 โดยมีนายเจิ้น ปู่ของนายชะอุม เป็นผู้ริเริ่มสร้างวงดนตรีปี่พาทย์มอญขึ้น และยังเป็นหลักในการพัฒนางวงดนตรีปี่พาทย์มอญเรื่อยมาจนเป็นแบบแผนในการบรรเลง และยังคงสืบสานการบรรเลงปี่พาทย์มอญ เพลงมอญ ของปู่เจิ้นต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน

นายเจิ้น ดนตรีเสนาะ กับวังบางขุนพรหม

ตามประวัติที่สำคัญและถือเป็นจุดเปลี่ยนชีวิตของนายเจิ้น คือ เมื่อนายเจิ้นได้มีโอกาสเข้ารับราชการตอนมีอายุครบตามเกณฑ์ของชายไทยที่ต้องเข้ารับการศึกษาไปเป็นทหาร และได้ถูกเกณฑ์ไปเป็นทหารเรือ ซึ่งต่อมานายเจิ้นได้มีโอกาสเข้าไปเป็นทหารมหาดเล็กประจำพระองค์ในสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ณ วังบางขุนพรหม และด้วยอุปนิสัยใจคอของนายเจิ้น ซึ่งเป็นคนชื่อเจ้านายจึงรักใคร่เอ็นดู นายเจิ้นมีหน้าที่เป็นชาววิเสท คอยประกอบรับอาหารสำหรับใส่บาตรพระในตอนเช้า และประกอบอาหารสำหรับทหารและข้าราชการบริพารในวัง เจ้านายจะให้เงินไว้เพื่อไปซื้ออาหารเมื่อใช้เงินจากการไปซื้ออาหารและมีเงินเหลือนายเจิ้นก็จะคืนเงินที่เหลือทั้งหมดให้ทุกครั้ง

ในขณะที่นายเจ็ญเป็นทหารอยู่ในวังบางขุนพรหมนั้นไม่มีใครทราบว่านายเจ็ญสามารถเล่นดนตรี เป่าพาทย์ได้ เนื่องจากนายเจ็ญจะเป็นคนพูดน้อยและพูดเท่าที่จำเป็นเท่านั้น ครั้งหนึ่งเมื่อสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ต้องการทราบว่านักดนตรีผู้ใดสามารถเล่นเพลงมอญได้ดีบ้าง จึงทรงโปรดเกล้าให้มีการประชันวงขึ้นในวังบางขุนพรหม ครั้งนั้นมีวงเข้าเข้าร่วมประชันทั้งหมด 9 วง ซึ่งเป็นครั้งแรกในประเทศไทยที่มีการประชันวงเล่นเพลงมอญกัน ครั้นเมื่อประชันวงกันเสร็จเรียบร้อยแล้วก็ยังไม่เป็นที่พอพระทัยของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธ์ กรมพระนครสวรรค์ วรพินิต นายเจ็ญจึงได้กราบทูลขอประทานพระอนุญาตเข้าไปบรรเลงซ้องมอญด้วย และทรงอนุญาตให้นายเจ็ญได้บรรเลงเมื่อนายเจ็ญตีจบเพลงสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธ์ กรมพระนครสวรรค์ วรพินิต ทรงพอพระทัยมากและทรงตรัสว่า “นี่แหละของแท้เลย ที่บ้านมีไหม” นายเจ็ญจึงตอบท่านว่า “มีพระพุทธเจ้าข้า” พระองค์ทรงเน้นย้ำว่า “แบบนี้มีไหม” ซึ่งนายเจ็ญทูลตอบว่า “มี และสวดยกว่านี้อีกพระพุทธเจ้าข้า” พระองค์ทรงตรัสถามอีกว่า “ถ้าจะไปดู ได้มั๊ย” นายเจ็ญจึงทูลตอบกลับว่า “ได้พระพุทธเจ้าข้า” จึงเป็นเหตุที่ทำให้พระองค์ท่านต้องเสด็จไปยังบ้านนายเจ็ญเพื่อทอดพระเนตรซ้องมอญวงที่แบกมาจากเมืองเมาะตะมะ และเมื่อได้ทรงทอดพระเนตรถึงกับออกปากชมว่า “ของเขาสวดยจริงตามที่คุย” พระองค์ยังได้เสด็จอีกหลายครั้งต่อมา ซึ่งในการเสด็จแต่ละครั้งจะทรงมาประทับแรมที่แพขาวริมแม่น้ำเมืองปทุมธานี แล้วให้นายเจ็ญนำวงมาบรรเลงถวายโดยนำวงมาบรรเลงที่วัดหงษ์ปทุมาวาส ในการเสด็จของพระองค์ท่านนั้น บางครั้งก็จะทราบล่วงหน้าบางครั้งก็ไม่แจ้งล่วงหน้าให้ทราบ ทำให้เป็นที่วิตกของข้าราชการและบรรดาเจ้านายที่เมืองปทุมธานีเป็นอย่างมาก และครั้งหนึ่งสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ทรงรับสั่งซักชวนนายเจ็ญให้เข้าไปอยู่ที่พระนคร แต่นายเจ็ญได้กราบทูลปฏิเสธเนื่องจากเป็นห่วงครอบครัวและญาติพี่น้องที่ต้องดูแล ดังนั้นจึงทรงโปรดเกล้าฯ ประทานที่ดินพร้อมบ้านอีกหลังให้กับนายเจ็ญเพื่อพำนักและประกอบสัมมาอาชีพ ณ บริเวณอำเภอสามโคก (ตลาดสามโคกในปัจจุบัน) ซึ่งนายเจ็ญได้กราบทูลปฏิเสธไม่ขอรับในพระกรุณาธิคุณอีกเช่นเดิม โดยกราบทูลขออาศัยอยู่ที่เดิม และในการเสด็จพระดำเนินครั้งสุดท้ายของพระองค์อยู่ในช่วงก่อนมีการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครอง 2475 เล็กน้อย ซึ่งพระองค์ได้ทรงตรัสกับนายเจ็ญเป็นนัยว่า “ต่อไปเราคงไม่ได้มาอีกแล้ว” และหลังจากนั้นไม่นานจึงเกิดการปฏิวัติขึ้น (ชะอุ่ม ดนตรีเสนาะ, 2561)

ภาพประกอบ 5 วัดหงษาในอดีต ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็นวัดหงษ์ปทุมवास นายเจ็นนางวบรรเลง
ถวายสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต

ที่มา: ชัชชัย พวกดี. (2564). ภาพนิ่ง.

นายเจ็น เป็นหนึ่งในนักดนตรีที่ได้รับพระราชทานแหนบทองคำลงยาอักษรพระนาม
บริพัตร จากสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต จึงทำ
ให้นายเจ็นสามารถเข้าออกนอกในวังบางขุนพรหมได้ นางสาวปทุม ดนตรีเสนาะ ได้เล่า
ขยายความบอกถึงเหตุการณ์ที่มาที่ไปเกี่ยวกับประเด็นที่ทำให้ทราบว่านายเจ็นเป็นคนโปรด
ของทูลกระหม่อมบริพัตร โดยครั้งหนึ่งพระธิดาของพระองค์ท่านได้เสด็จทางชลมารคไปยัง
พระราชวังบางปะอินโดยเรือที่ประทับ ครั้นเมื่อเสด็จผ่านถึงเมืองปทุมธานี ทรงแวะพัก ณ บริเวณ
แพขาวริมแม่น้ำเจ้าพระยาหน้าศาลากลางจังหวัด ใกล้กับวัดหงษ์ปทุมवास ยังทรงมีรับสั่งถามถึง
นิवासถานของนายเจ็นว่า “บ้านคนโปรดของทูลกระหม่อมอยู่ที่ไหน”

ภาพประกอบ 6 แพขาวในอดีต และ แพขาวในปัจจุบัน ที่ประทับในคราวเสด็จปทุมธานี

ที่มา: thaiheritage.net และ สยามรัฐออนไลน์. (2564). ภาพนิ่ง.

วงปีพาทย์มอญครูเจ๊น ดนตรีเสนาะ ประโคมพระบรมศพ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

วงปีพาทย์มอญของนายเจ๊น มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักทั้งในจังหวัดปทุมธานี พระนคร และจังหวัดใกล้เคียง ซึ่งครั้งหนึ่งได้มีโอกาสสำคัญและถือเป็นเกียรติประวัติของวงปีพาทย์มอญของนายเจ๊น ในคราวครั้งงานถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 โดยได้รับคำสั่งจากข้าหลวงรักษาการเมืองประทุมธานีให้จัดวงปีพาทย์มอญไปบรรเลงประโคมในงานพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งมีหลักฐานจากหอสมุดแห่งชาติที่แสดงถึงการที่ได้เข้าไปบรรเลงปีพาทย์มอญในงานพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในระหว่างวันที่ 14 - 17 มีนาคม พ.ศ. 2454 โดยเป็นเอกสารในรัชกาลที่ 6 กระทรวงนครบาล เล่ม 7 หมวดพระราชพิธี เรื่องขอเงินค่าปีพาทย์มอญในคราวงานพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระพุทธเจ้าหลวง ความว่า.....

ที่ ๔๙/๒๒๕ ศาลากลางเมืองประทุมธานี
 แผนกคลัง วันที่ ๒๒ เมษายน รัตนโกสินทรศก ๑๓๐
 ข้าหลวงรักษาการเมืองประทุมธานี ขอประทานกราบเรียนท่านเจ้า
 พระยายมราชเสนาบดี กระทรวงนครบาล ทราบ
 ด้วยโปรดมีท้องตราที่ ๙๒๗/๑๒๓๖๖ ลงวันที่ ๒ มีนาคม ศก ๑๒๙
 มีบัญชาการสั่งว่า ให้ข้าพเจ้าจัดหาปีพาทย์มอญไปประโคมในงานถวายพระเพลิงพระ
 บรมศพพระบาทสมเด็จพระพุทธเจ้าหลวงนั้น
 ครั้นเมื่อ วันที่ ๑๔ มีนาคม ศก ๑๒๙ ข้าพเจ้าได้นำปีพาทย์มอญ
 เครื่องใหญ่ ๑๕ คน ไปประโคมในงานพระบรมศพที่พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาทแลที่พระ
 เมรุมาศท้องสนามหลวง ถึงวันที่ ๑๗ รวม ๔ วัน ข้าพเจ้าได้จ่ายเงินทอดรองของเมืองสิ้น
 ไปแล้วเปนเงิน ๑๖๗ บาท ๘๔ สตางค์ ดั่งมีรายละเอียดแจ้งอยู่ในบัญชีที่ได้ส่งกราบเรียน
 มาด้วยแล้ว
 ข้าพเจ้าขอประทานนำส่งบัญชีรวม ๑ ฉบับเปนจำนวนเงิน ๑๖๗ บาท
 ๘๔ สตางค์มาพร้อมกับหนังสือนี้ เพื่อขอรับประทานเงินรายนี้จากกระทรวง....

๖๕
๑๗๐

ที่ ๔๔/๒๒๕ ศาลากลางเมืองประทุมธานี
แถมกตง วันที่ ๒๒ เมษายน รศ. ๑๓๐๖

ข้าหลวงรักษาราชการเมืองประทุมธานี ขอประทานกราบ
เรียน ท่านเจ้าพระยามหาเสนาบดีกระทรวงนครบาล กราบ
ด้วยไปรมณีกองตราที่ ๔๖๒๒/๑๓๐๖๖ ลงวันที่ ๒ มีนาคม ค.ศ. ๑๒๙๕
มีผู้กล่าวอ้างว่า ใต้อาตเจ้าชัศตาคินหาหมื่นญไประโคมในงานถวายพระเพลิง
พระบรมศพพระบาทสมเด็จพระพุทธเจ้าหลวงนี้.

ครั้นเมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ค.ศ. ๑๒๙๕ ข้าตเจ้าได้นำสืบหาหมื่นญ
เครื่องใหญ่ ๔ คนไประโคมในงานพระบรมศพที่พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท
ที่พระเมรุมาศท้องสนามหลวงตั้งวันที่ ๓๗ รวม ๔ วัน ข้าตเจ้าได้จ่ายเงิน
ทศรองของเมืองสิ้นไปแล้วเป็นเงิน ๑๖๗ บาท ๘๔ สตางค์ก็มีรายชื่อนี้แนบ
อยู่ในบัญชีที่ใส่ส่งกราบเรียนมาด้วยแล้ว.

ข้าตเจ้าขอประทานส่งบัญชีรวม ๑ ฉบับเป็นจำนวนเงิน
- ๑๖๗ บาท ๘๔ สตางค์มาพร้อมกันนี้เพื่อขอรับประทานเงินรายนี้
จากกระทรวง /

ควรมีควรทุกแห่งไป
ข้าตเจ้า
ประทับตราตำแหน่งมาเป็นสำคัญ.

ภาพประกอบ 7 หลักฐานเอกสารราชการจดหมายเหตุในรัชกาลที่ 6

ที่มา: วีระ พันธุ์เสื่อ. (2558). ปีพาทย์มอญ.

จากหลักฐานที่ปรากฏข้างต้น แสดงให้เห็นว่ามีการว่าจ้างวงดนตรีพิณพาทย์มอญของ
นายเงินไปบรรเลงระโคมในงานถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า
เจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 เมื่อ วันที่ 14 - 17 มีนาคม ค.ศ. 1295 ตรงกับปี พ.ศ. 2454 รวมวันที่ได้ร่วม
บรรเลงระโคมจำนวน 4 วันด้วยกัน โดยเป็นวงพิณพาทย์มอญเครื่องใหญ่มีจำนวนนักดนตรี
ทั้งสิ้น 15 คน ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท และที่พระเมรุมาศท้องสนามหลวง ซึ่งวงนายเงินเป็น
วงที่บรรเลงระโคมประจำทิศ 1 ใน 4 ทิศ ของพระเมรุมาศครั้งนั้น และได้มีการจ่ายเงินทศรองของ
เมืองปทุมธานีให้กับวงพิณพาทย์เป็นเงินจำนวน 167 บาท 84 สตางค์ และยังมีหลักฐานการแจ้ง
เอกสารราชการที่เกี่ยวข้องกันอีกหลายฉบับ ดังนี้

ที่ ๓๕๙/๒๕๐๐

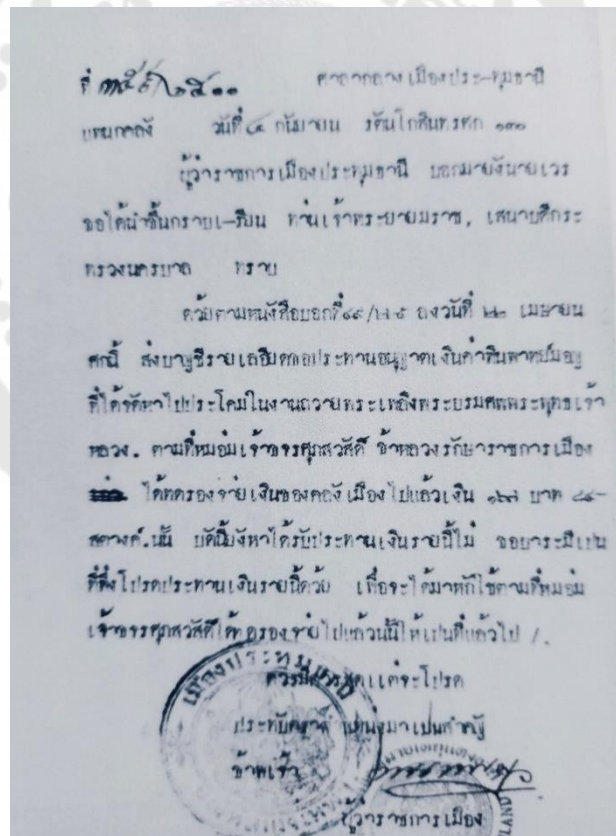
ศาลากลางเมืองประทุมธานี

แผนกคลัง

วันที่ ๔ กันยายน รัตนโกสินทรศก ๑๓๐

ผู้ว่าราชการเมืองประทุมธานี บอกมาว่ายังนายเวรขอได้นำขึ้นกราบเรียน
ท่านเจ้าพระยามรราช, เสนาบดีกระทรวงนครบาล ทราบ

ด้วยตามหนังสือบอกที่ ๔๙/๒๒๕ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ศกนี้ ส่งบาญชี
รายละเอียดขอประทานอนุญาตเงินค่าพิณพาทย์มอญที่ได้จัดหาไปประกอบในงานถวาย
พระเพลิงพระบรมศพพระบาท สมเด็จพระพุทธเจ้าหลวง. ตามที่หม่อมเจ้าจรูญสุวศักดิ์
ข้าหลวงรักษาราชการเมืองได้ทงรองจ่ายเงินของคลังเมืองไปแล้วเงิน ๑๖๗ บาท ๘๔
สตางค์. นั้น บัดนี้ยังหาได้รับประทานเงินรายนี้ไม่ ขอบารจะมีเป็นที่พึงโปรดประทานเงิน
รายนี้ด้วย เพื่อจะได้มาหักใช้ตามที่หม่อมเจ้าจรูญสุวศักดิ์ได้ทงรองจ่ายไปแล้วนั้นให้เป็น
ที่แล้วไป

ภาพประกอบ 8 หลักฐานเอกสารราชการจดหมายเหตุในรัชกาลที่ 6

ที่มา: วีระ พันธุ์เสื่อ. (2558). ปีพาทย์มอญ.

ที่ ๑๕๗/๑๒๐๒

ศาลากลางเมืองประทุมธานี

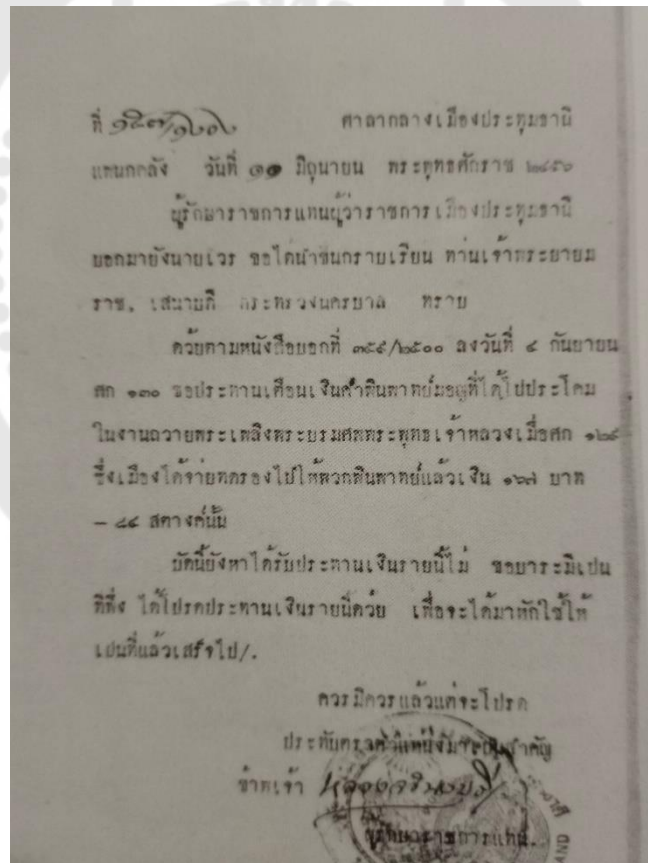
แผนกคลัง

วันที่ ๑๑ มิถุนายน พระพุทธศักราช ๒๔๕๖

ผู้รักษาว่าราชการแทนผู้ว่าราชการเมืองประทุมธานี บอกมาว่ายังนายเวร
ขอได้นำขึ้นกราบเรียน ท่านเจ้าพระยามรราช, เสนาบดี กระทรวงนครบาล ทราบ

ด้วยตามหนังสือบอกที่ ๓๕๙/๒๕๐๐ ลงวันที่ ๔ กันยายน ศก ๑๓๐ ขอ
ประทานเตือนเงินค่าพิณพาทย์มอญที่ได้ไประโคมในงานถวายพระเพลิงพระบรมศพ
พระบาทสมเด็จพระพุทธเจ้าหลวง เมื่อศก ๑๒๙ ซึ่งเมืองได้จ่ายทอดรองไปให้พวกพิณ
พาทย์แล้วเงิน ๑๖๗ บาท ๘๔ สตางค์นั้น

บัดนี้ยังหาได้รับประทานเงินรายนี้ไม่ ขอบารจะมีเป็นที่พึงได้โปรดประทาน
เงินรายนี้ด้วย เพื่อจะได้มาหักใช้ให้เป็นที่แล้วเสร็จไป

ภาพประกอบ 9 หลักฐานเอกสารราชการจดหมายเหตุในรัชกาลที่ 6

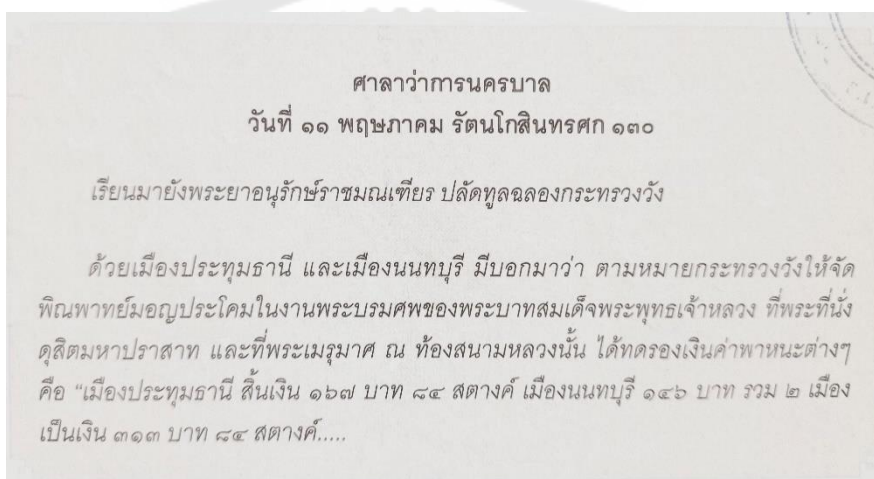
ที่มา: วีระ พันธุ์เสื่อ. (2558). ปีพาทย์มอญ.

ศาลาว่าการนครบาล

แผนกมหาดไทย วันที่ ๑๑ พฤษภาคม รัตนโกสินทร์ศก ๑๓๐

เรียนมายังพระยาอนุรักษราชมณฑลเชียร ปลัดทูลฉลองกระทรวงวัง

ด้วยเมืองประทุมธานีและเมืองนนทบุรี มีบอกมาว่า ตามหมายกระทรวงวัง ให้จัดพิณพาทย์มอญประโคมในงานพระบรมศพของพระบาทสมเด็จพระพุทธเจ้าหลวง ที่พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท และที่พระเมรุมาศ ณ ท้องสนามหลวงนั้น ได้ทรงจ่ายเงินค่าพาหนะต่างๆ คือ เมืองประทุมธานี สิ้นเงิน ๑๖๗ บาท ๘๔ สตางค์ เมืองนนทบุรี ๑๔๖ บาท รวม ๒ เมือง เป็นเงิน ๓๑๓ บาท ๘๔ สตางค์...

ภาพประกอบ 10 ข้อความจดหมายเหตุรัชกาลที่ 6

ที่มา: พิศาล บุญผูก, ปี่พาทย์รามมอญ, (2558).

จากหลักฐานเอกสารราชการข้างต้น แสดงให้ทราบว่ามีการว่าจ้างวงดนตรีพิณพาทย์มอญจำนวน 2 วง ได้แก่วงพิณพาทย์จากเมืองปทุมธานี 1 วง และวงพิณพาทย์จากเมืองนนทบุรี อีก 1 วง ซึ่งสอดคล้องกับหลักฐานเอกสารที่ปรากฏอีกฉบับ ความว่า.....

ที่ ๒/๒๖๐๑

ศาลากลางเมืองประทุมธานี

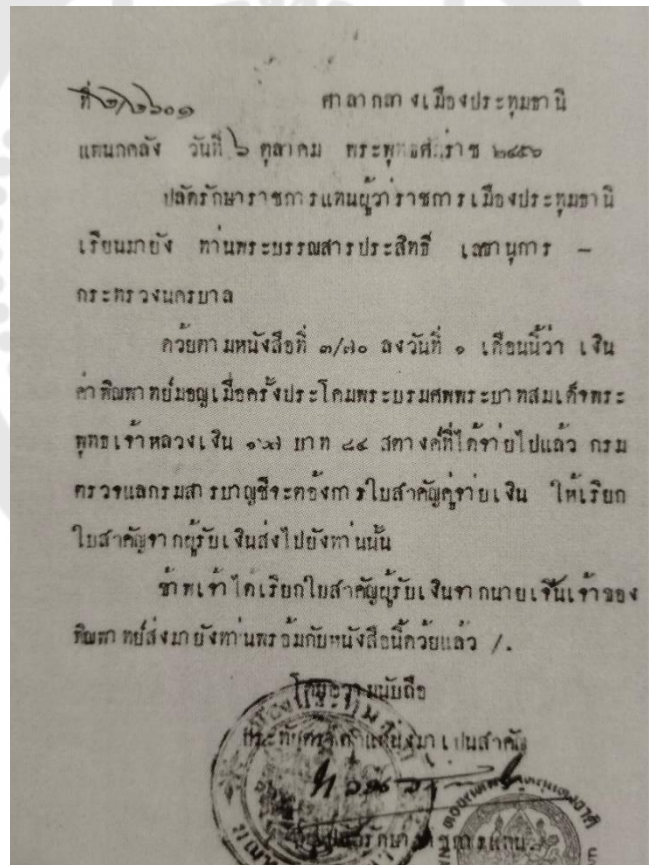
แผนกคลัง

วันที่ ๖ ตุลาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๖

ปลัดรักษาราชการแทนผู้ว่าราชการเมืองประทุมธานี เรียนมายังท่านพระ
บรรณสารประสิทธิ์ เลขานุการกระทรวงนครบาล

ด้วยตามหนังสือ ที่ ๗/๗๐ ลงวันที่ ๑ เดือนนี้ว่า เงินค่าพิณพาทย์มอญ
เมื่อครั้งประกอบพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระพุทธเจ้าหลวง เงิน ๑๖๗ บาท ๔๔ สตางค์
ที่ได้จ่ายไปแล้ว กรมตรวจแลกรมสารบาญชีต้องการใบสำคัญคู่จ่ายเงิน ให้เรียกใบสำคัญ
จากผู้รับเงินส่งไปยังท่านนั้น

ข้าพเจ้าได้เรียกใบสำคัญผู้รับเงินจากนายเงิน เจ้าของพิณพาทย์ ส่งมา
ยังท่านพร้อมกับหนังสือนี้ด้วยแล้ว

ภาพประกอบ 11 หลักฐานเอกสารราชการจดหมายเหตุในรัชกาลที่ 6

ที่มา: วีระ พันธุ์เสื่อ. (2558). ปีพาทย์มอญ.

จากหลักฐานเอกสารที่ปรากฏดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า วงปีพาทย์มอญของนายเจิ้นได้ไปร่วมบรรเลงประโคมในงานพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 และยังแสดงให้เห็นว่าวงปีพาทย์มอญของนายเจิ้นนั้นต้องเป็นวงดนตรีที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักถึงพระนคร ไม่ได้เป็นวงปีพาทย์มอญที่รู้จักเฉพาะในระดับท้องถิ่นของชุมชนชาวมอญในจังหวัดปทุมธานีเท่านั้น แต่ได้ชื่อว่าเป็นวงปีพาทย์มอญที่มีชื่อเสียงและได้รับการยอมรับเป็นที่ประจักษ์จึงได้รับโอกาสบรรเลงในพิธีสำคัญครั้งนี้ และหลังจากการบรรเลงประโคมในงานพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 นี้เอง ทำให้วงปีพาทย์มอญของนายเจิ้นเป็นที่รู้จักมากขึ้นและได้รับความสนใจ จนมีนักดนตรีไทยจากหลายสำนักทั้งในจังหวัดปทุมธานีและจังหวัดใกล้เคียงเดินทางมาขอเรียนปีพาทย์มอญจากนายเจิ้น และนำเพลงมอญไปใช้บรรเลงโดยยึดแบบแผนการบรรเลงของนายเจิ้นเป็นต้นแบบ จากคำบอกเล่าของคนในตระกูลดนตรีเสนาะได้เล่าว่าในการบรรเลงประโคมในงานพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 นั้น นักดนตรีในวงปีพาทย์มอญของนายเจิ้นเป็นชาวมอญทั้งหมดที่เข้าร่วมบรรเลงในงานพระบรมศพ

อีกหนึ่งเหตุการณ์สำคัญ ในปี พ.ศ. 2470 เมื่อสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ทรงโปรดมีรับสั่งให้วงปีพาทย์มอญของนายเจิ้นไปบรรเลงถวายในงานพระศพของสมเด็จพระปิตุจฉาเจ้า สุขุมาลมารศรี พระอัครราชเทวี พระมารดาของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ณ วังบางขุนพรหม และอีกครั้งเมื่อวันที่ 16 - 17 พฤษภาคม ปี พ.ศ. 2471 ณ พุ่มพระเมรุ ท้องสนามหลวง ในครั้งนั้นวงปีพาทย์มอญของนายเจิ้นได้ร่วมบรรเลงประโคม ซึ่งมีวงดนตรีปีพาทย์จำนวน 4 วง ประจำทั้ง 4 มุม โดยมีเรื่องเล่าว่าหลังจากบรรเลงในช่วงบ่าย พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 ได้เสด็จมาในงาน และพระองค์จะเสด็จมาทอดพระเนตรฆ้องมอญของนายเจิ้น และเมื่อทหารวังมาบอกทางวงปีพาทย์มอญว่า พระองค์กำลังเสด็จมาที่วงปีพาทย์มอญ และนายเดิมซึ่งเป็นผู้บรรเลงฆ้องมอญประจำวงของนายเจิ้นก็ได้ขึ้นเพลงเร็วมอญเพื่อรับเสด็จพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยเพลงเร็วมอญที่ได้บรรเลงรับเสด็จนั้นมีท่วงทำนอง ดังนี้

- ซี่ - มี่	- รั - ตี่	- ซ - ล	- - ตี่ ตี่	- ซี่ - มี่	- รั - ตี่	- รั - ตี่	- ล - ซ
- ซ - ม	- รั - ตี่	- ร - ม	- ด - -	- ซ - ม	- ร - ด	- - ด -	- - ซ -

เพลงนี้เป็นเพลงเร็วมอญของเก่า มีด้วยกัน 3 ท่อน เป็นเพลงเร็วเพลงหนึ่งที่วงปี่พาทย์มอญตระกูดดนตรีเสนาะนิยมใช้บรรเลงในการรับพระ-ส่งพระในงานพิธีต่างๆ ตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งต่อมามีผู้นำเพลงเร็วนี้ไปแต่งขยายในภายหลัง เรียกชื่อเพลงว่าดาวกระจาย และนิยมบรรเลงกันทั่วไป สำหรับตัวอย่างโน้ตเพลงนั้นเป็นท่วงทำนองในประโยคแรกที่ใช้ขึ้นต้นของเพลงด้วยฆ้องมอญ

เมื่อพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จมาถึง พระองค์ทรงทอดพระเนตรและทรงได้ใช้พระหัตถ์ลูบสัมผัสที่ฆ้องมอญ ซึ่งถือเป็นเหตุการณ์สำคัญอีกครั้งของวงปี่พาทย์มอญตระกูดดนตรีเสนาะ โดยในการบรรเลงประโคมครั้งนี้เป็นวงปี่พาทย์มอญเครื่องใหญ่ประกอบด้วยนักดนตรี ดังนี้

1. นายเงินดนตรีเสนาะ	หัวหน้าวง
2. นายเสียม ดนตรีเสนาะ	ระนาดเอก
3. นายเต็ม ฆ้องเสนาะ	ฆ้องมอญวงใหญ่
4. นายสงวน ดนตรีเสนาะ	ฆ้องวงเล็ก
5. นายเผื่อน ทุ่มเสนาะ	ระนาดทุ่ม
6. นายเจริญ (จืด) ฉิ่งเพราะ	ฉิ่ง
7. นายทัน วันดี	เป่าปี่มอญ
8. นายงาม ไม่ทราบนามสกุล	ตะโพนมอญ

และยังมีนักดนตรีอีกหลายคนที่ไม่ทราบนามได้ร่วมบรรเลงประโคมในครั้งนี้ด้วย ซึ่งเป็นนักดนตรีที่ทำหน้าที่บรรเลงระนาดเหล็ก เปิงมาง โหม่ง และเครื่องประกอบจังหวะ

ในส่วนที่มาของนามสกุล “ดนตรีเสนาะ” นั้น จากประวัติของนายเงินที่มีโอกาสรับใช้ใกล้ชิดกับสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต และท่านได้ทรงประทานนามสกุลให้กับนายเงินจากเมื่อคราวเสด็จไปยังบ้านนายเงินเพื่อทอดพระเนตรฆ้องมอญวงที่แบกมาจากเมืองเกาะตะมะ แล้วให้นายเงินนำวงปี่พาทย์มอญมาบรรเลงถวาย โดยได้นำวงมาบรรเลงถวายที่วัดหงษ์ปทุมมาวาส จนเป็นที่พอพระทัยในพระองค์ฯ จึงได้ทรงพระเมตตาประทานนามสกุลให้กับนายเงินว่า “ดนตรีเสนาะ” ซึ่งเป็นหัวหน้าวง และยังได้ประทานนามสกุลให้กับนักดนตรีในวงอีกหลายคน เช่น นายเต็ม ฆ้องเสนาะ นายเผื่อน ทุ่มเพราะ นายเจริญ (จืด) ฉิ่งเพราะ ซึ่งขณะนั้นเป็นช่วงรัชสมัยสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ที่พระองค์ได้ทรงโปรดพระราชทานพระราชบัญญัติให้มีนามสกุลขึ้นเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2456 จึงเป็นที่มาสำคัญ

ของการมีนามสกุลของนายเจิ้นตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา และเป็นเกียรติศักดิ์ศรียังความภาคภูมิใจแก่ วงตระกูลสืบมาจนถึงปัจจุบันนี้

1.2 การสืบทอดของปีพาทย์มอญตระกูลดนตรีเสนาะ

หลังจากที่บรรพบุรุษได้อพยพเข้ามา และได้ตั้งหลักปักฐานอยู่ที่ปทุมธานี และยังคง สืบสานประเพณีวิถีมอญอย่างเข้มแข็ง ดนตรีมอญที่นำมามาด้วยจากบรรพบุรุษก็เริ่มถูกนำมา รื้อฟื้นโดยเริ่มนับตั้งแต่นายสีซึ่งได้รับการถ่ายทอดดนตรีมอญจากบรรพบุรุษ และได้ถ่ายทอดส่งต่อ ให้กับบุตรชาย คือ นายเจิ้น ดนตรีเสนาะ ซึ่งในเวลาต่อมาได้เป็นผู้ก่อตั้งวงปีพาทย์มอญขึ้นจนมี ชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก และเป็นบุคคลสำคัญ ซึ่งมีบทบาทต่อวงการดนตรีปีพาทย์มอญในประเทศไทย และเป็นต้นตระกูลของนามสกุล “ดนตรีเสนาะ” อีกทั้งยังได้พัฒนาสร้างสรรค์เครื่องดนตรี วารากฐานการบรรเลง บทเพลง จนเป็นแบบแผนการบรรเลงปีพาทย์มอญต่อมา และได้ถ่ายทอด ปีพาทย์มอญให้กับบุตรหลานได้รับช่วงต่อจนสามารถนำวิชาความรู้ทางด้านดนตรีปีพาทย์มอญ ไปใช้ประกอบอาชีพหาเลี้ยงครอบครัว ซึ่งบุตร หลาน เครื่องญาติของนายเจิ้น ดนตรีเสนาะ ที่ได้รับ การสืบทอดดนตรีปีพาทย์มอญรวมถึงมรดกเครื่องดนตรีนั้นเป็นกำลังหลักสำคัญในการสืบสาน งานดนตรีปีพาทย์มอญต่อเนื่องกันมา โดยมีบุคคลสำคัญในตระกูลดนตรีเสนาะรุ่นต่อมา ได้แก่ นายเสงี่ยม ดนตรีเสนาะ นายสงวน ดนตรีเสนาะ ซึ่งทั้ง 2 คน เป็นบุตรชายของนายเจิ้น ดนตรีเสนาะ การดนตรีปีพาทย์มอญยังถูกส่งต่ออย่างไม่สิ้นสุด จากรุ่นสู่รุ่นโดยดำเนินต่อไปในรุ่น หลานของนายเจิ้น ได้แก่ นายมงคล พงษ์เจริญ นายดารา ดนตรีเสนาะ นายสุรินทร์ ดนตรีเสนาะ นายชะอุ่ม ดนตรีเสนาะ และต่อมาในรุ่นเหลนของนายเจิ้น ได้แก่ นายสกล พงษ์เจริญ นายสุรพล พงษ์เจริญ นายสมาน พงษ์เจริญ นายธงชัย ดนตรีเสนาะ นายธงฉัตร ดนตรีเสนาะ นายพงษ์ศักดิ์ รักษามั่น นายธวัชชัย พวกดี และจนถึงรุ่นลือเป็นรุ่นในปัจจุบัน ได้แก่ นายจักรพันธ์ หนูนักดี นายศุภกิจ พงษ์เจริญ นายอำพล อารักษ์ประชาติ ทั้งบุตรหลานและเครือญาติในแต่ละรุ่นได้สืบทอดวัฒนธรรมดนตรีปีพาทย์มอญต่อเนื่องมา และยังคงอนุรักษ์ สืบสาน แบบแผนการบรรเลง ของปีพาทย์มอญตระกูลดนตรีเสนาะแบบดั้งเดิมไว้อย่างมั่นคง โดยมีการพัฒนาและปรับตัว เปลี่ยนรูปแบบการบรรเลงให้เหมาะสมไปตามสถานการณ์ สภาพแวดล้อมทางสังคมที่มีการ เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย โดยสามารถลำดับรุ่นของวงปีพาทย์มอญของตระกูลดนตรีเสนาะ ได้ 4 รุ่น ดังนี้

รุ่นที่ 1 รุ่นก่อตั้งวงปีพาทย์มอญ (พ.ศ.2434) โดยมีนายเจิ้น ดนตรีเสนาะ เป็นผู้ก่อตั้งวงและเป็นหัวหน้าวงดูแลจัดการวงปีพาทย์มอญ

รุ่นที่ 2 เป็นรุ่นบุตรนายเจิ้น โดยมีนายเสงี่ยม ดนตรีเสนาะ และนายสงวน ดนตรีเสนาะ ซึ่งเป็นบุตรชายของนายเจิ้น ดนตรีเสนาะ เป็นผู้สืบทอดปีพาทย์มอญต่อจากบิดา โดยมีนายเสงี่ยม ดนตรีเสนาะเป็นหัวหน้าวงดูแลจัดการวงดนตรี

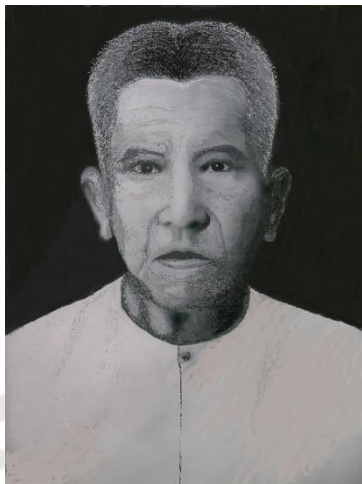
รุ่นที่ 3 เป็นรุ่นหลานนายเจิ้น ดนตรีเสนาะ โดยมีการแยกวงปีพาทย์มอญ ออกเป็น 3 วง ได้แก่ วงนายมงคล พงษ์เจริญ บุตรนางบุปผา (ลู) พงษ์เจริญ วงนายดารา ดนตรีเสนาะ และนายสุรินทร์ ดนตรีเสนาะ บุตรนายเสงี่ยม ดนตรีเสนาะ และวงนายชะอุม ดนตรีเสนาะ บุตรนายสงวน ดนตรีเสนาะ

รุ่นที่ 4 เป็นรุ่นปัจจุบัน คือ รุ่นเหลน และรุ่นลื้อ ของนายเจิ้น ดนตรีเสนาะ มีวงดนตรีในสายตระกูลดนตรีเสนาะจำนวน 2 วง ได้แก่ 1) วง “มงคลสิน” โดยมีบุตรชาย นายมงคล พงษ์เจริญ คือ นายสกล พงษ์เจริญ นายสุรพล พงษ์เจริญ นายสมาน พงษ์เจริญ และหลานๆ ของนายมงคลได้สืบทอดการบรรเลงปีพาทย์มอญไว้ ซึ่งในช่วงแรกมีนายสุรพล พงษ์เจริญ เป็นหัวหน้าวงคอยดูแลจัดการวงดนตรี ต่อมานายสุรพล พงษ์เจริญได้ชีวิตลง และปัจจุบันนายอำพล อารักษ์ประชาติ หลานนายมงคล พงษ์เจริญ ได้มาช่วยเป็นผู้ดูแลวงมงคลสินต่อจากนายสุรพล พงษ์เจริญ และ 2) วง “ดนตรีเสนาะ” โดยระยะแรกนั้นมี นายธงชัย ดนตรีเสนาะ บุตรนายดารา ดนตรีเสนาะ เป็นผู้ดูแลวงดนตรีอยู่ในช่วงเวลาหนึ่ง แต่เนื่องด้วย นายธงชัย ดนตรีเสนาะ มีงานประจำอยู่ที่สวนสามพราน จังหวัดนครปฐม จึงไม่มีเวลามาดูแลวงดนตรีได้อย่างเต็มที่ ซึ่งต่อมาจึงได้ให้หลานชาย คือ นายจักรพันธ์ หนูนักดี บุตรชายของ นางสมบุญ หนูนักดี พี่สาวของนายธงชัย รับช่วงเป็นหัวหน้าวงและดูแลวงปีพาทย์มอญ ดนตรีเสนาะต่อมาจนถึงปัจจุบัน

นอกจากนี้ยังได้ถ่ายทอดเพลงมอญให้กับสำนักดนตรีที่มีชื่อเสียง 2 แห่ง ได้แก่ สำนักดนตรีบ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดอยุธยา และสำนักดนตรีบ้านอรรถกฤษณ์ จังหวัดปทุมธานี รวมถึงนักดนตรีในจังหวัดปทุมธานี และใกล้เคียงอีกหลายคนด้วยกัน

การสืบทอดปีพาทย์มอญของตระกูลดนตรีเสนาะ สามารถที่จะลำดับรุ่นในการ สืบทอดศิลปวัฒนธรรมการบรรเลงปีพาทย์มอญของตระกูลดนตรีเสนาะในแต่ละรุ่นได้ ดังนี้

รุ่นที่ 1 รุ่นก่อตั้งวงปีพาทย์มอญ โดยมีนายเงิน ดนตรีเสนาะ เป็นผู้ก่อตั้งวง

ภาพประกอบ 12 นายเงิน ดนตรีเสนาะ พ.ศ. 2415 - 2483

ที่มา: ชัชชัย พวกดี. (2564). ภาพนิ่ง.

นายเงิน ดนตรีเสนาะ เกิดในราวปี พ.ศ. 2415 ที่ตำบลบ้านกลาง อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี อยู่บริเวณฝั่งตรงข้ามตัวเมืองปทุมธานี ก่อนที่ย้ายข้ามมาฝั่งจังหวัดโดยมาอยู่ที่ ตำบลบางปรอก อำเภอเมือง มีชีวิตอยู่ในระหว่างปี พ.ศ. 2415 - 2483 ตรงกับช่วงสมัยรัชกาลที่ 5 ถึงสมัยรัชกาลที่ 8 นายเงิน ดนตรีเสนาะ เป็นบุตรลำดับที่ 3 ของนายสี เป็นชาวมอญ ที่บรรพบุรุษได้อพยพจากเมืองเมาะตะ และเข้ามาตั้งรกรากอยู่ที่บริเวณริมแม่น้ำเจ้าพระยา ในจังหวัดปทุมธานี นายเงิน ดนตรีเสนาะ ได้รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมดนตรีปีพาทย์มอญจาก นายสีผู้เป็นบิดา โดยเริ่มต้นเรียนฆ้องมอญซึ่งเป็นฆ้องมอญวงที่ได้นำมาจากเมืองเมาะตะมะ จนมีความชำนาญในการบรรเลงโดยเฉพาะอย่างยิ่งการบรรเลงฆ้องมอญ จนต่อมาได้คิดจัดตั้ง วงดนตรีปีพาทย์มอญขึ้นในราวปี พ.ศ. 2434 เพื่อใช้บรรเลงประกอบกิจกรรมตามวิถีประเพณี วัฒนธรรมของชาวมอญ และใช้ประกอบอาชีพเพื่อหารายได้ในการดำรงชีวิต ซึ่งในขณะนั้นมีเครื่องดนตรีที่นำมาจากเมืองมอญ คือ ฆ้องมอญ “สิ่วว่าง” ที่เป็นมรดกตกทอดอยู่เพียงวงเดียว ต่อมาจึง ได้คิดสร้างเครื่องดนตรีเพิ่มเติมขึ้นมา ได้แก่ ระนาด ตะโพนมอญ ปี่มอญ เปิงมาง เกิดเป็นวงดนตรี ขนาดเล็ก หรือวงเครื่องห้าที่เรียกกันปัจจุบัน ต่อมาภายหลังจากนั้นจึงได้พัฒนาสร้างเครื่องดนตรี ขึ้นมาเพิ่มเติมอีก โดยครั้งหนึ่งนายเงินไปพบว่าภายในโบสถ์ของวัดลุ่ม (ปัจจุบันวัดนี้อยู่บริเวณ วิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี) โดยมีพระภิกษุที่มีความสามารถทางเชิงช่างด้านงานศิลปะและปั้นหน้า

รูปกนรรคคล้ายกับฮ่องมอญ โดยปั้นด้วยปูนไว้ แต่ยังไม่สำเร็จ จึงได้นำเอามาปั้นประกอบเข้ากับร้านฮ่องจนได้ฮ่องวงใหม่ใช้ถือวง และจัดตั้งเป็นวงปี่พาทย์มอญเครื่องคู่เพื่อใช้บรรเลงรับงานดนตรีต่อมา

ในช่วงที่นายเจิ้นได้มีโอกาสเข้าไปรับราชการเป็นทหารเรือ ซึ่งในขณะนั้นสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ทรงดำรงตำแหน่งจอมทัพเรือ ทำให้พระองค์ท่านมีโอกาสได้รู้ว่านายเจิ้นสามารถตีฮ่องมอญและมีวงปี่พาทย์มอญอยู่ที่ปทุมธานี จนเป็นที่โปรดปรานและได้ทรงมีรับสั่งให้ไปบรรเลงถวายอยู่หลายครั้งดังกล่าวมาแล้วข้างต้น และจนเมื่อพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ในวังบางขุนพรหมแล้วนายเจิ้นก็กลับไปเป็นนายวงปี่พาทย์มอญดั้งเดิมและได้สร้างผลงานดนตรีปี่พาทย์มอญจนมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักในจังหวัดปทุมธานีและจังหวัดใกล้เคียง

ชื่อเสียงและความสามารถของนายเจิ้น ดนตรีเสนาะ เป็นที่รู้จักจนไปถึงพระนคร และได้รับความไว้วางใจจากหน่วยงานทางราชการจนได้รับโอกาสได้บรรเลงประโคมในงานพระศพของพระบาท สมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 และในงานพระศพของสมเด็จพระปิตุจฉาเจ้า สุขุมมาลมารศรี พระอัครราชเทวี พระมารดาของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

นายเจิ้น ดนตรีเสนาะ นั้นเป็นหัวหน้าวง และเป็นหลักของวงปี่พาทย์มอญ โดยมีความสามารถในการบรรเลงดนตรี เฉพาะอย่างยิ่งมีความชำนาญในการบรรเลงฮ่องมอญ และเครื่องหนัง หลังจากที่นายเจิ้นเป็นที่รู้จักและมีชื่อเสียงจึงมีนักดนตรีมาขอเรียนและต่อเพลงมอญกับนายเจิ้นมากมายหลายคน โดยเฉพาะคนปทุมธานีส่วนใหญ่ไปเรียนเพลงมอญกับนายเจิ้นทั้งนั้น และนอกจากนักดนตรีในปทุมธานีแล้วยังมีนักดนตรีจากจังหวัดอยุธยา มาเรียนเพลงมอญกับนายเจิ้น เช่น นายจรัส เกิดผล นายสังเวียน เกิดผล และคณะจากบ้านใหม่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เทียวมาเรียนเพลงมอญที่บ้านนายเจิ้นอยู่หลายครั้ง โดยเฉพาะนายถวิล อรรถกฤษณ์ นั้นมาเรียนอยู่ที่บ้านนายเจิ้นและไปบรรเลงตามงานกับนายเจิ้นอยู่นานกว่าคนอื่น ดิเรก อรรถกฤษณ์ (2564) บุตรนายถวิล อรรถกฤษณ์ ได้เล่าว่า “...นายสังเวียนเป็นผู้สนับสนุนให้ทุนส่งพ่อมาเรียนเพลงมอญกับครูเจิ้นที่ปทุมธานีอยู่ประมาณ 3 ปี โดยพ่อจะสนิทกับนายมงคล พงษ์เจริญ หลานนายเจิ้น เนื่องจากรุ่นราวคราวเดียวกัน...” นอกจากนี้ นายชะอุม ดนตรีเสนาะ หลานนายเจิ้นได้เล่าว่า “...นายจรัส เกิดผล นายสังเวียน เกิดผล และคณะบ้านใหม่ทางกระเบน ได้มาเรียนเพลงมอญอยู่ที่บ้านปู่เจิ้น เพราะว่าเกิดจากความนับถือและเลื่อมใสในตัวนายเจิ้น ดนตรีเสนาะ โดยสาเหตุที่นายจรัส เกิดผล และนายสังเวียน เกิดผล ต้องมาที่บ้านปู่เจิ้น

เพราะว่า ครั้งหนึ่งปู่เงินไปงานเครื่องมอญวัดบางปลากรด ตำบลบางนมโค อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งนายสังเวียน เกิดผล และคณะบ้านใหม่ทางกระเบนได้มาทำปีพาทย์ หน้าใหญ่ และขณะที่นายจำรัส เกิดผล พี่ชายนายสังเวียนเดินมายังหน้าวงปีพาทย์ปู่ และเดินผ่าน หน้า “จิว่าง” (ซ้องมอญ) แล้วนายจำรัสเมือญเดินตรองกระดานและล้มลงที่พื้นจนสลบแน่นิ่งไป ปู่เงินจึงได้จุดธูปเทียนบอก จิว่าง ว่าอย่าเอาเรื่องเขาเลย และได้ทำน้ำมนต์มาให้กิน ต่อมาพี่ชาย นายสังเวียนก็หายจากอาการเป็นปลิดทิ้ง จึงทำให้เกิดความเลื่อมใส จึงได้พากันมาเป็นลูกศิษย์ ปู่เงิน โดยเดินทางมาเรียนต่อเพลงมอญที่บ้านปู่ และยังสามารถขอเอาแบบซ้องมอญ (จิว่าง) ไปเป็น ต้นแบบในการสร้างเครื่องปีพาทย์มอญที่อยุธยาอีกด้วย...” (ชะอุม ดนตรีเสนาะ, 2561)

นายเงิน ดนตรีเสนาะ ได้ถ่ายทอดเพลงมอญให้กับลูกหลานและลูกศิษย์ไว้ทั้งหมด และได้ให้บุตรชายได้รับช่วงดูแลวงปีพาทย์มอญสืบต่อจากท่าน จวบจนกระทั่งนายเงิน ดนตรีเสนาะ ได้ถึงแก่กรรมลงอย่างสงบในราวปี พ.ศ. 2483 โดยมีอายุ 68 ปี

นักดนตรีในวงปีพาทย์มอญยุคของนายเงิน ดนตรีเสนาะ ประกอบด้วย

1. นายเงิน	ดนตรีเสนาะ	หัวหน้าวง
2. นายเต็ม	ซ้องเสนาะ	ซ้องใหญ่
3. นายเสี้ยม	ดนตรีเสนาะ	ระนาดเอก
4. นายสงวน	ดนตรีเสนาะ	ซ้องเล็ก
5. นายเผื่อน	ทุ้มเสนาะ	ระนาดทุ้ม
6. นายเจริญ	ฉิ่งเพราะ	เครื่องประกอบจังหวะ
7. นายทัน	วันดี	ปี่มอญ
8. นายงาม	ไม่ทราบนามสกุล	ตะโพนมอญ
9. นายมงคล	พงษ์เจริญ	ซ้องใหญ่, ซ้องเล็ก, ระนาดเอก
10. นายสมยศ	พงษ์เจริญ	ระนาดทุ้ม
11. นายทองปน	พงษ์เจริญ	ระนาดเอก
12. นายทองอยู่	ไม่ทราบนามสกุล	เครื่องหนัง
12. นายดารา	ดนตรีเสนาะ	ซ้องใหญ่
13. นายถวิล	อรรถกฤษณ์	ซ้องใหญ่

นอกจากบุตรหลานเครือญาติที่ได้สืบทอดปีพาทย์มอญตระกูลดนตรีเสนาะแล้วยังมี นักดนตรีมาขอเป็นศิษย์เรียนเพลงมอญกับนายเงิน ดนตรีเสนาะ ที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักในวงการ ดนตรีไทยได้มาศึกษาเล่าเรียนเพลงมอญกับนายเงิน และได้ร่วมวงในบางโอกาส ได้แก่ นายจำรัส

เกิดผล นายสังเวียน เกิดผล นายถวิล อรรถกฤษณ์ ที่ได้กล่าวมาข้างต้นแล้ว ยังมีลูกศิษย์
ในละแวกปทุมธานีที่ได้ไปตั้งวงปีพาทย์มอญเพื่อรับงานดนตรีหลายคน ได้แก่ วงนายม่วง และบุตร
ชื่อนายรอดท่ามะขาม วงนายฮืดเหนือวัดวง นายต่วน ปทุมทางใต้ วงนายพันสามโคก เป็นต้น

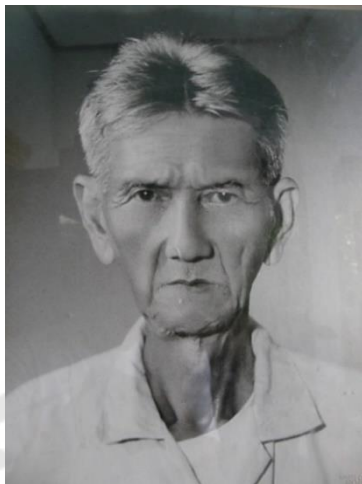
วงปีพาทย์มอญในปทุมธานีในยุคนี้จะมีกลุ่มนักดนตรีชาวมอญอาศัยอยู่บริเวณ
อำเภอเมืองปทุมธานี โดยเฉพาะในเขตตำบลบางปรอก วัดหงษ์ปทุมมาวาส วัดบางโพธิ์ใน
จะเป็นแหล่งที่มีนักดนตรีมอญหลายตระกูล ได้แก่ ตระกูลดนตรีเสนาะ ตระกูลดนตรีเจริญ
ตระกูลฮ่องเสนาะ ตระกูลพิณพาทย์ เป็นต้น

ภาพประกอบ 13 ฝั่งครอบครัวนายเงิน ดนตรีเสนาะ

ที่มา: ชัชชัย พวกดี. (2564). ภาพนิ่ง.

รุ่นที่ 2 นายเสงี่ยม ดนตรีเสนาะ และ นายสงวน ดนตรีเสนาะ บุตรนายเงิน ดนตรีเสนาะ

ภาพประกอบ 14 นายเสงี่ยม ดนตรีเสนาะ พ.ศ. 2442 - 2519

ที่มา: ชัชชัย พวกดี. (2564). ภาพนิ่ง.

นายเสงี่ยม ดนตรีเสนาะ เกิดปีจอ เมื่อพฤษภาคม พ.ศ. 2442 มี เป็นบุตรคนที่ 2 ของนายเงิน และนางแป้ว ดนตรีเสนาะ มีชีวิตอยู่ระหว่าง พ.ศ. 2442 - 2519 เริ่มเรียนดนตรี ปี่พาทย์มอญกับบิดา และได้เรียนดนตรีไทยกับนายยา ระนาดเสนาะ บ้านอยู่ฝั่งตรงข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งนายยา ระนาดเสนาะ มีเครื่องปี่พาทย์ไทยและเป็นเพื่อนรุ่นน้องนายเงิน ดนตรีเสนาะ บิดาของนายเสงี่ยม โดยนายเงินและนายยาทั้งสองมีความสนิทสนมกันมาก และได้แลกเปลี่ยนความรู้เรื่องดนตรีรวมถึงแลกเปลี่ยนงานดนตรีซึ่งกันและกัน จึงทำให้นายเสงี่ยม ดนตรีเสนาะ ได้มีโอกาสเรียนดนตรีไทยกับนายยา ระนาดเสนาะ จนมีความรู้ความสามารถในการบรรเลงดนตรีไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการบรรเลงระนาดเอก และยังสามารถแต่งเพลงอีกด้วย นายเสงี่ยมได้ประกอบอาชีพดนตรีเพื่อหาเลี้ยงครอบครัวและคนในตระกูลดนตรีเสนาะ โดยทำหน้าที่ดูแลและเป็นหัวหน้าวงปี่พาทย์มอญ และวงปี่พาทย์ไทยของตระกูลดนตรีเสนาะ ต่อจากบิดา นอกจากความสามารถทางด้านการเล่นดนตรีแล้วนายเสงี่ยมยังมีความสามารถในการทำเครื่องดนตรีใช้เอง เช่น ฆ้องระนาดเอก ฆ้องระนาดทุ้ม ขลุ่ยหน้ากลอง นอกจากนี้นายเสงี่ยมยังมีความรู้ความสามารถในงานหัตถกรรมจักสานที่ได้รับการถ่ายทอดจากนายเงินผู้เป็นบิดา อีกด้วย

นายเสงี่ยม ดนตรีเสนาะ ได้สมรสกับนางเลียบ ซึ่งมีอาชีพทอผ้าอยู่บางโพธิ์เหนือ อยู่เหนือจากบ้านนายเสงี่ยมมาประมาณครึ่งกิโลเมตร โดยนายเสงี่ยมได้แยกมาอยู่บ้านนางเลียบ และมีบุตรด้วยกัน 5 คน ได้แก่ นายดารา (ลา) ดนตรีเสนาะ นายสุรินทร์ (ริน) ดนตรีเสนาะ นายดาเรศ ดนตรีเสนาะ (เสียชีวิตในวัยเด็ก) นางเนื่องศรี (จุก) รักษามัน นางรุกขชาติ (หมากรุก) พวกดี นิสัยส่วนตัวของนายเสงี่ยม ดนตรีเสนาะจากคำบอกเล่าของนางรุกขชาติ พวกดี (บุตร) ได้เล่าให้ฟังว่า "...พ่อ (นายเสงี่ยม ดนตรีเสนาะ) เป็นคนมีอุปนิสัยสุขุมเยือกเย็นพูดน้อย จะเป็นคนเงียบขรึม ค่อนข้างดุ และจะเป็นที่เกรงกลัวในบรรดาลูกหลาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของภาษามอญ จะคอยดุลูกๆ อยู่เสมอว่า เวลาจะพูดคุยกับพ่อหรือคนในครอบครัว และเครือญาติ จะต้องพูดภาษามอญเท่านั้น..." นายเสงี่ยม ดนตรีเสนาะ จะคอยส่งสอนลูกหลานในตระกูล และลูกศิษย์ทั้งในเรื่องการดนตรีและการใช้ชีวิตอยู่เสมอ (รุกขชาติ พวกดี, 2561)

นางรุกขชาติ พวกดี ได้เล่าอธิบายเพิ่มเติมถึงเรื่องการแบ่งมรดกเครื่องดนตรีของนายเงินให้กับบุตรว่า "...ปู่เงินได้แบ่งเครื่องดนตรีให้กับลูกทั้ง 3 คน ได้แก่ ป้าลู่ นางบุษบา พงษ์เจริญ ลูกสาวคนโต ได้เครื่องปี่พาทย์ไทยเครื่องห้า พ่อ นายเสงี่ยม ดนตรีเสนาะ ได้เครื่องปี่พาทย์ไทยเครื่องใหญ่ และ อา นายสงวน ดนตรีเสนาะ บุตรชายคนเล็กได้เครื่องปี่พาทย์มอญเครื่องใหญ่ และหลังจากปู่เงินได้เสียชีวิตลง พ่อซึ่งเป็นหลักในเรื่องดนตรีต่อจากปู่ได้ขอเอาเครื่องดนตรีทั้งหมดที่ปู่เงินมอบให้กับป้าลู่ (พี่สาว) และอาสงวน (น้องชาย) มารวมกันไว้ที่เดียวคือเอามาไว้ที่บ้านพ่อ (นายเสงี่ยม ดนตรีเสนาะ) และพ่อเป็นผู้ดูแลจัดการวงดนตรีทั้งหมดและรายได้จากการรับงานดนตรีปี่พาทย์ทั้งหมดจะนำมาแบ่งให้กับพี่สาวและน้องชายในลักษณะคล้ายรูปแบบงส์..."

การเรียนดนตรีของคนตระกูลดนตรีเสนาะในช่วงที่นายเสงี่ยม ดนตรีเสนาะ ดูแลวงปี่พาทย์นั้น จะมีการถ่ายทอดให้บุตรหลานเครือญาติ และมีการฝึกซ้อมต่อเพลงกันโดยนายเสงี่ยมเป็นผู้คอยควบคุมการฝึกซ้อมและการปรับการบรรเลง ในส่วนของบุตรหลานที่เป็นหญิงนั้น จะไม่ได้เรียนหรือได้รับการถ่ายทอดดนตรีเลยสักคนเดียว โดยเหตุผลที่ไม่ได้เรียนดนตรีเนื่องจากว่าเวลาไปแสดงดนตรีปี่พาทย์มอญตามงานจำเป็นจะต้องมีการพักค้างแรมตามวัดหรือตามบ้านงานซึ่งลำบากไม่สะดวกสำหรับลูกผู้หญิง จึงเป็นสาเหตุทำให้บุตรผู้หญิงไม่ได้เรียนดนตรี โดยจะให้ดูแลงานบ้านงานเรือนแทน นางรุกขชาติ พวกดี ได้เล่าถึงเรื่องการเรียนดนตรีว่า "...ตนกับพี่สาว คือ นางเนื่องศรี (จุก) รักษามัน และ นางอำไพ เปรมสุวรรณ (บุตรนางลู่) รวม 3 คน เคยได้ฝึกหัดเล่นดนตรีโดยมีพ่อเสงี่ยมเป็นผู้จับมือและต่อเพลงให้ โดยเริ่มเรียนจากห้องแต่พี่ชาย คือ นายดารา ดนตรีเสนาะ (บุตรนายเสงี่ยม) และนายทองปน (ป่น) พงษ์เจริญ พี่ชาย

นางอำไพ ห้ามไม่ให้เรียน จึงเป็นเหตุให้ทั้งสามคนไม่ได้เรียนดนตรีเหมือนกับพวกผู้ชายเขา....” จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นจึงทำให้ผู้หญิงในตระกูลดนตรีเสนาะในช่วงเวลานั้นไม่ได้เล่าเรียนดนตรีเลยสักคน

การดำเนินกิจการทางดนตรีของนายเสงี่ยม ดนตรีเสนาะ เป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับ ทั้งนี้เพราะมีลูกหลาน เครือญาติ และลูกศิษย์ เป็นกำลังสำคัญในการทำให้วงปี่พาทย์มอญของตระกูลดนตรีเสนาะมีชื่อเสียงเป็นอย่างมาก ซึ่งในขณะนั้นมีวงปี่พาทย์มอญรอบข้างที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก เช่น วงปี่พาทย์มอญตระกูลดนตรีเจริญ ซึ่งมีนายกลั่นเป็นหัวหน้าวง วงปี่พาทย์มอญตระกูลพิณพาทย์ ซึ่งมีนายเมื่อยะเป็นหัวหน้าวง เป็นต้น นอกจากงานทางด้านดนตรีแล้วนายเสงี่ยมเองยังได้ทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการวัดหงษ์ปทุมาวาส ซึ่งขณะนั้นพระครูปทุมวรคุณ (หลวงปู่เอี่ยม) เป็นเจ้าอาวาส นายเสงี่ยมจะเป็นหลักในการคอยดูแลจัดการเรื่องการจัดกิจกรรมงานของวัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานเกี่ยวกับมหรสพและการแสดงต่าง ๆ จะเป็นคนจัดการเลือกเอง ในระยะหลังเมื่ออายุมากขึ้นและสุขภาพไม่ค่อยดีนายเสงี่ยมจึงให้ลูกชาย คือ นายดารา ดนตรีเสนาะ และนายสุรินทร์ ดนตรีเสนาะ เป็นผู้ดูแลวงดนตรีปี่พาทย์ต่อจากท่าน จนกระทั่งท่านถึงแก่กรรมลงที่บ้านในวันที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2519 ซึ่งตรงกับวันครูของไทย รวมอายุ 77 ปี โดยได้จัดงานบำเพ็ญกุศลศพที่บ้านเป็นเวลา 3 คืน แล้วได้เก็บศพไว้ที่วัดหงษ์ปทุมาวาสอีก 1 ปี เมื่อครบกำหนดจึงนำมาบำเพ็ญกุศลอีก 7 วัน โดยมีนักดนตรี วงดนตรีจากหลายสำนัก รวมถึงลูกศิษย์มาร่วมพิธีและร่วมบรรเลงในงานเป็นจำนวนมาก หลังจากที่นายเสงี่ยมได้เสียชีวิตลง ลูกชายของนายเสงี่ยม ดนตรีเสนาะ คือ นายดารา ดนตรีเสนาะ และนายสุรินทร์ ดนตรีเสนาะ ได้สืบสานวงดนตรีปี่พาทย์มอญต่อจากนายบิดา โดยมีนักดนตรีซึ่งเป็นลูกหลานในตระกูลดนตรีเสนาะ และลูกศิษย์ของนายเสงี่ยม ดนตรีเสนาะ เป็นกำลังสำคัญในการประกอบกิจการวงดนตรีปี่พาทย์มอญต่อมา

บุคคลที่เกี่ยวข้องกับถ่ายโยงปี่พาทย์มอญของบ้านดนตรีเสนาะที่สำคัญ เช่น นายสังเวียน เกิดผล เป็นเพื่อนรุ่นราวคราวเดียวกับนายเสงี่ยม ดนตรีเสนาะ ซึ่งมีครั้งหนึ่งนายสังเวียนจะสร้างห้องมอญและได้มาขอคู่มือมอญ “จิว่าง” แล้วได้นำเอาไปเป็นต้นแบบในการสร้างห้องมอญในเวลาต่อมา และนายสังเวียนยังมีส่วนสนับสนุนได้ส่งนายสำราญ เกิดผล นายวิเชียร เกิดผล มาเรียนเพลงมอญกับนายเสงี่ยม ดนตรีเสนาะ นายมงคล พงษ์เจริญ (หลาน) และนายดารา ดนตรีเสนาะ (ลูก) ซึ่งสอดคล้องกับคำบอกเล่าของท่านเจ้าอาวาสวัดหงษ์ปทุมาวาส พระครูปทุมวรคุณ (ณรงค์ อควณโณ ดนตรีเสนาะ) ซึ่งท่านเป็นบุตรนายดารา ดนตรีเสนาะ และเป็นหลานนายเสงี่ยม ดนตรีเสนาะ ได้เล่าให้ฟังเกี่ยวกับการถ่ายทอดเพลงมอญ

ของนายเสงี่ยมว่า “...ครั้งหนึ่งเคยคุยกับนายมงคล พงษ์เจริญ ซึ่งเป็นลุงและได้บอกว่ามีนักดนตรีจากบ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดอยุธยา ครั้งนั้นมีนายสำราญ เกิดผล นายวิเชียร เกิดผล มาขอเรียนเพลงมอญกับปู่เสงี่ยม แต่ปู่บอกให้ไปเรียนและต่อเพลงกับนายมงคล พงษ์เจริญ และนายดารา ดนตรีเสนาะ ซึ่งได้เพลงมอญจากปู่ไว้ทั้งหมด นอกจากนั้นยังมีคนมาขอเพลงมอญจากปู่เสงี่ยม ซึ่งปู่ก็ได้แต่งเพลงให้ไปใหม่หลายเพลงด้วยกัน เช่น แต่งให้หมอสู่เฑาะ คชเสณี ไปประมาณ 5 เพลง โดยหมอสู่เฑาะได้มาอัดเสียงไปแต่ไม่รู้ชื่อเพลงว่ามีเพลงอะไรบ้าง และยังแต่งเพลงให้นักดนตรีทางอยุธยาอีกหลายเพลง ซึ่งเพลงที่แต่งให้ไปใหม่นั้นไม่ได้ต่อไว้ให้กับลูกหลาน เนื่องจากปู่เสงี่ยมแต่งตามคำขอของผู้อยากได้เพลงมอญ ด้วยเพราะเพลงมอญเก่าให้ไปหมดแล้ว จึงได้แต่งเพลงให้ไปโดยไม่ได้มีการจดบันทึกไว้ ท่านพระครูปฐมวรคุณยังได้เล่าอีกว่า “...พวกบ้านใหม่ อยุธยา อาเชียร (นายวิเชียร เกิดผล) เล่นเพลงมอญที่บ้านเราทั้งนั้น และยังมีนักดนตรีอีกหลายคน เช่น นายหวน พิณพาทย์ นายพยุ (เบิ้ม) แสงทับทิม เป็นต้น ที่ได้มาเรียนเพลงมอญที่บ้านปู่เสงี่ยม...” (พระครูปฐมวรคุณ อดิเรกนิพนธ์, 2563)

นายเสงี่ยม ดนตรีเสนาะ มีผลงานการประพันธ์เพลงมอญไว้หลายเพลงด้วยกัน เช่น เพลงมะลิวัลย์ เพลงเขมรญวน เป็นต้น

ภาพประกอบ 15 นายสงวน ดนตรีเสนาะ พ.ศ. 2445 - 2525

ที่มา: ชัชชัย พวกดี. (2564). ภาพนิ่ง.

นายสงวน ดนตรีเสนาะ เกิดเมื่อวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2445 ณ ตำบลบางปรอก เป็นบุตรคนที่ 3 ของนายเงิน ดนตรีเสนาะ เมื่อตอนวัยเด็กได้เริ่มเรียนดนตรีกับบิดาพร้อมกับพี่ชาย และเรียนเพลงไทยกับนายยา ระนาดเสนาะ และมีโอกาสได้เรียนเพลงหน้าพาทย์กับนายเจริญ (จิวต) ฉิ่งเพราะ โดยนายเจริญ ฉิ่งเพราะ นี้เรียนเพลงหน้าพาทย์มาจากหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) สำนักดนตรีบ้านบาตร นายสงวน ดนตรีเสนาะ เป็นผู้ที่มีความสามารถในการบรรเลงดนตรีโดยเฉพาะอย่างซึ้งมอญได้เป็นอย่างดี และนอกจากความสามารถทางดนตรีแล้วยังมีความรู้เรื่องเกี่ยวกับพิธีรำผีเป็นอย่างดี ทั้งเรื่องขั้นตอนพิธีกรรมและเรื่องการบรรเลงเพลงมอญ ประกอบในพิธีรำผี ทุกครั้งเมื่อมีงานพิธีรำผีจะต้องมีนายสงวนไปคอยจัดการเสมอทั้งคอยบอกขั้นตอนพิธีกรรม บอกเพลงที่เป่าพาทย์มอญให้บรรเลงประกอบในพิธี นางสาวปทุม ดนตรีเสนาะ ได้เล่าว่า "...ทุกครั้งที่ลุงเสี้ยมไปบรรเลงในงานพิธีรำผีจะต้องเอาพ่อไปด้วยทุกครั้ง..." (ปทุม ดนตรีเสนาะ, 2563)

นายสงวน ดนตรีเสนาะ สมรสกับนางสาวสังวาลย์ มีบุตรด้วยกัน 3 คน ได้แก่ นางมะรุ่ม สุทธาวาส นายชะอุม ดนตรีเสนาะ และนางสาวปทุม ดนตรีเสนาะ นายสงวน เป็นบุตรชายคนเล็กของนายเงิน ดนตรีเสนาะ ได้เรียนเพลงมอญกับบิดาจนมีความสามารถในการบรรเลงซึ้งมอญและซึ้งกระแต ได้รับมรดกวงเป่าพาทย์มอญเครื่องใหญ่ซึ่งรวมถึงซึ้งมอญ "จู้ว่าง" ที่เป็นซึ้งมอญประจำตระกูลที่ได้นำมาจากเมืองมอญไว้ด้วย

นายสงวน ดนตรีเสนาะ ได้ช่วยสร้างเสริมงานดนตรีของตระกูลดนตรีเสนาะ โดยเป็นนักดนตรีหลักในวงเป่าพาทย์มอญของบิดา และหลังจากที่ได้รับมรดกเครื่องเป่าพาทย์มอญจากบิดาก็ได้เอาเครื่องเป่าพาทย์มอญให้พี่ชายคือนายเสี้ยม ดนตรีเสนาะ เป็นผู้บริหารจัดการดูแลวงของตระกูลดนตรีเสนาะ ด้วยมีเวลาค่อนข้างน้อยเนื่องจากรับราชการที่เทศบาลเมืองปทุมธานี จึงไม่ค่อยมีเวลาในการในการดูแลจัดการวงดนตรี และต่อมาจึงได้ยกให้นายชะอุม ดนตรีเสนาะ บุตรชาย ซึ่งในระยะต่อมานายชะอุม ดนตรีเสนาะจึงขอเอาเครื่องเป่าพาทย์มอญจากลุง (นายเสี้ยม ดนตรีเสนาะ) มาดูแลจัดการวงดนตรีแทนบิดา และด้วยวัยสังขารที่ร่วงโรยนายสงวน ดนตรีเสนาะได้ถึงแก่กรรมเมื่อ วันที่ 11 มกราคม พ.ศ. 2525 รวมอายุได้ 80 ปี ซึ่งในงานศพของนายสงวน ดนตรีเสนาะ ที่วัดหงษ์ปทุมมาวาส มีนักดนตรีมอญและไทยนำวงดนตรีมาช่วยบรรเลงถึง 7 วง แสดงให้เห็นว่านายสงวน ดนตรีเสนาะนั้นมีผู้นับถือรักใคร่มากมาย

การสืบทอดเป่าพาทย์มอญในวันที่ 2 หลังจากที่นายเงิน ดนตรีเสนาะได้เสียชีวิตลง โดยมีนายเสี้ยม ดนตรีเสนาะ และนายสงวน ดนตรีเสนาะ บุตรชายของนายเงินเป็นผู้สืบสานงาน

ดนตรีปี่พาทย์มอญต่อสานต่อจนมีความเจริญงอกงามมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักที่และยอมรับในเวลาต่อมา และได้ถ่ายทอดให้กับรุ่นลูก หลาน เครือญาติ และลูกศิษย์ต่อไป

นักดนตรีในวงดนตรีปี่พาทย์มอญของตระกูลดนตรีเสนาะในยุคของนายเสงี่ยม และนายสงวน ดนตรีเสนาะ ประกอบด้วย

1. นายเงิน ดนตรีเสนาะ (บิดา) อดีตหัวหน้าวง
2. นายเสงี่ยม ดนตรีเสนาะ หัวหน้าวง, ระนาดเอก, ซ้องใหญ่
3. นายสงวน ดนตรีเสนาะ ซ้องเล็ก
4. นายเต็ม ซ้องเสนาะ (ญาติภรรยา นายเงิน) ซ้องใหญ่
5. นายเฟื่อน ทุ่มเสนาะ ระนาดทุ่ม
6. นายทัน วันดี ปี่มอญ
7. นางงาม ไม่ทราบนามสกุล ตะโพนมอญ
8. นายเจริญ (จิวต) ฉิ่งเพราะ เครื่องประกอบจังหวะ
9. นายอยู่ ไม่ทราบนามสกุล เครื่องหนัง
10. นายจู่ แก้วประเสริฐ ปี่มอญ
11. นายบุญเงิน ซ้องเสนาะ (ลูกนายเต็ม) ระนาดเอก
12. นายอัมพร เทียนเวช ระนาดเอก
13. นายมงคล พงษ์เจริญ (หลาน) ซ้องใหญ่, ระนาดเอก
14. นายสมยศ (หยด) พงษ์เจริญ (หลาน) ระนาดทุ่ม
15. นายทองปน (ปน) พงษ์เจริญ (หลาน) ระนาดเอก
16. นายดารา ดนตรีเสนาะ (หลาน) ซ้องใหญ่
17. นายจรัส สดชื่น (หลาน) ซ้องใหญ่, ตะโพนมอญ
18. นายบุญยืน แจ่มจันทร์ ตะโพนมอญ
19. นายชะอุม ดนตรีเสนาะ (หลาน) ซ้องใหญ่, ตะโพนมอญ
20. นายหวน พิณพาทย์ (ศิษย์) ระนาดเอก, ระนาดทุ่ม

รุ่นที่ 3 นายดารา ดนตรีเสนาะ นายสุรินทร์ ดนตรีเสนาะ นายมงคล พงษ์เจริญ
นายชะอุ่ม ดนตรีเสนาะ หลานนายเงิน ดนตรีเสนาะ

ภาพประกอบ 16 ดนตรีเสนาะ พ.ศ. 2468 - 2531

ที่มา: สมบูรณ์ หนูนักดี. (2564). ภาพนิ่ง.

นายดารา ดนตรีเสนาะ เกิดในปีฉลู ตรงกับปี พ.ศ. 2468 ณ ตำบลบางปรอก อำเภอมือง จังหวัดปทุมธานี เป็นบุตรชายคนโตของนายเสงี่ยม และนางเลียบ ดนตรีเสนาะ และเป็นหลานของนายเงิน ดนตรีเสนาะ นายดาราได้รับการถ่ายทอดดนตรีทั้งปี่พาทย์มอญ และปี่พาทย์ไทย โดยได้เรียนดนตรีปี่พาทย์มอญกับปู่เงิน และเรียนปี่พาทย์มอญ ปี่พาทย์ไทยจากบิดา โดยนายดารามีความสามารถในการบรรเลงฆ้องมอญได้เป็นอย่างดี อาจกล่าวได้ว่า เพลงมอญมือฆ้องมอญแบบดั้งเดิมต้องนายดารา อีกทั้งยังสามารถบรรเลงระนาดเอก ระนาดทุ้ม ตะโพน เป็นต้น นายดารา ดนตรีเสนาะ เคยเข้ารับราชการตำรวจ และหลังจากออกจากราชการ จึงมาช่วยงานวงดนตรีปี่พาทย์มอญของบิดา และระยะเวลาต่อมา นายดาราจึงได้ดูแลและจัดการวงดนตรีแทนเนื่องจากนายเสงี่ยมมีอายุมากขึ้นและจนกระทั่งนายเสงี่ยม ดนตรีเสนาะ ผู้เป็นบิดา ได้เสียชีวิตลง ชีวิตสมรสนายดารา ดนตรีเสนาะ ได้สมรสกับนางจำเนียร สงวนงาม มีบุตรด้วยกัน 6 คน ได้แก่ นายณรงค์ ดนตรีเสนาะ (เจ้าอาวาสวัดหงษ์ปทุมาวาสในปัจจุบัน) ได้รับการถ่ายทอดดนตรีก่อนที่จะบวชเป็นพระจนถึงปัจจุบัน นางสมบูรณ์ หนูนักดี นางพรนภา (จันทร์) บัวทิม นายธงชัย (อุณ) ดนตรีเสนาะ ได้รับการถ่ายทอดดนตรี และมีอาชีพประจำเป็นนักดนตรีบรรเลงประกอบการแสดงให้กับนักท่องเที่ยวที่หมู่บ้านไทย สวนสามพราน ปัจจุบันประกอบอาชีพค้าขาย

อยู่ที่อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม นายธงชัย (ย่น) ดนตรีเสนาะ (ได้รับการถ่ายทอดดนตรี เสี่ยชีวิต) และนายบุญเลิศ (เปี้ยก) ดนตรีเสนาะ ได้รับการถ่ายทอดดนตรี ปัจจุบันประกอบอาชีพ รับการแสดงดนตรีนาฏศิลป์ และค้าขายที่จังหวัดภูเก็ต

ในจำนวนบุตรทั้ง 6 คนมีนายธงชัย และ นายธงชัย ดนตรีเสนาะ ที่ได้สืบทอด และร่ำเรียนดนตรีปี่พาทย์มอญและปี่พาทย์ไทยอย่างจริงจัง โดยท่านได้ส่งบุตรชายทั้ง 2 คน ไปเรียนวิชาดนตรีไทยเพิ่มเติมยังสำนักดนตรีบ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยนายธงชัย (ย่น) ดนตรีเสนาะ ซึ่งเป็นคนระนาดเอกหลักของวงได้ไปเรียนก่อน ส่วนนายธงชัย (ย่น) ดนตรีเสนาะ ตามไปที่หลัง และยังมีหลานอีกคนคือ นายธวัชชัย (หนวก) พวกดี ได้ตามไป เรียนด้วยเป็นคนี่ 3 เนื่องจากสายสัมพันธ์และเป็นมิตรสหายทางด้านดนตรีตั้งแต่วัยรุ่น และรุ่นพ่อ ของนายดารา ดนตรีเสนาะ และจากที่มีความสัมพันธ์อันดีมาแต่ในอดีตเรื่อยมาจนถึงยุคของท่าน ทำให้บุตรและหลานมีโอกาสได้เรียนจนได้รับวิชาความรู้ทักษะทางด้านดนตรีไทยจนมีความสามารถและประสพ การณ์ทางด้านดนตรีไทยเพิ่มขึ้นและได้นำมากลับมาพัฒนางานดนตรี ของตระกูลเสนาะในเวลาต่อมา ธงชัย ดนตรีเสนาะ (2564) ได้เล่าให้ฟังว่าตอนที่ไปเรียนดนตรี ปี่พาทย์ไทยที่บ้านใหม่ทางกระเบนนั้น ได้เรียนเพลงโหมโรง เพลงเรื่อง เพลงเถา เพลงหน้าพาทย์ กิณนอนอยู่ที่บ้านใหม่เป็นเวลาถึง 3 ปี หลังจากนั้นจึงได้กลับมาช่วยงานดนตรีของบิดาที่ปทุมธานี และเป็นนักดนตรีหลักของวงโดยเป็นคนระนาดเอกประจำวง ซึ่งในขณะนั้นวงดนตรีของนายดารา ดนตรีเสนาะ มีงานดนตรีชุกมาก บางครั้งมีงานพร้อมกันทีเดียวสองสามงาน ต้องแยกวงแบ่ง นักดนตรีไปบรรเลง และในบางครั้งนักดนตรีไม่พอต้องขอแรงนักดนตรีจากวงบ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดอยุธยา มาช่วยบรรเลงในงานสำคัญๆ รวมถึงงานประชันวงอีกหลายครั้ง เช่น นายวิเชียร เกิดผล นายเทียมเทพ (จี๊ด) บุญจำเริญ นายวรเทพ (เจี๊ยบ) บุญจำเริญ นายนพรัตน์ (เขียด) สุขเสียงศรี นายสุเทพ (จี๊ด) บุญจำเริญ เป็นต้น

นายดารา ดนตรีเสนาะ เป็นคนที่มีอุปนิสัยเรียบง่าย สุขุม พุดน้อย และได้ถ่ายทอด เพลงมอญให้กับบุตร หลาน เครือญาติ พร้อมทั้งดูแลจัดการวงดนตรีทั้งปี่พาทย์มอญและปี่พาทย์ ไทยของตระกูลดนตรีเสนาะจวบจนกระทั่งได้ถึงแก่กรรมในปี พ.ศ. 2531 โดยมีอายุ 63 ปี

นายดารา นางจำเนียร ดนตรีเสนาะ

นายณรงค์ ดนตรีเสนาะ

นางสมบุรณ์ หนุณักดี

นางพรภา บัวพิมพ์

นายธงชัย ดนตรีเสนาะ

นายธงจักร ดนตรีเสนาะ

นายบุญเลิศ ดนตรีเสนาะ

ภาพประกอบ 17 ผังครอบครัววนายดารา ดนตรีเสนาะ

ที่มา: ชัชชัย พวกดี. (2564). ภาพนิ่ง.

ภาพประกอบ 18 นายสุรินทร์ ดนตรีเสนาะ พ.ศ. 2472 - 2543

ที่มา: รัตน์จำเริญ ดนตรีเสนาะ. (2564). ภาพนิ่ง.

นายสุรินทร์ ดนตรีเสนาะ เกิดในปีมะเส็ง ตรงกับปี พ.ศ.2472 ณ ตำบลบางปรอก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี เดิมชื่อนายดารินทร์ ดนตรีเสนาะ เป็นหลานของนายเงิน ดนตรีเสนาะ และเป็นบุตรชายคนที่ 2 ของนายเสงี่ยม ดนตรีเสนาะ นายสุรินทร์ได้รับการถ่ายทอดดนตรีทั้งปี่พาทย์มอญและปี่พาทย์ไทย โดยได้เรียนดนตรีปี่พาทย์มอญกับปู่เงิน และบิดา โดยนายสุรินทร์มีความสามารถในการบรรเลงฆ้องมอญได้เป็นอย่างดี โดยเป็นคนสั่งคู่กับ นายดารา และยังสามารถในการบรรเลงระนาดเอก และเป็นกำลังสำคัญในการช่วยงานในวงดนตรีให้กับบิดาและตระกูลดนตรีเสนาะ ชีวิตสมรสนายสุรินทร์ได้สมรสกับนางทองดี และมีบุตรด้วยกัน 2 คน ได้แก่ นางรัตนจำเรียง (หนู) เพชรแก้ว และนายรัตนจำเรียง (เล็ก) ดนตรีเสนาะ โดยบุตรชายนายสุรินทร์ได้รับการถ่ายทอดดนตรี นายสุรินทร์ ดนตรีเสนาะ ได้สร้างเครื่องปี่พาทย์มอญเครื่องใหญ่ไว้ชุดหนึ่งเพื่อทดแทนเครื่องปี่พาทย์มอญชุดเดิม เหตุที่ต้องสร้างเครื่องปี่พาทย์มอญชุดใหม่นั้นสืบเนื่องจากนายชะอุม ดนตรีเสนาะ ได้ขอเอาเครื่องปี่พาทย์มอญที่ได้รับเป็นมรดกของนายสงวน ดนตรีเสนาะ ซึ่งอยู่ที่บ้านนายเสงี่ยม ดนตรีเสนาะ กลับไปใช้ในการบรรเลงประกอบอาชีพต่อไป ทำให้จึงต้องสร้างเครื่องปี่พาทย์มอญชุดใหม่ขึ้น และหลังจากที่นายสุรินทร์ได้แยกไปมีครอบครัวและด้วยประกอบธุรกิจส่วนตัวอยู่ที่ตลาดรังสิตจึงไม่มีเวลาให้กับดนตรีมากนัก จึงให้พี่ชายเป็นคนดูแลและจัดการวงปี่พาทย์มอญ และต่อมาจึงได้ขายเครื่องปี่พาทย์มอญให้กับ นายดารา ดนตรีเสนาะ ซึ่งเป็นพี่ชาย นายสุรินทร์ ดนตรีเสนาะ ได้ถึงแก่กรรมลงเมื่อวันที่ 6 เมษายน พ.ศ. 2543 รวมอายุได้ 71 ปี

นายสุรินทร์ นางทองดี ดนตรีเสนาะ

นางรัตนจำเรียง เพชรแก้ว

นายรัตนจำเรียง ดนตรีเสนาะ

ภาพประกอบ 19 ผังครอบครัวนายสุรินทร์ ดนตรีเสนาะ

ที่มา: ชัชชัย พวกดี. (2564). ภาพนิ่ง.

นักดนตรีในวงปี่พาทย์มอญดนตรีเสนาะในยุคนายดารา ดนตรีเสนาะ และนายสุรินทร์ ดนตรีเสนาะ ส่วนใหญ่จะเป็นนักดนตรีที่เป็นบุตร หลาน เครือญาติในตระกูล ดนตรีเสนาะ รวมถึงลูกศิษย์นายเสงี่ยม ดนตรีเสนาะ และนักดนตรีในระแวกใกล้เคียง ประกอบด้วย

1. นายดารา ดนตรีเสนาะ หัวหน้าวง, ซ้องใหญ่, ระนาดเอก
2. นายสุรินทร์ ดนตรีเสนาะ ซ้องใหญ่, ซ้องเล็ก
3. นายบุญเงิน ซ้องเสนาะ ระนาดเอก
4. นายอัมพร เทียนเวช ระนาดเอก
5. นายจำรัส สดชื่น ซ้องใหญ่, เครื่องหนัง
6. นายถาวร ซ้องเสนาะ ระนาดเอก, ระนาดทุ้ม, เครื่องหนัง
7. นายณรงค์ ซ้องเสนาะ ระนาดเอก, ซ้องใหญ่, เครื่องหนัง
8. นายธงชัย ดนตรีเสนาะ ระนาดเอก, ระนาดทุ้ม
9. นายพงษ์ศักดิ์ รักขามั่น ซ้องใหญ่
10. นายธงฉัตร ดนตรีเสนาะ ระนาดเอก, ซ้องเล็ก
11. นายธวัชชัย พวกดี เครื่องหนัง
12. นายสุกรี รักขามั่น ซ้องเล็ก
13. นายสุเทพ รักขามั่น เครื่องประกอบจังหวะ
14. นายไพรัช พวกดี เครื่องหนัง
15. นายชัชชัย พวกดี ระนาดเอก, ซ้องเล็ก
16. นายบุญเลิศ ดนตรีเสนาะ ระนาดเหล็ก, จังหวะ
17. นายหวน พิณพาทย์ ระนาดเอก, ระนาดทุ้ม
18. นายทวน พิณพาทย์ ปี่มอญ
19. นายสง่า เปรมปรีดี ปี่มอญ
20. นายบุญยืน แจ่มจันทร์ ตะโพน
21. นายสมพร พิณพาทย์ ระนาดเอก
22. นายชัย วัตพงษ์ เครื่องหนัง

นอกจากนี้ยังมีนักดนตรีจากสำนักดนตรีบ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัด พระนครศรีอยุธยา ได้แก่ นายวิเชียร (เชียร) เกิดผล คนระนาดเอก นายเทียมเทพ (จี๊ด) บุญ จำเริญ คนปี่ นายนพรัตน์ (เชียด) สุขเสียงศรี คนซ้องมอญ นายวรเทพ (เจ็บบ) บุญจำเริญ คน

ระนาดทุ้ม นายสุเทพ (จี๊ด) บุญจำเริญ คนปี เป็นต้น โดยนักดนตรีหลายคนจากบ้านใหม่หางกระเบน อยุธา มาอยู่กินนอนและไปงานดนตรีกับวงดนตรีเสนาะนานเป็นเดือน และยังเที่ยวมาช่วยงานดนตรีอยู่บ่อยครั้ง เนื่องจากสมัยนั้นมีงานดนตรีชุกมาก

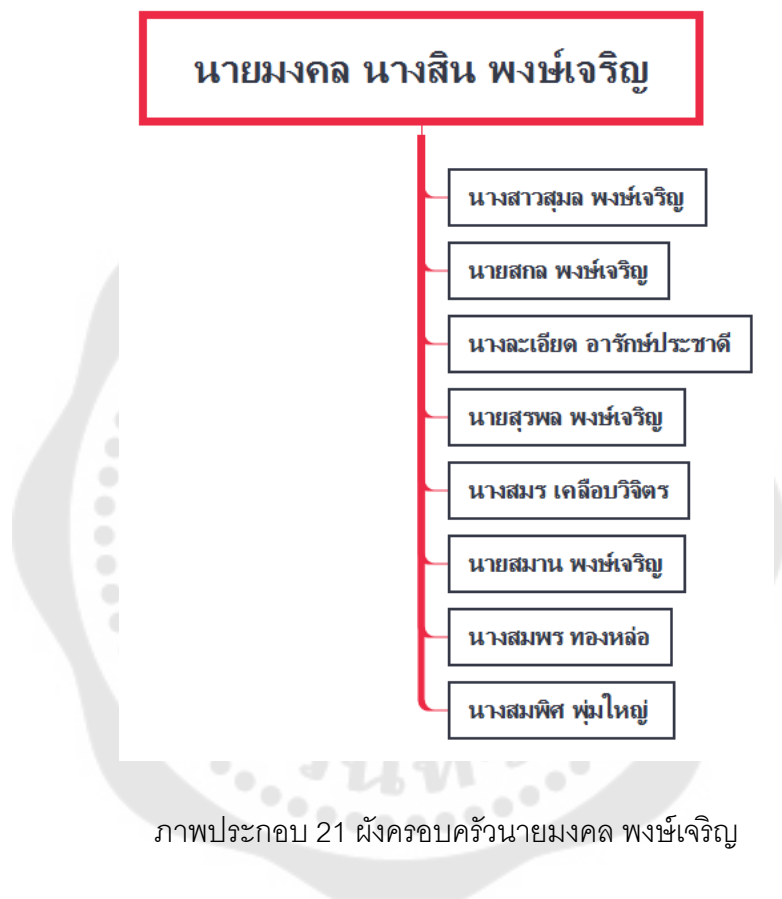

ภาพประกอบ 20 นายมงคล พงษ์เจริญ พ.ศ. 2463 - 2547

ที่มา: สมพิศ พุ่มใหญ่. (2564). ภาพนิ่ง.

นายมงคล พงษ์เจริญ เกิดเมื่อ 18 เมษายน พ.ศ. 2463 ตรงกับปีวอก ที่บ้านเลขที่ 14 ตำบลบางปรอก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี เป็นหลานของนายเงิน ดนตรีเสนาะ โดยมารดา คือ นางบุปผา (ลู) ดนตรีเสนาะ เป็นบุตรของนายเงิน ดนตรีเสนาะ และบิดาชื่อ นายลำพู พงษ์เจริญ มีชีวิตอยู่ในช่วงปี พ.ศ. 2463 - 2547 นายมงคล พงษ์เจริญ ได้เริ่มเรียนดนตรีตั้งแต่เด็กกับนายเงิน ดนตรีเสนาะ ผู้เป็นตา และได้เรียนกับนายเสงี่ยม ดนตรีเสนาะ ซึ่งเป็นอา โดยได้รับการถ่ายทอดเพลงมอญไว้ทั้งหมด และมีความสามารถในการบรรเลงฆ้องมอญ ระนาดเอก และเครื่องดนตรีอื่น ๆ ได้เป็นอย่างดี นายมงคลเคยรับราชการทหารผ่านศึกซึ่งช่วงนั้นเป็นช่วงที่เกิดสงครามโลก ชีวิตได้สมรสกับนางสิน หลังจากนั้นได้แยกครอบครัวมาอยู่กับภรรยาที่ตำบลบางเดื่อ อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยมีบุตรด้วยกัน 8 คน ได้แก่ นางสาวสุมล พงษ์เจริญ นายสกล (ตั้ง) พงษ์เจริญ นางละเอียด อารักษ์ประชาติ นายสุรพล (ต้อย) พงษ์เจริญ นางสมร เคลือบวิจิตร นายสมาน (ต๋อง) พงษ์เจริญ นางสมพร ทองหล่อ และนางสมพิศ (ตั้ง) พุ่มใหญ่ โดยบุตรชายของนายมงคลทุกคนได้รับการถ่ายทอดดนตรีและสืบสานการบรรเลง

ปีพาทย์มอญไว้ทุกคน รวมถึงหลานชายของนายมงคลก็ได้รับการถ่ายทอดดนตรีเกือบทุกคน ในส่วนบุตรหญิงของนายมงคล นั้นไม่ได้เรียนดนตรีแต่จะได้เรียนรำมอญกันทุกคน โดยได้รับการถ่ายทอดเรียนวิชารำมอญ จากครูมอญรำที่เป็นครูญาติในสายตระกูลนายสี ที่อยู่ ณ บางปรอก คือ จิวัง (สว่าง) ลูกสาวนายสี (นางสมพิศ พงษ์เจริญ ซึ่งปัจจุบันเป็นหัวหน้าคณะรำมอญ และเป็นผู้เชี่ยวชาญการรำมอญในจังหวัดปทุมธานี และนางรุกขชาติ พวกดี, สัมภาษณ์, 2563)

ภาพประกอบ 21 ผังครอบครัวนายมงคล พงษ์เจริญ

ที่มา: ชัชชัย พวกดี. (2564). ภาพนิ่ง.

นายมงคลได้สร้างเครื่องปีพาทย์มอญและเป็นผู้ดูแลจัดการวงปีพาทย์มอญ รวมถึงเครื่องปีพาทย์ไทยซึ่งเป็นมรดกที่รับมาจากตา คือ นายเงิน ดนตรีเสนาะ ที่มอบให้กับนางบุปผา พงษ์เจริญ มารดาของนายมงคล โดยนายมงคลได้ตั้งชื่อวงดนตรีว่า “มงคลสิน” โดยที่มาของชื่อนี้ นั้น สมาน พงษ์เจริญ (2564) บุตรนายมงคล เป็นคนร้องประจำวง ปัจจุบันเกษียณอายุจากการบินไทย ได้ให้ข้อมูลว่า “...มงคลสิน มาจากการนำเอาชื่อพ่อกับแม่ มงคล กับ สิน มาตั้งชื่อรวมกันเป็น มงคลสิน...” วงปีพาทย์มอญคณะมงคลสินของนายมงคล พงษ์เจริญ มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก และมีนักดนตรีหลายคนได้มาศึกษาเพลงมอญกับนายมงคล เช่น นายสำราญ เกิดผล

นายวิเชียร เกิดผล ศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมศักดิ์ พิภูลศรี เป็นต้น นอกจากวงดนตรีเป็พาทย์แล้วยังได้มีการตั้งคณะมอญำรับงานควบคู่กับวงเป็พาทย์มอญโดยมีบุตรสาวของนายมงคลทุกคนเป็นหลักในการช่วยกันสร้างคณะมอญำให้เข้มแข็งสืบมาจนถึงปัจจุบัน นักดนตรีในวงมอญลลินของนายมงคลส่วนใหญ่จะเป็นบุตรหลาน เครือญาติ รวมถึงนักดนตรีต่างสำนักที่ได้มาเรียนเพลงมอญกับนายมงคล และยังมาช่วยบรรเลงในงานสำคัญๆ อยู่บ่อยครั้ง เช่น งานประชันวง นักดนตรีจากวงบ้านใหม่ทางกระเบน นำโดยนายวิเชียร เกิดผล ก็จะมาช่วยบรรเลงทุกครั้ง

ภาพประกอบ 22 นายมงคล พงษ์เจริญ ตีฆ้องมอญในงานศพ, นายหวน พิณพาทย์ ตีระนาดทุ้ม

ที่มา: ศุภกิจ พงษ์เจริญ. (2564). ภาพนิ่ง.

ภาพประกอบ 23 นายมงคล พงษ์เจริญ ตีฆ้องมอญวงใหญ่

ที่มา: ศุภกิจ พงษ์เจริญ. (2564). ภาพนิ่ง.

นายมงคล พงษ์เจริญ ได้ถึงแก่กรรมในปี พ.ศ. 2547 รวมอายุได้ 84 ปี ซึ่งหลังจากที่ นายมงคลได้เสียชีวิตลงบุตรชายคือ นายสกล นายสุรพล พงษ์เจริญ นายสมาน พงษ์เจริญ ซึ่งได้รับการถ่ายทอดดนตรีจนมีความสามารถในการบรรเลงจึงได้รับช่วงต่อ ศุภกิจ พงษ์เจริญ (2564) บุตรนายสกล พงษ์เจริญ หลานนายมงคล พงษ์เจริญ ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการ จัดการวงดนตรีมงคลลินว่า “...หลังปู่เสียพวกอา ๆ ได้ตกลงกันว่าเครื่องดนตรีให้เก็บไว้ที่นี้ ทั้งหมด ไม่ได้แบ่งให้ใคร ถ้าจะรับงานก็ได้แต่เครื่องต้องมาเก็บที่เดิมและต้องให้เงินย่ำด้วย งานละเท่าไรก็ได้ ซึ่งต่อมาอาต๋อย (นายสุรพล พงษ์เจริญ) ก็เป็นหลักในการดูแลจัดการวงดนตรีเรื่อยมา จนกระทั่งนายสุรพล พงษ์เจริญ ได้ถึงแก่กรรมลง โดยในปัจจุบันนี้มีนายอำพล อารักษ์ประชาติ (หลาน) คอยทำหน้าที่ดูแลวงดนตรีมงคลลิน และรับงาน...”

สมพิศ พุ่มใหญ่ (2563) บุตรสาวคนเล็กของนายมงคล ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการ ถ่ายทอดเพลงมอญให้กับนักดนตรีต่างสำนักที่สนใจมาขอเรียนเพลงมอญกับนายมงคล พงษ์เจริญ โดยได้เล่าให้ฟังว่า “. พ่อเป็นคนไม่หวงวิชาความรู้และพร้อมที่จะถ่ายทอดเพลงมอญให้กับ นักดนตรีต่างสำนักที่สนใจ และมีนักดนตรีมาขอต่อเพลงมอญอยู่บ่อยๆ แม้กระทั่งในวันที่พ่อเสียชีวิต ยังมีคณะนักดนตรีจากหัวรอ จังหวัดอยุธยา ได้เดินทางมาเพื่อจะมาขอเรียนเพลงมอญกับพ่อ โดยที่นักดนตรีที่มาในวันนั้นก็รู้ว่าพ่อเสียชีวิตในวันที่ได้นัดหมายไว้ ที่แรกเข้าใจว่าเขาจะมาเพื่อ เคารพศพ ซึ่งสรุปว่านักดนตรีกลุ่มนั้นก็รู้ว่าพ่อเสียชีวิต ..”

นักดนตรีในวงมงคลลิน ประกอบด้วยบุตร หลาน ในตระกูลดนตรีเสนาะ และลูกศิษย์ รวมถึงนักดนตรีจากบ้านใหม่หางกระเบน ดังนี้

1. นายมงคล พงษ์เจริญ หัวหน้าวง ระนาดเอก, ทุ้ม, ซ้องใหญ่, ซ้องเล็ก
2. นายสมยศ (หยด) พงษ์เจริญ (พี่) ระนาดทุ้ม
3. นายทองปน (ปน) พงษ์เจริญ (น้อง) ระนาดเอก
4. นายสกล (ตั้ง) พงษ์เจริญ (บุตร) ระนาดเอก, ฆ้องวง, ซ้องมอญ
5. นายสุรพล (ต๋อย) พงษ์เจริญ (บุตร) ระนาดเอก, ทุ้ม, ซ้องใหญ่, คนเครื่องหนัง
6. นายสมาน (ต๋อง) พงษ์เจริญ (บุตร) ซ้องใหญ่, ซ้องเล็ก, เครื่องหนัง
7. นายพานิชย์ (หมึก) วงเกต ซ้องใหญ่, ระนาดเอก, ทุ้ม, เครื่องหนัง
8. นายอาทิตย์ (ต๋อย) วงเกต ซ้องใหญ่ ปี่มอญ, ฆ้องวง, เครื่องหนัง
9. นายธงชัย (ชัย) ดนตรีเสนาะ (หลาน) ระนาดเอก, ทุ้ม
10. นายวิเชียร (เชียร) เกิดผล ระนาดเอก, ทุ้ม
11. นายนพรัตน์ (เชียด) สุขเสียงศรี ซ้องใหญ่

12. นายสวัสดิ์ ไม่ทราบนามสกุล ปี่มอญ
13. นายชัยวัฒน์ (อ้อย) ยุวะเวช ซ้องมอญ, เครื่องหนัง
14. นายศุภกิจ (ตุ้) พงษ์เจริญ (หลาน) ระนาดเอก, ทุ้ม, ซ้องใหญ่, ซ้องเล็ก
15. นายอำพล (แพน) อารักษ์ประชาติ (หลาน) ระนาดเอก, ทุ้ม, ซ้องใหญ่,
16. นายสานิต (ต้น) บุญยพรรค ซ้องใหญ่, เครื่องหนัง
17. นายรุ่ง ไม่ทราบนามสกุล ซ้องใหญ่, เครื่องหนัง
18. นายสุชาติ (สุ) ไส่เลย ซ้องมอญ เครื่องหนัง
19. นายอ้อด รุนเฉื่อย เครื่องหนัง
20. นายเฉลิมชัย เคลิบวิจิตร (หลาน) ระนาดเอก ทุ้ม ซ้องใหญ่, เครื่องหนัง
21. นายสมควร (ควร) ม่วงคง ซ้องใหญ่, ซ้องเล็ก
22. ศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมศักดิ์ (เอ็ก) พิกุลศรี ซ้องใหญ่, ระนาดเอก, ระนาดทุ้ม
23. นายมนตรี (อ้อด) บุญมานำ ซ้องใหญ่, ซ้องเล็ก
24. นายสมชาย (ชาย) บุญมานำ ซ้องใหญ่, ซ้องเล็ก

ภาพประกอบ 24 วงปี่พาทย์มอญคณะ “มงคลสิน” ในรุ่นปัจจุบัน

ที่มา: ศุภกิจ พงษ์เจริญ. (2564). ภาพนิ่ง.

ภาพประกอบ 25 นายชะอุม ดนตรีเสนาะ พ.ศ. 2478 - 2561

ที่มา: ชัชชัย พวกดี. (2564). ภาพนิ่ง.

นายชะอุม ดนตรีเสนาะ เกิดเมื่อปี พ.ศ. 2478 ตรงกับปีเถาะ ณ บ้านเลขที่ 13 ตำบลบางปรอก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี นายชะอุม ดนตรีเสนาะ เมื่อวัยเยาว์ได้เรียนดนตรีกับบิดาและลุง โดยมีปู่เงินเป็นผู้จับมือต่อเพลงให้ นายชะอุมเป็นผู้มีความสามารถในการบรรเลงซ็องมอญ และตะโพนมอญ และมีความรอบรู้เกี่ยวกับขั้นตอนในการจัดพิธีรำผีมอญและในการบรรเลงปี่พาทย์มอญประกอบพิธีรำผี นายชะอุมได้สมรสกับนางกรี แยมพึ้ง มีบุตรด้วยกัน 3 คน ได้แก่ นางสาวสุนทรี (ติ่ม) ดนตรีเสนาะ นางดลชนันท์ภักดี (อร) ถาวรธรรมฤทธิ์ นางมุกดา (มุก) ดนตรีเสนาะ บุตรตรีทั้ง 3 คน ไม่ได้รับการสืบทอดดนตรีเนื่องจากผู้หญิงมักจะได้เรียนดนตรีเหมือนกับบุตรหลานผู้ชายดังที่กล่าวมาข้างต้น

นายชะอุม ดนตรีเสนาะ ได้เล่าถึงเครื่องปี่พาทย์มอญและเครื่องปี่พาทย์ไทยของปู่ คือ นายเงิน ดนตรีเสนาะ ที่ยกให้เป็นมรดกแก่บุตรทั้ง 3 คน ดังนี้ วงปี่พาทย์ไทยเครื่องห้ายกให้บ้านบุปผา (นางล) วงปี่พาทย์ไทยเครื่องใหญ่ยกให้ลุง คือ นายเสงี่ยม ดนตรีเสนาะ และวงปี่พาทย์มอญเครื่องใหญ่ได้ยกให้บิดา คือ นายสงวน ดนตรีเสนาะ ซึ่งตรงกับคำบอกเล่าที่นางรูกษชาติ พวกดี ได้เล่าให้ฟังว่า “ปู่เงินได้แบ่งเครื่องดนตรีให้กับลูกทั้ง 3 คน โดยบ้านบุปผา (นางล) ได้วงปี่พาทย์ไทยเครื่องห้า ส่วนพ่อ นายเสงี่ยม ดนตรีเสนาะ ได้วงปี่พาทย์ไทยเครื่องใหญ่ และอานายสงวน ดนตรีเสนาะ ได้วงปี่พาทย์มอญเครื่องใหญ่” นายชะอุมได้เล่าว่าราวปี พ.ศ. 2500 ช่วงที่อายุประมาณ 23 ปี ได้คิดจะเอาเครื่องปี่พาทย์มอญ โดยเฉพาะซ็องจู้ว่างที่ปู่ยกให้พ่อ ซึ่งอยู่กับลุงเสงี่ยม ดนตรีเสนาะ ที่ได้เก็บเอาไว้ใช้ในการบรรเลงรับงาน ซึ่งพอสิ้นปีก็จะนำเงินมาให้เป็น

ค่าเช่าเครื่องดนตรี โดยนายชะอู่ม ดนตรีเสนาะ ได้บอกว่า “...พอถึงวันขึ้น 1 ค่ำ เดือน 6 ได้จุดธูป จุดเทียนบอกผีเรือนว่าจะเอาจิว่างกลับบ้าน โดยไปเรือกัน 2 คน แล้วก็ช่วยกันแบกเอาจิว่างก่อนแล้วเอาเครื่องเป่าพาทย์มอญเครื่องใหญ่มาทั้งหมด...”

ภาพประกอบ 26 นายชะอู่ม ดนตรีเสนาะ ตีฆ้องมอญ “จิว่าง”

ที่มา: ชัชชัย พวกดี. (2564). ภาพนิ่ง.

ภาพประกอบ 27 ฆ้องมอญจิว่าง ปัจจุบันอยู่บ้านนางสาวปทุม ดนตรีเสนาะ

ที่มา: ชัชชัย พวกดี. (2564). ภาพนิ่ง.

ชะอุม์ ดนตรีเสนาะ (2561) ได้อธิบายที่มาเกี่ยวกับความหมายสำคัญของฮ่องมอญ “จิว่าง” ว่า “จิว” ในภาษามอญมีความหมายว่าถึงคนเฒ่าคนแก่ที่เป็นเครือญาติ ส่วนมากใช้เรียก ย่า กับ ยาย ส่วน ปู่ กับ ตา จะเรียก “โหนก” ดังนั้น “จิว่าง” จึงเปรียบเสมือนบรรพบุรุษ ซึ่งเป็นที่ นับถือและให้ความเคารพของคนในตระกูล และเชื่อในความศักดิ์สิทธิ์ของจิว่างมาก และจากคำ บอกล่าของนายชะอุม์ และนางสาวปทุม ดนตรีเสนาะ ได้บอกว่า “จิว่าง” ได้แสดงอิทธิฤทธิ์ให้เป็น ที่อัศจรรย์หลายครั้ง

ครั้งหนึ่งนายเงินได้นำวงปีพาทย์ไปบรรเลงในงานศพของนายสง่า คมคาย ที่วัดชินวรารามวรวิหาร ตำบลชะแยง อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยการเดินทางในสมัยนั้น ต้องใช้เรือ พอเรือบรรทุกปีพาทย์ถึงหน้าวัดบางเตื่อ เวลาประมาณ 09.00 น. ในเวลานั้นได้เกิดมี ลูกคลื่นลูกใหญ่มากระแทกกับลำเรือทำให้เรือเกิดเอียง และ ฮ่องมอญจิว่าง ได้ตกลงในแม่น้ำ เจ้าพระยา แต่ด้วยต้องรีบไปบรรเลงในงานให้ทันเวลา จึงได้ปล่อยให้ฮ่องมอญจิว่างอยู่นั้นก่อน และเมื่อเสร็จงานในวันรุ่งขึ้นจึงกลับมาควานหา โดยช่วยกันหาอยู่นานก็ไม่พบ จนในที่สุดมีคน แถววัดบางเตื่อมาช่วยโดยใช้ตะขอเบ็ดผูกปลายเชือกแล้วหย่อนลงกลางแม่น้ำบริเวณที่ฮ่องมอญ อยู่ ลากไปมา ขณะเดียวกันนักดนตรีในวงที่อยู่ในเรือได้ร้องเรียกบอกว่า “.จิว่างสามโมงเย็นแล้ว กลับบ้านเถอะ..” เมื่อพูดจบก็ได้ตีตะโพน 3 ครั้ง ตะขอเบ็ดที่ลากไปมาก็กว้างติดฮ่องและดึงขึ้นมา ได้อย่างเหลือเชื่อ” และที่น่าแปลกคือเชือกหนังที่ผูกลูกฮ่องซึ่งตามปกติเชือกผูกลูกฮ่องจะทำจาก หนัง เมื่อแช่น้ำนาน ๆ จะเปื่อยแล้วก็จะขาดได้ง่าย แต่นี้แช่น้ำอยู่หนึ่งวันกับหนึ่งคืนก็ยังไม่ขาด ซึ่งเรื่องนี้ได้รับคำยืนยันจากคำบอกล่าของนายจรัส สดชื่น ซึ่งเป็นเครือญาติของตระกูลดนตรี เสนาะ เคยได้เล่าให้กับผู้วิจัยในขณะที่นายจรัสยังมีชีวิตอยู่ว่า ได้ร่วมเดินทางไปบรรเลงในงาน ดังกล่าวด้วย และยังจำเหตุการณ์ครั้งนั้นได้ดี ซึ่งขณะนั้นนายจรัส สดชื่น ยังเป็นเด็กและได้นั่งอยู่ บริเวณหัวเรือ ซึ่งสอดคล้องกับคำบอกล่าของนายชะอุม์ ดนตรีเสนาะ

และอีกเหตุการณ์หนึ่ง ได้นำวงปีพาทย์มอญโดยไปบรรเลงประชันที่วัดบางปลาแดด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา กับวงนายสังเวียน เกิดผล ในขณะที่บรรเลงอยู่นั้น พี่ชายนายสังเวียน เดินผ่านหน้า จิว่าง เกิดเป็นลมแน่นิ่งไป นายเงินจึงได้จุดธูปเทียนบอก “จิว่างอย่าเอาเรื่องเขาเลย” ต่อมาพี่ชายนายสังเวียนก็หายเป็นลมอย่างปลิดทิ้ง จึงยกเลิกการประชัน แล้วพากันมาเป็น ลูกศิษย์นายเงินกันหมด ดังที่กล่าวมาข้างต้น

ดังที่กล่าวข้างต้นแล้วว่า ฮ่องมอญวงนี้ได้สืบสานตกทอดต่อมายังที่นายชะอุม์ ดนตรีเสนาะ ซึ่งเป็นหลานของนายเงิน ดนตรีเสนาะ นายชะอุม์ ดนตรีเสนาะ ได้ดูแลเก็บรักษา เป็นอย่างดี และยังคงนำมาใช้บรรเลงในงานสำคัญๆ โดยเฉพาะใช้ในพิธีรำผีมอญ ซึ่งนายชะอุม์

เป็นผู้ที่มีความรู้เชี่ยวชาญในพิธีกรรมขั้นตอนต่างๆ ของพิธีรำผี ทั้งการใช้เพลงบรรเลงประกอบในพิธี กล่าวได้ว่าเรื่องรำผีต้องนายชะอุม ในส่วนวงปีพาทย์มอญของนายชะอุมนั้นไม่มีนักดนตรีหลักประจำวง ส่วนใหญ่จะใช้นักดนตรีที่เป็นเครือญาติที่อยู่ในวงสายตระกูลดนตรีเสนาะ และนักดนตรีจากวงใกล้เคียง เช่น นายหวน พิณพาทย์ นักดนตรีจากบ้านดนตรีเจริญมาช่วยบรรเลง นายชะอุมจะไม่ค่อยได้รับงานทั่วไป โดยจะรับงานรำผีเสียเป็นส่วนมาก และในระยะหลังเมื่ออายุมากขึ้น นายชะอุมก็หยุดรับงานเนื่องจากนักดนตรีในเครือญาติได้แยกย้ายกันไปทำมาหากินต่างถิ่นบ้าง รับราชการอยู่ต่างจังหวัดบ้าง ทำให้ไม่มีนักดนตรีประจำวง แต่ยังคงสืบสานเพลงมอญเก่าเอาไว้ ซึ่งมีผู้ที่สนใจในองค์ความรู้ทางด้านปีพาทย์มอญและพิธีรำผี โดยมีอาจารย์ นักศึกษาจากสถาบันการศึกษาหลายแห่งมาศึกษาเก็บข้อมูลและสัมภาษณ์เกี่ยวกับปีพาทย์มอญ เพลงมอญของตระกูลดนตรีเสนาะจากนายชะอุมอยู่บ่อยครั้ง

เกียรติประวัติของนายชะอุม ดนตรีเสนาะ ในปี พ.ศ. 2526 อาจารย์นาฎยา สุวรรณทรัพย์ เลขาธิการศูนย์วัฒนธรรม จังหวัดปทุมธานี ได้นำ นายชะอุม ดนตรีเสนาะ เข้าเฝ้าสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา เพื่อรวบรวมประวัติและจัดทำหนังสือ โดยมีนายก齡 ดนตรีเจริญ เข้าเฝ้าด้วย และยังมีโอกาสเข้าเฝ้าอีกครั้งหนึ่งเมื่อ ปี พ.ศ. 2529 โดยในครั้งนี้น้องสาวของนายชะอุม คือ นางสาวประทุม ดนตรีเสนาะ ได้ร่วมเข้าเฝ้าด้วย และเมื่อปี พ.ศ. 2547 สำนักงานกองการสังคีต กรมศิลปากรได้เชิญนายชะอุมไปเป็นวิทยากรเพื่อถ่ายทอดเพลงมอญของตระกูลดนตรีเสนาะ โดยมีหลานนายชะอุมอีก 2 คน คือ นายสมาน พงษ์เจริญ บุตรนายมงคล พงษ์เจริญ และนายธงชัย ดนตรีเสนาะ บุตรนายดารา ดนตรีเสนาะ ไปในครั้งครั้งนั้นด้วย (เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี, 2548)

นายชะอุม ดนตรีเสนาะ ท่านได้เสียชีวิตลงอย่างสงบเมื่อวันที่ 28 สิงหาคม พ.ศ. 2561 รวมอายุได้ 83 ปี และปัจจุบันห้องมอญ “จิวว่าง” อยู่ในการดูแลของนางสาวปทุม ดนตรีเสนาะ ผู้เป็นน้องสาว และบุตรสาวของนายชะอุม ดนตรีเสนาะ

รุ่นที่ 4 พ.ศ. 2548 - ปัจจุบัน นายจักรพันธ์ หนูนักดี หลานนายดารา ดนตรีเสนาะ

ภาพประกอบ 28 นายจักรพันธ์ หนูนักดี พ.ศ. 2520 - ปัจจุบัน

ที่มา: จักรพันธ์ หนูนักดี. (2564). ภาพนิ่ง.

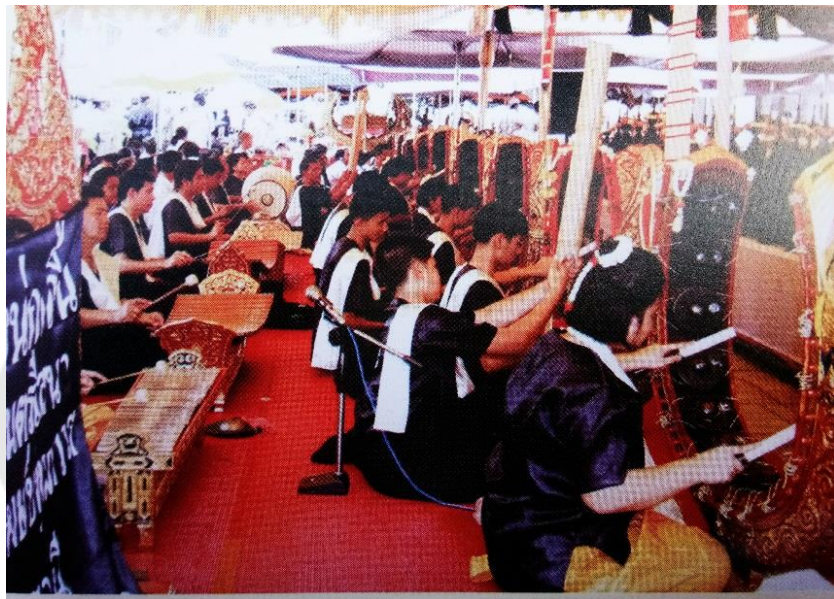
นาย จักรพันธ์ หนูนักดี เกิดวันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2520 อยู่บ้านเลขที่ 51/4 ตำบลบางปรอก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี อายุ 44 ปี เป็นบุตรนายพีรศักดิ์ หนูนักดี กับนางสมบุญ หนูนักดี (สกุลเดิม ดนตรีเสนาะ) เป็นหลานของนายดารา ดนตรีเสนาะ ซึ่งปัจจุบันได้สืบสานปณิธานของตระกูลดนตรีเสนาะไว้อย่างครบถ้วน โดยสำเร็จการศึกษาระดับประถมจาก โรงเรียนวัดหงษ์ปทุมาวาส สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจากโรงเรียนปทุมวิไล อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร วิชาเอกดนตรีไทย ปัจจุบันรับราชการขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นสังกัดเทศบาลเมืองปทุมธานี โรงเรียนเทศบาลเมืองปทุมธานี ตำแหน่งครู คศ.1 เริ่มศึกษาดนตรีไทย-รำมัญตั้งแต่อายุ 6 ปี จากนายดารา ดนตรีเสนาะ ซึ่งเป็นตา ได้ศึกษาความรู้ทางด้านดนตรีทั้งปี่พาทย์ไทยและปี่พาทย์มอญจนมีความชำนาญ ต่อมาในปี พ.ศ. 2548 จึงได้เป็นผู้ก่อตั้งศูนย์อนุรักษ์ดนตรีไทย - รำมัญ จังหวัดปทุมธานี ณ วัดหงษ์ปทุมาวาส โดยมีวัตถุประสงค์ต้องการที่จะเผยแพร่องค์ความรู้ทางด้านดนตรีไทย-รำมัญของบรรพบุรุษตระกูลดนตรีเสนาะไม่ให้สูญหายไปจากแผ่นดินและเป็นการส่งเสริมเยาวชนในชุมชนให้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ห่างไกลจากยาเสพติดและอบายมุขต่าง ๆ ทั้งเป็นการพัฒนาเยาวชนในท้องถิ่นให้เกิดอาชีพในการแสดงดนตรีไทย -

รามัญ โดยได้รับการอุปถัมภ์และสนับสนุนจากพระครููปทุมวรวงศ์ (ณรงค์ อควณโณ ดนตรีเสนาะ) เจ้าอาวาสวัดหงษ์ปทุมมาวาส องค์ปัจจุบัน ซึ่งท่านเป็นทายาทของตระกูลดนตรีเสนาะเช่นกัน โดยเป็นเหลนของนายเจิ้น ดนตรีเสนาะ เป็นบุตรคนโตของนายดารา ดนตรีเสนาะ และเป็นลูกของ นายจักรพันธ์ หนูนกัດ

นายจักรพันธ์ หนูนกัດ ได้ทำการสอนและถ่ายทอดดนตรีให้กับเด็กนักเรียน เยาวชน และผู้สนใจโดยไม่คิดค่าเล่าเรียน ณ ศาลาการเปรียญวัดหงษ์ปทุมมาวาส โดยตั้งใจจะสืบสาน และส่งต่อภูมิปัญญาให้กับบุตรหลาน ลูกศิษย์รุ่นต่อไปเพื่อให้งานศิลปวัฒนธรรมทางดนตรี ปี่พาทย์มอญของตระกูลดนตรีเสนาะให้คงอยู่อย่างยั่งยืนต่อไป ปัจจุบันได้สร้างเครื่องดนตรี ทั้งเครื่องมอญและเครื่องไทย โดยเฉพาะฆ้องมอญเพิ่มขึ้นรวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 10 โด้ง และมี จำนวนสมาชิกในวงดนตรีจำนวนทั้งสิ้น 24 คน ประกอบด้วยนักดนตรีเครื่องมอญในตระกูล ดนตรีเสนาะ และลูกศิษย์ ดังนี้

1. นายจักรพันธ์ หนูนกัດ หัวหน้าวง, ฆ้องใหญ่, ระนาดเอก, ทุ่ม, ปี่มอญ
2. นายธงชัย ดนตรีเสนาะ (อา) ระนาดเอก, ระนาดทุ่ม
3. นายพงษ์ศักดิ์ รักษามัน (น้ำ) ฆ้องใหญ่
4. นายธวัชชัย พวกดี (น้ำ) เครื่องหนัง
5. นางวิไลลักษณ์ มะโนแสน (น้ำ) ขับร้อง
6. นายเทวฤทธิ์ มายูร จังหวะ
7. เด็กชายธีรชาติ พวกดี (หลาน) เครื่องหนัง
8. เด็กหญิงเบญจรัตน์ หนูนกัດ (บุตร) ฆ้องใหญ่, ฆ้องเล็ก
9. เด็กชายเบญจรงค์ หนูนกัດ (บุตร) จังหวะ, เครื่องหนัง
10. นายอภิชาติ สุขวนชัย ปี่มอญ
11. นางสาวณัฐพร ขาวนิลรัตน์ ระนาดเอก
12. นายรัฐเขตต์ จันทรเสนา ระนาดทุ่ม
13. นายสุเมธา เนียมขำ ฆ้องใหญ่
14. นายธวัชชัย โทนทอง ฆ้องเล็ก
15. นายกฤษดา พุ่มเจริญ เครื่องหนัง
16. นายศิระ สนวนพานิช ฆ้องเล็ก
17. นายวิชัย สมพงษ์ ฆ้องใหญ่
18. นายกฤษติณ กะเหว่านาค จังหวะ

19. นายนันท์วัฒน์ ดอนหา	จังหวัด
20. นายพิษณุ ขำกิ่ง	ฮ่องใหญ่
21. นายศิริชัย เชิดชูชัย	ฮ่องใหญ่
22. นายประเทือง เจียมตน	ฮ่องใหญ่
23. นายพลศรี คำหวาน	จังหวัด
24. นายสุวิทย์ ศาสตรา	ฮ่องใหญ่

ภาพประกอบ 29 วงปี่พาทย์มอญคณะดนตรีเสนาะบรรเลงถวายในงานพระบรมศพ สมเด็จพระ
 ที่นั่งเรือเจ้าฟ้ากัลยาฯ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท เมื่อปี พ.ศ.2551

ที่มา: จักรพันธ์ หนูนักดี. (2564). ภาพนิ่ง.

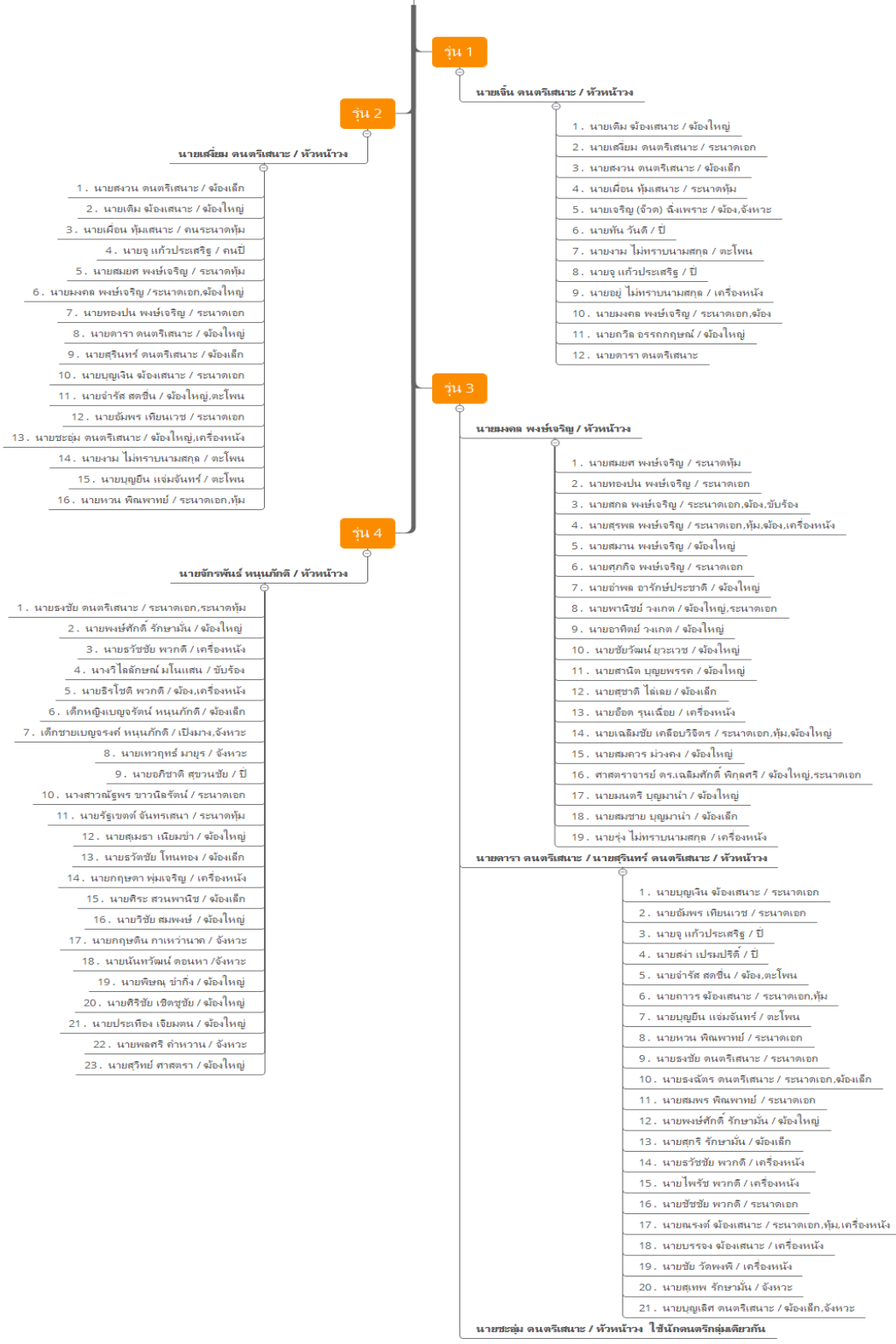

ภาพประกอบ 30 วงปีพาทย์มอญคณะดนตรีเสนาะบรรเลงในงานศพทั่วไป

ที่มา: จักรพันธ์ หนูนักดี. (2564). ภาพนิ่ง.

นักดนตรีในตระกูลดนตรีเสนาะในรุ่นปัจจุบันนี้หลายคนไม่ได้ประกอบวิชาชีพ นักดนตรีเหมือนในอดีตที่สามารถประกอบอาชีพนักดนตรีจนสามารถเลี้ยงชีพได้ ซึ่งในปัจจุบันนี้ นักดนตรีในตระกูลดนตรีเสนาะส่วนใหญ่มีอาชีพหลักอื่นที่ไม่ใช่อาชีพนักดนตรี เช่น รับราชการ ทำงานภาคเอกชน ค้าขาย หรือธุรกิจส่วนตัว ฯลฯ จึงทำให้นักดนตรีในรุ่นนี้เล่นดนตรีเป็นเพียง อาชีพเสริม จึงไม่มีเวลาในการรับงานไปแสดงดนตรีต่างๆ ได้อย่างเต็มที่ บางส่วนห่างเหินถึงกับ เลิกเล่นดนตรีไปโดยปริยายโดยหันไปประกอบอาชีพอื่นที่มั่นคงแทน ซึ่งส่งผลให้การถ่ายทอดของดนตรี ของคนตระกูลดนตรีเสนาะน้อยลงตามไปด้วย และในที่สุดหากปีพาทย์มอญไม่ได้รับความนิยม หรือมีบทบาทในการรับใช้สังคมจนไม่มีผู้จ้างไปบรรเลง ในอนาคตอาจทำให้การสืบทอดดนตรีใน ตระกูลดนตรีเสนาะสิ้นสุดลงไปตามยุคสมัยได้ด้วยเช่นกัน

นักดนตรีในสายดนตรีเสนาะ

ภาพประกอบ 31 ฝั่งนักดนตรีในสายตระกูลดนตรีเสนาะ

ที่มา: ชัชชัย พวกดี. (2564). ภาพนิ่ง.

1.3 เครื่องดนตรีประจำตระกูลดนตรีเสนาะ

ตระกูลดนตรีเสนาะมีห้องมอญโบราณประจำตระกูล 1 วง เป็นเครื่องดนตรีที่มีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับตระกูลดนตรีเสนาะ จากคำบอกเล่าเป็นห้องมอญที่ได้นำมาจากเมืองเมาะตะมะในคราวการอพยพดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น โดยถอดแยกส่วนเป็นสามท่อนใส่กะโล่แบกมายังประเทศไทย ห้องมอญวงนี้มีชื่อเรียกกันว่า “จิว่าง” ซึ่งคำว่า “จิว” ในภาษามอญมีความหมายถึงญาติผู้ใหญ่ เช่น ย่า ยาย ดังนั้น “จิว่าง” คนในตระกูลดนตรีเสนาะจะเปรียบเสมือนเป็นตัวแทนบรรพบุรุษหรือญาติผู้ใหญ่ของตระกูลสืบมาตั้งแต่อยู่ที่เมืองเมาะตะมะ เป็นเครื่องดนตรีที่คนในตระกูลดนตรีเสนาะและนักดนตรีในวงให้ความเคารพนับถือกราบไหว้ และเป็นสมบัติที่หวงแหนของบรรพบุรุษจากต้นตระกูล โดยเชื่อถือกันว่ามีความศักดิ์สิทธิ์มาก ลักษณะทางกายภาพของห้องมอญมีความงดงามมาก ซึ่งย่อมสะท้อนให้เห็นถึงภูมิปัญญาของชาวมอญในด้านศิลปะเชิงช่างในการก่อสร้างเครื่องดนตรีที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นเป็นแบบเฉพาะของชาวมอญโดยแท้ ลักษณะของห้องมอญวงนี้เป็นห้องมอญที่มีขนาดย่อมกว่าห้องมอญของไทยที่สร้างขึ้นใหม่ในปัจจุบัน จะมีน้ำหนักเบาและดีเยียว ห้อง “จิว่าง” ทำจากไม้ตะเคียนซึ่งตามคตินิยมถือกันว่าเป็นต้นไม้ที่มีแม่ย่านางสิงสถิตอยู่ และมีความศักดิ์สิทธิ์ สิ่งของต่าง ๆ ที่สร้างจากไม้ตะเคียนในความเชื่อนั้นจะมีความหมายเกี่ยวข้องกับทางด้านความเข้มแข็ง

ตัวร้านห้องมอญสามารถถอดแยกออกจากกันได้เป็น 3 ท่อน หรือ 3 ส่วน โดยสังเกตได้จากรอยต่อของห้องมอญที่นำมาต่อกันโดยมีไม้สลักเป็นตัวยึด ด้านนอกวงห้องมีการแกะสลักลวดลายลงลักปิดทองอย่างสวยงาม ส่วนหน้านางหงส์เป็นเกศลอย เรียกหน้าพระหรือหน้านาง เป็นรูปกินรีทำจับนาคไว้สองข้าง ในส่วนท้าย เรียกว่า “หางแมงป่อง” ตามปกติห้องมอญทั่วไปของไทยจะมีลวดลายแกะสลักเหมือนกันทั้งสองด้าน แต่ห้องมอญวงนี้พิเศษกว่าห้องมอญทั่วไป กล่าวคือลวดลายแกะสลักทั้งสองด้านจะไม่เหมือนกัน ลวดลายที่อยู่ด้านในของผู้บรรเลงเป็นลายรูปดอกพุดตานทรงสี่เหลี่ยม ส่วนลวดลายด้านนอกนั้นเป็นลายพุดตานรูปทรงข้าวหลามตัด และบริเวณร่องชาตในลวดลายที่แกะสลักนั้น มีการเจาะเป็นรูขลุ่ยทะลุถึงกันอีกด้าน ซึ่งห้องมอญทั่วไปจะไม่มีการเจาะรูทะลุเป็นช่องในลักษณะนี้ สันนิษฐานว่าเป็นภูมิปัญญาที่เจาะรูเพื่อเป็นการลดเสียงดังก้องกังวานภายในวงห้องมากเกินไปจนฟังไม่ชัดเจน จึงได้เจาะรูให้เสียงห้องลอดออกมาทางด้านข้างได้ ขนาดของลูกห้องมอญมีขนาดย่อมพอดีกับร้านห้อง ฉัตรห้องจะสั้นกว่าห้องไทยหรือห้องมอญในปัจจุบัน ลูกห้องมีเสียงดังกังวานใส ระดับเสียงของห้องมอญแต่เดิมเสียงจะค่อนข้างต่ำ โดยจะต่ำกว่าเสียงกรมศิลป์ากรประมาณเกือบ 1 เสียง ต่อมาภายหลังนายชะอุมได้ปรับระดับเสียงให้เข้ากับเสียงกรมศิลป์ากร เนื่องจากบางครั้งต้องไปบรรเลงร่วมกับวงอื่น ๆ ที่มี

ระดับเสียงสูงกว่า เสียงจึงไม่เข้ากัน อีกทั้งผู้ผลิตไม่นิยมผลิตเครื่องเสียงต่ำ เพราะไม่ได้รับความนิยมและขายออกยาก จึงผลิตแนวเสียงกรมศิลป์ปากรเป็นหลัก การจัดหาหรือสร้างเครื่องดนตรีเพิ่มเติมภายหลังจึงเป็นระดับเสียงกรมศิลป์ปากร ดังนั้นจึงปรับระดับเสียงมาให้เข้ากับเครื่องดนตรีใหม่ในปัจจุบัน ช้องมอญวงนี้ถึงแม้จะมีอายุเก่าแก่แต่ได้ใช้บรรเลงออกงานอยู่เสมอ ในอดีตนั้นจะใช้ออกงานบรรเลงเป็นประจำ ต่อมาในระยะหลังจะใช้บรรเลงในพิธีรำผีเสียเป็นส่วนใหญ่

ภาพประกอบ 32 “สิ่วว่าง” ช้องมอญประจำตระกูลดนตรีเสนาะ

ที่มา: ชัชชัย พวกดี. (2564). ภาพนิ่ง.

ช้องมอญ “สิ่วว่าง” เป็นมรดกชิ้นสำคัญที่มีการตกทอดจากนายบรรพบุรุษก่อนมาถึงยังรุ่นนายสี และตกทอดมายังรุ่นนายเงิน ดนตรีเสนาะ ซึ่งเป็นบุตร และในรุ่นต่อมาก็คือ นายสงวน ดนตรีเสนาะ จนกระทั่งถึงนายชะอุ่ม ดนตรีเสนาะ บุตรของนายสงวน ดนตรีเสนาะ หลานของนายเงิน ดนตรีเสนาะ ผู้ซึ่งได้สืบทอดเครื่องเป่าพาทย์มอญเครื่องใหญ่จากบิดา และหลังจากนายชะอุ่ม ดนตรีเสนาะได้เสียชีวิตลง ปัจจุบันช้องมอญ “สิ่วว่าง” จึงตกทอดมาถึงบุตรสาวของนายชะอุ่ม และอยู่ในความดูแลของนางสาวปทุม ดนตรีเสนาะ ซึ่งเป็นน้องสาวของนายชะอุ่ม ดนตรีเสนาะ และปัจจุบันได้จัดตั้งไว้บูชาให้คนตระกูลดนตรีเสนาะได้มาเคารพกราบไหว้ขอพร ซึ่งเป็นที่น่าอัศจรรย์แก่ผู้ที่ได้มาขอพรกับ “สิ่วว่าง” ซึ่งสมหวังดังที่ได้บนบานสานกล่าวไว้เสมอ

ภาพประกอบ 33 “จุ๊ว่าง” ส่วนหน้าพระ “นางกนิษฐ”

ที่มา: ชัชชัย พวกดี. (2564). ภาพนิ่ง.

ภาพประกอบ 34 ลายด้านหน้า (ด้านนอก) แกะสลักลายดอกพุดตานรูปทรงข้าวหลามตัด

ที่มา: ชัชชัย พวกดี. (2564). ภาพนิ่ง.

ภาพประกอบ 35 ลายด้านในแกะสลักลายดอกพุดตานรูปทรงสี่เหลี่ยม
ที่มา: ชัชชัย พวกดี. (2564). ภาพนิ่ง.

ภาพประกอบ 36 รูที่เจาะตามร่องขาดเจาะทะลุถึงอีกด้าน
ที่มา: ชัชชัย พวกดี. (2564). ภาพนิ่ง.

ภาพประกอบ 37 รอยต่อด้านในร้านห้องเพื่อยึดร้านห้องส่วนหน้าพระกับส่วนตัวห้องและอีกจุดมีลักษณะเหมือนกันจากตัวห้องไปส่วนหางแมงป่อง

ที่มา: ชัชชัย พวกดี. (2564). ภาพนิ่ง.

ภาพประกอบ 38 สลักไม้ยึดรอยต่อระหว่างร้านห้องส่วนหน้าพระกับตัวห้อง

ที่มา: ชัชชัย พวกดี. (2564). ภาพนิ่ง.

ภาพประกอบ 39 ร้านซ่อมด้านในมีร่องรอยการชุดที่แสดงควมมีอายุเก่าแก่

ที่มา: ชัชชัย พวกดี. (2564). ภาพนิ่ง.

คนในตระกูลดนตรีเสนาะนับถือ และให้ความเคารพเปรียบเสมือนบรรพบุรุษของคนในตระกูล และเชื่อในเรื่องความศักดิ์สิทธิ์ของจิว่างมาก

เครื่องดนตรีในตระกูลดนตรีเสนาะ ที่เป็นเครื่องดนตรีดั้งเดิมที่เป็นมรดกตกทอดจากบรรพบุรุษแต่ครั้งโบราณ และเครื่องดนตรีที่ได้สร้างขึ้นใหม่ในยุคหลัง ทั้งเครื่องปี่พาทย์มอญและเครื่องปี่พาทย์ไทย โดยนายเจิ้น ดนตรีเสนาะ ซึ่งภายหลังได้จัดการแบ่งเครื่องดนตรีเป็นมรดกมอบให้แก่บุตรทั้ง 3 คน ดังนี้

1. วงปี่พาทย์ไทยเครื่องห้า เป็นเครื่องดนตรีที่สร้างขึ้นใหม่ ได้แก่ ระนาดเอก 1 ราง ฆ้องวงใหญ่ 1 วง ตะโพนไทย และกลองทัด โดยได้มอบให้กับบุตรสาว คือ นางบุปผา (ลู) พงษ์เจริญ โดยมีนายมงคล พงษ์เจริญ บุตรชายของนางบุปผา พงษ์เจริญ เป็นผู้ดูแล และเป็นหัวหน้าวง และต่อมาหลังจากนายมงคล พงษ์เจริญ ได้สร้างเครื่องปี่พาทย์มอญขึ้น และพัฒนาเรื่อยมาจนเป็นวงปี่พาทย์มอญเครื่องใหญ่ ประกอบด้วย ฆ้องมอญวงใหญ่ 3 ด้ง ฆ้องมอญวงเล็ก 3 ด้ง ระนาดเอก 1 ราง ระนาดเอกเหล็ก 1 ราง ระนาดทุ้ม 1 ราง ระนาดทุ้มเหล็ก 1 ราง ตะโพนมอญ 1 ลูก เปิงมาง 1 คอก และโหม่ง 3 ใบ 1 ชุด เครื่องดนตรีชุดนี้ตกทอดมายังรุ่นลูกหลานของนายมงคล และได้มีการสร้างเครื่องดนตรีเพิ่มเติมขึ้นอีก ซึ่งในปัจจุบันมีนายอำพล อารักษ์ประชาติ คอยช่วยดูแลจัดการวงดนตรี

2. วงปีพาทย์มอญเครื่องใหญ่ ประกอบด้วยห้องมอญวงใหญ่ 1 โค้ง (ห้องมอญวงที่นำมาจากเมืองมอญ) และมีเครื่องดนตรีที่สร้างขึ้นใหม่ได้แก่ ระนาดเอก 1 ราง ระนาดทุ้ม 1 ราง ซ้องกระแต 1 วง ซ้องมอญวงเล็ก 1 โค้ง ตะโพนมอญ 1 ลูก เปิงมาง 1 คอก และโหม่ง 3 ใบ 1 ชุด วงปีพาทย์มอญวงนี้ โดยมอบให้นายสงวน ดนตรีเสนาะ บุตรชายคนเล็ก ต่อมาได้ตกทอดมาถึงนายชะอุม ดนตรีเสนาะ จนกระทั่งนายชะอุมได้เสียชีวิตลง ปัจจุบันเครื่องดนตรีอยู่ในความดูแลของนางสาวปทุม ดนตรีเสนาะ น้องสาวของนายชะอุม ดนตรีเสนาะ และบุตรนายชะอุม

3. วงปีพาทย์ไทยเครื่องใหญ่ 1 วง ประกอบด้วย ประกอบเครื่องดนตรีที่สร้างขึ้นใหม่ ได้แก่ ระนาดเอก ระนาดทุ้ม ระนาดเอกเหล็ก ระนาดทุ้มเหล็ก ซ้องวงใหญ่ ซ้องวงเล็ก ตะโพนไทย กลองทัด วงปีพาทย์วงนี้มอบให้นายเสงี่ยม ดนตรีเสนาะ บุตรชายคนโต โดยต่อมาได้ตกทอดมาถึงนายดารา ดนตรีเสนาะ และได้มีการสร้างปีพาทย์มอญขึ้นโดยนายสุรินทร์ ดนตรีเสนาะ เป็นวงปีพาทย์มอญเครื่องใหญ่ ประกอบด้วย ห้องมอญวงใหญ่ 1 โค้ง ซ้องมอญวงเล็ก 1 โค้ง ระนาดเอก 1 ราง ระนาดเอกเหล็ก 1 ราง ระนาดทุ้ม 1 ราง ระนาดทุ้มเหล็ก 1 ราง ตะโพนมอญ 1 ลูก เปิงมางคอก 1 ชุด และโหม่ง 3 ใบ 1 ชุด และเนื่องจากนายสุรินทร์ ดนตรีเสนาะ ทำธุรกิจค้าขายจึงไม่มีเวลาดูแลวงดนตรี จึงขายให้พี่ชาย คือ นายดารา ดนตรีเสนาะ และเครื่องดนตรีที่สร้างขึ้นโดยนายดารา ดนตรีเสนาะ เพิ่มเติมจากเดิมที่ซื้อต่อจากนายสุรินทร์ ดนตรีเสนาะ คือสร้างห้องมอญอีก 2 โค้ง ซ้องมอญวงใหญ่ 1 โค้ง และ ซ้องมอญวงเล็ก 1 โค้ง และยังมีเครื่องดนตรีไทยอีกหลายชิ้น วงดนตรีชุดนี้บางส่วนได้รับความเสียหายเนื่องจากเกิดเหตุเพลิงไหม้บ้านของนายดารา ดนตรีเสนาะ และบางส่วนได้ซ่อมกลับมาใช้งานต่อ ปัจจุบันอยู่ในความดูแลของนายจักรพันธ์ หนูนักดี หลานนายดารา ดนตรีเสนาะ และพระครูปทุมวรคุณ เจ้าอาวาสวัดหงษ์ปทุมมาวาส บุตรนายดารา ดนตรีเสนาะ โดยปัจจุบันได้มีการสร้างเครื่องดนตรีทั้งมอญและไทยเพิ่มเติมขึ้นอีกหลายชิ้นด้วยกัน โดยรวมห้องมอญที่สร้างเพิ่มเติมรวมทั้งสิ้น 10 โค้งด้วยกัน

2. ลักษณะเฉพาะทางดนตรีของบทเพลงมอญตระกูลดนตรีเสนาะ

ปีพาทย์มอญตระกูลดนตรีเสนาะ มีการสืบทอดถ่ายทอดแบบแผนการบรรเลงปีพาทย์มอญและบทเพลงมอญของตระกูล ซึ่งยังคงไว้ซึ่งอัตลักษณ์การบรรเลงดั้งเดิมไว้ ซึ่งมีแบบแผนเฉพาะทางดนตรีของตระกูลดนตรีเสนาะ ดังนี้

2.1 ขบวนการบรรเลงปีพาทย์มอญของตระกูลดนตรีเสนาะ

วงปีพาทย์มอญตระกูลดนตรีเสนาะมีขบวนการบรรเลงที่สืบสานต่อกันมา โดยผ่านการบอกต่อและจดจำวิธีการขั้นตอนการบรรเลง บทเพลงต่างๆ ที่ใช้บรรเลงตามเหตุการณ์จริงจากวิถีวัฒนธรรมดนตรีในการรับใช้สังคมผ่านเสียงดนตรี ซึ่งไม่ได้แตกต่างจากวัฒนธรรม

ดนตรีของไทยมากนัก โดยนำปีพาทย์มอญเข้าไปเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตประเพณีวัฒนธรรม และมี
 ขนบแบบแผนการบรรเลงที่ได้สืบสานจากรุ่นสู่รุ่น ไม่ว่าจะเป็นการบรรเลงประกอบวิถีพิธีกรรม หรือ
 วิถีตามความเชื่อ เช่น พิธีรำผี พิธีรำเจ้า งานบวช งานศพ งานบุญ หรืองานอื่นๆ ซึ่งยังยึดรูปแบบ
 การบรรเลงตามแบบแผนดั้งเดิมของวงปีพาทย์มอญที่ได้รับการสืบทอดต่อกันมาในตระกูลและ
 ใช้บรรเลงการประกอบกิจกรรมดังกล่าว การบรรเลงยังคงใช้แบบแผนตามขนบมอญมีวิวัฒนาการ
 รูปแบบการบรรเลงไปบ้างตามยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา แต่ยังคงแบบแผน
 การบรรเลงตามขนบวัฒนธรรมดนตรีปีพาทย์มอญของตระกูลดนตรีเสนาะไว้อย่างมั่นคง โดยการ
 บรรเลงปีพาทย์มอญในกิจกรรมตามวิถีวัฒนธรรมประเพณีมอญ วงปีพาทย์มอญตระกูล
 ดนตรีเสนาะ มีรูปแบบการบรรเลงแบ่งเป็น 3 ประเภท ดังนี้

2.1.1 การบรรเลงประกอบพิธีกรรม โดยนำเอาวงปีพาทย์มอญมาบรรเลงประกอบ
 ในพิธีกรรมตามความเชื่อต่าง ๆ ทั้งพิธีมงคล และอวมงคล ซึ่งจะมีบทเพลงมอญเฉพาะแต่ละ
 พิธีกรรม เช่น งานโกนจุก งานบวช งานศพ รำเจ้า รำผี งานกวนข้าวทิพย์ งานบุญประเพณีต่าง ๆ
 เป็นต้น โดยได้กำหนดบทเพลงมอญเพื่อใช้ในการบรรเลงในพิธีกรรมไว้เป็นแบบแผนของวงปีพาทย์
 มอญตระกูลดนตรีเสนาะอย่างมีขนบปฏิบัติสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

2.1.2 การบรรเลงเพื่อความบันเทิงทั่วไป การบรรเลงเพื่อความบันเทิงนั้นเพลงที่ใช้
 บรรเลงทั่วไปเพื่อความบันเทิงด้านการฟังนั้น บรรเลงในช่วงเวลาต่าง ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับขั้นตอน
 ของพิธีกรรม ได้แก่ เพลงมอญสองชั้น และเพลงมอญเร็ว เพลงในกลุ่มนี้มีทั้งที่เป็นเพลงมอญ
 ดั้งเดิม และเพลงมอญที่ได้รับการปรับปรุง หรือประพันธ์ขึ้นมาใหม่

2.1.3 การบรรเลงประกอบการแสดง ในการบรรเลงประกอบการแสดงนั้น สำหรับ
 วงปีพาทย์มอญที่ถือว่าการแสดงหลักคู่กันมาแต่โบราณก็คือ การบรรเลงประกอบการแสดง
 มอญรำ หรือ รำมอญ ซึ่งเป็นการแสดงที่ใช้ได้ทั้งในงานมงคล และอวมงคล ในงานมงคล ได้แก่
 งานสมโภชน์ ต้อนรับ หรืองานบุญประเพณีสงกรานต์ เป็นต้น ในงานอวมงคล ได้แก่ งานศพ
 ซึ่งมอญรำเป็นศิลปะและวัฒนธรรมการแสดงที่สำคัญและเป็นอัตลักษณ์ของชาวมอญที่สืบทอด
 กันมาตั้งแต่โบราณจนถึงปัจจุบัน เพลงที่ใช้ในการบรรเลงประกอบการแสดงมอญรำ คือเพลงสิบ
 สองพรรษา หรือเพลงย่าเที่ยง

การบรรเลงปีพาทย์มอญของตระกูลดนตรีเสนาะ มีอัตลักษณ์และเป็นเอกลักษณ์ที่
 เป็นส่วนหนึ่งในแบบแผนสำคัญของการบรรเลงปีพาทย์มอญ และเพลงมอญ โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน
 หลัก ๆ ดังนี้

1) การขึ้นเพลง โดยเริ่มตั้งแต่การเริ่มต้นเพลง หรือการขึ้นเพลงในวงปี่พาทย์มอญ โดยได้มีการกำหนดแบบแผนการบรรเลงและสืบทอดต่อ ๆ กันมาเป็นแบบแผนการบรรเลงจนถึงปัจจุบัน ดังนี้

ก. การขึ้นเพลงด้วยฆ้องมอญ ในการบรรเลงเพลงมอญของวงปี่พาทย์มอญ ตระกูลดนตรีเสนาะนั้น เครื่องดนตรีที่ถือว่ามีความสำคัญที่สุดในวง คือ ฆ้องมอญ ซึ่งฆ้องมอญ เปรียบเสมือนเป็นแม่ทัพหรือเป็นผู้นำที่จะต้องนำพาวงดนตรีในการบรรเลง เป็นเครื่องดนตรีหลักในการดำเนินทำนองที่เป็นสัญลักษณ์ของวงปี่พาทย์มอญ ทำหน้าที่นำขึ้นเพลงก่อนที่เครื่องดนตรีอื่นจะสวมเข้ามาบรรเลงต่อพร้อมกัน เพลงมอญส่วนใหญ่เกือบทุกเพลงจะนำขึ้นเพลงด้วยฆ้องมอญก่อนเสมอ ทั้งเพลงประกอบพิธีกรรม และเพลงระเคิมทั่วไป เช่น เพลงเชิญ เพลงพระฉันทมอญ เพลงมอญยกศพ เพลงเซ่นเหล่า เพลงเรือมอญ เป็นต้น ซึ่งถือเป็นอัตลักษณ์เฉพาะของการบรรเลงวงปี่พาทย์มอญตระกูลดนตรีเสนาะ

ตัวอย่างเพลงมอญที่ฆ้องนำขึ้นเพลง

เพลงเชิญ (ปะลัก/ปะละ)

ฆ้องนำขึ้นเพลงในบรรทัดที่ 1

----	----	--- รี่	- มี่ - รี่	- รี่ - ตี่ -	- ตี่ - ฟี่	- ซี่ - ฟี่	- มี่ - รี่
----	----	--- ร	- ม - ร	--- ด	- ซ - ด	-- ด ด	-- ร -

รับพร้อมกันในบรรทัดที่ 2

--- ซี่	--- รี่	--- รี่	- มี่ - ซี่	-- ลี่ ฟี่	- ลี่ - ซี่	--- มี่	--- รี่
--- ซ	--- ล	- ท - ล	- ท - ซ	-- ล ท	- ล - ซ	--- ม	--- ร

เพลงละจีาดกอบอน (พระฉันทมอญ)

ฆ้องนำขึ้นเพลงในบรรทัดที่ 1 - 2

----	----	----	----	- รี่ - มี่	- ซี่ - ลี่	- ซี่ - มี่	- รี่ - ตี่
----	----	----	----	- ล - ท	- ซ - ล	- ซ - ม	- ร - ด

----	- ตี่ - มี่	- ซี่ - มี่	- รี่ - ตี่	- ล - ซ	- ซ - -	ตี่ ตี่ - -	รี่ รี่ - มี่
- ซ - ด	- ซ - ม	- ซ - ม	- ร - ด	-- ซ -	- ร - ด	--- ร	--- ม

รับพร้อมกันในบรรทัดที่ 3

--- ร	-- ม ม	--- ซ	-- ม ม	- ร - ม	- ซ - ล	- ซ - ม	- ร - ด
--- ร	- ม --	--- ซ	- ม --	- ล - ท	- ซ - ล	- ซ - ม	- ร - ด

----	- ด - ม	- ซ - ม	- ร - ด	- ล - ซ	- ซ --	ด ด --	ร ร - ม
- ซ - ด	- ซ - ม	- ซ - ม	- ร - ด	-- ซ -	- ร - ด	--- ร	--- ม

ข. การขึ้นเพลงด้วยตะโพนมอญ ตะโพนมอญเป็นเครื่องดนตรีประเภทกำกับจังหวะหน้าทับที่สำคัญของวงปี่พาทย์มอญ และนอกเหนือจากบรรเลงกำกับจังหวะแล้วยังทำหน้าที่ขึ้นนำเพลงอีกด้วย รัชชชัย พวกดี, (2563) กล่าวว่า การบรรเลงที่ใช้ตะโพนมอญนำขึ้นก่อนนั้นถูกกำหนดขึ้นเพื่อเป็นการให้สัญญาณในการบรรเลงที่ต้องการความพร้อมเพรียงกันเพื่อความเข้มขลัง ซึ่งมีบทเพลงมอญสำคัญในการบรรเลงที่ใช้ตะโพนมอญขึ้นนำเพลงก่อนและเป็นเพลงที่ใช้บรรเลงมาแต่ดั้งเดิม คือ เพลงประจำวัด และ เพลงประจำบ้าน ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับการบรรเลงเพลงบางบทเพลงในวงปี่พาทย์ไทย เช่น เพลงสาธุการ หรือเพลงหน้าพาทย์บางเพลงที่ใช้ตะโพนขึ้นนำเช่นเดียวกัน ในการบรรเลงเริ่มต้นที่ตะโพนมอญจะขึ้นก่อนโดยตีที่หน้าเล็กเป็นเสียง เท่ง แล้วตีที่หน้าใหญ่ตาม เป็นเสียง ทึ่ง โดยจะตีต่อกันเป็นเสียง เท่ง ทึ่ง เป็นการให้สัญญาณสำหรับเครื่องดำเนินทำนองขึ้นเพลงพร้อมกันทั้งวง และบรรเลงต่อไปจนกระทั่งจบเพลง และในระยะต่อมา มีนักดนตรีได้ประพันธ์เพลงมอญที่ใช้ตะโพนมอญขึ้นนำเพลง ได้แก่ เพลงกระต่ายเต้น

ตัวอย่างเพลงมอญที่นำขึ้นเพลงด้วยตะโพนมอญ

เพลงที่ 3 ประจำวัด (โหม่งแพล)

----	----	----	เท่งทึ่ง --	เท่งทึ่ง --	เท่งทึ่ง --	เท่งทึ่ง --	เท่งทึ่ง --
----	----	----	--- ซ	--- ล	--- ท	--- ล	--- ซ
----	----	----	--- ซ	--- ล	--- ม	--- ล	--- ซ

เท่งทึ่ง --	เท่งทึ่ง --	- เตะ - เท่ง	-- เตะทึ่ง	----	----	- เตะ - เท่ง	-- เตะทึ่ง
--- ร	--- ม	--- ซ	--- ล	- ท ล -	- ล - ม	- ร - ด	- ท - ล
--- ล	--- ล	--- ซ	--- ล	--- ล	- ม - ม	- ร - ด	-- ล -

เพลงกระต่ายเต้น

ตะโพนมอญขึ้นนำเพลงก่อน โดยตีหยอกล้อล้อกับเปิงมาง ตามโน้ต

- ฟรีด --	--- ฟรีด	- ฟรีด --	----	- ฟรีด --	--- ฟรีด	- ฟรีด --	----
--- ปึง	----	--- ปึง	- ปึง --	--- ปึง		--- ปึง	- ปึง --

ดนตรีรับ

--- มี่	-- รัด	- ร - มี่	- ล --	--- มี่	-- ซี่ ลี่	- ลี่ - ลี่	- ซี่ --
- ม --	-- ร ด	- ร - ม	- ม --	- ม --	-- ซ ล	- ดี่ - ล	- ซ --

ค. การขึ้นเพลงด้วยโหม่ง โหม่งเป็นเครื่องดนตรีประเภทกำกับจังหวะในวงปี่พาทย์มอญ คือ โหม่ง 3 ใบ 3 เสียง มีบทเพลงบางเพลงที่จะต้องให้โหม่งขึ้นนำก่อน เช่น เพลงรำมอญ ในเพลงย่ำเที่ยง ย่ำค่ำ เป็นต้น โดยโหม่งจะบรรเลงไล่เสียงจากโหม่งลูกเล็กไปโหม่งลูกใหญ่ตามลำดับ เป็นเสียงสูง เสียงกลาง และเสียงทุ้มต่ำ อย่างช้าๆ สม่่าเสมอไปเรื่อยๆ ประมาณ 3 รอบหรือมากกว่านั้น และจะมีเครื่องดนตรีที่สำคัญอีกชนิดหนึ่งบรรเลงรับต่อจากโหม่ง คือ เปิงมางคอก โดยจะบรรเลงไล่เสียงสูงต่ำสลับมือรัวไปมาจากช้าแล้วเร่งความเร็วขึ้นจนสุดปลายมือ ตะโพนก็จะรับสอดขึ้นมา และเครื่องดนตรีดำเนินทำนองในวงปี่พาทย์มอญก็จะบรรเลงรับในเพลงรำมอญพร้อมเพรียงกัน ซึ่งไม่พบการบรรเลงลักษณะนี้ในเพลงไทย

2) การจบเพลง หรือ การลงจบของเพลงมอญ การบรรเลงบทเพลงมอญในวงปี่พาทย์มอญตระกูลดนตรีเสนาะนั้น ยึดแบบแผนการบรรเลงเพลงมอญที่ได้รับการถ่ายทอดมาจากดั้งเดิม โดยคงลักษณะการจบเพลงมาจนถึงปัจจุบัน โดยมีลักษณะการจบเพลงตามลักษณะเฉพาะของเพลงไว้ ดังนี้

ลักษณะที่ 1 คือ การลงจบที่เป็นลักษณะเฉพาะเพลง ได้แก่ ประจำวัด เพลงประจำบ้าน ซึ่งจะต้องลงจบเพลงในทำนองเฉพาะตัว โดยจะทอดจังหวะลงจบเป็นทำนองลักษณะเฉพาะนี้ทุกครั้ง แม้จะมีการบรรเลงออกท่ายเพลงก็ตาม จะต้องลงจบในทำนองเฉพาะนี้ทุกครั้งไป ไม่ว่าจะบรรเลงในระดับเสียงใด ทั้งมือล่าง หรือมือบนก็ตาม ดังตัวอย่างโน้ต

เพลงประจำวัด / เพลงประจำบ้าน

(เสียงที่ 1)

-- ล ล	- ล - ล	-- ล ท	--- ล	- รี่ --	ดี่ รี่ - ดี่	-- ล ท	--- ล
----	---- ร	- ซี่ --	- ลู --	-- ล ท	---- ซี่	- ซี่ --	- ลู --

- รี่ - -	ดี่ รี่ - ดี่	- - ล ท	- - - ล	- มี่ - รี่	- ดี่ - มี่	- รี่ - ดี่	- ท - ล
- - ล ท	- - - ฑ	- ฑ - -	- ล - -	- ม - ร	- ด - ม	- ร - ด	- - ล -

- มี่ รี่ -	รี่ - รี่ รี่	- - - ฑ	- - ล ท	ดี่ รี่ ดี่ -	- ดี่ - รี่	- มี่ - ดี่	- รี่ - มี่
- - - ท	- ล - ฑ	- ร - -	- ฑ - -	- - - ฑ	- - - ร	- ม - ด	- ร - ม

ลงจบเพลงใน 4 ห้องสุดท้าย

- ลี่ - ฑ	- มี่ - รี่	- ฑ - มี่	- รี่ - ดี่	- - - ร	- - - ม	- - - ฑ	- - - ล
- ล - ฑ	- ม - ร	- ฑ - ม	- ร - ด	- - - ล	- - - ล	- - - ฑ	- - - ล

(เสียงที่ 2 / เสียงตั้งป้อย)

- - - -	- ม - ม	- ม - ม	- ม - -	- ล - ฑ	- ฑ - -	- ม - ม	- ม - -
- - - ด	- - ร -	ด - ร -	ด - ร ร	- - ฑ -	- ด - ด	- - ร -	ด - ร ร

- ล - ฑ	- ฑ - -	- ม - ม	- ม - -	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท	ดี่ - - รี่
- - ฑ -	- ด - ด	- - ร -	ด - ร ร	- - ล -	ฑ - ล -	ฑ - ล -	- ร - ร

- ฑ - มี่	- รี่ - -	ดี่ ดี่ - -	รี่ รี่ - มี่	- รี่ - มี่	- ฬ - ฑ	- ลี่ - ฑ	- - ลี่ ลี่
- ฑ - ม	- ร - ด	- ด - ร	- ร - ม	- ฑ - ล	- ด - ฑ	- ล - ฑ	- ล - ล

ลงจบเพลงใน 4 ห้องสุดท้าย

- รี่ - ดี่	- ล - ฑ	- ดี่ - ล	- ฑ - ฬ	- - - ฑ	- - - ล	- - - ดี่	- - - รี่
- ร - ด	- ล - ฑ	- ด - ล	- ฑ - ด	- - - ฑ	- - - ล	- - - ด	- - - ร

หมายเหตุ เพลงประจำวัด เพลงประจำบ้าน หากออกท้ายเพลงจะต้องกลับมาลงจบในลักษณะเดียวกัน

ลักษณะที่ 2 คือ การลงจบแบบเฉพาะเพลง เช่น เพลงจุดเทียน หรือเพลงพระขึ้นเทศน์ (จ้ำดหัจเฌงฟอง) เพลงนี้จะทอดลงจบเป็นทำนองเฉพาะนี้ทุกครั้ง ดังตัวอย่างไน้ด

เพลงจุดเทียน (จี๊ดหึกเฌองฟอง)

(ท่อน 3)

- ลี - ซึ	- ฟี่ - มี่	- ลี - ซึ	- ฟี่ - มี่	-- ตี ตี	- รี่ - มี่	- รี่ - มี่	- ฟี่ - ซึ
- ล - ซ	-- ม -	- ล - ซ	-- ม -	- ต --	- ร - ม	- ร - ม	- ตี - ซ

ลงจบเพลงใน 4 ห้องสุดท้าย

- ลี - ซึ	- ฟี่ - มี่	- ลี - ซึ	- ฟี่ - มี่	--- รี่	--- มี่	--- ฟี่	--- ซึ
- ล - ซ	-- ม -	- ล - ซ	-- ม -	--- ร	--- ม	--- ตี	--- ซ

ลักษณะที่ 3 คือ การลงจบแบบเฉพาะในเพลงเร็วมอญ เช่น เพลงเร็ว ดาวกระจาย ซึ่งจะทอดลงจบเป็นทำนองเฉพาะ ดังตัวอย่างโน้ต

เพลงเร็วมอญ (ดาวกระจาย)

(ท่อน 3)

--- ที่	- ลี - ซึ	- ลี - ซึ	- มี่ - รี่	- รี่ - ที่	- ลี - ซึ	- ลี - ซึ	- มี่ - รี่
- ท --	- ล - ซ	-- ซ -	-- ร -	- ล - ท	- ล - ซ	-- ซ -	-- ร -

ลงจบเพลงใน 4 ห้องสุดท้าย

- รี่ - มี่	- ฟี่ - ซึ	- ฟี่ - ซึ	ฟี่ มี่ - มี่	--- ซึ	ฟี่ มี่ - รี่	ตี -- ตี	- รี่ - ฟี่
- ซ - ล	- ตี - ซ	- ตี --	-- รี่ -	-- รี่ -	-- ตี -	- ล --	- ล - ตี

ลักษณะที่ 4 คือ ลงจบในเพลงเร็วมอญทั่วไปแบบไทย จะลงจบในทำนองลักษณะเดียวกันกับของไทย ซึ่งการลงลักษณะนี้ได้รับอิทธิพลการลงจบเพลงอย่างไทย ดังตัวอย่างโน้ต

เพลง ซอป่าด

(ท่อน 3)

- ม - ซ	- ล - ซ	- ล - ซ	- ซ --	- ล - ซ	- ซ --	- ล - ซ	- ซ --
-- ซ -	-- ซ -	-- ซ -	- ม - ม	-- ซ -	- ร - ร	-- ซ -	- ต - ต

- ม - ซ	- ล - ซ	- ล - ซ	- ซ --	- ล - ซ	- ซ --	- ล - ซ	- ซ --
-- ซ -	-- ซ -	-- ซ -	- ม - ม	-- ซ -	- ร - ร	-- ซ -	- ต - ต

----	- ดิ - ล	- ช - ล	- ดิ - วิ	- ช - ดิ	- วิ - ม	- ช - ม	- วิ - ดิ
----	- ล - ม	- วิ - ม	- ด - วิ	- วิ - ด	- วิ - ม	- ช - ม	- วิ - ด

- ดิ - ดิ	- ล - ล	ช - ช ล	- ดิ - วิ	- ช - ล	- ช - ม	--- วิ	--- ดิ
- ช - -	- - ช -	- ม - -	- ด - วิ	- ช - ล	- ช - ม	--- วิ	--- ด

ลักษณะที่ 5 คือ การลงจบในเพลงเร็วมอญ เช่น เพลงยกตะลุ่ม เพลงเร็วพระใหญ่ (ปะละโหนก) เพลงพม่าใหญ่ เป็นต้น จะลงจบเป็นทำนองเฉพาะ ดังตัวอย่างโน้ต

เพลงยกตะลุ่ม

- ดิ - ล	- ดิ - วิ	- ดิ - ล	--- ล	--- ดิ	ท ล - ช	- ล ช ช	--- ช
- ด - ม	- ด - วิ	-----	- ช -	- - ช -	- - ม -	--- ด	- ช - -

- ดิ - ล	- ดิ - วิ	- ดิ - ล	--- ล	--- ดิ	ท ล - ช	- ล ช ช	--- ช
- ด - ม	- ด - วิ	-----	- ช -	- - ช -	- - ม -	--- ด	- ช - -

ลงจบ

- ฟิ - ช	- ฟิ - ช	- - ม -	- ม - วิ	- ฟิ - ช	- ฟิ - ช	- - ม -	- ม - วิ
- ดิ - วิ	- ดิ - วิ	- ดิ - วิ	- - ดิ - -	- ดิ - วิ	- ดิ - วิ	- ดิ - วิ	- - ดิ - -

- ฟิ - ช	- ฟิ - ช	-----	-----
- ดิ - วิ	- ดิ - ช	-----	-----

ลักษณะที่ 6 คือ ลงจบแบบโบราณ จะเป็นทำนองเฉพาะในการลงจบของเพลงมอญ เช่น เพลงมอญยกศพ (กะยอน) เพลงไฟซุ่ม เพลงเร็วมอญ (ชอป่าด) และเพลงเร็วทั่วไป เป็นต้น ซึ่งการลงจบลักษณะนี้ในเพลงมอญจะใช้มากที่สุด ทั้งเพลงสองชั้น และเพลงชั้นเดียว โดยวงปี่พาทย์มอญตระกูลดนตรีเสนาะดั้งเดิมนั้นจะลงจบในลักษณะนี้เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งสามารถตัดลงทันทีก็ได้ โดยจะบรรเลงจากจังหวะช้าแล้วค่อยเร่งจังหวะเร็วขึ้น ๆ จนสุดจังหวะดังตัวอย่างโน้ต

เพลงมอญยกศพ

- ท - ตั้	- ท - ตั้	- ท - ตั้	-- รี้ รี้	- ท - ตั้	- ท - ตั้	- ท - ตั้	-- รี้ รี้
- ม - ฌ	- ม - ฌ	- ม - ฌ	- ร --	- ม - ฌ	- ม - ฌ	- ม - ฌ	- ร --

ลงจบ

- มี้ รี้ ตั้	(- ม ฌ ฌ)	- มี้ รี้ ตั้	(- ม ฌ ฌ)	- มี้ รี้ ตั้	- มี้ รี้ ตั้	- มี้ รี้ ตั้	--- ตั้
- ม ร ด	(ม -- ด)	- ม ร ด	(ม -- ด)	- ม ร ด	- ม ร ด	- ม ร ด	--- ด

เพลงไฟชุม

-- มี้ มี้	- รี้ - มี้	- ฌี้ - มี้	- รี้ - ตั้	-- มี้ มี้	- รี้ - มี้	- ฌี้ - มี้	- รี้ - ตั้
- ม --	- ร - ม	- ฌ - ม	- ร - ด	- ม --	- ร - ม	- ฌ - ม	- ร - ด

ลงจบ

- มี้ รี้ ตั้	(- ม ฌ ฌ)	- มี้ รี้ ตั้	(- ม ฌ ฌ)	- มี้ รี้ ตั้	- มี้ รี้ ตั้	- มี้ รี้ ตั้	--- ตั้
- ม ร ด	(ม -- ด)	- ม ร ด	(ม -- ด)	- ม ร ด	- ม ร ด	- ม ร ด	--- ด

เพลงซอป่าด

(ท่อน 3)

- ม - ฌ	- ล - ฌ	- ล - ฌ	- ฌ --	- ล - ฌ	- ฌ --	- ล - ฌ	- ฌ --
-- ฌ -	-- ฌ -	-- ฌ -	- ม - ม	-- ฌ -	- ร - ร	-- ฌ -	- ด - ด

- ม - ฌ	- ล - ฌ	- ล - ฌ	- ฌ --	- ล - ฌ	- ฌ --	- ล - ฌ	- ฌ --
-- ฌ -	-- ฌ -	-- ฌ -	- ม - ม	-- ฌ -	- ร - ร	-- ฌ -	- ด - ด

----	- ตั้ - ล	- ฌ - ล	- ตั้ - รี้	- ฌ - ตั้	- รี้ - มี้	- ฌี้ - มี้	- รี้ - ตั้
----	- ล - ม	- ร - ม	- ด - ร	- ร - ด	- ร - ม	- ฌ - ม	- ร - ด

- ตั้ - ตั้	- ล - ล	ฌ - ฌ ล	- ตั้ - รี้	- ฌ - ตั้	- รี้ - มี้	- ฌี้ - มี้	- รี้ - ตั้
- ฌ --	-- ฌ -	- ม --	- ด - ร	- ร - ด	- ร - ม	- ฌ - ม	- ร - ด

ลงจบ

- มี่ รี่ ดี่	(- ม ช ฑ)	- มี่ รี่ ดี่	(- ม ช ฑ)	- มี่ รี่ ดี่	- มี่ รี่ ดี่	- มี่ รี่ ดี่	--- ดี่
- ม ร ด	(ม -- ด)	- ม ร ด	(ม -- ด)	- ม ร ด	- ม ร ด	- ม ร ด	--- ด

หมายเหตุ การลงจบในเพลงเร็วมอญแบบเก่าดั้งเดิมนั้นมักจะบรรเลงลงจบในแบบลักษณะที่ 6 แต่ในปัจจุบันจะพบว่ามีการลงจบในลักษณะที่ 4 (แบบไทย) แทน ซึ่งใช้ได้ทั้ง 2 แบบ แล้วแต่ผู้บรรเลงจะเลือกลงแบบลักษณะใด

ลักษณะที่ 7 คือ ลงจบเฉพาะเพลง จะเป็นทำนองเฉพาะในการลงจบของเพลงมอญของเพลงย่ำค้ำ และทำยเพลงไฟซุม ดังตัวอย่างใน

เพลงย่ำค้ำ

ทำยเพลงก่อนลงจบ

--- ร	- มี่ - ฑี่	- ลี่ - ฑี่	- มี่ - รี่	--- ร	- มี่ - ฑี่	- ลี่ - ฑี่	- มี่ - รี่
- ท - ล	- ล - ฑ	- ล - ฑ	- ม - ร	- ท - ล	- ล - ฑ	- ล - ฑ	- ม - ร

----	- ท - ท	- ท ดี่ มี่	- รี่ - มี่	-- ดี่ ดี่	- รี่ - มี่	- ฑี่ - มี่	- รี่ - ดี่
----	-- ล -	ล -- ม	- ร - ม	- ด --	- ร - ม	- ฑ - ม	- ร - ด

- ท ล -	- ฑ ล ท	--- ท	- ล --	--- ฑ	- ล - ท	--- ท	- ล --
--- ฑ	ร ---	- ร --	--- ฑ	- ร -	----	- ร --	--- ฑ

- ล ฑ -	- ท ล -	- ล ฑ -	- ท ล -	- ท ล -	- ท ล -	- ท ล -	- ท ล -
--- ม	--- ฑ	--- ม	--- ฑ	--- ฑ	--- ฑ	--- ฑ	--- ฑ

ลงจบ

--- ดี่	--- รี่	--- มี่	--- ฑี่	--- ลี่	- ฑี่ - มี่	- ลี่ - ฑี่	- มี่ - รี่
--- ด	--- ร	--- ม	--- ฑ	--- ล	- ฑ - ม	- ล - ฑ	- ม - ร

----	ดี - ดี ดี	--- ท	- ล - ช	----	- ท ล -	--- ช	-- ล ท
----	- ด --	--- ม	- ม - ร	- ร - ม	--- ช	- ร --	- ช --

ดี ร ดี -	- ดี - ม	--- ร	--- ดี
--- ช	- ด - ม	--- ร	--- ด

เพลงไฟซุ่ม

-- ม ม	- ร - ม	- ช - ม	- ร - ดี	-- ม ม	- ร - ม	- ช - ม	- ร - ดี
- ม --	- ร - ม	- ช - ม	- ร - ด	- ม --	- ร - ม	- ช - ม	- ร - ด

ลงจบ

- ม ร ดี	(- ม ช ช)	- ม ร ดี	(- ม ช ช)	- ม ร ดี	- ม ร ดี	- ม ร ดี	--- ดี
- ม ร ด	(ม -- ด)	- ม ร ด	(ม -- ด)	- ม ร ด	- ม ร ด	- ม ร ด	--- ด

*ลงจบปิดท้าย

--- ดี	--- ร	--- ม	--- ช	--- ล	- ช - ม	- ล - ช	- ม - ร
--- ด	--- ร	--- ม	--- ช	--- ล	- ช - ม	- ล - ช	- ม - ร

----	ดี - ดี ดี	--- ท	- ล - ช	----	- ท ล -	--- ช	-- ล ท
----	- ด --	--- ม	- ม - ร	- ร - ม	--- ช	- ร --	- ช --

ดี ร ดี -	- ดี - ม	--- ร	--- ดี
--- ช	- ด - ม	--- ร	--- ด

2.2 แบบแผนการผสมวงปีพาทย์มอญของตระกูลดนตรีเสนาะ

โดยได้รับการสืบทอดการบรรเลงและแบบแผนการบรรเลงต่อเนื่องจากรุ่นสู่รุ่นเรื่อยมา โดยคงความเป็นอัตลักษณ์ และมีสำนักดนตรีต่าง ๆ และนักดนตรีอีกหลายท่านได้นำแบบแผนและวัฒนธรรมการบรรเลงปีพาทย์มอญของตระกูลดนตรีเสนาะไปใช้เป็นต้นแบบ ซึ่งมีรูปแบบการผสมวงหรือการจัดรูปแบบวงปีพาทย์มอญโดยได้รับอิทธิพลการผสมวงของไทยมาปรับเปลี่ยนรูปแบบการผสมวงโดยมีการนำเอาเครื่องดนตรีไทยบางชนิดเข้ามาผสมจนเกิดเป็นวงดนตรีปีพาทย์มอญ ทั้งนี้ในการจัดวางเครื่องดนตรีในวงปีพาทย์มอญจะนำเอาเครื่องดนตรีที่เป็น

สัญลักษณ์แสดงถึงความเป็นมอญมาไว้ด้านหน้าของวงเพื่อแสดงถึงความงดงามของดนตรีมอญ และเป็นแบบแผนการจนได้รับการนิยมสืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน วงปี่พาทย์มอญมีการผสมวงด้วยเครื่องดนตรี 2 ประเภท ได้แก่ เครื่องดนตรีประเภทตี กับ เครื่องดนตรีประเภทเป่าเช่นเดียวกับ วงปี่พาทย์ไทย โดยมีเครื่องดนตรีประเภทตีเป็นหลัก ได้แก่ ซ้องมอญซึ่งเป็นหัวใจหลักของวงปี่พาทย์มอญ โดยมีการจัดรูปแบบการผสมวงแบ่งออกเป็น 3 ขนาดตามแบบแผนดนตรีของไทย ดังนี้

2.2.1 วงปี่พาทย์มอญเครื่องห้า เป็นวงปี่พาทย์มอญขนาดเล็กที่สุด และจะเป็นวงดนตรีแบบดั้งเดิมที่ก่อตั้งในช่วงแรกของตระกูลดนตรีเสนาะ โดยรูปแบบการผสมวงคล้ายกับ วงปี่พาทย์เครื่องห้าของไทย โดยได้นำระนาดเอกของไทยมาแทนระนาดมอญ และผสมวงกับ เครื่องดนตรีหลักของมอญที่มีมาแต่เดิม ประกอบด้วยเครื่องดนตรีจำนวน 5 ชิ้น ได้แก่ ซ้องมอญ ระนาดเอก ปี่มอญ ตะโพนมอญ เปิงมาง 1 ใบ และมีฉาบใหญ่ เป็นเครื่องประกอบจังหวะ ในพิธีรำผี รำเจ้า จะนิยมใช้วงปี่พาทย์มอญเครื่องห้าในการบรรเลงประกอบพิธี

ภาพประกอบ 40 ผังการจัดวงปี่พาทย์มอญเครื่องห้าของตระกูลดนตรีเสนาะ

ที่มา: ชัชชัย พวกดี. (2564). ภาพนิ่ง.

ภาพประกอบ 41 การจัดวงปี่พาทย์มอญเครื่องห้าตระกูลดนตรีเสนาะ

ที่มา: ชัชชัย พวกดี. (2564). ภาพนิ่ง.

2.2.2 วงปี่พาทย์มอญเครื่องคู่ มีการพัฒนางวงปี่พาทย์มอญในรูปแบบเดียวกันวงปี่พาทย์ของไทย โดยคงเครื่องดนตรีในวงปี่พาทย์มอญเครื่องห้าไว้ และเพิ่มเครื่องดนตรีบางชนิดเข้ามา ได้แก่ ฉิ่งมอญวงเล็ก ระนาดทุ้ม เปิงมางคอก โหม่ง 3 ใบ ปี่มอญ โดยมีฉิ่ง ฉาบใหญ่ ฉาบเล็ก เป็นเครื่องประกอบจังหวะ

ภาพประกอบ 42 ผังการจัดวงปี่พาทย์มอญเครื่องคู่ตระกูลดนตรีเสนาะ

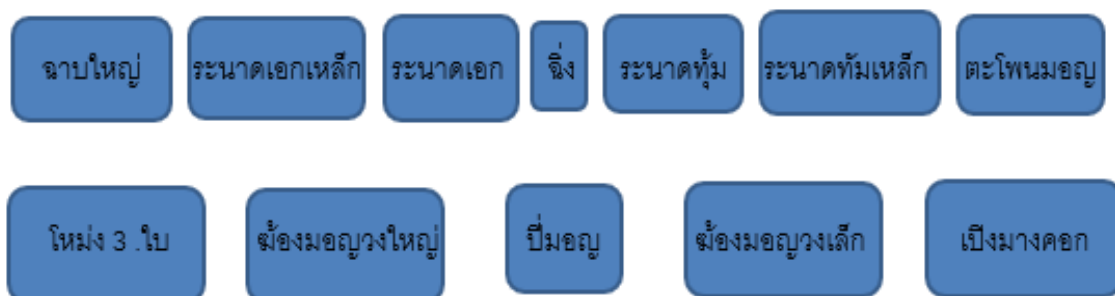
ที่มา: ชัชชัย พวกดี. (2564). ภาพนิ่ง.

ภาพประกอบ 43 การจัดวงปี่พาทย์มอญเครื่องคู่ตระกูลดนตรีเสนาะ

ที่มา: ชัชชัย พวกดี. (2564). ภาพนิ่ง.

2.2.3 วงปี่พาทย์มอญเครื่องใหญ่ โดยมีเครื่องดนตรีในวงเครื่องคู่ไว้คงเดิม แล้วเพิ่มเครื่องดนตรีบางชนิดเข้ามา ได้แก่ ระนาดเอกเหล็ก ระนาดทุ้มเหล็ก ในปัจจุบันมีการเพิ่มจำนวนฆ้องมอญให้มีจำนวนมากขึ้นจากเดิมเพื่อให้ขนาดของวงมีขนาดใหญ่ลงถึงการ เช่น ฆ้องมอญ 3 โด่ง (เรียกตามลักษณะ) 4 โด่ง 5 โด่ง 9 โด่ง หรือมากกว่า ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการของเจ้าภาพหรือผู้ใช้บริการ

ภาพประกอบ 44 ผังการจัดวงปี่พาทย์มอญเครื่องใหญ่ตระกูลดนตรีเสนาะ

ที่มา: ชัชชัย พวกดี. (2564). ภาพนิ่ง.

ภาพประกอบ 45 การจัดวงปี่พาทย์มอญเครื่องใหญ่ตระกูลดนตรีเสนาะ

ที่มา: ชัชชัย พวกดี. (2564). ภาพนิ่ง.

ในการจัดวงปี่พาทย์มอญ เครื่องห้า เครื่องคู่ และเครื่องใหญ่ มีการจัดรูปแบบของวงเป็นสองแถวเช่นเดียวกับวงปี่พาทย์ของไทย จะแตกต่างกันในการจัดวางตำแหน่งที่ตั้งของเครื่องดนตรี โดยแถวหน้าประกอบด้วย ซ้องมอญ ปี่มอญ โหม่ง 3 ใบ เปิงมางคอก ส่วนแถวสองหรือแถวหลัง ประกอบด้วย ระนาดเอก ระนาดทุ้มระนาดเอกเหล็ก ระนาดทุ้มเหล็ก ตะโพนมอญ ความสำคัญซึ่งถือเป็นลักษณะเฉพาะของวงปี่พาทย์มอญ คือ การวางตำแหน่งซ้องมอญไว้แถวหน้าหรือด้านหน้าเพื่อแสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ความเป็นมอญ ความเจริญในศิลปะการดนตรีมอญ และความโดดเด่นของซ้องมอญที่มีการแกะสลักลวดรักปิดทองอย่างวิจิตรงดงาม อีกทั้งซ้องมอญจะเป็นหลักในการบรรเลงของวงปี่พาทย์มอญ

2.3 แบบแผนการบรรเลง

แบบแผนการบรรเลงปี่พาทย์มอญ แบ่งเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

2.3.1 แบบแผนการบรรเลงของเครื่องดนตรีในวงปี่พาทย์มอญ หน้าที่การบรรเลงของเครื่องดนตรีในวงปี่พาทย์มอญ จำแนกหน้าที่ลักษณะการบรรเลง ดังนี้

ก. ซ้องมอญวงใหญ่ (ป้าตโมนโหนก) ทำหน้าที่เป็นผู้นำและดำเนินทำนองหลักในวงปี่พาทย์มอญ โดยทำหน้าที่สำคัญในการเป็นผู้นำหลัก กล่าวคือ ทำหน้าที่ตั้งเพลงหรือนำขึ้นต้นเพลง เพลงมอญส่วนใหญ่จะใช้ซ้องมอญวงใหญ่บรรเลงนำขึ้นต้นเพลงในประโยคแรกของบทเพลงเสมอ ยกเว้นในบางกรณีที่จะบรรเลงเพลงพร้อมกับเครื่องดนตรีอื่น โดยมีตะโพนนำขึ้นมา ก่อน เช่น เพลงประจำวัด เพลงประจำบ้าน เป็นต้น ลักษณะการบรรเลงคล้ายกับซ้องวงใหญ่ของไทย แต่จะมีการใช้มือซ้องที่มีความแตกต่างจากซ้องไทย เนื่องจากระดับเสียงมีความต่างกัน ซ้องมอญจะมี “หลุม” ความหมายของหลุมก็คือระดับเสียงลูกซ้องที่หายไป ซ้องมอญจะมีการ

เรียงระดับเสียงต่างจากของไทย โดยมีเสียงที่หายไปในช่วงเสียงต่ำหรือลูกทวนล่างหรือลูกทึงทางด้านซ้ายมือ ได้แก่ ซอล ลา (ที) โด เร มี (ฟา) ซอล ลา ที โด เร มี ฟา ซอล ลา สังเกตได้ว่าเสียงในวงเล็บจะหายไป 2 เสียงในช่วงเสียงต่ำ คือ เสียงที และเสียงฟา ทำให้การบรรเลงเกิดความไม่สะดวกในกรณีที่ไม่เคยบรรเลงห้องมอญจะบรรเลงตกหลุมเป็นประจำ จึงเรียกเสียงที่หายไปว่า “หลุม” นั่นเอง ดังนั้นการบรรเลงห้องมอญจึงมีมือห้องที่ต่างไปจากมือห้องไทยทั่วไป เช่น การใช้มือคู่ 6 คู่ 7 แต่ได้เสียงคู่ 8 และมีการตีถ่างมือเพื่อหลบหลุมในคู่เสียงต่าง ๆ แทนเสียงที่หายไป จึงเกิดทำนองที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ หรือที่เรียกว่า “มือห้องมอญ”

ตัวอย่างมือห้องมอญในเพลงประจำวัด และเพลงประจำบ้าน (เสียงตั้งป้อย)

ทำนองเดิมในเสียงมือล่าง

- รี้ - ดี้ ท	-- ล ท	- ดี้ - มี้	- รี้ - ดี้	-- ล ท	--- ล	ท ล --	- ซ - ล
ร ---	ล ซ --	- ซ - ม	- ร - ด	- ซ --	- ล --	-- ซ ม	- ร - ม

ทำนองเดิมเสียงมือบน (เสียงตั้งป้อย)

- ซี้ - ฟี้ - มี้	-- รี้ - มี้	- ฟี้ - ลี้	- ซี้ - ฟี้	-- รี้ - มี้	--- รี้	มี้ รี้ --	- ดี้ - รี้
ซ ---	รี้ - ดี้ --	- ซ - ล	- ซ - ดี้	- ดี้ --	- ร --	-- ดี้ ล	- ซ - ล

การตีถ่างมือ แทนทำนองเดิม (เสียงตั้งป้อย) เกิดเป็นทำนองใหม่ทดแทนที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ

- ซ --	- ม - ม	- ม ซ -	- ดี้ - ฟี้	--- ดี้	--- ฟี้	- ซี้ - ฟี้	- มี้ - รี้
- ด - ด	-- ร -	ร -- ด	- ด - ด	--- ด	--- ด	-- ด ด	-- ร ร

ข. ห้องมอญวงเล็ก (ป้าตโมนโต๊ด) ทำหน้าที่ในการบรรเลงดำเนินทำนองและตกแต่งทำนองสอดแทรก ทำนองคล้ายกับห้องเล็กของไทย หรือกล่าวได้ว่านำเอาการบรรเลงแบบไทยมาเป็นแบบอย่างนั่นเอง

ค. ปี่มอญ (ปอยเปโหมน) เป็นเครื่องดนตรีที่สำคัญอีกชิ้นหนึ่ง ทำหน้าที่ในการบรรเลงดำเนินทำนอง และตกแต่งทำนอง สอดแทรกทำนอง โดยจะบรรเลงท่วงทำนองห่าง ๆ ลากเสียงยาวโหยหวนปนเศร้าซึ่งเป็นลักษณะเด่นของปี่มอญที่ทำให้เพลงมอญมีความไพเราะชวนฟัง ซึ่งในวงปี่พาทย์มอญหากขาดปี่มอญจะทำให้วงปี่พาทย์มอญขาดอรรถรสเป็นอย่างยิ่ง

ง. ระนาดเอก (ป้าตตะลา) ทำหน้าที่บรรเลงดำเนินทำนอง และเป็นผู้นำวง การบรรเลงจะมีลักษณะเดียวกันกับของไทย มีการบรรเลงกรอเสียงสั้นยาว บรรเลงเก็บทางพื้น

ดำเนินกลอนเช่นเดียวกันกับระนาดเอกของไทย เพียงแต่การดำเนินกลอนระนาดของมอญจะมีจำนวนสำเนียงที่แตกต่างกับการดำเนินกลอนของระนาดไทยบ้างตามลักษณะของทำนองที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ นักระนาดในปัจจุบันส่วนใหญ่จะบรรเลงผสมปนกันไปทั้งจำนวนสำเนียงมอญและสำเนียงไทย ซึ่งปัจจุบันหาคนบรรเลงจำนวนระนาดแบบมอญได้น้อยคน

จ. ตะโพนมอญ (สะเป็น, สะเป็น โหม่น) เป็นเครื่องดนตรีหลักที่ทำหน้าที่บรรเลงควบคุมจังหวะหน้าทับประกอบทำนองเพลงและยังทำหน้าที่ขึ้นนำเพลง เช่น เพลงประจำวัด เพลงประจำบ้าน เป็นต้น โดยจะตีสอดรับสลับกันกับเปิงมาง ส่วนจังหวะหน้าทับตะโพนมอญและเปิงมางนั้นมีลักษณะเฉพาะทางเป็นของแต่ละวงหรือแต่ละสำนักที่ต่างกันไปบ้าง แต่โดยรวมจะมีความใกล้เคียงกัน เสียงของตะโพนมอญ แบ่งเป็นสองมือ หน้าเล็ก เรียกหน้าเท่ง (เม็กโต๊ด) หน้าใหญ่เรียกหน้าทึง หรือ ทึ่ง (เม็กโหนก) โดยมีเสียงหลักแยกได้ดังนี้ ด้านหน้าเล็ก ได้แก่ เสียงเท่ง เสียงเถะหรือเถอะ เสียงปะ (โบราณตะโพนมอญไม่นิยมตีเสียงปะ) ด้านหน้าใหญ่ ได้แก่ เสียง เสียงทึง หรือ ทึ่ง และ เสียงพรีด คือการตีทั้งสองหน้าสองมือพร้อมกัน

ฉ. เปิงมาง ทำหน้าที่บรรเลงสอดรับหยอกล้อประกอบกับหน้าทับตะโพนมอญ และบรรเลงสอดแทรกทำนองเพลง โดยแต่เดิมใช้เปิงมางเพียงลูกเดียว และต่อมามีพัฒนาการเป็นคอกแบบ 7 ลูก 7 เสียง นอกจากการบรรเลงสอดแทรกหยอกล้อกับตะโพนมอญแล้ว การบรรเลงที่มีลักษณะเด่นพิเศษของเปิงมาง คือ การตีรัวเปิงมางด้วยความรวดเร็วโดยใช้สองมือตีรัวสลับกันอย่างถี่สม่ำเสมอไล่เสียงบนล่างสลับขึ้นลงทำให้เพลงมอญมีเสน่ห์ชวนฟังและมีสีสันเร้าใจ

ช. โหม่ง (มอง) 3 ใบ ทำหน้าที่บรรเลงประกอบจังหวะตามอัตราจังหวะตกของทำนองเพลงโหม่งทั้ง 3 ใบจะมีขนาดที่ลดหลั่นกันไป เล็ก กลาง ใหญ่ โดยแขวนลูกโหม่งขนาดเล็กไว้ด้านบนขวา และขนาดกลางไว้ด้านบนซ้าย ส่วนลูกใหญ่จะอยู่ด้านล่างตรงกลาง ซึ่งอาจารย์มนตรีเศยกกล่าวอธิบายถึงวงปีพาทย์มอญเกี่ยวกับโหม่งไว้ว่า “เครื่องประกอบจังหวะ คือ ฉิ่ง ฉาบ และโหม่งเหมือนของไทย แต่โหม่งนั้นภายหลังผ่านรามัญได้เพิ่มขึ้นเป็น 3 ลูก มีเสียงสูงต่ำ 3 เสียงคล้ายฆ้องระเบ็งของไทย” นอกจากการบรรเลงประกอบจังหวะแล้วในบางกรณีใช้ขึ้นนำการบรรเลงก่อนเข้าเพลง เช่น เพลงรัวมอญในเพลงย่ำเทียง เพลงย่ำค่า โดยจะบรรเลงขึ้นนำด้วยไล่เสียงจากโหม่งใบเล็กที่มีเสียงสูงที่สุด ต่อด้วยโหม่งใบขนาดกลางที่มีเสียงทุ้มปานกลาง และโหม่งใบใหญ่ที่มีเสียงทุ้มต่ำมาก ลักษณะของเสียงโหม่งจากสูงไปต่ำ ดังนี้ มิ่ง มง หมุย โดยบรรเลงอย่างช้า ๆ ไม่มีจังหวะตายตัว ตีวนไปเรื่อย ๆ จนกว่าเปิงมางคอกจะบรรเลงรัวไล่เสียงจากช้าไปเร็วรับ จนครบ 3 รอบ โดยมีวงปีพาทย์บรรเลงรับในแต่ละรอบของการรัวเปิงมาง

ช. ฉิ่ง (สะเด) ฉาบใหญ่ (ชานโหนด) ฉาบเล็ก (ชานใต้) ทำหน้าที่บรรเลงประกอบจังหวะและทำนองเพลงตามอัตราจังหวะของเพลง

ญ. ตะขาบ หรือ สะด้าบ เป็นเครื่องประกอบจังหวะชนิดหนึ่งในการบรรเลงปี่พาทย์มอญ ทำด้วยลำไม้ไผ่ผ่าซีกโดยไม่ขาดจากกันมีขนาดค่อนข้างใหญ่ และมีความยาวประมาณ 1 เมตร ในอดีตจะนิยมนำมาบรรเลงร่วมกับวงปี่พาทย์มอญในพิธีรำผี หรือการบรรเลงประกอบการแสดงรำมอญ หรือการละเล่นต่าง ๆ โดยช่วยกันตีหลาย ๆ คน จะมีเสียงดัง “ป้าบ” ในปัจจุบันไม่ค่อยได้เห็นนำมาบรรเลงร่วมกับวงปี่พาทย์มอญ

2.3.2 แบบแผนการบรรเลงรวมวง วงปี่พาทย์มอญมีการผสมวงและมีการแบ่งหน้าที่การบรรเลงลักษณะเช่นเดียวกันกับปี่พาทย์ไทยดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้น แต่มีความแตกต่างกันในการให้ความสำคัญกับเครื่องดนตรีบางชนิด วงปี่พาทย์มอญหัวใจสำคัญของวง คือ ซ้องมอญ ซึ่งเป็นอัตลักษณ์บ่งบอกถึงความเป็นดนตรีมอญได้อย่างชัดเจนที่สุดด้วยรูปลักษณ์ของเครื่องดนตรีที่ไม่เหมือนซ้องประเทศใด ๆ ในเอเชียด้วยกัน และมีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้นำวง เช่น การขึ้นต้นเพลง เป็นทำนองหลักของเพลงและของวง โดยเครื่องดนตรีอื่นเป็นผู้ตาม

2.4 แบบแผนการใช้เพลง

ปี่พาทย์มอญของตระกูลดนตรีเสนาะมีบทเพลงมอญ ทางเพลง และมีซ้องมอญที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของตระกูลดนตรีเสนาะที่ได้รับการสืบทอดกันมาตั้งในอดีต มีทั้งเพลงมอญโบราณ และเพลงมอญที่ประพันธ์ขึ้นใหม่ ใช้ในการบรรเลงประกอบพิธีกรรม ความเชื่อ และประเพณีต่าง ๆ โดยแบ่งกลุ่มเพลงมอญเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

2.4.1. กลุ่มเพลงมอญดั้งเดิม กลุ่มนี้จะเป็นเพลงมอญที่ได้สืบทอดต่อ ๆ กันมาตั้งแต่อดีตรุ่นบรรพบุรุษในตระกูลดนตรีเสนาะ เช่น เพลงประจำวัด เพลงประจำบ้าน เพลงเชิญ (ปะละ/ปะลัก) เพลงพระฉันทมอญ (ละจ้ำดกอปอน, สะปอยทอ, เลอทอ, จักมัวป้าด, เก้าะทอมเม็ยะ, เป้าะทอมเป็เรียง, ปอยสะก๊ะ, ปอนสะก๊ะ, ฮเดโหนด, ยกตะลุ่ม) เพลงพระฉันทมอญทางเก่า (กระแรม) เพลงย่ำเทียง (บาเจ้า/สิบสองภาษา) เพลงย่ำค้ำ เพลงย่ำรุ่ง เพลงเร็วมอญ (ดาวกระจาย) เพลงเร็วจุดเทียน / พระขึ้นเทศน์ (จ้ำดหัจกเนืองฟอง) เพลงเร็วรับพระ (ชอป้าด) เพลงไฟชุม (เพลงจุกกะโหมด) เป็นต้น

2.4.2. กลุ่มเพลงมอญใหม่ กลุ่มนี้จะเป็นเพลงมอญที่มีการประพันธ์และเรียงเรียงขึ้นมาใหม่ โดยมีการนำเอาทำนองเพลงมอญของเก่ามาเรียงร้อยและประพันธ์ขึ้นใหม่ เช่น เพลงพระใหญ่ (ปะลักใหญ่) เพลงมะลิวัลย์ เพลงมะไฟ เพลงมะปลาย เพลงเขมรญวณ เพลงเช่นเกล้า เพลงคล้องช้าง เป็นต้น

ในการบรรเลงปี่พาทย์มอญตระกวดดนตรีเสนาะ ได้มีการกำหนดและวางแผนแผนการใช้บทเพลงไว้ในงานกิจกรรมและโอกาสต่าง ๆ ให้อย่างเป็นระบบระเบียบแบบแผนในการบรรเลงเพลง ทั้งนี้ไม่ได้มีการกำหนดแบบแผนการบรรเลงไว้เป็นลายลักษณ์อักษรหรือบันทึกเป็นหลักฐานใดๆ ทั้งสิ้น แต่มีการถ่ายทอดแบบแผนการบรรเลงเพลงผ่านประสบการณ์ตรงในการบรรเลงจากสถานที่จริงและตามเหตุการณ์จริง รวมถึงทั้งการบอกเล่า บอกต่อ จดจำ และถ่ายทอดสืบทอดใช้เป็นแบบแผนปฏิบัติต่อกันเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งสามารถจำแนกแบบแผนการใช้เพลงไว้กับกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

1) เพลงประกอบพิธีกรรม เพลงมอญ มีทั้งเพลงที่เป็นเพลงมอญที่มีมาแต่ดั้งเดิม เป็นเพลงมอญแต่โบราณที่ได้สืบทอดต่อ ๆ กันมา ส่วนใหญ่เป็นบทเพลงในอัตราสองชั้น และเพลงเร็ว เป็นบทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลงประกอบในงานพิธีกรรมต่าง ๆ เช่น โขนผมไฟ โขนจุก ทำบุญเข้าพรรษา งานบวช รำผี รำเจ้า งานศพ งานบุญต่าง งานประเพณี โดยได้จัดแบ่งแบบแผนการใช้เพลงออกเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ดังนี้

ก. เพลงที่ใช้ประกอบเกี่ยวข้องกับพิธีกรรมทางศาสนา เช่น เพลงประจำวัด ซึ่งเป็นบทเพลงที่มีความหมายถึงการเชิญ บวงสรวง หรือบอกกล่าวสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่สถิตอยู่ในวัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อถวายสักการะแด่พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ และตะลันหรือเจ้าที่ภายในวัด เพลงเร็วมอญ (ซอป่าด, เร็วดาวกระจาย) เป็นเพลงสำหรับใช้บรรเลงรับพระ - ส่งพระ เพลงช้าดหึกนองฟอง สำหรับใช้บรรเลงขณะจุดเทียนบูชาพระและพระขึ้นเทศน์ เพลงละจ้ดกอปอน (พระฉันมอญ) เป็นเพลงสำหรับใช้บรรเลงช่วงที่พระฉันภัตตาหาร เพลงปะละ/ปะลัก เพลงเร็วมอญ (ดาวกระจาย) เป็นเพลงสำหรับใช้บรรเลงอาบนํ้าภาค เป็นต้น เพลงในกลุ่มนี้จัดได้ว่าเป็นเพลงมอญของเก่าหรือมอญโบราณดั้งเดิม ซึ่งเป็นเพลงที่สืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษก่อนนายสี และนายเงิน ซึ่งไม่ทราบประวัติความเป็นมาที่ชัดเจน

ข. เพลงที่ใช้ประกอบพิธีกรรมตามประเพณีความเชื่อ เช่น พิธีรำเจ้า รำผีมอญ เป็นต้น จะใช้เพลงมอญดั้งเดิมมาบรรเลงประกอบพิธี ได้แก่ เพลงเชิญ (ปะละ, ปะลัก) ซึ่งในเพลงนี้จะนำมาบรรเลงประกอบพิธีกรรมดังกล่าวเป็นเพลงแรก หมายถึง เป็นการเชิญผีบ้านผีเรือนมายังโรงพิธี เพลงประจำบ้าน บรรเลงในช่วงบูชา หรือ บวงสรวง หมายถึง เชิญให้ผีบ้านผีเรือนมากินอาหาร เพลงเช่นเหล่า บรรเลงในช่วงที่มีการเลี้ยงเหล่าให้แก่เจ้า หรือ ผี เพลงสิบสองพรรษา (ย่าเที่ยง) บรรเลงขณะที่มีการรำของผู้ประกอบพิธีและขณะที่เจ้าของบ้านรำถวาย เพลงเร็วมอญ ดาวกระจาย ใช้บรรเลงตอนมีการอาบนํ้า เพลงพันดาบ/รำดาบ (ปะละเร็ว, เชิญเร็ว) บรรเลงตอนฉลองชัยชนะ หรือ ประสบความสำเร็จ (ของไทยคือเพลงกราวรำ) เพลงเร็วมอญ (ไม่กำหนด

ตายตัว) ใช้บรรเลงตอนผ่ามะพร้าว ชนไก่ ชนช้าง หรือการละเล่น เป็นต้น โดยในพิธีกรรมดังกล่าว แต่เดิมจะใช้วงปี่พาทย์มอญเครื่องห้าในการบรรเลงประกอบในพิธี ซึ่งในปัจจุบันอาจใช้วงปี่พาทย์มอญเครื่องคู่ หรือปี่พาทย์เครื่องใหญ่ แล้วแต่ความเหมาะสมตามวิถี

ค. เพลงที่ใช้ประกอบในพิธีศพ ในปัจจุบันนี้ถือได้ว่าปี่พาทย์มอญ เพลงมอญ เป็นสัญลักษณ์ในการใช้บรรเลงประกอบพิธีศพเป็นหลัก จนคนเข้าใจว่าวงปี่พาทย์มอญใช้ในงานศพเท่านั้น และนิยมนำมาบรรเลงในงานศพแทนวงปี่พาทย์นางหงษ์ของไทย เนื่องจากปี่พาทย์มอญได้รับความนิยมมากกว่า ซึ่งจะบรรเลงประกอบพิธีและประโคมในช่วงเวลาต่างๆ ตามขั้นตอนของพิธีการในงานศพ เช่น เพลงประจำวัด เพลงประจำบ้าน เพลงมอญยกศพ เพลงเชิญ เพลงยกศพ เพลงไฟซุ่ม เป็นต้น ตลอดจนเพลงมอญที่อยู่ในกลุ่มที่ใช้บรรเลงประโคมทั่วไป โดยมีแบบแผนในการใช้เพลงในพิธีกรรมตามขั้นตอนซึ่งประกอบไปด้วยเพลงหลัก ๆ ดังนี้

1) เพลงรดน้ำศพ (เพลงชะปวยทอ) ใช้บรรเลงเฉพาะงานศพสด ในช่วงพิธีรดน้ำศพ เป็นเพลงลำดับที่สองในเพลงชุดพระฉันทมอญ (ละจาดกอบอน) ในการบรรเลง เพลงนี้จะต่างจากเดิมที่บรรเลงอยู่ในเพลงชุดพระฉันทมอญซึ่งจะไม่มีกรบรรเลงหน้าทับกำกับ แต่เมื่อนำเพลงนี้มาบรรเลงแยกต่างหากในพิธีรดน้ำศพจะบรรเลงโดยใส่หน้าทับกำกับเข้าไปด้วย

2) เพลงเชิญ (ปะละ,ปะลัก) เป็นบทเพลงที่ใช้บรรเลงในพิธีศพเพื่อเป็นการเชิญและเพื่อเป็นการคารวะดวงวิญญาณของผู้ตายด้วยเสียงดนตรี ในกรณีศพแห้ง หมายถึง ศพที่เก็บไว้ เช่น 50 วัน 100 วัน หรือ 1 ปี เมื่อครบตามวันที่กำหนดแล้วจึงชักศพหรือเคลื่อนศพนำมาประกอบพิธีอีกครั้งเพื่อประกอบพิธีตามประเพณีและทำการขานปลงกิจ วงปี่พาทย์มอญจะต้องมาเข้างานตั้งเครื่องดนตรีก่อนที่ศพจะถูกชักออกหรือเคลื่อนออกจากป่าช้าหรือโกดังเก็บศพมายังศาลาการเปรียญ ในช่วงเคลื่อนศพอาจมีการใช้เครื่องดนตรี เช่น ปี่มอญ กลองเบิ่งมาฆ โหม่ง ฉาบ หรือฉิ่ง บรรเลงหน้าหน้าศพมายังศาลาการเปรียญ โดยมีวงปี่พาทย์มอญจะคอยบรรเลงรับอยู่บนศาลาและจะบรรเลงด้วยเพลงมอญยกศพ (กะยอน,กระยาน) และเมื่อศพขึ้นตั้งบนศาลาการเปรียญเรียบร้อยแล้ว ปี่พาทย์มอญจะบรรเลงเพลงเชิญเป็นเพลงลำดับต่อไป และตามด้วยเพลงประจำวัด

3) เพลงประจำวัด (โมงแพล) เป็นบทเพลงที่มีความหมายถึงการเชิญ บวงสรวง หรือบอกกล่าวสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่สถิตอยู่ในวัดโดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อถวายสักการะแด่พระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์ และตะลันหรือเจ้าที่ภายในวัด ไม่ว่าจะเป็นงานบวชหรืองานศพ เพลงประจำวัดห้ามไม่ให้บรรเลงที่บ้านจะทำให้ประโคมในการจัดงานที่วัดเท่านั้น และบรรเลงประโคมตลอดทั่วในช่วงว่างเวลาต่าง ๆ ที่ไม่ใช่ช่วงที่มีพิธีกรรม ส่วนในงานที่ตั้งศพบำเพ็ญกุศลอยู่ที่วัด

ในกรณีศพสด (ศพที่เสียชีวิตแล้วนำมาประกอบพิธีบำเพ็ญกุศลที่ศาลาการเปรียญ) ซึ่งวงปี่พาทย์ จะมาถึงงานที่หลังการตั้งศพเป็นที่เรียบร้อยแล้ว วงปี่พาทย์มอญจะเริ่มบรรเลงเพลงประจำวัดเป็น ลำดับแรก และในการบรรเลงเพลงประจำวัดนั้น จะบรรเลงได้ทั้ง 2 ระดับเสียง คือ เสียงล่าง (มือล่าง) และเสียงบน (มือบน, ตังป้อย) โดยเสียงล่างขึ้นเพลงด้วยเสียง ซอล เสียงบนขึ้นเพลงด้วย เสียง โด ปัจจุบันจะนิยมบรรเลงระดับเสียงล่างเป็นหลัก ส่วนในกรณีที่เป็นพิธีศพแห้ง (ศพที่เก็บ ไว้ 50 วัน 100 วัน หรือ 1 ปี) เพลงประจำวัดจะบรรเลงอันดับ 3 ต่อจากเพลงยกศพ และเพลงเชิญ เพลงประจำวัดอาจจะใช้บรรเลงหลายครั้งในงานหนึ่ง ๆ ลักษณะคล้ายการบรรเลงประจำยาม จึงมีการบรรเลงเพลงออกทำยประจำวัดเพื่อไม่ให้ซ้ำกัน ลักษณะการบรรเลง คือ จะบรรเลงเพลง ประจำวัดรอบแรกแล้วออกทำยด้วยเพลงมอญ หรือเพลงสำเนียงมอญ 2 ชั้น 3 ชั้น ต่อทำยเพลง ประจำวัด เช่น ประจำวัดออกทำยเพลงเลทอง (น้ำเต้าทอง) เพลงจ๊กม้วป่าด (พระจันทร์ครึ่งเสี้ยว) ซึ่งอยู่ในเพลงชุดพระฉันมอญ เป็นต้น

4) เพลงประจำบ้าน (โหมงฮอย) เป็นเพลงที่มีความหมายเช่นเดียวกับ เพลงประจำวัด เป็นบทเพลงที่มีทำนองเพลงเหมือนกับเพลงประจำวัด โดยจะมีท่วงทำนอง แตกต่างกันในส่วนของต้นเพลงเท่านั้น ในส่วนอื่นคงเหมือนกับเพลงประจำวัด เพลงประจำบ้านใช้ ประโคมขณะที่ตั้งศพบำเพ็ญกุศลอยู่ที่บ้าน ส่วนในกรณีที่บำเพ็ญกุศลอยู่ที่วัดนั้นจะบรรเลงเพลง ประจำบ้านเป็นเพลงสุดท้ายในในช่วงกลางคืนหลังเสร็จพิธีบำเพ็ญกุศลสวดพระอภิธรรมหรือได้ เวลาสมควรในคืนนั้น และจะบรรเลงเพลงประจำบ้านอีกครั้งในช่วงพิธีประชุมเพลิงโดยวงปี่พาทย์ จะบรรเลงเพลงประจำบ้านในตอนประชุมเพลิง (เผาหลอก) ไปเรื่อย ๆ จนกว่าแขกที่มาร่วมงาน คนสุดท้ายจะลงจากเมรุ ในการบรรเลงเพลงประจำบ้านก็เช่นเดียวกับเพลงประจำวัดสามารถ บรรเลงใช้ได้ทั้ง 2 ระดับเสียง คือ เสียงล่าง (มือล่าง) และเสียงบน (เสียงตังป้อย, มือบน) โดยเสียง ล่างขึ้นเพลงด้วยเสียง ลา เสียงตังป้อยขึ้นเพลงด้วยเสียง เร ปัจจุบันจะนิยมบรรเลงระดับเสียงเดียว คือ เสียงบน (ตังป้อย) เพลงประจำบ้านก็เช่นเดียวกันกับเพลงประจำวัดกล่าวคือจะบรรเลงเพลง ประจำบ้านหลายครั้งในงานหนึ่ง ๆ จึงมีการบรรเลงเพลงออกทำยเพลงประจำบ้านเพื่อไม่ให้ซ้ำกัน

5) เพลงพระฉันมอญ (ละจาดกอปอน) เป็นบทเพลงที่ใช้บรรเลงใน ขณะที่พระฉันภัตตาหาร ทั้งฉันเช้าและฉันเพล โดยลักษณะของบทเพลงเป็นเพลงชุดคล้ายเพลง เรื่องของไทย ประกอบไปด้วยเพลงเล็กๆ จำนวนหลายเพลงมาบรรเลงต่อเนื่องกันเช่นเดียวกับเพลง เรื่องหรือเพลงดับของไทย ทั้งนี้จำนวนเพลงที่บรรเลงขึ้นอยู่กับความซ้ำเร็วของการฉันของพระสงฆ์ ที่ใช้ระยะเวลาในการฉันภัตตาหาร ผู้บรรเลงจะบรรเลงไปเรื่อยๆ จนกว่าพระจะฉันอิ่มจึงจะบรรเลง ตัดลง ซึ่งมีจำนวนเพลงที่ใช้บรรเลงไม่แน่นอน ในช่วงฉันเช้าส่วนใหญ่ใช้เพลงอยู่ประมาณ

3 - 4 เพลง พระกัณฐิมแล้ว เช่น เพลงละจาดกอปอน (พระฉันท้าว) เพลงสะปอยทอ (พักทอง) เพลงเลอทอ (น้ำเต้าทอง) และเพลงยกตะลุ่ม (เพลงยกตะลุ่มจะบรรเลงหรือไม่ก็ได้ไม่ได้กำหนดตายตัว) ในส่วนพระฉันทเพลงจะบรรเลงเพลงที่เหลือต่อ เช่น เพลงจ๊กมัวปาด (พระฉันทร์ครึ่งเสี้ยว) เพลงสเดโหนก/หนึ่งหยัด (ฉิ่งโหนก/ฉิ่งใหญ่) เพลงเก๊ะทอมเม็ยะ เพลงเก๊ะทอมเป็รียง เพลงปอยสะกะ ปอนสะกะ แล้วจบด้วยเพลงยกตะลุ่ม หรือลงจบปกติไม่ออกเพลงยกตะลุ่มเป็นต้น เพลงพระฉันทมอญเป็นเพลงที่ไม่ต้องใช้หน้าทับกำกับจังหวะคล้ายกับเพลงฉิ่งพระฉันทของไทย ยกเว้นในเพลงยกตะลุ่มซึ่งเป็นเพลงเร็วปิดท้ายเพลงพระฉันทมอญจะมีการบรรเลงหน้าทับกำกับด้วย และเนื่องจากเพลงพระฉันทมอญแต่ละเพลงมีความยาวมาก ทำให้ในการบรรเลงแต่ละครั้งบรรเลงไม่จบครบทุกเพลง เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เพลงสูญหายไปได้ เนื่องจากมีผู้บรรเลงได้น้อย ส่วนเพลงยกตะลุ่มนั้นไม่ได้เป็นเพลงที่อยู่ในชุดพระฉันทมอญ แต่นำเอามาใช้บรรเลงประกอบการเก็บสำรับตะลุ่ม ซึ่งในบางกรณีอาจไม่ใช้ก็ได้ โดยจบด้วยการทอดลง เพลงพระฉันทมอญ เป็นเพลงที่ใช้บรรเลงโดยวงปี่พาทย์มอญในพิธีกรรมทางศาสนา ทั้งงานมงคลและอวมงคล ในการบรรเลงเพลงพระฉันทมอญจะบรรเลงในช่วงเวลาที่พระสงฆ์ฉันภัตตาหาร ทั้งในเวลาเช้าและเวลาเพล ลักษณะเฉพาะเป็นเพลงบรรเลงล้วนไม่มีหน้าทับกำกับจังหวะคล้ายกับเพลงฉิ่งพระฉันทของไทย บรรเลงไปเรื่อยๆ จนกว่าพระจะฉันภัตตาหารเสร็จเรียบร้อยแล้ว จำนวนเพลงที่บรรเลงมากขึ้นอยู่กับเวลาที่พระฉันว่าเสร็จช้าหรือเร็ว

นายชะอุม ดนตรีเสนาะ (ชะอุม ดนตรีเสนาะ, 2561) ได้อธิบายเกี่ยวกับเพลงพระฉันทมอญไว้ว่า สืบทอดมาจากตระกูลดนตรีเสนาะตั้งแต่รุ่นทวดสี่ ประกอบไปด้วยเพลงทั้งหมดจำนวน 10 เพลง เพลงในชุดพระฉันทมอมีชื่อเพลงที่ใช้เรียกทั้งภาษามอญ และภาษาไทย ดังนี้

1. เพลงละจาดกอปอน หรือ พระฉันท้าว
2. เพลงสะปอยทอ หรือ พักทอง
3. เพลงเลอทอ หรือ น้ำเต้าทอง
4. เพลงจ๊กมัวปาด หรือ ดาวครึ่งเสี้ยว หรือ พระฉันทร์ครึ่งเสี้ยว
5. เพลงเก๊ะทอมเม็ยะ เปรียบเหมือน ทศกัณฐ์ ถือว่าเป็นเพลงที่
6. เพลงเก๊ะทอมเป็รียง เปรียบเหมือน พญากุมกัณฐ์ เป็นเพลงน้อง
7. เพลงปอนสะกะ เปรียบเหมือน ท้าวหัสเดชะ เป็นเพลงใหญ่
8. เพลงปอยสะ เปรียบเหมือน พญามูลพลัม

9. เพลงหนึ่งหยัด หรือ ฮเดโหนก หรือ ฉิ่งโหนก หรือ ฉิ่งใหญ่ เรียกได้หลายชื่อ

10. เพลงยกตะลุ่ม นิยมบรรเลงเป็นเพลงสุดท้ายของชุดฉันทมอญจะบรรเลงในช่วง

พระฉันทของหวานเสร็จและเตรียมยกสำหรับตะลุ่มเก็บ เพลงยกตะลุ่มเดิมนั้นไม่ได้เป็นเพลงที่อยู่ในชุดพระฉันทมอญ แต่นำเอามาใช้บรรเลงประกอบการเก็บสำหรับตะลุ่มซึ่งอาจไม่บรรเลงเพลงยกตะลุ่มก็ได้ โดยจบลงด้วยการทอดลงปกติแบบเพลงประจำวัด และในการบรรเลงเพลงชุดพระฉันทมอญ อาจไม่บรรเลงเรียงตามลำดับเพลงก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผู้บรรเลงจะเลือกบรรเลง โดยคนช่างมอญวงใหญ่จะเป็นหลักในการบรรเลงนำเพลง

นายชะลุ่ม คนตรีเสนาะ ได้อธิบายต่อว่า มีเพลงพระฉันทมอญทางเก่าอีกทาง เรียก กระแรม จะใช้บรรเลงเป็นเพลงแรกเวลาพระฉันทเพลเพื่อไม่ให้ซ้ำกับพระฉันทเช้า ซึ่งปกตินิยมบรรเลงกันเพียง 4 เพลงแรก ในส่วนเพลงลำดับที่ 5 - 9 จึงไม่ค่อยมีใครบรรเลง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักดนตรีไม่ได้เพลงทั้งหมด

6) เพลงย่ำเที่ยง (เจ้าะบา) เป็นบทเพลงที่ใช้ประโคมในช่วงเวลาเที่ยงหลังพระฉันทเพล ระหว่าง เวลา 12.30 - 13.30 น. จัดอยู่ในประเภทเพลงชุด มีเพลงย่อย ๆ อยู่ 14 เพลง ได้แก่ เพลงรำมอญ เพลงซอป่าด (เพลงเร็วมอญ) เพลงย้ายจางสะเป็น เพลงทะบ๊ะซาน เพลงดอมทอ เพลงชะวักตัว เพลงชะวักคะนอม เพลงดังโรต เพลงกะยาน, กะยอน เพลงนกขมิ้น เพลงแม่งปลายสะละละ เพลงญวน เพลงปากเมื่อยะ เพลงโนนทอ เพลงตะระจะระว่า (ทำยม่าเล็ก) จะบรรเลงต่อกันไปเรื่อย ๆ ลักษณะคล้ายเพลงเรื่องหรือเพลงดับของไทย ซึ่งจะเรียกว่าเพลง “สิบสองพรรษา” หรือ “สิบสองภาษา นอกจากนี้แล้วยังใช้บรรเลงประกอบการแสดงที่เรียกกันว่า “รำมอญ” หรือ “มอญรำ” โดยจะบรรเลงแบบตัดตามท่วงท่าของการรำมอญ ซึ่งจะต่างจากการบรรเลงแบบย่ำเที่ยงจะบรรเลงเต็มเพลงตามปกติ และทำนองเพลงจะมีความยาวกว่าบรรเลงประกอบการรำมอญ การบรรเลงอาจจะบรรเลงไม่ครบทั้งหมดทุกเพลงก็ได้ขึ้นอยู่กับเวลาในการบรรเลง หรือถ้าบรรเลงประกอบรำมอญก็ต้องขึ้นอยู่กับรำมอญว่าจะรำแบบเต็มหรือรำแบบตัดเพียง 6-7 เพลง

7) เพลงย่ำค่ำ เป็นบทเพลงที่ประกอบด้วยอัตราจังหวะสองชั้น และจังหวะชั้นเดียว เป็นบทเพลงที่มีความยาวจึงต้องใช้เวลาในการบรรเลงค่อนข้างนาน และปัจจุบันนิยมมีการขับร้องรับส่งกับดนตรีจึงทำให้การบรรเลงเพลงใช้เวลามากขึ้นไปอีก เพลงย่ำค่ำแต่เดิม

ไม่มีการบรรเลงเดี่ยวในเพลง แต่ในปัจจุบันนิยมมีการบรรเลงเดี่ยวในเพลงด้วย เพลงย่ำคำ จะบรรเลงในช่วงเวลาพลบค่ำก่อนที่พิธีสวดพระอภิธรรมจะเริ่มขึ้น

8) เพลงย่ำรุ่ง เป็นบทเพลงที่ใช้บรรเลงเป็นเพลงแรกของช่วงเช้ามีดวันใหม่ ในกรณีที่ที่ป่าทนต์มอญรับงานค้างคืนเพลงย่ำรุ่ง คือ การนำเอาเพลงที่ตัดมาจากท้ายของ เพลงย่ำคำในช่วงทำนองของเพลงประจำวัดและออกเร็วท้ายเพลงมาบรรเลง ในปัจจุบันการ บรรเลงเพลงย่ำรุ่งในช่วงเช้ามีดไม่ค่อยมีโอกาสดำบรรเลง เนื่องจากนักดนตรีไม่ได้พักค้างแรมที่วัด หรือที่บ้านเหมือนในอดีต อีกทั้งมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดงานในปัจจุบันได้เปลี่ยนไป โดยวง ปี่พาทย์อาจจะเข้างานบรรเลงในช่วงสาย เนื่องจากเพราะไม่มีพิธีสงฆ์และพระฉันเช้า จึงปรับมา เริ่มการบรรเลงในช่วงสายก่อนเพล ดังนั้นจึงเป็นเหตุให้การบรรเลงเพลงย่ำรุ่งในช่วงเช้ามีดไม่มี โอกาสได้บรรเลงกันในปัจจุบันนี้

9) เพลงมอญ 2 ชั้น และชั้นเดียว หรือเพลงมอญทั่วไป เป็นบทเพลงที่ ประกอบด้วยอัตราจังหวะสองชั้น และจังหวะชั้นเดียว ใช้บรรเลงประโคมสลับกับเพลงประจำวัด เพลงประจำบ้าน และจะบรรเลงสลับในช่วงที่พระสงฆ์หยุดสวดพระอภิธรรมในแต่ละจบ (วัดมอญ ในจังหวัดปทุมธานีนิยมสวดพระอภิธรรม 4 จบ) เช่น เพลงพม่าใหญ่ พม่ากลาง พม่าเล็ก เพลงปะ ลักโหนก เพลงเช่นเหล่า เพลงกะแวง เพลงเขมรญวน เพลงมะปลาย เป็นต้น โดยเฉพาะในช่วงที่ แยกเข้ามานั่งรอตีมน้ำตีมทำในงานเพื่อรอพระขึ้นสวดวงปี่พาทย์มอญจะบรรเลงเพลงเช่นเหล่า

10) เพลงเร็วรับพระ - ส่งพระ เป็นเพลงที่ใช้บรรเลงขณะที่พระสงฆ์จะขึ้น ศาลาเพื่อประกอบพิธีสงฆ์ หรือพระลงจากศาลาเมื่อเสร็จพิธี ไม่ได้กำหนดว่าต้องบรรเลงเพลงใด เพลงหนึ่งเป็นกรณีพิเศษ แต่ที่นิยมบรรเลงกันอย่างแพร่หลาย คือ เพลงซอป่าดเป็นเพลงเร็วมอญ เพลงแรกในเพลงชุดย่ำเที่ยงมาใช้บรรเลงรับพระส่งพระ และในส่วนกรณีที่ประกอบพิธีสงฆ์ช่วง ประธานในพิธีจุดธูปเทียนหน้าพระพุทธรูป พระธรรม และหน้าศพ ก่อนจะเริ่มการสวดพระอภิธรรม ในขณะที่จุดธูปเทียนปี่พาทย์มอญจะบรรเลงเพลงจ้ำดหจิกเนองฟอง (เพลงพระลงจากดาวดึงส์) เช่นเดียวกันกับกรณีที่พระจะขึ้นธรรมมาสน์เพื่อเทศนา ช่วงที่เจ้าภาพจุดธูปเทียน หน้าธรรมมาสน์ ปี่พาทย์จะบรรเลงเพลงเร็วเพลงจ้ำดหจิกเนองฟอง กล่าวคือทั้ง 2 กรณีข้างต้น หากมีการจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัยปี่พาทย์มอญจะบรรเลงเพลงจ้ำดหจิกเนองฟองเท่านั้น

11) เพลงพระครองผ้า (เพลงหนึ่งหยัด, ฮเดโหนก, ฉิ่งใหญ่) เป็นเพลงที่อยู่ใน ชุดเพลงพระฉันมอญ จะบรรเลงช่วงที่พระสงฆ์ครองผ้าเตรียมตัวก่อนที่ท่านจะขึ้นธรรมมาสน์ เทศนาธรรมให้กับเจ้าภาพและญาติธรรม ในอดีตพระจะครองผ้าจีวรให้เรียบร้อยก่อนขึ้นธรรม มาสน์ และในขณะที่พระสงฆ์ครองผ้าวงปี่พาทย์จะบรรเลงเพลงหนึ่งหยัด ซึ่งในปัจจุบันการ

ครองผ้าของพระสงฆ์ก่อนขึ้นเทศนานั้นไม่ค่อยได้พบเห็นแล้ว ทำให้เพลงนี้จึงไม่มีโอกาสได้ใช้บรรเลงไปด้วย (พงษ์ศักดิ์ รักษา มัน, 2563)

12) เพลงมอญยกศพ (กะยอน, กะยาน) เป็นเพลงที่อยู่ในชุดเพลงย่ำเทียงหรือสิบสองพรรษา ที่จะใช้บรรเลงขณะที่มีการเคลื่อนศพ มี 2 กรณี คือ กรณีแรกจะพบในงานศพแห่งใดจะมีการเคลื่อนศพจากที่เก็บศพขึ้นมาตั้งยังศาลาการเปรียญเพื่อบำเพ็ญกุศล โดยวงปี่พาทย์มอญจะบรรเลงเพลงกะยอนไปจนกว่าศพจะถูกนำขึ้นมาตั้งบนศาลาเรียบร้อยแล้วจึงลงจบเพลง และจะบรรเลงเพลงเชิญเป็นลำดับต่อไป ในกรณีที่สองจะบรรเลงในตอนเคลื่อนศพจากศาลาการเปรียญไปยังฌาปนสถานหรือเมรุเพื่อทำการประชุมเพลิง วงปี่พาทย์มอญจะบรรเลงเพลงกะยอนเช่นเดียวกันกับในกรณีแรกจนกว่าจะเคลื่อนศพจนรอบเมรุ และนำศพขึ้นตั้งบนเมรุเรียบร้อยแล้วจึงลงจบเพลงเพื่อรอการประชุมเพลิงต่อไป และวงปี่พาทย์มอญจะบรรเลงเพลงประจำบ้านในช่วงที่มีการประชุมเพลิง(เผาหลอก) ไปเรื่อย ๆ จนกว่า ผู้ที่มาร่วมงานคนสุดท้ายจะลงจากเมรุ

13) เพลงไฟซุ่ม (เพลงจุกกะโหมด) เป็นเพลงที่ใช้บรรเลงประกอบพิธีการประชุมเพลิง) เผาจริง(จะบรรเลงตอนที่นำเอาศพเข้าเตาเผา ซึ่งจะเป็นเพลงสุดท้ายของพิธีฌาปนกิจ จึงอันเป็นเสร็จงาน

ในส่วนงานศพที่ตั้งบำเพ็ญกุศลหลาย ๆ ค่ำนั้น อาจจะมีบรรเลงเพลงซ้ำเดิมจากค่ำก่อน วงปี่พาทย์มอญจะบรรเลงเพลงแรกในการเข้างานตอนเย็นในเพลงประจำวัดหรือเพลงประจำบ้าน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสถานที่จัดงานว่าจัดที่วัดหรือจัดที่บ้าน

ง. เพลงที่ใช้บรรเลงทั่วไปเพื่อความบันเทิง และการฟัง จะใช้บรรเลงในช่วงเวลาต่าง ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนของพิธีกรรม ได้แก่ เพลงมอญสองชั้นทั่วไป ซึ่งเพลงในกลุ่มนี้มีทั้งที่เป็นเพลงมอญเก่าดั้งเดิมและเพลงมอญยุคใหม่ เช่น เพลงพม่าใหญ่ เพลงพม่ากลาง เพลงพม่าเล็ก เพลงมะลิวัลย์ เพลงเขมรญวน เพลงกะแวง เพลงมะปลาย เพลงย่ำค้ำ เป็นต้น

จ. เพลงประกอบการแสดง การเล่น เป็นเพลงเป็นเพลงเก่าดั้งเดิมและได้ปรับปรุงหรือเรียบเรียงขึ้นมาใหม่ เพลงดั้งเดิม เช่น เพลงสิบสองพรรษา (บาเจ้าะ) หรือเพลงชุดย่ำเทียง เป็นเพลงโบราณที่ใช้ประกอบการแสดงจำมอญ ไม่สามารถสืบค้นประวัติความเป็นมาได้อย่างชัดเจน

เพลงมอญของตระกูลดนตรีเสนาะที่ได้รับการถ่ายทอด และสืบทอดกันมาตั้งแต่ในอดีต ทั้งเพลงมอญแบบดั้งเดิม และเพลงมอญที่ประพันธ์ขึ้นใหม่ ใช้ในการบรรเลงประกอบกิจกรรมต่างๆ เช่น พิธีกรรม ความเชื่อ ความบันเทิง และประเพณี ซึ่งลักษณะของเพลง

มอญจะเป็นเพลงประเภทบรรเลงล้วนไม่มีการขับร้องประกอบการบรรเลง เพลงมอญที่ใช้ในการบรรเลงของตระกูลดนตรีเสนาะ มีดังนี้

1. เพลงประจำวัด (โหมงแพล)
2. เพลงประจำบ้าน (โหมงฮอย)
3. เพลงเชิญ (ปะละ / ปะลัก)
4. เพลงพระฉันมอญ (ละจ้ำดกอปอน)
5. เพลงย่ำเที่ยง (เจ๊ะบา / เพลงลีสองภาษา)
6. เพลงย่ำค้ำ
7. เพลงย่ำรุ่ง
8. เพลงปะลักโหนด (พระใหญ่)
9. เพลงมอญยกศพ (กะยอน / กะยาน)
10. เพลงมะปลาย
11. เพลงมะไฟ
12. เพลงพม่าใหญ่
13. เพลงพม่ากลาง
14. เพลงพม่าเล็ก
15. เพลงเชิงเทียน
16. เพลงกะแวง
17. เพลงมะลิวัลย์
18. เพลงเขมรญวณ
19. เพลงคด้องข้าง
20. เพลงเซ่นเหล้า
21. เพลงเรือดาวกระจาย
22. เพลงพระครองผ้า (หนึ่งหยัด / ฮะเดโหนด)
23. เพลงเร้วจุดเทียน/พระขึ้นเทศน์ (จ้ำดหจิกเนองฟอง)
24. เพลงไฟซุ่ม (เพลงจู้กกะโหมด)
25. เพลงเร้วมอญ (ชอป่าด)

2.5 การรับใช้สังคม

บทบาทของปีพาทย์มอญต่อวัฒนธรรมและสังคมมอญนั้นมีความใกล้ชิดผูกพันกัน อย่างยาวนาน มีบทบาทที่ความสำคัญต่อวิถีชีวิต ประเพณี ตั้งแต่ดั้งเดิมในอดีตจนมาถึงปัจจุบัน ในวิถีสังคมมอญได้นำเอาดนตรีมาเกี่ยวโยงกับกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ทางศาสนา พิธีกรรม ประเพณี ความเชื่อ และความบันเทิง ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมงานมงคลหรืองานอวมงคล ก็จะนำเอาดนตรี การแสดง และการเล่น เข้ามาร่วมในกิจกรรมและวิถีมอญตั้งแต่อดีตจนปัจจุบันอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด สำหรับวงปีพาทย์มอญนั้นปัจจุบันเป็นวงดนตรีที่ได้มีส่วนในการรับใช้สังคมจนเป็นที่ยอมรับไม่เฉพาะชาวมอญแต่สำหรับคนไทยก็ได้รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางดนตรี จนเป็นที่ความนิยมนำวงดนตรีปีพาทย์มอญเข้ามาในพิธีศพเช่นกัน จนกลายเป็นวัฒนธรรมร่วม หรือวัฒนธรรมเดียวกันไปอย่างกลมกลืน หรือจะกล่าวได้ว่าเป็นวัฒนธรรมเดียวกันไปแล้วก็ไม่ผิดนัก ในพิธีศพจะเห็นได้ชัดเจนว่านิยมนำเอาวงปีพาทย์มอญมาประกอบในพิธีศพ จากกรณีที่ปีพาทย์มอญเข้ามาส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรมพิธีศพจนเป็นที่นิยมนั้น จึงทำให้เข้าใจกันว่าปีพาทย์มอญใช้เฉพาะในพิธีศพเท่านั้น กล่าวคือมีงานศพต้องมีปีพาทย์มอญ ซึ่งในความเป็นจริงแล้วปีพาทย์มอญยังมีการใช้ประกอบกิจกรรมงานมงคลอื่น ๆ อีกด้วย

การรับใช้สังคมของวงปีพาทย์มอญของตระกูลดนตรีเสนาะ แต่เดิมในอดีตนั้นมีวงปีพาทย์มอญในจังหวัดปทุมธานีอยู่ในละแวกชุมชนมอญตำบลบางปรอกในเมืองปทุมเพียงไม่กี่วง โดยจะเป็นการรับใช้ให้กับกลุ่มชาวมอญเป็นหลักทั้งงานมงคลและงานอวมงคล ได้แก่ งานบุญ งานโกนจุก งานบวชรำผี รำเจ้า งานศพ งานประเพณี เป็นต้น ปีพาทย์มอญได้รับความนิยมไม่เพียงกลุ่มชาวมอญเท่านั้นคนไทยเองก็นิยมนำมาบรรเลงประกอบในงานศพเพื่อเป็นเกียรติในงานมาจนถึงปัจจุบัน

วงปีพาทย์มอญตระกูลดนตรีเสนาะ รับใช้สังคมมาตั้งแต่เริ่มก่อตั้งวงมาเมื่อประมาณปี พ.ศ.2434 โดยนักดนตรีจากรุ่นสู่รุ่นจนกระทั่งปัจจุบันก็ยังคงมีการรับใช้สังคมให้บริการวงปีพาทย์มอญโดยมีการปรับไปตามยุคสมัยและสภาพการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจ ในปัจจุบันการรับงานจะมีการตกลงราคากันโดยมีการคิดมูลค่ากันตามปัจจัย ดังนี้

1. ประเภทของวงปีพาทย์มอญ แบ่งตามลักษณะของขนาดวง ได้แก่ วงขนาดเล็ก (วงเครื่องห้า) วงขนาดกลาง (วงเครื่องคู่) วงขนาดใหญ่ (วงเครื่องใหญ่) เป็นต้น
2. ระยะเวลาของงาน คือ ในแต่ละงานอาจมีช่วงระยะเวลาการจัดงานที่แตกต่างกันไป เช่น งานศพที่มีการตั้งบำเพ็ญกุศล 1 คืน 2 คืน 3 คืน หรือมากถึง 7 คืน การรับงานบรรเลงจะคิดเป็นเวลา ยกตัวอย่างงานศพตั้งบำเพ็ญกุศล 2 คืน วันรุ่งขึ้นประชุมเพลิง ลักษณะนี้คิด

3 เวลา โดยนับเป็น 1 คืนเท่ากับ 1 เวลา โดยบรรเลงตั้งแต่ช่วงเย็นไปจนประมาณเที่ยงคืนหรือเจ้าภาพให้เลิก ส่วนในวันเผาหรือประชุมเพลิงจะนับเป็นอีก 1 เวลา เริ่มตั้งแต่เข้าไปจนถึงการประชุมเพลิง เป็นต้น

3. ระยะเวลา ในการเดินทางไปยังสถานที่จัดงาน หากมีระยะใกล้ ๆ ก็จะไม่คิดราคาหรืออาจไม่คิดราคาเพิ่ม แต่เดิมทีนั้นในการเดินทางไปบรรเลงปีพาทย์จะไปทางเรือเสียเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากในสมัยก่อนนั้นถนนหนทางยังไม่เจริญ ต้องเดินทางไปทางน้ำโดยใช้เรือเท่านั้น ทั้งนี้วัดในจังหวัดปทุมธานีส่วนใหญ่จะติดริมแม่น้ำ หรือติดริมคลอง จึงทำให้สามารถเดินทางไปขึ้นหน้าวัดได้เลย จากคำบอกเล่าของคนในตระกูลดนตรีเสนาะรวมถึงประสบการณ์ของผู้วิจัยเองที่เคยเดินทางไปบรรเลงปีพาทย์ด้วยเรือ โดยใช้เรือชนเครื่องดนตรีและนักดนตรี ในอดีตจะใช้เรือแจวขนาดใหญ่โดยนักดนตรีจะช่วยกันแจวเรือไปยังสถานที่จัดงาน (ส่วนใหญ่เป็นงานที่วัด) ต้องมีการวางแผนการเดินทางโดยต้องคำนวณเวลาในการเดินทาง และต้องคำนึงถึงเรื่องกระแสน้ำขึ้น-น้ำลงในการคำนวณเวลาด้วย เช่น หากต้องเข้างานเวลา 15.00 น. ไปยังวัดน้ำวน จังหวัดปทุมธานี ซึ่งอยู่ใต้ลงไปจากบ้านปีพาทย์ดนตรีเสนาะ มีระยะทางประมาณ 6 กิโลเมตร ถ้ากระแสน้ำลงจะต้องออกประมาณเวลา 13.30 น. แต่ถ้าเป็นช่วงน้ำขึ้นต้องออกเดินทางเร็วกว่าปกติ ประมาณเวลา 12.30 น. ในระยะต่อมาเมื่อมีความเจริญมากขึ้นเริ่มใช้เรือที่มีเครื่องยนต์ใบพัด เช่น เรือหางยาว การเดินทางสะดวกรวดเร็วขึ้นแต่มีค่าใช้จ่ายในการเช่าเรือเพิ่มขึ้นจึงเป็นปัจจัยให้การรับงานต้องคิดค่าเดินทางบวกเข้าไปด้วยตามราคาเช่าเรือ เป็นต้น

ในอดีตวงดนตรีเสนาะนั้นมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักอย่างมาก และมีงานติดต่อให้ไปบรรเลงมากมาย จากคำบอกเล่าของนางสาวปทุม ดนตรีเสนาะ ได้เล่าว่า บางครั้งออกเรือไปงานนานเป็นเดือนถึงได้กลับ เนื่องจากมีผู้ว่าจ้างช่วงวันต่อเนื่องกันหลายคืน และหลายงานติดต่อกัน บางครั้งระหว่างการเดินทางไปงานทางเรื่อนั้น ระหว่างทางยังมีผู้เรียกหางานว่าจ้างให้แวะเข้างานต่อในตอนขากลับก็มี ในย่านที่วงปีพาทย์มอญดนตรีเสนาะทำบรรเลงบ่อยๆ เรียกว่าหากมีงานต้องเรียกใช้วงบ้านดนตรีเสนาะทุกครั้งไป และไม่เฉพาะที่เมืองปทุมธานีเท่านั้น ในต่างจังหวัดก็ยังเป็นที่รู้จักและมีผู้ที่ติดต่อให้วงปีพาทย์มอญบ้านดนตรีเสนาะไปบรรเลงประโคมในงานหลายที่ด้วยกัน เช่น กรุงเทพมหานคร พระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ อยุธยา ประเทศ จังหวัดปราจีนบุรี บ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร จันทบุรี พระนครศรีอยุธยา เป็นต้น

4. นักดนตรี ในการบรรเลงในแต่ละงานนั้นจำนวนนักดนตรีอาจมีจำนวนแตกต่างกันไปตามขนาดของวง และตามฝีมือนักดนตรี ค่าจ้างนักดนตรีจึงขึ้นอยู่กับฝีมือดนตรีเป็นหลัก ทั้งนี้วงปีพาทย์มอญของตระกูลดนตรีเสนาะในอดีตส่วนใหญ่ใช้เครื่องญาติ ลูก หลาน

เป็นหลักในการบรรเลง อาจมีนักดนตรีอิสระบ้าง ขึ้นอยู่กับขนาดวง และหากมีการรับงานพร้อมกัน ในเวลาเดียวกันจำเป็นต้องแยกวง ก็ต้องว่าจ้างนักดนตรีอิสระเพิ่มเติมเพื่อให้สามารถบริหารจัดการวงได้โดยไม่มีปัญหา ในปัจจุบันวงดนตรีเสนาะมีนักดนตรีตั้งแต่เยาวชนจนถึงนักดนตรีอาวุโส โดยมีค่าตัวของนักดนตรีตั้งแต่ 100 - 1,000 บาท ทั้งนี้ค่าตัวขึ้นอยู่กับความสามารถในการบรรเลง วิทยุณี ประสพการณ์ และค่าเดินทางของผู้บรรเลง

ปัจจุบันการประกอบอาชีพทางด้านดนตรี การรับจ้างบรรเลงในกิจกรรมงานต่างๆ มีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพสังคมที่มีความเจริญทันสมัยมีความรวดเร็วขึ้น ซึ่งแตกต่างจากอดีตส่งผลให้ต้องมีการปรับตัวตามวิถีสังคมในปัจจุบัน รูปแบบของงานหรือกิจกรรมมีการปรับในเรื่องของกรอบเวลาในการบรรเลงที่ลดลง เช่น ในงานศพแต่เดิมในอดีตช่วงกลางคืนหลังพระสวดสวดพระอภิธรรมเสร็จแล้วดนตรียังจะบรรเลงไปเรื่อยๆ ไปจนถึงเที่ยงคืน หรือเห็นว่าสมควรแก่เวลาถึงจะหยุดการบรรเลงในช่วงกลางคืน ในอดีตนั้นโดยเฉพาะต่างจังหวัดแขกที่มาในงานจะยังไม่มีการกลับบ้าน หากมีการแสดงหน้าศพ หรืออาจนั่งฟังการบรรเลงดนตรีไปคุยกันไป เพราะในอดีตยังไม่มีทีวี ไม่มีละคร หรือรายการทีวีต่างๆ เหมือนเช่นปัจจุบันนี้ จึงทำให้แขกที่มางานไม่ต้องรีบกลับบ้าน แต่ในปัจจุบันหลังจากพระสวดพระอภิธรรมจบแล้วนั้นวงดนตรีจะบรรเลงอีกเพลงหรือสองเพลงก็จะหยุดการบรรเลงในช่วงกลางคืนๆ นั้น เนื่องจากปัจจุบันเป็นวิถีภาวะรีบเร่งผู้คนต่างมีภาระหน้าที่แข่งกลับเวลาจึงทำให้ไม่มีเวลาที่จะนั่งฟังการบรรเลงอย่างในอดีต เป็นต้น ทำให้การบรรเลงต้องปรับตามไปด้วยเช่นกันซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้การบรรเลงปีพาทย์มอญมีการปรับเปลี่ยนเพลงมอญบางเพลงอาจไม่ได้ใช้บรรเลงเนื่องจากมีการปรับเวลาเข้างานหรือเวลาการบรรเลง เช่น เพลงย่ำรุ่ง ปกติจะบรรเลงช่วงเช้ามีด แต่เนื่องด้วยงานปัจจุบันบรรเลงในช่วงสายแทนเพลงพระฉันทมอญ ปัจจุบันไม่ค่อยบรรเลงกันเนื่องจากไม่ได้เพลงจึงบรรเลงเพลงไทยแทนจึงทำให้เพลงพระฉันทมอญไม่ค่อยได้ใช้บรรเลงกัน ปัจจุบันวงปีพาทย์มอญดนตรีเสนาะในการควบคุมโดยนายจักรพันธ์ หนูนักดี ได้กำหนดอัตราค่าบริการวงดนตรีปีพาทย์มอญไว้ดังนี้

ในเขตอำเภอเมืองปทุมธานี

1. วงเครื่องคู่ ราคา 5,000 บาท ต่อ 1 เวลา
2. วงเครื่องใหญ่ ราคา 6,000 บาท ต่อ 1 เวลา (เพิ่มส่งองค์วงละ 1,000 บาท)

ในส่วนการรับงานนอกเขตอำเภอเมืองและนอกเขตจังหวัดปทุมธานีจะคิดค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมจากระยะทางใกล้ไกล จำนวนผู้บรรเลง ค่าพาหนะที่อาจใช้รถมากกว่า 1 คัน ก็จะมีค่าใช้จ่ายเพิ่ม เช่น จังหวัดอยุธยา วงเครื่องใหญ่จำนวนนักดนตรี 15 คน ใช้รถ 3 คัน จะบวกเพิ่มจากเดิมเวลาละ 6,000 บาท เป็น 9,000 - 10,000 บาท (จักรพันธ์ หนูนักดี, 2563)

ภาพประกอบ 46 วงดนตรีเสนาะรับใช้บริการสังคมในงานศพ

ที่มา: จักรพันธ์ หนุ่นดี. (2564). ภาพนิ่ง.

ภาพประกอบ 47 วงดนตรีเสนาะรับใช้บริการสังคมในงานงานแห่งหงส์ธงตะขาบ

ที่มา: จักรพันธ์ หนุ่นกักดี. (2564). ภาพนิ่ง.

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปีพาทย์มอญตระกูลดนตรีเสนาะ โดยสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ แบ่งเป็นประเด็น ได้ดังนี้

1. ประวัติที่มาของปีพาทย์มอญตระกูลดนตรีเสนาะ

1.1 จากการศึกษาประวัติที่มาของปีพาทย์มอญตระกูลดนตรีเสนาะ พบว่าบรรพบุรุษของตระกูลดนตรีเสนาะเป็นชาวมอญที่อพยพมาจากเมืองเมาะตะมะ เข้ามายังประเทศไทยและอาศัยอยู่ที่จังหวัดปทุมธานี ในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศล้านภลัย รัชกาลที่ 2 ในราวปี พ.ศ. 2358 ในการอพยพเข้ามาได้นำเครื่องดนตรีมอญชิ้นสำคัญเข้ามาด้วย คือ “ฆ้องมอญ” โดยมีชื่อเรียกว่า “จู้ว่าง” ซึ่งคนในตระกูลให้ความเคารพนับถือกราบไหว้เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ เปรียบเสมือนบรรพบุรุษของตระกูล โดยมีข้อมูลที่เป็นหลักฐานสำคัญจากคำบอกเล่าของเครือญาติที่สามารถระบุชื่อตัวตนได้ โดยมีนายสีเป็นบุคคลสำคัญของตระกูลที่สืบทอดศิลปวัฒนธรรมทางด้านดนตรีมอญจากบรรพบุรุษของตระกูล พบว่านายสีนั้นเกิดที่ประเทศไทยในจังหวัดปทุมธานี และเป็นผู้ได้รับการถ่ายทอดดนตรีมอญมาจากบรรพบุรุษและส่งต่อให้กับบุตรชาย คือ นายเงิน ซึ่งในเวลาต่อมามีบทบาทสำคัญเป็นอย่างยิ่งของตระกูลดนตรีเสนาะโดยเป็นผู้ที่ได้ก่อตั้งวงปีพาทย์มอญขึ้นในราวปี พ.ศ. 2434 จนมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง และได้มีโอกาสเป็นทหารมหาดเล็กถวายการรับใช้สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต มีประวัติผลงานที่สำคัญโดยได้รับการมอบหมายจากทางราชการให้นำวงปีพาทย์มอญไปบรรเลงประโคมถวายในงานพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า รัชกาลที่ 5 เมื่อวันที่ 14 - 17 มีนาคม พ.ศ. 2453 รวมวันที่ไปบรรเลงประโคมถวายจำนวน 4 วัน โดยเป็นวงพิณพาทย์มอญเครื่องใหญ่มีจำนวนนักดนตรีทั้งสิ้น 15 คน พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท และที่พระเมรุมาศท้องสนามหลวง ซึ่งวงนายเงินเป็นวงที่บรรเลงประโคมประจำทิศ 1 ใน 4 ทิศ ของพระเมรุมาศครั้งนั้น และได้มีการจ่ายเงินทรงของเมืองปทุมธานีให้กับวงพิณพาทย์เป็นเงินจำนวน 167 บาท 84 สตางค์ และอีกครั้งในงานพระศพของสมเด็จพระนางเจ้าสุชมณฑุมารศรี พระราชมารดาในสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ในปี พ.ศ. 2471

นายเงินได้รับประทานนามสกุลว่า “ดนตรีเสนาะ” จากสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต เป็นที่มาสำคัญของการมีนามสกุลดนตรีเสนาะของตระกูลตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา และถือเป็นเกียรติศักดิ์ศรีของความภาคภูมิใจแก่วงศ์ตระกูลของนายเงินสืบมาจนถึงปัจจุบันนี้

1.2 การสืบทอดปีพาทย์มอญของตระกูลดนตรีเสนาะ จากการศึกษาพบว่า การถ่ายโยงดนตรีได้มีการสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่นต่อกันมาจนถึงปัจจุบันนับเป็นรุ่นที่ 4 โดยมีจุดเริ่มจากนายสี ได้ถ่ายทอดสู่นายเงิน จนนายเงินมีความสามารถจึงได้ตั้งแต่อัดตั้งวงปีพาทย์มอญ ขึ้น ในปี พ.ศ. 2434 เป็นการเริ่มต้นวงปีพาทย์มอญของตระกูลนับเป็นรุ่นที่ 1 โดยมีนายเงิน ดนตรีเสนาะ เป็นหัวหน้าวงและเป็นหลักในการจัดการวงปีพาทย์มอญจนประสบความสำเร็จมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักและยอมรับ นักดนตรีประจำวงส่วนใหญ่จะเป็นบุตรหลานและเครือญาติเป็นหลัก จากนั้นจึงได้มีการถ่ายโยงสืบทอดปีพาทย์มอญ เพลงมอญให้กับลูกหลาน ในรุ่นที่ 2 ซึ่งมีนายเสงี่ยม ดนตรีเสนาะ นายสงวน ดนตรีเสนาะ บุตรชาย และนายเต็ม ส้องเสนาะ โดยมีนายเสงี่ยม ดนตรีเสนาะ เป็นหัวหน้าวงและดูแลจัดวงปีพาทย์มอญต่อจากนายเงิน นักดนตรีส่วนใหญ่จะเป็นบุตรหลานและเครือญาติในตระกูลเป็นหลัก และในรุ่นที่ 3 เป็นรุ่นลูกของนางบุปผา พงษ์เจริญ นายเสงี่ยม ดนตรีเสนาะ และนายสงวน ดนตรีเสนาะ ได้แก่ นายมงคล พงษ์เจริญ นายดารา ดนตรีเสนาะ นายสุรินทร์ ดนตรีเสนาะ นายชะอุ่ม ดนตรีเสนาะ ในรุ่นนี้ได้มีการสร้างวงปีพาทย์มอญแตกขยายออกเป็น 3 วง ได้แก่ 1) วงของนายมงคล พงษ์เจริญ ใช้ชื่อวงว่า มงคลสิน 2) วงนายดารา ดนตรีเสนาะ และ 3) วงนายชะอุ่ม ดนตรีเสนาะ ซึ่งทั้ง 3 วง นักดนตรีส่วนใหญ่จะเป็นบุตรหลาน เครือญาติ รวมถึงลูกศิษย์ และมีการหมุนเวียนใช้นักดนตรีร่วมกันทั้ง 3 วง และในรุ่นที่ 4 คือรุ่นปัจจุบัน มีวงปีพาทย์มอญในสายตระกูลดนตรีเสนาะจำนวน 2 วง ได้แก่ 1) วงมงคลสิน เป็นรุ่นลูกและหลานของนายมงคล พงษ์เจริญ โดยมีนายสุรพล พงษ์เจริญ เป็นหัวหน้าวง ซึ่งปัจจุบันได้เสียชีวิตลง มีนายอำพล อารักษ์ประชาติ หลานนายมงคล พงษ์เจริญ เป็นผู้ดูแลวงปีพาทย์มอญต่อจากนายสุรพล พงษ์เจริญแทน 2) วงดนตรีเสนาะ โดยมีนายจักรพันธ์ หนูหนักดี หลานนายดารา ดนตรีเสนาะ เป็นหัวหน้าวง นักดนตรีในรุ่นที่ 4 นี้ยังคงมีบุตรหลานและเครือญาติในสายตระกูลดนตรีเสนาะเป็นหลัก แต่จะมีนักดนตรีที่ไม่ใช่คนในตระกูลซึ่งเป็นคนในละแวกเดียวกันซึ่งมาเป็นศิษย์ และมีนักดนตรีอิสระอีกจำนวนหนึ่ง

นอกจากการสืบทอดปีพาทย์มอญในกลุ่มเครือญาติแล้วยังพบว่า มีการถ่ายทอดปีพาทย์มอญ การบรรเลง และเพลงมอญ ให้กับสำนักดนตรีที่สำคัญ 2 แห่ง ได้แก่ สำนักดนตรีบ้าน

ใหม่ทางกระเบน จังหวัดอยุธยา และสำนักดนตรีบ้านอรรถกฤษ์ จังหวัดปทุมธานี นอกจากนี้ยังได้ถ่ายทอดให้กับลูกศิษย์ และนักดนตรีที่สนใจอีกจำนวนมาก

1.3 เครื่องดนตรีประจำตระกูลดนตรีเสนาะ ตระกูลดนตรีเสนาะมีเครื่องดนตรีซ็องมอญโบราณประจำตระกูล 1 วง คนในตระกูลดนตรีเสนาะเรียกซ็องมอญวงนี้ว่า “จู้ว่าง” ซึ่งคำว่า “จู้” ในภาษามอญมีความหมายถึงผู้ใหญ่ เช่น ย่า ยาย ดังนั้น “จู้ว่าง” จึงเปรียบเสมือนบรรพบุรุษซึ่งเป็นที่น่าถือและให้ความเคารพของคนในตระกูลเปรียบเสมือนตัวแทนบรรพบุรุษของต้นตระกูลสืบมาตั้งแต่เมืองมอญ และเชื่อในเรื่องความศักดิ์สิทธิ์ของจู้ว่างมาก เป็นเครื่องดนตรีที่มีความสำคัญและเป็นต้นกำเนิดของตระกูลดนตรีเสนาะ ซึ่งเป็นซ็องมอญที่ได้แยกมาจากเมืองเมาะตะมะ ซ็องมอญวงนี้ถือว่าเป็นสมบัติหวงแหนจากต้นตระกูลและยึดถือกันว่ามีความศักดิ์สิทธิ์รูปร่างลักษณะงดงามหาที่ติมิได้ ซึ่งสิ่งนี้ย่อมสะท้อนให้เห็นถึงภูมิปัญญาของชาวมอญในด้านการสร้างเครื่องดนตรีที่ดูมีเอกลักษณ์เป็นแบบฉบับเฉพาะชาวมอญโดยแท้ ลักษณะของซ็องมอญวงนี้เป็นซ็องมอญที่สวยงามมีขนาดย่อมกว่าซ็องมอญของไทยที่สร้างขึ้นใหม่ในปัจจุบันมีน้ำหนักเบาและเตี้ยกว่า ทำจากไม้ตะเคียนซึ่งตามคตินิยมถือว่าเป็นต้นไม้ที่มีแม่ย่านางสิงสถิตและศักดิ์สิทธิ์ สิ่งของต่าง ๆ ที่สร้างจากไม้ตะเคียนจะมีความสำคัญเกี่ยวกับทางด้านความเข้มแข็ง ซ็องมอญวงนี้ถึงแม้จะมีอายุเก่าแก่แต่มีเสียงดังกังวานใส ในระยะหลังจะนำมาบรรเลงในงานรำผีเป็นหลัก ในปัจจุบันซ็องมอญวงนี้อยู่ในความดูแลของนางสาวปทุม ดนตรีเสนาะ และลูกสาว นายชะอุม ดนตรีเสนาะ

2. ลักษณะเฉพาะทางดนตรีของบทเพลงมอญตระกูลดนตรีเสนาะ ปี่พาทย์มอญ

ตระกูลดนตรีเสนาะ มีการสืบทอดแบบแผนการบรรเลงปี่พาทย์มอญ และบทเพลงมอญของตระกูลซึ่งยังคงไว้ซึ่งอัตลักษณ์การบรรเลงดั้งเดิมไว้ ซึ่งมีแบบแผนเฉพาะทางดนตรี ดังนี้

2.1 ขบวนการบรรเลงปี่พาทย์มอญของตระกูลดนตรีเสนาะ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

2.1.1 การบรรเลงประกอบพิธีกรรม ในการบรรเลงประกอบพิธีกรรมเป็นการนำเอาวงปี่พาทย์มอญมาบรรเลงประกอบในพิธีกรรมตามความเชื่อต่าง ๆ ทั้งพิธีมงคลและอวมงคล ซึ่งจะมีบทเพลงเฉพาะแต่ละพิธีกรรมกำหนดไว้เป็นแบบแผน

2.1.2 การบรรเลงเพื่อความบันเทิงทั่วไป เป็นการบรรเลงเพื่อความบันเทิงเพลงที่ใช้บรรเลงทั่วไปเพื่อความบันเทิงด้านการฟังนั้น ซึ่งใช้บรรเลงในช่วงเวลาต่าง ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนของพิธีกรรม ได้แก่ เพลงมอญสองชั้น และเพลงมอญเร็ว เพลงในกลุ่มนี้มีทั้งที่เป็นเพลงมอญดั้งเดิม และเพลงมอญที่ได้รับการปรับปรุง หรือประพันธ์ขึ้นมาใหม่

2.1.3 การบรรเลงประกอบการแสดง การบรรเลงประกอบการแสดงนั้นของวงปี่พาทย์มอญที่ถือว่าเป็นการแสดงควบคู่ด้วยกันมาแต่โบราณก็คือ การบรรเลงประกอบการแสดงมอญรำ หรือ รำมอญ ซึ่งการแสดงชนิดนี้ใช้ได้ทั้งในงานมงคล และอวมงคล เช่น งานสมโภชน์ งานต้อนรับ หรืองานบุญประเพณีสงกรานต์ งานศพ เป็นต้น โดยมีเพลงมอญดั้งเดิมในการบรรเลงประกอบการแสดงมอญรำ คือเพลงสิบสองพรรษา หรือเพลงย่ำเที่ยง

อัตลักษณ์การบรรเลงปี่พาทย์มอญของตระกูลดนตรีเสนาะ โดยแบ่งเป็น 2 ส่วนหลัก ๆ ดังนี้

1) การขึ้นเพลง โดยเริ่มตั้งแต่การเริ่มต้นเพลง หรือการขึ้นเพลงในวงปี่พาทย์มอญ โดยได้มีการกำหนดแบบแผนการบรรเลงและสีบทอดต่อ ๆ กันมาเป็นแบบแผนการบรรเลงจนถึงปัจจุบัน ดังนี้

ก. การขึ้นเพลงด้วยฆ้องมอญ โดยฆ้องมอญจะทำหน้าที่นำขึ้นเพลงก่อนที่เครื่องดนตรีอื่นจะสวมเข้ามาบรรเลงต่อพร้อมกัน เพลงมอญส่วนใหญ่จะขึ้นเพลงด้วยฆ้องมอญก่อนเสมอทั้งเพลงประกอบพิธีกรรมและเพลงประโคมทั่วไป

ข. การขึ้นเพลงด้วยตะโพนมอญ มีบทเพลงสำคัญในการบรรเลงที่ใช้ตะโพนมอญขึ้นนำเพลงก่อน ได้แก่ เพลงประจำวัด ประจำบ้าน ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับบางเพลงของวงปี่พาทย์ไทย เช่น เพลงสาธุการ หรือเพลงหน้าพาทย์บางเพลง เป็นต้น

ค. การขึ้นเพลงด้วยโหม่ง เพลงมอญบางบทเพลงที่จะต้องให้โหม่งขึ้นนำก่อน เช่น เพลงรวมมอญ ในเพลงย่ำเที่ยง ย่ำค่ำ เป็นต้น โดยโหม่ง 3 ใบ จะบรรเลงไล่เสียงจากโหม่งตามลำดับ เป็นเสียงสูง เสียงกลาง และเสียงต่ำ อย่างช้า ๆ สม่่าเสมอไป และจะมีเปิงมางคอกบรรเลงรับไล่เสียงสูงต่ำสลับมือเร็วไปมาจากช้าแล้วเร่งความเร็วขึ้นจนสุดปลายมือ ตะโพนก็จะรับสอดขึ้นมา และเครื่องดนตรีดำเนินทำนองในวงปี่พาทย์มอญก็จะบรรเลงรับในเพลงรวมมอญพร้อมเพรียงกัน ซึ่งไม่พบการบรรเลงลักษณะนี้ในเพลงไทย

2) การจบเพลง หรือการลงจบของเพลงมอญ มีลักษณะที่เป็นแบบแผนใช้บรรเลงกันมาจนถึงปัจจุบัน จำนวน 7 ลักษณะ ตามประเภทของเพลง ได้แก่ 1. เพลงประจำวัด 2. เพลงประจำบ้าน 3. เพลงจุดเทียน หรือเพลงพระขึ้นเทศน์ (จาดหจิกเนองฟอง) 4. เพลงเร็วรวมมอญดาวกระจาย 5. เพลงเร็วมอญทั่วไป 6. เพลงยกตะลุ่ม เพลงเร็วพระใหญ่ 7. เพลงมอญยกศพ (กะยอน) เพลงเร็วรวมมอญ (ขอป้าด) และ 8. เพลงย่ำค่ำ เป็นต้น

2.2 แบบแผนการผสมวงปี่พาทย์มอญ แบบแผนวัฒนธรรมการบรรเลงปี่พาทย์มอญ ของตระกูลดนตรีเสนาะ ได้รับการสืบทอดการบรรเลงและแบบแผนการบรรเลงต่อเนื่องจากรุ่นสู่รุ่น เรื่อยมา คงความเป็นอัตลักษณ์ โดยมีสำนักดนตรีและนักดนตรีได้นำแบบแผนและวัฒนธรรมการ บรรเลงปี่พาทย์มอญของตระกูลดนตรีเสนาะไปใช้เป็นต้นแบบ การพัฒนารูปแบบผสมวงได้รับ อิทธิพลของดนตรีของไทย และมีการนำเอาเครื่องดนตรีไทยบางชนิดเข้ามาผสมจนเกิดเป็นวง ดนตรีปี่พาทย์มอญที่ได้รับการนิยามมาจนปัจจุบัน การจัดรูปแบบการผสมวงแบ่งออกเป็น 3 ขนาด ตามแบบแผนดนตรีของไทย ได้แก่ วงปี่พาทย์มอญเครื่องห้า วงปี่พาทย์มอญเครื่องคู่ และวง ปี่พาทย์มอญเครื่องใหญ่

ในการจัดวงปี่พาทย์มอญ เครื่องห้า เครื่องคู่ และเครื่องใหญ่ จัดวงเป็นสองแถว เช่นเดียวกับวงปี่พาทย์ของไทย จะแตกต่างกันในการจัดวางตำแหน่งที่ตั้งของเครื่องดนตรี โดยแถวหน้าประกอบด้วย ซ้องมอญ ปี่มอญ โหม่ง 3 ใบ เปิงมางคอก โดยแถวสองหรือแถวหลัง ประกอบด้วย ระนาดเอก ระนาดทุ้มระนาดเอกเหล็ก ระนาดทุ้มเหล็ก ตะโพนมอญ ซึ่งการวาง ตำแหน่งซ้องมอญไว้แถวหน้าเพื่อให้เห็นถึงความเป็นเอกลักษณ์ของชาวมอญ ความเจริญใน ศิลปะดนตรีมอญ และความโดดเด่นของซ้องมอญที่มีการแกะสลักลวดรักปิดทองอย่างวิจิตรงดงาม อีกทั้งซ้องมอญจะเป็นหลักในการบรรเลงของวงปี่พาทย์มอญ

2.3 แบบแผนการบรรเลง โดยแบ่งเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

2.3.1 แบบแผนการบรรเลงของเครื่องดนตรีในวงปี่พาทย์มอญ หน้าที่การบรรเลง ของเครื่องดนตรีในวงปี่พาทย์มอญ จำแนกหน้าที่ลักษณะการบรรเลง โดยเฉพาะอย่างซ้องมอญ และมือซ้องมอญ ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ

2.3.2 แบบแผนการบรรเลงรวมวง วงปี่พาทย์มอญมีการผสมวงและมีการแบ่ง หน้าที่การบรรเลงลักษณะเช่นเดียวกันกับปี่พาทย์ไทยดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้น แต่มีความ แตกต่างกันในการให้ความสำคัญกับเครื่องดนตรีบางชนิด วงปี่พาทย์มอญหัวใจสำคัญของวง คือ ซ้องมอญ ซึ่งเป็นอัตลักษณ์บ่งบอกถึงความเป็นดนตรีมอญได้อย่างชัดเจนที่สุดด้วยรูปลักษณะของ เครื่องดนตรีที่ไม่เหมือนซ้องประเทศใด ๆ ในเอเชียด้วยกัน และมีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้นำวง เช่น การขึ้นต้นเพลง เป็นทำนองหลักของเพลงและของวง โดยเครื่องดนตรีอื่นเป็นผู้ตาม

2.4 แบบแผนการใช้เพลง ในการใช้เพลงประกอบในบรรเลงปี่พาทย์มอญของตระกูล ดนตรีเสนาะนั้น สามารถแบ่งลักษณะแบบแผนในการใช้เพลงได้ 3 ลักษณะ ดังนี้

2.4.1 เพลงประกอบพิธีกรรม เพลงมอญ มีทั้งเพลงที่เป็นเพลงมอญที่มีมาแต่ ดั้งเดิม เป็นเพลงมอญแท้แต่โบราณสืบมา ส่วนใหญ่เป็นบทเพลงในอัตราสองชั้นและเพลงเร็ว

เป็นบทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลงระโคมประกอบในงานพิธีกรรมต่าง ๆ เช่น โขนผมไฟ โขนจุก ทำบุญเข้าพรรษา งานบวช รำผี รำเจ้า งานศพ งานบุญ งานประเพณี โดยได้จัดแบ่งแบบแผนการใช้เพลงออกเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ดังนี้

ก. เพลงที่ใช้ระโคมที่เกี่ยวข้องกับพิธีกรรมทางศาสนา

ข. เพลงที่ใช้ประกอบพิธีกรรมตามประเพณีความเชื่อ

ค. เพลงที่ใช้ประกอบในพิธีศพ

2.4.2 เพลงที่ใช้บรรเลงเพื่อความบันเทิงทั่วไป เป็นเพลงเหมาะกับการฟัง ซึ่งจะใช้บรรเลงในช่วงเวลาต่าง ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนของพิธีกรรม ได้แก่ กลุ่มเพลงมอญสองชั้น เพลงชั้นเดียว เพลงในกลุ่มนี้มีทั้งที่เป็นเพลงมอญเก่า และเพลงมอญใหม่ เช่น เพลงพม่าใหญ่ เพลงพม่ากลาง เพลงพม่าเล็ก เพลงมะลิวัลย์ เพลงเขมรญวน เพลงกะแหว เพลงมะปลาย เพลงย่ำคำ เป็นต้น

2.4.3 เพลงประกอบการแสดง การเล่น เป็นเพลงเป็นเพลงเก่าดั้งเดิม และได้ปรับปรุงหรือเรียบเรียงขึ้นมาใหม่ เพลงดั้งเดิม เช่น เพลงสิบสองพรรษา (บาเจ้าะ) หรือเรียกเพลงย่ำเที่ยง เป็นเพลงเก่าดั้งเดิมที่ใช้ประกอบการแสดงรำมอญ ไม่สามารถสืบค้นประวัติความเป็นมาได้อย่างชัดเจน

2.5 บทเพลง เพลงมอญของตระกูลดนตรีเสนาะที่ได้รับการสืบทอดกันมาตั้งในอดีต มีทั้งเพลงมอญโบราณแบบดั้งเดิม และเพลงมอญที่ประพันธ์ขึ้นใหม่ ลักษณะของเพลงมอญเป็นเพลงบรรเลงล้วนไม่มีการขับร้องประกอบการบรรเลง และยังมีการใช้บรรเลงอยู่ในปัจจุบัน มีเพลงที่มีความสำคัญที่ใช้ในการบรรเลงประกอบพิธีกรรม ความเชื่อ และประเพณีต่าง ๆ เช่น เพลงประจำวัด เพลงประจำบ้าน เพลงเชิญ (ปะละ/ปะลัก) เพลงพระฉันทมอญ (ละจาดกอปอน, สะปอยทอ, เลอทอ, จักมัวปาด, เก้าะทอมเม็ยะ, เป้าะทอมเป็รียง, ปอยสะกะ, ปอนสะกะ, หนึ่งหยัด/ฮเดโหนก, ยกตะลุ่ม) เพลงพระฉันทมอญทางเก่า (กระเริ่ม) เพลงย่ำเที่ยง (บาเจ้าะ/สิบสองพรรษา) เพลงย่ำคำ เพลงย่ำรุ่ง เพลงมะลิวัลย์ เพลงมะไฟ เพลงมะปลาย เพลงเขมรญวน เพลงพระใหญ่ (ปะลักโหนก) เพลงเช่นเหล้า เพลงคล้อยข้าง เพลงเร็วมอญ (ดาวกระจาย) เพลงพระครองผ้า (หนึ่งหยัด/ฮเดโหนก) เพลงเร็วจุดเทียน/พระขึ้นเทศน์ (จาดหจิกเนื่องฟอง) เพลงเร็วรับพระ (ชอป่าด) เพลงไฟซุม (เพลงจุกกะโหมด) เป็นต้น

2.6 การรับใช้สังคม วงปี่พาทย์มอญตระกูลดนตรีเสนาะ รับใช้สังคมมาตั้งแต่เริ่มก่อตั้งวงมาเมื่อประมาณปี พ.ศ.2434 โดยนักดนตรีจากรุ่นสู่รุ่นจนกระทั่งปัจจุบันก็ยังคงมีการรับใช้

สังคมให้บริการวงปีพาทย์มอญโดยมีการปรับไปตามยุคสมัยและสภาพการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจ ในปัจจุบันการรับงานจะมีการตกลงราคากันโดยมีการคิดมูลค่ากันตามปัจจัย ดังนี้

1) ประเภทของวงปีพาทย์มอญ แบ่งตามลักษณะของขนาดวง ได้แก่ วงขนาดเล็ก (วงเครื่องห้า) วงขนาดกลาง (วงเครื่องคู่) วงขนาดใหญ่ (วงเครื่องใหญ่) เป็นต้น

2) ระยะเวลาของงาน คือ ในแต่ละงานอาจมีช่วงระยะเวลาการจ้างงานที่แตกต่างกันไป การรับงานบรรเลงจะคิดเป็นเวลา เช่น งานศพตั้งบำเพ็ญกุศล 2 คืน วันรุ่งขึ้นประชุมเพลิงจะคิด 3 เวลา โดยนับเป็น 1 คืนเท่ากับ 1 เวลา โดยบรรเลงตั้งแต่ช่วงเย็นไปจนประมาณเที่ยงคืนหรือเจ้าภาพให้เลิก ส่วนในวันเผาหรือประชุมเพลิงจะนับเป็นอีก 1 เวลา เป็นต้น

3) ระยะเวลา ในการเดินทางไปยังสถานที่จ้างงาน หากมีระยะใกล้ ๆ ก็จะได้คิดราคาหรืออาจไม่คิดราคาเพิ่ม โดยคำนวณเวลาในการเดินทาง

4) นักดนตรี การบรรเลงในแต่ละงานนั้นจำนวนนักดนตรีอาจมีจำนวนที่ต่างกันไปตามขนาดของวง และตามฝีมือนักดนตรี ค่าจ้างนักดนตรีจึงขึ้นอยู่กับฝีมือดนตรีเป็นหลัก ในปัจจุบันวงดนตรีเสนาะมีนักดนตรีตั้งแต่เยาวชนจนถึงนักดนตรีอาวุโส โดยมีค่าตัวของนักดนตรีตั้งแต่ 100 - 1,000 บาท ค่าตัวขึ้นอยู่กับความสามารถในการบรรเลง วิทยุฝีมือ ประสบการณ์ และค่าเดินทางของผู้บรรเลง

ปัจจุบันวงปีพาทย์มอญดนตรีเสนาะในการควบคุมโดยนายจักรพันธ์ หนูนงกัศได้กำหนดอัตราค่าบริการวงดนตรีปีพาทย์มอญไว้ดังนี้

ในเขตอำเภอเมืองปทุมธานี

1. วงเครื่องคู่ ราคา 5,000 บาท ต่อ 1 เวลา

2. วงเครื่องใหญ่ ราคา 6,000 บาท ต่อ 1 เวลา (เพิ่มชั่วโมงคิดวงละ 1,000 บาท)

ในส่วนการรับงานนอกเขตอำเภอเมือง และนอกเขตจังหวัดปทุมธานีนั้นจะคิดค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมจากระยะทางใกล้ไกล จำนวนผู้บรรเลง ค่าพาหนะ เช่น วงเครื่องใหญ่จำนวนนักดนตรี 15 คน ใช้รถ 3 คัน จะบวกเพิ่มจากเดิมเวลาละ 6,000 บาท เป็น 9,000 - 10,000 บาท เป็นต้น

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดทฤษฎีการศึกษาเชิงประวัติศาสตร์ (Historical Approach) ซึ่งกล่าวถึงขอบเขตและแนวทางการศึกษาประวัติศาสตร์ชุมชนไว้ว่าการศึกษาประวัติศาสตร์ชุมชนหรือท้องถิ่นเป็นการศึกษาประวัติศาสตร์จุลภาค คือ ศึกษาเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชุมชนและมีขอบเขตที่จำกัด ชุมชนท้องถิ่นเป็นตัวตนของสังคม

(Social entities) มีการเกิด การเจริญเติบโต การเสื่อม และการสิ้นสุดในตัวของมัน การศึกษาประวัติศาสตร์สังคมของชุมชนท้องถิ่นมีจุดหมายในการศึกษาเพื่อที่จะได้มีความเข้าใจใกล้ชิดและลึกซึ้ง ต่อกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และมีแผนภูมิทางด้านเวลา (Time scheme) และลำดับเหตุการณ์ (Chronology) ของตนเอง ซึ่งแตกต่างจากประวัติศาสตร์แห่งชาติ การศึกษาประวัติศาสตร์ชุมชนประกอบด้วย กลุ่มคนที่มีความเชื่อและสัมพันธ์กับทางศาสนา เศรษฐกิจ การเมืองและสังคม การศึกษาประวัติศาสตร์ชุมชนมีการกำหนดขอบเขตที่จะศึกษาให้แน่นอนเพื่อเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ด้านต่าง ๆ ของสมาชิกในสังคมนั้นในฐานะเป็นตัวตนในสังคมเดียวกันได้ และมีการกำหนดขอบเขตทางด้านระยะเวลาที่มีการเปลี่ยนแปลงชุมชนกระบวนการเปลี่ยนแปลงมี 2 ประเภท ซึ่งประเภทแรกคือการเปลี่ยนแปลงแบบ “วัฏจักร” (Cyclical) คือการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นซ้ำๆ เช่น การแต่งงาน การตาย การเข้ามาแทนที่ ในขณะที่เดียวกันชุมชนก็มีการเปลี่ยนแปลง ประเภทที่สองการเกิดขึ้นอย่างซ้ำๆ คือการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างหรือการเปลี่ยนแปลงทางประวัติศาสตร์ (Structural or historical change)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงประวัติศาสตร์ โดยใช้แนวคิดทฤษฎีการศึกษาเชิงประวัติศาสตร์ บอกเล่าวิวัฒนาการการของปีพาทย์มอญตระกูลดนตรีเสนาะที่ได้อพยพเข้ามายังประเทศไทยตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 2 จนถึงปัจจุบัน และศึกษากระบวนการสืบทอดการบรรเลงปีพาทย์มอญเพลงมอญ ตั้งแต่เริ่มตั้งถิ่นฐานในจังหวัดปทุมธานีจนก่อตั้งวงปีพาทย์มอญขึ้นจนมาถึงปัจจุบันพบว่า ในสมัยรัชกาลที่ 3 มีจุดเริ่มจากบุคคลที่สามารถสืบทราบได้ คือ นายสี ซึ่งเป็นชาวมอญที่เกิดในประเทศไทย ได้รับการถ่ายทอดทักษะการบรรเลงดนตรีมอญจากบรรพบุรุษโดยตรง โดยแต่เดิมในสมัยโบราณมักนิยมให้เรียนรู้จากการให้ปฏิบัติจริง และจากการวิเคราะห์กระบวนการถ่ายทอดดนตรีมอญในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ พบว่า วิวัฒนาการการถ่ายทอดการบรรเลงนั้นได้รับการอุปถัมภ์จากสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยเฉพาะสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ที่พระองค์ทรงมีส่วนในการสนับสนุนด้วยการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของระบบการศึกษาในยุคปัจจุบัน แต่ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับศิษย์ที่มีมาแต่โบราณยังได้ถูกนำมาใช้ในกระบวนการถ่ายทอดการบรรเลงอยู่ตลอดเวลา คุณลักษณะที่ดีของครูไทยยังคงมีบทบาทแฝงอยู่ในกระบวนการเรียนการสอนอันก่อให้เกิดการขัดเกลา บ่มเพาะ พฤติกรรมศิษย์จนทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจและความซาบซึ้งขึ้นในตัวศิษย์ และเกิดพัฒนาการในการถ่ายทอดการบรรเลงสืบไป

สิ่งที่ค้นพบจากการศึกษาวิจัย ซึ่งสามารถยืนยันข้อมูลทางประวัติศาสตร์ที่มีการเข้าใจคลาดเคลื่อนกันมาในอดีตเกี่ยวกับนายเงิน ประเด็นที่มีการกล่าวอ้างเล่าต่อกันมาว่านายเงินนั้นอพยพมาจากเมืองมอญในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ 2 ราวปี พ.ศ. 2358 ซึ่งจากการตรวจสอบข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่เป็นเครือญาติในตระกูลของนายเงิน ทำให้ทราบว่า นายเงินนั้น เกิดที่ประเทศไทย จังหวัดปทุมธานี ราวปี พ.ศ. 2415 ซึ่งตรงกับสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ได้รับราชการทหารเรือและได้เป็นทหารมหาดเล็กรับใช้สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ณ วังบางขุนพรหม และมีหลักฐานการบรรเลงปี่พาทย์มอญประโคมในงานพระศพของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ในปี พ.ศ. 2454 และในงานพระศพของสมเด็จพระปิตุจฉาเจ้า สุขุมมาลมารศรี พระอัครราชเทวี พระมารดาของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ในปี พ.ศ. 2471 จึงสามารถสรุปข้อเท็จจริงและในความสอดคล้องของช่วงเวลาเกี่ยวกับนายเงินที่ไม่ได้อพยพเข้ามาตามกล่าวอ้าง แต่เป็นรุ่นบรรพบุรุษของนายเงินที่ได้อพยพเข้ามาพร้อมกับเครื่องดนตรีขมอญ “จู้ว่าง” ก่อนที่นายสีผู้เป็นบิดาและนายเงินเกิดเสียอีก และสามารถนำข้อมูลตามหลักฐานดังกล่าวไปใช้ในการอ้างอิงต่อไป

ในส่วนการก่อตั้งวงปี่พาทย์มอญขึ้นในปี พ.ศ. 2434 นั้น เข้าใจว่าก่อนหน้านั้นมีเครื่องดนตรีมอญและเครื่องดนตรีอื่นใช้บรรเลงอยู่ก่อนแล้ว แต่ยังไม่มีการจัดรูปแบบวงหรือแบบแผนการจัดวงดนตรีที่เป็นทางการ ซึ่งต่อมาตีรับอิทธิพลการผสมวงจากวงปี่พาทย์ไทย จึงได้คิดนำการผสมวงอย่างไทยมาใช้กับเครื่องดนตรีมอญที่มีอยู่และจัดเป็นวงเครื่องห้าในช่วงเริ่มต้นในปี พ.ศ. 2434 และพัฒนาต่อมาจนเป็นวงเครื่องใหญ่ในเวลาต่อมาจนเป็นที่นิยมในที่สุด

ในส่วนของเพลงมอญ แต่เดิมเพลงมอญดั้งเดิมที่ตระกูลดนตรีเสนาะได้รับสืบทอดมาจากบรรพบุรุษนั้น มีจำนวนเพลงไม่มาก เป็นกลุ่มเพลงที่ใช้ประกอบพิธีกรรมตามความเชื่อ ได้แก่ เพลงปะลัก (เชิญ) เพลงประจำวัด เพลงประจำบ้าน เพลงพระฉัน เพลงย่ำเที่ยงหรือสืบสองภาษา หรือเพลงรำมอญ บทเพลงเหล่านี้ไม่ทราบประวัติที่มาที่ชัดเจน หากได้รับการถ่ายทอดมาตั้งแต่รุ่นนายสีส่งมาถึงรุ่นปัจจุบัน โดยเฉพาะเพลงที่ใช้บรรเลงประกอบการรำมอญนั้น ตามประวัติการรำมอญนั้นมีมานานราว 500 ปี และแพร่หลายในหมู่คนมอญ ฉะนั้นในการรำมอญจะต้องมีดนตรีประกอบ และเพลงประกอบการรำจึงเป็นส่วนสำคัญ และมีมาพร้อมกันกับการรำมอญ เพลงที่ใช้ในปัจจุบันอาจมีการปรับปรุงพัฒนาให้เหมาะสมกับเครื่องดนตรีวงดนตรีที่ปรับใช้ตามกาลเวลาที่เปลี่ยนแปลง แต่ยังคงมีเค้าโครงของเพลงอย่างเดิมไว้อยู่ ซึ่งต้องหาข้อมูลการเชื่อมโยงเรื่องเพลงรำ

มอญในประเทศพม่าต่อไป บทเพลงมอญที่เกิดขึ้นใหม่ในระยะต่อมา มีปัจจัยที่มาของเพลงที่ถูกประพันธ์ขึ้นใหม่โดยนักดนตรีมอญและนักดนตรีไทย

ประเด็นแรก นักดนตรีมอญประพันธ์เพลงขึ้นใหม่ทั้งเพลง และประพันธ์โดยการเรียบเรียงจากเพลงที่มีอยู่เดิมมาเรียงร้อยใหม่เป็นเพลงใหม่ และต่อมาโดยนักดนตรีมอญได้เรียนรู้และรับเอาวัฒนธรรมปี่พาทย์ไทยมาผสมกลมกลืน จึงเอาแนวทางการบรรเลงอย่างไทยมาปรับใช้ รวมถึงนำเอาเพลงไทยมาบรรเลงผสมผสานกับเพลงมอญ รวมถึงการรับวัฒนธรรมเพลงเถาของไทยในวิธีการยืดขยาย ตัดทอนเพลง ทำให้เกิดเพลงมอญในลักษณะแบบไทยขึ้น และนำมาใช้บรรเลงต่อกันอย่างแพร่หลาย

ประเด็นที่สอง นักดนตรีไทยประพันธ์เพลงมอญขึ้นมาโดยอาศัยการเรียนรู้จากเพลงมอญที่มีสำเนียงต่างไปจากเพลงไทยเดิม และต้องการสร้างสรรค์เพลงมอญเพื่อใช้บรรเลงให้มีมากขึ้นไม่ซ้ำจำเจกับเพลงที่มีอยู่เพียงไม่กี่เพลง

ซึ่งสามารถทำการแยกได้ว่าเพลงมอญลักษณะดั้งเดิมกับเพลงมอญใหม่นั้นมีความแตกต่างกันอย่างไร โดยการวิเคราะห์จากทำนองเพลง การใช้มือซ้อง การยืดขยาย การตัดทอนทำนองเพลง

การสืบทอดดนตรีในตระกูลดนตรีเสนาะ พบว่า มีปัจจัยเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อการคงอยู่และการสืบทอดในอนาคต เนื่องจากปัจจุบันนักดนตรีในตระกูลดนตรีเสนาะส่วนใหญ่จะมีอาชีพหลัก หรือมีงานประจำ เช่น รับราชการ ทำงานบริษัท และธุรกิจส่วนตัว จึงไม่มีเวลาให้กับดนตรีและเล่นดนตรีเป็นแค่เพียงอาชีพเสริมหรืองานอดิเรกยามว่างเท่านั้น ซึ่งต่างจากในอดีตที่การประกอบอาชีพนักดนตรีนั้นค่อนข้างมั่นคงและสามารถที่จะเลี้ยงตัวเองและครอบครัวได้เนื่องจากปี่พาทย์มอญได้รับความนิยม แต่ในสถานการณ์ปัจจุบันสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปมาก ความนิยมในปี่พาทย์มอญก็ลดลงไปด้วย อีกทั้งการประกอบอาชีพนักดนตรีค่อนข้างจะไม่มีความแน่นอนมั่นคงเหมือนแต่ก่อน คนในตระกูลดนตรีเสนาะและเครือข่ายที่ก็จะสืบทอดดนตรีอย่างจริงจังก็น้อยลงทุกที จึงเป็นความเสี่ยงต่อการสืบสานวัฒนธรรมปี่พาทย์มอญของตระกูลดนตรีเสนาะ ในปัจจุบันจึงต้องอาศัยการสร้างนักดนตรีจากเยาวชนรุ่นใหม่ในละแวกรอบข้างมาทดแทน ซึ่งถือเป็นเรื่องที่ยากและน่าเป็นห่วงสำหรับการสืบสานดนตรีปี่พาทย์มอญของตระกูลดนตรีเสนาะในอนาคต

ในส่วนแบบแผนการบรรเลง เพลงมอญของตระกูลดนตรีเสนาะ พบว่า ยังคงแบบแผนการใช้เพลง บทเพลง การรับใช้สังคมตามขนบวิถีวัฒนธรรมมอญนั้นมีการพัฒนารูปแบบการบรรเลงตามสภาพสังคมและสมัยนิยม โดยไม่ทิ้งแบบแผนการบรรเลงดั้งเดิม แต่สิ่งที่เปลี่ยนไปจาก

เดิมหรือหายไป เช่น เพลงหลายเพลงไม่มีโอกาสได้ใช้และหายไปจากวัฒนธรรมการบรรเลงเดิม โดยมีปัจจัยมูลเหตุ ดังนี้

1. ขนบเดิมถูกปรับเปลี่ยน ดังกรณีเพลงที่บรรเลงในช่วงพระครองผ้าก่อนขึ้นเทศนาธรรม หรือ เพลงอื่น ๆ ที่หายไปพร้อมกับวิธีการเปลี่ยนแปลงทางสังคม รายละเอียดความสำคัญที่ถูกลดทอนลง ทำให้เพลงหลายเพลงไม่มีโอกาสได้บรรเลง

2. การหวงวิชาความรู้ทางดนตรี ทำให้บทเพลงบางเพลงสูญหายตายไปพร้อมกับคนหรือผิดเพี้ยนไปจากเดิม เพลงมอญดั้งเดิมขาดการสานต่อ

3. การถ่ายทอดที่ไม่มีการบอกที่มาที่ไปหรือจุดบันทึก เช่น ชื่อเพลง ความหมาย หรือการใช้เพลง หรือการต่อเพลงในลักษณะจำในงาน

นอกจากนี้จากแนวคิดทฤษฎีการแพร่กระจายนวัตกรรม (Diffusion of Innovation Theory) ที่เน้นความเชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงสังคมและวัฒนธรรมจะเกิดขึ้นจากการแพร่กระจายสิ่งใหม่ ๆ ในสังคมจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง และได้รับเอาสิ่งใหม่นี้ คือ นวัตกรรม โดยทฤษฎีกระบวนการแพร่กระจายนวัตกรรมนี้มีตัวแปรที่สำคัญ 4 ประการ คือ

1. นวัตกรรม (Innovation) หรือสิ่งใหม่ที่จะแพร่กระจายไปสู่สังคม และเป็นที่ยอมรับของคนในสังคมนั้น โดยทั่วไปประกอบด้วยส่วนสำคัญ 2 ส่วน คือ ความคิด และ วัตถุ นวัตกรรมใดจะถูกยอมรับหรือไม่ ขึ้นอยู่กับผู้รับและสังคมนั้น การรับสารหรือตัวนวัตกรรมเองก็มีความสำคัญ ซึ่งปีพาทย์มอญ เพลงมอญ ถือว่าเป็นความแปลกใหม่ในสังคมไทยสมัยรัชกาลที่ 5 เนื่องจากการที่นำเอาวงปีพาทย์มอญซึ่งเป็นวัฒนธรรมต่างชาติพันธุ์ มาบรรเลงประโคมในงานศพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในงานพระศพของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 นั้น ถือเป็นสิ่งใหม่และภายหลังได้รับการยอมรับและนิยมนำวงปีพาทย์มอญมาบรรเลงประโคมศพของบุคคลชั้นสูง จนแพร่กระจายสู่สังคมไทยในทุกระดับในเวลาต่อมา

นวัตกรรมที่ยอมรับได้ง่ายควรจะต้องมีลักษณะ 5 ประการ โดยนวัตกรรมที่มีลักษณะตรงกันข้ามกับ 5 ประการดังต่อไปนี้มักจะเป็นที่ยอมรับได้ยาก

(1) ได้ประโยชน์มากกว่าเดิมที่เข้ามาแทนที่ (Relative Advantage) การนำปีพาทย์มอญเข้ามาแทนที่ปีพาทย์นางหงส์ซึ่งเป็นแพชชั่นที่มีมาแต่เดิมในสังคมไทย และด้วยปีพาทย์มอญมีความสวยงามตระการตา เกิดความตื่นตาตื่นใจในรูปลักษณ์ มีสำเนียงเพลงใหม่มาแทนที่ดนตรีอย่างเก่า และเข้ากับการประกอบพิธีกรรมศพของไทยได้อย่างกลมกลืน

(2) ความสอดคล้องกับวัฒนธรรมในสังคมที่จะรับ (Compatibility) รับประทานประเพณีในสังคมไทยได้ดีเหมาะสม เช่น งานศพ งานบันเทิง การนำมาบรรเลงเพลงลูกทุ่ง ประกอบลิเก เข้าสู่สังคมไทยได้อย่างกว้างขวางและได้รับการยอมรับจากสังคม

(3) ไม่มีความสลับซับซ้อนมากนัก (Complexity) ธรรมชาติของเพลงมอญที่ไม่สลับซับซ้อน มีเอกลักษณ์ทางสำเนียง เพลง 2 ชั้น ชั้นเดียว ฟังง่าย เสียงทุ้มลุ่มลึกโหยหวนชวนเศร้าเข้ากับบรรยากาศของงานศพ

(4) สามารถแบ่งทดลองครั้งละน้อยได้ (Trial ability) มีการแทรกเพลงใหม่ในเพลงในการบรรเลงเพลงแบบเก่า เช่น นำเพลงไทยสำเนียงมอญมาออกทำยในเพลงประจำวัด จนกลายเป็นเป็นแบบแผนบรรเลงแบบปัจจุบัน

(5) สามารถมองเห็นหรือเข้าใจง่าย (Observability) เป็นที่นิยมของคนฟัง ฟังง่าย ติดหู ร่วมสมัยกับวัฒนธรรม

2. การสื่อสารโดยผ่านสื่อทางใดทางหนึ่ง (Types of Communication) คนในสังคมได้รับสาร โดยผ่านสื่อหรือตัวกลางที่นวัตกรรมนั้นแพร่กระจายจากแหล่งกำเนิดไปสู่ผู้ใช้หรือผู้รับนวัตกรรม อันเป็นกระบวนการกระทำระหว่างกันของมนุษย์ การสื่อสารจึงมีความสำคัญต่อการรับสิ่งใหม่หรือนวัตกรรมมาก

จากวัฒนธรรมมอญที่พาทยมอญสื่อสารผ่านทางราชสำนัก การหาของแปลกใหม่มานำเสนอราชสำนักในงานพระราชพิธี การได้รับการอุปถัมภ์จากทูลกระหม่อมบริพัตร ในงานออกพระเมรุ ไปสู่ความยอมรับและนิยมของประชาชนโดยทั่วไป อิทธิพลของราชสำนักที่มีต่อประชาชนรวมไปถึงสำนักตระกูลพาทยไทย พาทยโกศล หรือสำนักดนตรีดนตรีต่างๆ ที่ได้รับการอุปถัมภ์หรือได้รับสารจากการนำนวัตกรรมทางดนตรีมานำเสนอ จึงทำให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง

3. เกิดในช่วงเวลาหนึ่ง (Time or Rate of Adoption) เพื่อให้สังคมได้รู้จักนวัตกรรมหรือสิ่งใหม่ การใช้ประโยชน์จากนวัตกรรมรูปแบบใหม่เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ทั้งนี้การแพร่กระจายนวัตกรรมต้องอาศัยระยะเวลาและลำดับขั้นตอนเพื่อให้คนในสังคมปรับตัวและยอมรับเป็นช่วงเวลาประเทศไทยมีการปรับเปลี่ยนรับวัฒนธรรมใหม่เข้ามา เป็นยุคที่นิยมการผสมผสานทางวัฒนธรรมในสมัยรัชกาลที่ 5 ถึง รัชกาลที่ 7 และในยุคต่อมาที่ปีพาทยมอญไม่ได้ถูกราชสำนักอุปถัมภ์ และแพร่กระจายไปสู่สังคมทั่วไป ในช่วงที่ได้รับการอุปถัมภ์โดยเจ้านายในราชสำนัก ปีพาทยมอญได้รับความนิยมตามแฟชั่นของบุคคลมีชื่อเสียงที่นำปีพาทยมอญไปประโคมเป็นที่ตื่นตาตื่นใจจนเกิดแพร่หลายในหมู่สังคมทั่วไปอย่างกว้างขวาง ส่งผลกระทบทำให้

เกิดรายได้จากอาชีพดนตรีรูปแบบใหม่ การยอมรับและการปรับตัวผสมผสานเพื่อให้กลมกลืนเข้ากันกับสังคมวัฒนธรรมไทยมอญอย่างไม่รู้สึกรู้สีกแตกต่าง

4. ระบบสังคม (Social System) การแพร่กระจายเข้าสู่กลุ่มชุมชนสังคม ซึ่งในสังคมจะมีอิทธิพลต่อการแพร่กระจาย และการรับสิ่งใหม่ สังคมสมัยใหม่จะเอื้อต่อการรับนวัตกรรมที่มีความรวดเร็วและมีปริมาณที่มาก ค่านิยมที่สนับสนุนการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม และเมื่อมีการแพร่กระจายสิ่งใหม่เข้ามา ก็จะยอมรับได้ง่ายกว่ากลุ่มสังคมเก่าหรือกลุ่มที่ยึดติดกับความเชื่อต่างๆ ซึ่งเป็นสังคมที่มีลักษณะตรงข้ามกับสังคมสมัยใหม่ ความเร็วของการแพร่กระจาย และปริมาณที่จะรับนวัตกรรมจึงอาจเกิดได้ช้ากว่า หรืออาจไม่เกิดการยอมรับ สังคมไทยและสังคมมอญที่นับถือพระพุทธศาสนาเหมือนกัน การนิยมนวัตกรรมการหิบบั๊มซึ่งกันและกัน และปรับตัวเพื่อความอยู่รอดของปี่พาทย์มอญในสังคมไทย (เพลง/วงดนตรี/ เครื่องดนตรี) ระบบการอุปถัมภ์ของราชสำนักที่มีผลต่อการดำรงอยู่ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน การปรับตัวในสังคมมอญไทยนอกจากในพิธีศพ จนกลายเป็นผู้สังคมและปรับตัว ค่านิยมของดนตรีมอญที่นิยมเล่นแต่งงานศพ เพราะมีสารตั้งต้นเป็นเครื่องประโคม การเป็นตัวแทนของแม่แบบของปี่พาทย์มอญของบ้านดนตรีเสนาะ และการสืบทอดในสายตระกูลดนตรีเสนาะสู่สำนักดนตรีไทยที่สืบทอดดำรงรักษาเพลงมอญดั้งเดิม เช่น เพลงพิธีกรรมความเชื่อ การบรรเลงแบบเก่า กับการบรรเลงแบบใหม่ และเพลงที่ใช้ในการหาเลี้ยงชีพทั่วไป มีการผลประทบอย่างไรดำรงอยู่อย่างไร ระหว่างการดำรงอยู่แบบเก่าและแบบใหม่

ข้อเสนอแนะ

1. การศึกษาเกี่ยวกับปี่พาทย์มอญ อาจมีความคลาดเคลื่อนของข้อมูลเนื่องจากไม่มีหลักฐานที่แน่ชัดในบางเรื่อง ข้อมูลส่วนใหญ่ถ่ายทอดจากคำบอกเล่าที่ไม่ได้มีการจดบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร จึงควรมีการวิเคราะห์และศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมให้รอบด้าน

2. ควรมีการศึกษาคำเชื่อมโยงและเปรียบเทียบปี่พาทย์มอญ เพลงมอญ แบบแผนการบรรเลง ในประเทศพม่ากับปี่พาทย์มอญในประเทศไทย เพื่อให้ทราบถึงการเชื่อมโยง ร่องรอยของปี่พาทย์มอญ เพลงมอญได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- เฉลิมศักดิ์ พิภูลศรี. (2548). *ปีพาทย์มอญเมืองปทุม : ดนตรีเสนาะ*. ปทุมธานี: สภาวัฒนธรรม
อำเภอเมืองปทุมธานี.
- เมธา หริมเทพาธิป. (2561). *ทฤษฎีการแพร่กระจายนวัตกรรม (Diffusion of Innovation Theory)*.
kotoknow Retrieved 19 ตุลาคม, from <https://www.gotoknow.org/posts/64633>
- จักรพันธ์ หนูนุกัคดี. (2563, 29 พฤศจิกายน) สัมภาษณ์. ปทุมธานี.
- ชมรมเยาวชนมอญกรุงเทพ. (2527). *อนุสรณ์มอญรำลึก : รามัญญานุสรณ์ ชาวไทยเชื้อสายมอญ
บำเพ็ญมหากุศลแต่ พระบรมศพสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินีใน รัชกาลที่
7 ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท พระบรมมหาราชวัง 2 ธันวาคม 2527*. นนทบุรี มณี
วิทยาการ.
- ชะอุ่ม ดนตรีเสนาะ. (2561, 15 เมษายน) สัมภาษณ์. ปทุมธานี.
- ชัยวัฒน์ คุณสมบัติ. (2558). *เพลงประจำบ้านทางพระประแดง: นายชื่น หริมพิช. วารสารคณะ
มนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*.
- ชูชาติ พิณพาทย์. (2546). *ศิษย์ชาวัฒน์ธรรมปีพาทย์มอญ อำเภอเมืองปทุมธานี*. (ศป.ม.).
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.
- ณรงค์ฤทธิ์ คงปิ่น. (2539). *การศึกษาวัฒนธรรมดนตรีของปีพาทย์มอญ*. (วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.).
มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- ดิเรก อรรถกฤษณ์. (2564, 16 กรกฎาคม) สัมภาษณ์.
- ทองคำ พันนัทธี. (2538). *ปทุมธานีท้องถิ่นของเรา*. ปทุมธานี : โรงพิมพ์ พี.พี.рінดีง์ กรุ๊ป จำกัด.
- ธงชัย ดนตรีเสนาะ. (2564, 23 มิถุนายน) สัมภาษณ์.
- ธวัชชัย พวกดี. (2563, 29 พฤศจิกายน) สัมภาษณ์. ปทุมธานี.
- ปทุม ดนตรีเสนาะ. (2563, 15 เมษายน) สัมภาษณ์. ปทุมธานี.
- พงษ์ศักดิ์ รักษามั่น. (2563, 29 พฤศจิกายน) สัมภาษณ์. ปทุมธานี.
- พงษ์สิริ ศิลปะบรรเลง. (2540). *การศึกษาเพลงรำมอญของเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี*.
(ปริญญาานิพนธ์ ศป.ม.). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.
- พระครูปทุมวรคุณ. (2563, 28 พฤศจิกายน) สัมภาษณ์. ปทุมธานี.

- พิมพ์เพ็ญแข วรณบ้าน. (2549). *การศึกษาความเชื่อเรื่องพิธีกรรมการรำผีของชาวมอญ* :
กรณีศึกษาชุมชนมอญบางกระดี่. (ปริญญาณิพนธ์ ศป.ม.). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,
กรุงเทพมหานคร.
- พิศาล บุญผูก. (2558). *ปีพาทย์มอญรำ*. นนทบุรี: สำนักบรรณสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- พิสนธ์ ปลัดสิงห์. (2530). *คนมอญ*. กรุงเทพมหานคร: ด้านสุภากรพิมพ์.
- รังสรรค์ บัวทอง. (2547). *วัฒนธรรมการสืบทอดวงปีพาทย์มอญในอำเภอสุพรรณบุรี*.
(วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.). มหาวิทยาลัยมหิดล, นครปฐม.
- รุกขชาติ พวกดี. (2561, 14 เมษายน) สัมภาษณ์. ปทุมธานี.
- วีระ พันธุ์เสือ. (2558). *ปีพาทย์มอญ* (พิมพ์ครั้งที่ 1.. ed.). กรุงเทพฯ สาขาวิชาดุริยางคศาสตร์ศึกษา
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศรัญญา บุญลาโก. (2548). *เพลงรำมอญ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ*.
(ปริญญาณิพนธ์ ศป.ม.). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.
- ศุภกิจ พงษ์เจริญ. (2564, 5 กรกฎาคม) สัมภาษณ์.
- สมเกียรติ หอมยก. (2546). *วงดนตรีเจริญ : ปีพาทย์มอญของจังหวัดปทุมธานี*.
(วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.). มหาวิทยาลัยมหิดล, นครปฐม.
- สมพิศ พุ่มใหญ่. (2563, 29 พฤศจิกายน) สัมภาษณ์. ปทุมธานี.
- สายสุนีย์ ขาวปลื้ม. (2544). *เพลงรำผีมอญของชาวมอญ จังหวัดปทุมธานี*.
(ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม.). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.
- สุเทพ สุนทรนาถส์. (2540). *มานุษยวิทยากับประวัติศาสตร์ : รวมความเรียงว่าด้วยการประยุกต์ใช้
แนวความคิด และทฤษฎีทางมานุษยวิทยาในการศึกษาข้อมูลทางประวัติศาสตร์*.
กรุงเทพมหานคร: เมืองโบราณ.
- สุจิตลักษณ์ ดินดุง, & คณะ. (2538). *มอญ : บทบาทด้านสังคม วัฒนธรรมความเป็นมาและความ
เปลี่ยนแปลงในรอบ 200 ปี ของกรุงรัตนโกสินทร์*. งานวิจัยสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรม
เพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา นครปฐม.
- สุภรณ์ โอเจริญ. (2541). *มอญในเมืองไทย*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุรดิษฐ์ ภาคสุชล. (2550). *ปีพาทย์มอญตระกูลดนตรีเสนาะ อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี*.
(วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.

สุรินทร์ ทั้บรอด. (2541). *พิธีรำผีเบื้องในงานศพของชาวมอญพระประแดง*. (วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.).
มหาวิทยาลัยมหิดล, นครปฐม.

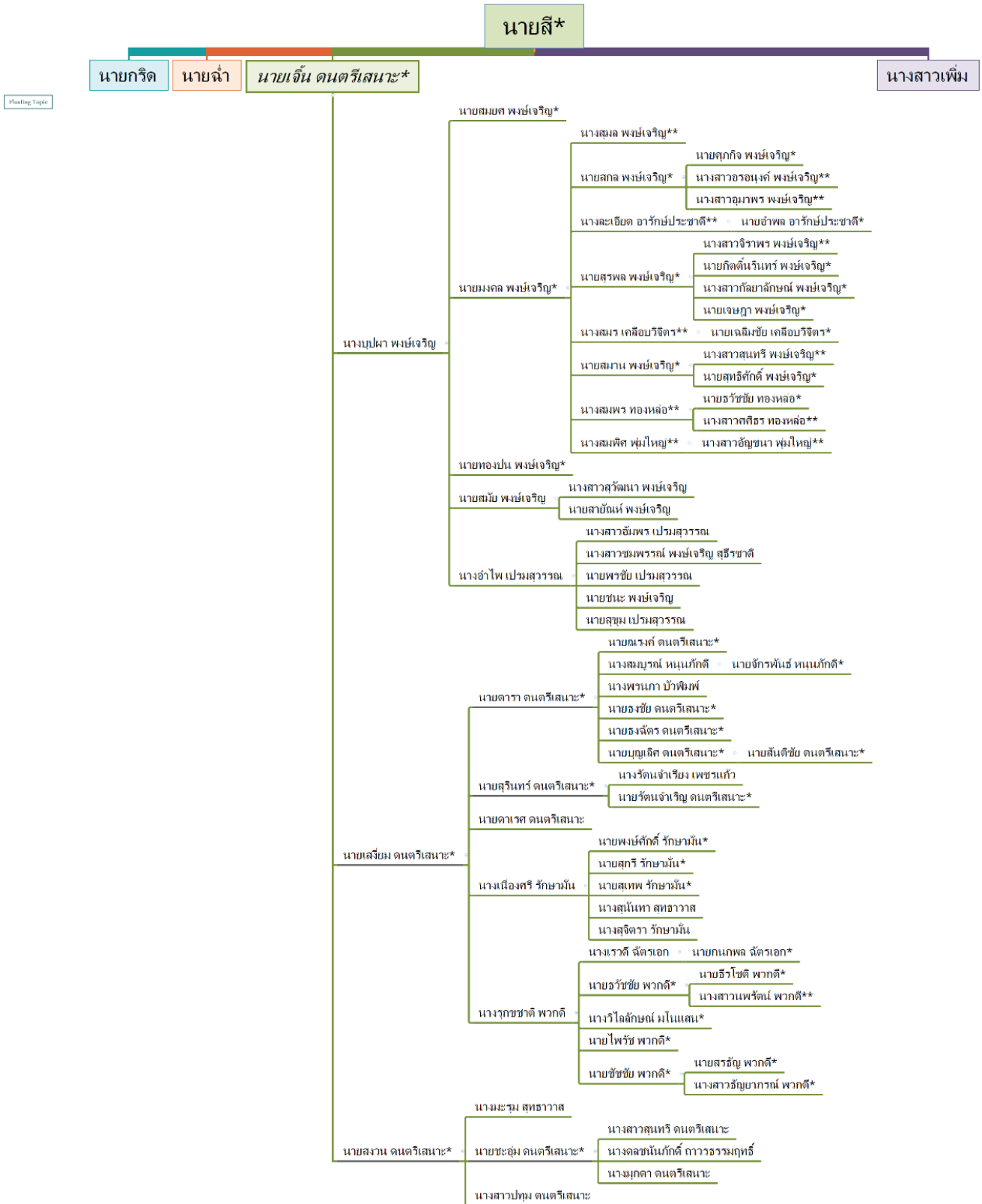
สุวิวัฒน์ ธิติวัฒนารัตน์. (2552). *ดนตรีเป่าพาทย์มอญในสังคมและวัฒนธรรมจังหวัดปทุมธานี*.
วารสารดนตรีรังสิต มหาวิทยาลัยรังสิต ปทุมธานี.

อภิชาติ ทั้พิเศษ. (2552). *วงก่วนกว่าดมอญ : ดนตรีชุมชนมอญ บ้านวังกะ หมู่ 2 ตำบลหนองคู
อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี*. (ปริญญาานิพนธ์ ศศ.ม.).
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.

อุทัย สีนุสาร. (2531). *สารานุกรมไทย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์บรรณศิลป์.

* ผู้ได้รับการถ่ายทอดดนตรี

** ผู้ได้รับการถ่ายทอดมอญจำ

นางรุขชาติ พวกดี อายุ 87 บุตรนายเสี้ยม ดนตรีเสนาะ ปี่ หลานนายเงิน ดนตรี
เสนาะ ทายาทตระกูลดนตรีเสนาะ ประกอบอาชีพค้าขาย ให้ข้อมูลประวัติตระกูลดนตรีเสนาะ

นายชะอู่ม ดนตรีเสนาะ (เสียชีวิต) หลานนายเงิน ดนตรีเสนาะ บุตรนายสงวน ดนตรี
เสนาะ หลานนายเงิน ดนตรีเสนาะ ทายาทตระกูลดนตรีเสนาะ ให้ข้อมูลประวัติและปี่พาทย์มอญ
เพลงมอญ

นางสาวปทุม ดนตรีเสนาะ อายุ 84 ข้าราชการบำนาญ (ปลัดเทศบาล) ทายาท
ตระกูลดนตรีเสนาะ เป็นบุตรของนายสงวน และหลานนายเจี้ยน ดนตรีเสนาะ น้องสาวนายชะอุ่ม
ดนตรีเสนาะ ผู้ให้ข้อมูลในเรื่องประวัติและบุคคล

พระครูปทุมวรคุณ (ณรงค์ อควณโน ดนตรีเสนาะ) อายุ 71 ปี เจ้าอาวาสวัดหงษ์
ปทุมาวาส บุตรของนายดารา ดนตรีเสนาะ และเป็นเหลนนายเงิน ดนตรีเสนาะ ทายาทตระกูล
ดนตรีเสนาะให้ข้อมูลประวัติบุคคล ปี่พาทย์มอญ และเพลงมอญ

นางสมพิศ พุ่มใหญ่ (ตั้ง) อายุ 60 ปี บุตรคนเล็กนายมงคล พงษ์เจริญ ปัจจุบันเป็น
หัวหน้าคณะรำมอญบ้านครุรงค และเป็นวิทยากร ครูรำมอญ ให้ข้อมูลประวัติและเพลงรำมอญ

นายธงชัย (ชัย,คุณ) ดนตรีเสนาะ) อายุ 64 ปี บุตรของนายดารา ดนตรีเสนาะ
 หลานนายเสงี่ยม ดนตรีเสนาะ ทายาทตระกูลดนตรีเสนาะ ปัจจุบันประกอบอาชีพสวนตัวที่จังหวัด
 นครปฐมให้ข้อมูลประวัติ แบบแผนการบรรเลง และเพลงมอญ (คนระนาดเอกประจำวงดนตรี
 เสนาะ)

นายสมาน (ต๋อง) พงษ์เจริญ อายุ 65 ปี บุตรนายมงคล พงษ์เจริญ ปัจจุบัน
เกษียณอายุจากบริษัทการบินไทย ให้ข้อมูลเรื่องประวัติและเพลงมอญ (คนฮ่องประจำมอญคลีน)

นายรัตนจำเริญ (เล็ก) ดนตรีเสนาะ อายุ 61 บุตรนายสุรินทร์ ดนตรีเสนาะ ทายาทตระกูล
ดนตรีเสนาะปัจจุบันประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว ที่จังหวัดลำปาง ให้ข้อมูลประวัติบุคคล

นายพงษ์ศักดิ์ (หมู) รักษาหมั่น อายุ 61 ประกอบอาชีพค้าขาย บุตรนางเนืองศรี รักษาหมั่น
หลานนายเสงี่ยม ดนตรีเสนาะ ทายาทตระกูลดนตรีเสนาะ ให้ข้อมูลในเรื่องแบบแผนการบรรเลง
ปี่พาทย์มอญ เพลงมอญ มือซ้องมอญ (คนซ้องประจำวงดนตรีเสนาะ)

นายวัชชัย (หนอง) พวกดี อายุ 59 ปี ข้าราชการครูโรงเรียนปทุมธานี “นันทมนี่บำรุง”
ทายาทตระกูลดนตรีเสนาะ บุตรนางรุกขชาติ พวกดี หลานชายนายเสงี่ยม ดนตรีเสนาะ ให้ข้อมูล
เรื่องแบบแผนการบรรเลง เพลงมอญ หน้าทับ (คนเครื่องหนังวงดนตรีเสนาะ)

นางสมบุญ หนูนักดี อายุ 69 ปี ประกอบอาชีพส่วนตัว ทายาทตระกูลดนตรีเสนาะ
ให้ข้อมูลประวัติบุคคล

นายจักรพันธ์ หนูนักดี (จ้อป) อายุ 44 ปี บุตรนางสมบุญ หนูนักดี ดนตรีเสนาะ
หลานนายดารา ดนตรีเสนาะ ปัจจุบันรับข้าราชการครูโรงเรียนอนุบาลปทุมธานี และหัวหน้า
วงปี่พาทย์มอญดนตรีเสนาะ และถ่ายทอดปี่พาทย์มอญ ปี่พาทย์ไทยให้กับเยาวชนในชุมชน
ที่ศูนย์อนุรักษ์ดนตรีรามัญวัดหงส์ปทุมมาวาส ให้ข้อมูลในด้านประวัติ และเพลงมอญ

นายศุภกิจ (ตุ๋) พงษ์เจริญ อายุ 47 ปี บุตรนายสกล พงษ์เจริญ หลานนายมงคล พงษ์เจริญ อาจารย์วิทยาลัยนาฏศิลป์พัทลุง (คนระนาดเอกประจำวงมงคลสิน) ให้ข้อมูลประวัติ และเพลงมอญ

นางวิไลลักษณ์ (วิ) มโนแสน อายุ 57 ปี ครู คศ.3 โรงเรียนปทุมธานี “นันทมนีบำรุง” ทายาทตระกูลดนตรีเสนาะ บุตรนางรุกขชาติ พวกดี หลานชายนายเสงี่ยม ดนตรีเสนาะ ผู้ให้ ข้อมูลประวัติบุคคล (นักร้องประจำวงดนตรีเสนาะ)

นายดิเรก (น้อย) อรรถกฤษณ์ อายุ 70 ปี บุตรนายถวิล อรรถกฤษณ์ ข้าราชการไฟฟ้า นครหลวง บางเขน ปัจจุบันเกษียณอายุ ได้รับการถ่ายทอดเพลงมอญจากบิดาซึ่งเป็นลูกศิษย์ นายเจ็ญ ดนตรีเสนาะ ให้ข้อมูลเรื่องประวัติและเพลงมอญ

นายวรเทพ (เจ็บบ) บุญจำเริญ อายุ 61 ปี อาจารย์วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง ปัจจุบันเกษียณอายุ นักดนตรีวงบ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดอยุธยา ให้ข้อมูลประวัติและเพลงมอญ

เพลงมอญตระกูลดนตรีเสนาะ

เพลงประจำวัด (โมงแพล)

ขึ้นเพลง

----	----	----	---ช	---ล	---ท	---ล	---ช
----	----	----	---ช	---ล	---ม	---ล	---ช

---ร	---ม	---ช	---ล	-ทล-	-ล-ม	-ร-ด	-ท-ล
---ล	---ล	---ช	---ล	---ล	-ม-ม	-ร-ด	--ล-

---ล	---ล	---ล	---ช	---ช	--ลท	-ม-ร	ร-ร
---ร	---ล	---ร	---ช	-ร--	-ช--	---ท	-ล-ช

----	-ช-ล	-ท-ร	ทล--	-ลช-	ช-ช-	ด-ด--	ร-ร-ม
-ร-ม	-ร-ม	---ล	--ชม	---ม	-ร-ด	---ร	---ม

----	-ม-ม	-ร-ม	-ช-ล	-ท-ล	-ช-ม	---ร	---ด
---ม	----	-ร-ม	-ช-ล	-ท-ล	-ช-ม	---ร	---ด

-ช-ด	-ร-ม	-ช-ม	-ร-ด	-ล-ช	-ช--	ด-ด--	ร-ร-ม
-ร-ด	-ร-ม	-ช-ม	-ร-ด	--ช-	-ร-ด	---ร	---ม

---ร	--ม-ม	---ช	--ม-ม	-ท-ท	ร-ท--	-ล-ล	ทล--
---ร	-ม--	---ช	-ม--	--ล-	--ลช	--ช-	--ชม

-ท-ท	ร-ท--	-ล-ล	ทล--	-ลช-	ช-ช-	ด-ด--	ร-ร-ม
--ล-	--ลช	--ช-	--ชม	---ม	-ร-ด	---ร	---ม

----	- มี่ - มี่	- ลี่ - ฌี่	- มี่ - รั	- ตี่ - รั	- มี่ - ฌี่	- ลี่ - ฌี่	- มี่ - รั
--- ม	----	- ล - ฌ	- ม - รั	- ด - รั	- ม - ฌ	- ล - ฌ	- ม - รั

- รั ตี่ ท	-- ล ท	- ตี่ - มี่	- รั - ตี่	-- ล ท	--- ล	ท ล --	- ฌ - ล
ร ---	ล ฌ --	- ฌ - ม	- รั - ด	- ฌ --	- ล --	-- ฌ ม	- รั - ม

*11

--- ล	--- ท	- ล - ท	- มี่ - รั	-- รั รั	- มี่ - ฌี่	- ลี่ - ฌี่	- มี่ - รั
--- ม	--- ม	- ม - ม	- ม - รั	- รั -	- ม - ฌ	- ล - ฌ	- ม - รั

- รั ตี่ ท	-- ล ท	- ตี่ - มี่	- รั - ตี่	-- ล ท	--- ล	ท ล --	- ฌ - ล
ร ---	ล ฌ --	- ฌ - ม	- รั - ด	- ฌ --	- ล --	-- ฌ ม	- รั - ม

-- ล ล	- ล - ล	-- ล ท	--- ล	- รั --	ตี่ รั - ตี่	-- ล ท	--- ล
----	--- รั	- ฌ --	- ล --	-- ล ท	--- ฌ	- ฌ --	- ล --

-- รั รั	- มี่ - รั	- รั ตี่ ท	ล - ล ท	ตี่ รั ตี่ -	- ตี่ - รั	- มี่ - ตี่	- รั - มี่
- รั --	- ม - รั	ร ---	- ฌ --	--- ฌ	--- รั	- ม - ด	- รั - ม

----	- มี่ - มี่	- ฌี่ - รั	- มี่ - ฌี่	----	- ฌี่ - ฌี่	- ที่ - ลี่	- ฌี่ - มี่
--- ม	----	- ฌ - รั	- ม - ฌ	--- ฌ	----	- ท - ล	- ฌ - ม

-- รั รั	- มี่ - ฌี่	- ลี่ - ฌี่	- มี่ - รั	- รั ตี่ ท	-- ล ท	- ตี่ - มี่	- รั - ตี่
- รั --	- ม - ฌ	- ล - ฌ	- ฌ - รั	ร ---	ล ฌ --	- ฌ - ม	- รั - ด

-- ฌ ล	-- ตี่ รั	มี่ รั --	ตี่ รั - ตี่	- ท รั -	ท ล --	- ฌ - ล	- ฌ - ตี่
- ม --	ฌ ล --	-- ตี่ ล	--- ฌ	--- ล	-- ฌ ม	- รั - ม	- รั - ด

--- รั	- มี่ - รั	- รั ตี่ ท	ล - ล ท	ตี่ รั ตี่ -	- ตี่ - รั	- มี่ - ตี่	- รั - มี่
--- รั	- ม - รั	ร ---	- ฌ --	--- ฌ	--- รั	- ม - ด	- รั - ม

----	- มี่ - มี่	- ซี่ - ซี่	- มี่ - ซี่	----	- ซี่ - ซี่	- ทั - ลี่	- ซี่ - มี่
--- ม	----	- ซี่ - ซี่	- ม - ซี่	--- ซี่	----	- ทั - ล	- ซี่ - ม

-- ซี่ ซี่	- มี่ - ซี่	- ลี่ - ซี่	- มี่ - ซี่	- ซี่ ทั ทั	-- ล ทั	- ทั - มี่	- ซี่ - ทั
- ซี่ --	- ม - ซี่	- ล - ซี่	- ซี่ - ซี่	ซี่ ---	ล ซี่ --	- ซี่ - ม	- ซี่ - ทั

- ซี่ - ทั	- ทั - ล	- ทั - ล	- ล - ซี่	- ซี่ - มี่	- ซี่ - ทั	-- ล ทั	--- ล
-- ทั -	-- ล -	-- ล -	- ม - ซี่	- ซี่ - ม	- ซี่ - ทั	- ซี่ --	-- ล -

----	- ซี่ - ซี่	- มี่ - ซี่	- มี่ - ซี่	- ทั - ล	---	- ซี่ --	ซี่ ล ทั ทั
--- ซี่	----	- ม - ซี่	- ม - ซี่	- ทั - ล	- ซี่ --	- ซี่ - ม	----

-- ซี่ ล	-- ทั ซี่	มี่ ซี่ --	ทั ซี่ - ทั	----	- ซี่ - ซี่	- ทั - ลี่	- ซี่ - มี่
- ม --	ซี่ ล --	-- ทั ล	---	---	----	- ทั - ล	- ซี่ - ม

-- ซี่ ซี่	- มี่ - ซี่	- ลี่ - ซี่	- มี่ - ซี่	- ซี่ ทั ทั	-- ล ทั	- ทั - มี่	- ซี่ - ทั
- ซี่ --	- ม - ซี่	- ล - ซี่	- ซี่ - ซี่	ซี่ ---	ล ซี่ --	- ซี่ - ม	- ซี่ - ทั

- ซี่ - ทั	- ทั - ล	- ทั - ล	- ล - ซี่	- ซี่ - มี่	- ซี่ - ทั	-- ล ทั	--- ล
-- ทั -	-- ล -	-- ล -	- ม - ซี่	- ซี่ - ม	- ซี่ - ทั	- ซี่ --	-- ล -

- มี่ - ซี่	- มี่ - ซี่	- ทั - ซี่	- มี่ - ซี่	-- ทั ทั	- ลี่ --	ซี่ ซี่ --	มี่ มี่ - ซี่
- ม - ซี่	- ม - ซี่	- ทั - ซี่	- ม - ซี่	- ทั --	- ล - ซี่	---	---

- ทั - ซี่	มี่ ซี่ --	-- ล ทั	- ซี่ - ทั	ทั ซี่ ทั -	- ทั - มี่	- ซี่ - มี่	- ซี่ - ทั
- ซี่ --	-- ทั ทั	ล ซี่ --	ล - ล -	---	- ทั - ม	- ซี่ - ม	- ซี่ - ทั

- ฃ - ตั้	- วั - มั้	- วั - ตั้	- ฃ - ล	- มั้ - วั	- มั้ - ฃั้	- ลั้ - ฃั้	- มั้ - วั
- วั - ต	- วั - ม	- วั - ต	- - ลุ้ -	- ม - วั	- ม - ฃ	- ล - ฃ	- ม - วั

- - วั วั	- มั้ - ฃั้	- ลั้ - ฃั้	- มั้ - วั	- วั ตั้ ฃ	- - ล ฃ	- ตั้ - มั้	- วั - ตั้
- วั - -	- ม - ฃ	- ล - ฃ	- ฃ - วั	วั - - -	ล ฃ - -	- ฃ - ม	- วั - ต

- วั - ตั้	- ฃ - ล	- ฃ - ล	- ล - วั	- ฃั้ - มั้	- วั - ตั้	- - ล ฃ	- - - ล
- - ต -	- - ล -	- - ล -	- ม - วั	- ฃ - ม	- วั - ต	- ฃ - -	- - ลุ้ -

- - ล ล	- ล - ล	- - ล ฃ	- - - ล	- - ล ฃ	- - - ล	- ฃ - ฃ	- ฃ - -
- - - -	- - - วั	- ฃ - -	- ลุ้ - -	- ฃ - -	- ลุ้ -	- - ม -	- ม - ม

ล ฃ - ฃ	- ฃ - -	ล ฃ - ฃ	- ฃ - -	- - ล ฃ	- - - ล	- ฃ - ฃ	- ฃ - -
- - ม -	- วั - วั	- - ม -	- ต - ต	- ฃ - -	- ลุ้ -	- - ม -	- ม - ม

ล ฃ - ฃ	- ฃ - -	ล ฃ - ฃ	- ฃ - -	- - ล ฃ	- - - ล	- ตั้ - วั	- - มั้ มั้
- - ม -	- วั - วั	- - ม -	- ต - ต	- ฃ - -	- ลุ้ - -	- ต - วั	- ม - -

- ลั้ - ฃั้	- มั้ - วั	- ฃั้ - มั้	- วั - ตั้	- - ล ฃ	- - - ล	ฃล วั -	- ฃ - ล
- ล - ฃ	- ม - วั	- ฃ - ม	- วั - ต	- ฃ - -	- ลุ้ - -	- - ฃ ม	- วั - ม

- - ล ล	- ล - -	ล - ล ฃ	- - - ล	- วั - -	ตั้ วั - ตั้	- - ล ฃ	- - - ล
- - - -	- - - วั	- วั - -	- ลุ้ - -	- - ล ฃ	- - - ฃ	- ฃ - -	- ลุ้ - -

- วั - -	ตั้ วั - ตั้	- - ล ฃ	- - - ล	- มั้ - วั	- ตั้ - มั้	- วั - ตั้	- ฃ - ล
- - ล ฃ	- - - ฃ	- ฃ - -	- ลุ้ - -	- ม - วั	- ต - ม	- วั - ต	- - ล -

- มั้ วั -	วั - วั วั	- - - ฃ	- - ล ฃ	ตั้ วั ตั้ -	- ตั้ - วั	- มั้ - ตั้	- วั - มั้
- - - ฃ	- ล - ฃ	- วั - -	- ฃ - -	- - - ฃ	- - - วั	- ม - ต	- วั - ม

- ลื - ฌึ	- มื - ฌึ	- ฌึ - มื	- ฌึ - ตึ	-- ล ท	-- ล ล	ท ล --	- ฌึ - ล
- ล - ฌึ	- ม - ฌึ	- ฌึ - ม	- ฌึ - ต	- ฌึ --	- ล --	-- ฌึ ม	- ฌึ - ม

ย้อนกลับ บรรทัดที่ 11

ลงจบเพลง โดยเปลี่ยนทำนองใน 4 ห้องสุดท้าย ตามนี้

- ลื - ฌึ	- มื - ฌึ	- ฌึ - มื	- ฌึ - ตึ	--- ร	--- ม	--- ฌึ	--- ล
- ล - ฌึ	- ม - ฌึ	- ฌึ - ม	- ฌึ - ต	--- ล	--- ล	--- ฌึ	--- ล

เพลงประจำบ้าน (โมงฮอย) มีอบน/เสียงตั้งป้อย

----	----	----	----	----	--- ฌึ	--- ตึ	--- ลึ
----	----	----	----	----	--- ร	--- ต	--- ล

--- ฌึ	--- ล	--- ตึ	--- ฌึ	- ฌึ - ฌึ	- ตึ - ลึ	- ตึ - ล	- ฌึ - ฌึ
--- ฌึ	--- ล	--- ต	--- ร	- ตึ - ล	- ฌึ - ล	- ต - ล	- ฌึ - ตึ

--- ฌึ	-- ฌึ ฌึ	- มื - มื	ฌึ ฌึ - ฌึ	- มื ฌึ -	มื ฌึ --	- ตึ - ฌึ	- ตึ - ฌึ
--- ต	- ตึ --	-- ฌึ -	---- ตึ	--- ฌึ	-- ตึ ล	- ฌึ - ล	- ฌึ - ตึ

-- มื มื	- ฌึ - มื	- ฌึ - มื	- ฌึ - ฌึ	- ลึ - ฌึ	- ฌึ - ตึ	- ฌึ - ตึ	- ตึ - ฌึ
- ม --	- ฌึ - ม	- ฌึ - ม	- ตึ - ฌึ	- ล - ฌึ	- ฌึ - ต	-- ต -	- ต - ต

- ฌึ - ฌึ	- ฌึ - ฌึ	- มื - ฌึ	- ฌึ - ล	- ตึ - ล	- ฌึ - ฌึ	-- ฌึ มื	-- ฌึ ฌึ
-- ต ต	-- ฌึ ฌึ	-- ฌึ ฌึ	- ล - ล	- ต - ล	- ฌึ - ตึ	- ตึ --	- ฌึ - ฌึ

6

-- ฌึ ฌึ	- ล - ฌึ	- ฌึ --	- ม - ม	- ม - ม	- ล - ฌึ	- ท - ล	- ล - ล
- ฌึ --	- ล - ฌึ	- ต - ต	-- ฌึ -	ต - ฌึ -	-- ฌึ -	-- ล -	- ฌึ - ล

- มํ - รั	- ตํ - มํ	- รั - -	- ตํ - ตํ	- ฌ - ฌ	- - ตํ ตํ	- มํ - รั	- ตํ - ฌ
- ม - ฌ	- ฌ - ม	- ฌ - ฌ	- - - ฌ	- ฌ - ม	- ฌ - -	- ม - ฌ	- ฌ - ฌ

8

- - ฌ ฌ	- ฌ - ตํ	- รั - ตํ	- ฌ - ฌ	- ฌ - -	- ม - ม	- ม ฌ -	- ตํ - ฬ
- ฌ - -	- ฌ - ฌ	- ฌ - ฌ	- ฌ - ฌ	- ฌ - ฌ	- - ฌ -	ฌ - - ฌ	- ฌ - ฌ

9

- ฬ - ฬ	- ฬ - รั	- มํ - รั	- รั - ฌ	- ตํ - ฌ	- ฌ - ฬ	- - รั มํ	- - รั รั
- - ฌ ฌ	- - ฌ ฌ	- - ฌ ฌ	- ฌ - ฌ	- ฌ - ฌ	- ฌ - ตํ	- ตํ - -	- ฌ - ฌ

10

- - - -	- ฌ - ฌ	- ฌ - ตํ	- ฌ - ฌ	- ฌ - -	- ม - ม	- ม ฌ -	- ตํ - ฬ
- - - ฌ	- - - ฌ	- ฌ - ฌ	- ฌ - ฌ	- ฌ - ฌ	- - ฌ -	ฌ - - ฌ	- ฌ - ฌ

- ฬ - -	ฬ ฬ - -	ฬ ฬ - -	ฬ ฬ - ฬ	- ฌ - ฌ	- - ตํ ตํ	- มํ - รั	- ตํ - ฌ
- ตํ - รั	- - ตํ รั	- - ตํ รั	- - - ตํ	- ฌ - ม	- ฌ - -	- ม - ฌ	- ฌ - ฌ

- - ฌ ฌ	- ฌ - ตํ	- รั - ตํ	- ฌ - ฌ	- ฌ - -	- ม - ม	- ม ฌ -	- ตํ - ฬ
- ฌ - ฌ	- ฌ - ฌ	- ฌ - ฌ	- ฌ - ฌ	- ฌ - ฌ	- - ฌ -	ฌ - - ฌ	- ฌ - ฌ

- ฬ - ฬ	- ฬ - รั	- มํ - รั	- รั - ฌ	- ตํ - ฌ	- ฌ - ฬ	- - รั มํ	- - รั รั
- - ฌ ฌ	- - ฌ ฌ	- - ฌ ฌ	- ฌ - ฌ	- ฌ - ฌ	- ฌ - ตํ	- ตํ - -	- ฌ - ฌ

- ฌ - ตํ	- ฌ - ฌ	- ฌ - ฌ	- ฌ - ตํ	- - มํ มํ	- รั - ตํ	- รั - ตํ	- ฌ - ฌ
- ฌ - ฌ	- ฌ - ฌ	- - ฌ ฌ	- ฌ - ฌ	- ม - -	- ฌ - ฌ	- - ฌ ฌ	- - ฌ ฌ

- ม - ม	ฌ ฌ - ฌ	- รั - ตํ	- ฌ - ฌ	- ฌ - -	- ม - ม	- ม ฌ -	- ตํ - ฬ
- - ฌ -	- - ฌ -	- - ฌ ฌ	- - ฌ ฌ	- ฌ - ฌ	- - ฌ -	ฌ - - ฌ	- ฌ - ฌ

- ฌ - มั	- รั - -	ดี ดี - -	รั รั - มั	- รั - มั	- ฬ - ฌ	- ฌ - ฌ	- - ฌ ฌ
- ฌ - ม	- รั - ด	- ด - รั	- รั - ม	- ฌ - ฌ	- ด - ฌ	- ฌ - ฌ	- ฌ - ฌ

- รั - ดี	- ฌ - ฌ	- ดี - ฌ	- ฌ - ฬ	- - รั มั	- - รั รั	มั รั - -	- ดี - รั
- รั - ด	- ฌ - ฌ	- ด - ฌ	- ฌ - ด	- ดี - -	- รั - -	- - ดี ฌ	- ฌ - ฌ

จบเที่ยวแรก

หากบรรเลงย้อนกลับจะบรรเลงลักษณะเดียวกันกับเพลงประจำวัด โดยบรรเลงตามโน้ตด้านล่าง

- - - ม	- - - ม	- - - ม	ฌ ฌ - ฌ	- ม - ม	ฌ ฌ - ฌ	- รั - ดี	- ฌ - ฌ
- - ม -	- ฌ - -	- ฌ - -	- - ฌ -	- - ฌ -	- - ฌ -	- - ด -	- - ฌ -

- ฌ - -	- ม - ม	- ม ฌ -	- ดี - ฬ	- - - ดี	- - - ฬ	- ฌ - ฬ	- มั - รั
- ด - ด	- - รั -	รั - - ด	- ด - ด	- - - ด	- - - ด	- - ด ด	- - รั รั

- - - ม	- - - ม	- - - ม	ฌ ฌ - ฌ	- ม - ม	ฌ ฌ - ฌ	- รั - ดี	- ฌ - ฌ
- - ม -	- ฌ - -	- ฌ - -	- - ฌ -	- - ฌ -	- - ฌ -	- - ด -	- - ฌ -

- ฌ - -	- ม - ม	- ม ฌ -	- ดี - ฬ	- - - ดี	- - - ฬ	- ฌ - ฬ	- มั - รั
- ด - ด	- - รั -	รั - - ด	- ด - ด	- - - ด	- - - ด	- - ด ด	- - รั รั

- - - -	- ม - ม	- ม - ม	- ม - -	- ฌ - ฌ	- ฌ - -	- ม - ม	- ม - -
- - - ด	- - รั -	ด - รั -	ด - รั รั	- - ฌ -	- ด - ด	- - รั -	ด - รั รั

- ฌ - ฌ	- ฌ - -	- ม - ม	- ม - -
- - ฌ -	- ด - ด	- - รั -	ด - รั รั

ย้อนกลับบรรเลงซ้ำบรรทัดที่ 6 เดิม ถึงบรรทัดที่ 8 โดยบรรทัดที่ 9 ให้เปลี่ยนทำนองดังนี้แทน

- ฬ - -	ฬ ฌ - -	ฬ ฌ - -	ฬ ฌ - ฬ	- มั ฌ -	มั รั - -	- ดี - รั	- ดี - ฬ
- ดี - รั	- - ดี รั	- - ดี รั	- - - ดี	- - - รั	- - ดี ฌ	- ฌ - ฌ	- ฌ - ดี

กลับไปบรรเลงซ้ำอีก 1 รอบ โดยรอบที่ 2 บรรทัดที่ 9 ให้เปลี่ยนบรรเลงทำนองของเดิม และ

บรรเลงต่อในบรรทัดที่ 10 - 17 แล้วย้อนกลับไปบรรเลงที่บรรทัด 16 และบรรเลงต่อไปจนจบเพลง

หมายเหตุ ลงจบเพลง โดยเปลี่ยนทำนองใน 4 ห้องสุดท้าย ตามโน้ตด้านล่าง ดังนี้

- ริ - ตั้	- ล - ฌ	- ตั้ - ล	- ฌ - ฬิ	- - - ฌ	- - - ล	- - - ตั้	- - - ริ
- ริ - ต	- ลุ - ฌ	- ต - ลุ	- ฌ - ต	- - - ฌ	- - - ลุ	- - - ต	- - - ริ

เพลงเชิญ (ปะลัก/ปะละ)

ท่อน 1

- - - -	- - - -	- - - ริ	- มั้ - ริ	- ริ ตั้ -	- ตั้ - ฬิ	- ฌิ - ฬิ	- มั้ - ริ
- - - -	- - - -	- - - ริ	- ม - ริ	- - - ต	- ฌ - ต	- - ต ต	- - ริ -

- - - ฌิ	- - - ริ	- - - ริ	- มั้ - ฌิ	- - ลั ฬิ	- ลั - ฌิ	- - - มั้	- - - ริ
- - - ฌ	- - - ล	- ฬิ - ล	- ฬิ - ฌ	- - ล ฬิ	- ล - ฌ	- - - ม	- - - ริ

*3

- - - ตั้	- - - ตั้	- - ล ฬิ	- - - ล	- มั้ - ริ	ตั้ ฬิ - ล	- - - ฌ	- - ล ฬิ
- - - ฌ	- ต - -	- ฌ - -	- ลุ - -	- - ริ -	- - ลุ -	- ริ - -	- ฌ - -

- ตั้ - ริ	มั้ ริ - -	- - ล ฬิ	ตั้ - - ริ	- - มั้ -	ริ ตั้ - ฌ	- ล ฌ -	ฌ ฌ - ตั้
- ฌ - -	- - ตั้ ฬิ	ล ฌ - -	- ริ - ริ	- ม - -	ริ ต - ริ	- - - ฌ	- ริ - ต

- - ตั้ ตั้	- ตั้ - ตั้	- ริ - ริ	- - ล ฬิ	ล - ล ฬิ	- ตั้ - ริ	- มั้ - ริ	- - มั้ มั้
- - - -	- - - ฌ	- - - ฌ	- ฌ - -	- ฌ - -	- ต - ริ	- ม - ริ	- ม - -

- ลั - ฌิ	- มั้ - ริ	- ฌิ - มั้	- ริ - ตั้	- - ล ฬิ	- - ล ล	ฬิ ล - -	- ฌ - ล
- ล - ฌ	- ม - ริ	- ฌ - ม	- ริ - ต	- ฌ - -	- ลุ - -	- - ฌ ม	- ริ - ม

- - - ริ	- มั้ - ริ	- ริ ตั้ ฬิ	ล - ล ฬิ	ตั้ ริ ตั้ -	- ตั้ - ริ	- ฌิ - มั้	- ริ - ตั้
- - - ริ	- ม - ริ	ริ - - -	- ฌ - -	- - - ฌ	- - - ริ	- ฌ - ม	- ริ - ต

- - - ตั้	- - - ตั้	- - - ริ	- ฬิ - ฬิ	- ฬิ - ฬิ	- ฬิ - ฬิ	- - ล ฬิ	- - ล ล
- - - ฌ	- ต - -	- ริ - -	- - ล -	ฌ - ล -	ฌ - ล -	- ฌ - -	- ลุ - -

-- มี่ มี่	- ซี่ - รั	--- ร	- ม - ซี่	-- ลี่ ทั	- ลี่ - ซี่	- ลี่ - ซี่	- มี่ - รั
- ม --	- ซี่ - ร	- ทั - ล	- ทั - ซี่	-- ล ทั	- ล - ซี่	-- ซี่ -	-- ร -

ย้อนกลับต้น โดยเริ่มที่บรรทัดที่ 3

เที่ยวกลับบรรทัดสุดท้ายให้เปลี่ยนใน 4 ห้องท้าย ตามนี้

-- มี่ มี่	- ซี่ - รั	--- ร	- ม - ซี่	-- ลี่ ทั	- ลี่ - ซี่	- ลี่ - ซี่	- มี่ - รั
- ม --	- ซี่ - ร	- ทั - ล	- ทั - ซี่	-- ล ทั	- ล - ซี่	-- ซี่ -	-- ร -

บรรทัดต่อ

- ลี่ - ซี่	- มี่ - รั	- ซี่ - มี่	- รั - ด้	-- ล ทั	-- ล ล	- ซี่ - ซี่	- ซี่ --
- ล - ซี่	- ม - ร	- ซี่ - ม	- ร - ด้	- ซี่ --	- ล --	-- ม -	- ม - ม

ล ซี่ - ซี่	- ซี่ --	ล ซี่ - ซี่	- ซี่ --	-- ล ทั	-- ล ล	- ด้ - รั	-- มี่ มี่
-- ม -	- ร - ร	-- ม -	- ด้ - ด้	- ซี่ --	- ล --	- ด้ - ร	- ม --

- ลี่ - ซี่	- มี่ - รั	- ซี่ - มี่	- รั - ด้	-- ล ทั	-- ล ล	ทั ล --	- ซี่ - ล
- ล - ซี่	- ม - ร	- ซี่ - ม	- ร - ด้	- ซี่ --	- ล --	-- ซี่ ม	- ร - ม

-- ล ล	- ล - ล	-- ล ทั	--- ล	- รั --	ด้ รั - ด้	-- ล ทั	--- ล
---	--- รั	- ซี่ --	- ล --	-- ล ทั	--- ซี่	- ซี่ --	- ล --

- รั --	ด้ รั - ด้	-- ล ทั	--- ล	- มี่ - รั	- ด้ - มี่	- รั - ด้	- ทั - ล
-- ล ทั	--- ซี่	- ซี่ --	- ล --	- ม - ร	- ด้ - ม	- ร - ด้	-- ล -

- มี่ รั -	รั - รั รั	--- ซี่	-- ล ทั	ด้ รั ด้ -	- ด้ - รั	- มี่ - ด้	- รั - มี่
--- ทั	- ล - ซี่	- ร --	- ซี่ --	--- ซี่	--- ร	- ม - ด้	- ร - ม

- ลี่ - ซี่	- มี่ - รั	- ซี่ - มี่	- รั - ด้	-- ล ทั	-- ล ล	ทั ล --	- ซี่ - ล
- ล - ซี่	- ม - ร	- ซี่ - ม	- ร - ด้	- ซี่ --	- ล --	-- ซี่ ม	- ร - ม

พ่อน 2

--- รื	- มื - รื	- รื ตื ท	ล - ล ท	ตื รื ตื -	- ตื - รื	- มื - ตื	- รื - มื
--- ร	- ม - ร	ร ---	- ฌ --	--- ฌ	--- ร	- ม - ต	- ร - ม

*2

--- ลื	- ฌื - มื	--- ลื	- ฌื - มื	--- ลื	- ฌื - มื	- รื - ฌื	- ลื - มื
--- ล	- ฌ - ท	--- ล	- ฌ - ท	--- ล	- ฌ - ท	- ล - ฌ	- ล - ท

- มื --	รื รื --	มื มื --	ฌื ฌื - ลื	- ทื - ลื	- ฌื --	มื มื --	รื รื - ตื
- ท - ล	--- ท	--- ฌ	--- ล	- ท - ล	- ฌ - ม	--- ร	--- ต

--- ตื	--- ตื	- ฌ - ตื	- รื - มื	-- รื มื	- ฌื - ลื	- ฌื - มื	- รื - ตื
--- ฌ	- ต --	- ร - ต	- ร - ม	- ตื --	- ฌ - ล	- ฌ - ม	- ร - ต

----	- มื - มื	- ฌื - มื	- รื - ตื	-- ล ท	--- ล	ท ล --	- ฌ - ล
--- ม	--- ม	- ฌ - ม	- ร - ต	- ฌ --	- ล --	-- ฌ ม	- ร - ม

-- ล ล	- ล - ล	-- ล ท	--- ล	- มื - รื	ตื ท - ล	ท ล --	- ฌ - ล
----	--- ร	- ฌ --	- ล --	-- ร -	-- ล -	-- ฌ ม	- ร - ม

--- ฌ	--- มื	- ฌื - มื	- รื - ตื	- ล - รื	- ตื - ล	ฌ - ฌ ล	- ตื - รื
--- ร	--- ม	- ฌ - ม	- ร - ต	- ม - ร	- ต - ม	- ม --	- ต - ร

----	- มื - มื	--- ฌื	- มื - ฌื	- ตื - มื	- รื - ตื	-- ล ท	--- ล
--- ม	--- ม	--- ฌ	- ม - ฌ	- ต - ม	- ร - ต	- ฌ --	- ล --

----	- มื - มื	-- รื มื	- ฌื - ลื	- ทื - ลื	- ฌื --	มื มื --	รื รื - ตื
--- ม	--- ท	- ตื --	- ฌ - ล	- ท - ล	- ฌ - ม	--- ร	--- ต

--- ตั้	--- ตั้	--- รั้	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท	- รั้ - รั้	-- ล ท
--- ฑู	- ด --	- ร --	-- ล -	ฑู - ล -	ฑู - ล -	--- ฑู	- ฑู - ม

----	--- ท	- ท ท ท	- ท - ท	- รั้ - มั้	- รั้ --	ท ท --	ล ล - ฑู
----	--- ม	- ม ม ม	- ม - ม	- ร - ม	- ร - ม	-- ม	--- ร

--- ฑู	--- ฑู	--- ฑู	-- ล ท	-- ล ท	- รั้ --	- มั้ รั้ -	รั้ - รั้ รั้
--- ฑู	- ฑู --	- ร --	- ฑู --	- ฑู --	--- ท	--- ท	- ล - ฑู

----	- ท - ท	- มั้ รั้ -	รั้ - รั้ รั้	- ล ฑู -	ฑู - ฑู -	ตั้ ตั้ --	รั้ รั้ - มั้
--- ม	----	--- ท	- ล - ฑู	--- ม	- ร - ด	--- ร	--- ม

ย้อนกลับต้นในบรรทัดที่ 2

พ่อน 2/2

--- ลั้	- ฑู - มั้	--- ลั้	- ฑู - มั้	--- ลั้	- ฑู - มั้	- รั้ - ฑู	- ลั้ - มั้
--- ล	- ฑู - ท	--- ล	- ฑู - ท	--- ล	- ฑู - ท	- ล - ฑู	- ล - ท

- ฬั - ฬั	- ฬั - ฬั	มั้ - มั้ ฬั	-- ฑู ลั้	- ฑั - ลั้	- ฑู - รั้	--- รั้	- มั้ - ฑู
-- มั้ -	มั้ - มั้ -	- รั้ --	มั้ ฬั --	- ท - ล	- ฑู - ล	- ท - ล	- ท - ฑู

-- ฑู ฑู	- ฑู - ฑู	-- ล ท	- รั้ - รั้	-- ล ท	- รั้ - รั้	-- ล ท	-- ตั้ รั้
----	--- ด	- ฑู --	--- ฑู	- ฑู --	--- ฑู	- ฑู --	ล ท --

- ตั้ - รั้	มั้ รั้ --	-- ล ท	- รั้ - ท	ตั้ รั้ ตั้ -	- ตั้ - รั้	- มั้ - ตั้	- รั้ - มั้
- ฑู --	-- ตั้ ท	ล ฑู --	ล - ล -	--- ฑู	--- ร	- ม - ด	- ร - ม

--- ลั้	- ฑู - มั้	--- ลั้	- ฑู - มั้	--- ลั้	- ฑู - มั้	- รั้ - ฑู	- ลั้ - มั้
--- ล	- ฑู - ท	--- ล	- ฑู - ท	--- ล	- ฑู - ท	- ล - ฑู	- ล - ท

- ฬ - ฬ	- ฬ - ฬ	ม่ - ม่ ฬ	- ฬ - ล	- ฬ - ล	- ฬ - ฬ	- ฬ - -	ฬ ม่ ฬ ฬ
- - ม่ -	ม่ - ม่ -	- ฬ - -	- ฬ - ล	- ฬ - ล	- ฬ - ล	- ล - ฬ	- - - ฬ

- - ฬ ฬ	- ฬ - ฬ	- - ล ฬ	- ฬ - ฬ	- - ล ฬ	- ฬ - ฬ	- - ล ฬ	- - ฬ ฬ
- - - -	- - - ด	- ฬ - -	- - - ฬ	- ฬ - -	- - - ฬ	- ฬ - -	ล ฬ - -

- ฬ - ฬ	ม่ ฬ - -	- - ล ฬ	- ฬ - ฬ	ฬ ฬ ฬ -	- ฬ - ม	- ฬ - ม	- ฬ - ฬ
- ฬ - -	- - ฬ ฬ	ล ฬ - -	ล - ล -	- - - ฬ	- - - ม	- ฬ - ม	- ฬ - ด

พ่อน 2/3

- - - ฬ	ล ฬ ฬ ฬ	- - - ม	- - - ฬ	- ม - ฬ	ฬ ฬ - ล	- - - ฬ	- - ล ฬ
- - - -	- - - ฬ	- - - ม	- - - ฬ	- - ฬ -	- - ล -	- ฬ - -	- ฬ - -

- ฬ - ฬ	ม่ ฬ - -	- - ล ฬ	ฬ - - ฬ	- ม - ฬ	- ม - ฬ	- ฬ - ล	- ฬ - ม
- ฬ - -	- - ฬ ฬ	ล ฬ - -	- ฬ - ฬ	- ม - ฬ	- ม - ฬ	- ฬ - ล	- ฬ - ม

- ม - ฬ	- ม - ฬ	- ล - ฬ	- ม - ฬ	- ฬ ฬ ฬ	- - ล ฬ	- ฬ - ม	- ฬ - ฬ
- - ฬ -	- ล - ฬ	- - ฬ -	- - ฬ -	ฬ - - -	ล ฬ - -	- ฬ - ม	- ฬ - ด

- ฬ - ฬ	- ฬ - ล	- ฬ - ล	- ล - ม	- ฬ - ม	- ฬ - ฬ	- - ล ฬ	- - - ล
- - ด -	- - ล -	- - ล -	- ม - ม	- ฬ - ม	- ฬ - ด	- ฬ - -	- ล - -

- - ล ล	- ล - ล	- - ล ฬ	- - - ล	- - ล ฬ	- - - ล	- ฬ - ฬ	- ฬ - -
- - - -	- - - ฬ	- ฬ - -	- ล - -	- ฬ - -	- ล - -	- - ม -	- ม - ม

ล ฬ - ฬ	- ฬ - -	ล ฬ - ฬ	- ฬ - -	- - ล ฬ	- - - ล	- ฬ - ฬ	- ฬ - -
- - ม -	- ฬ - ฬ	- - ม -	- ด - ด	- ฬ - -	- ล - -	- - ม -	- ม - ม

ล ฬ - ฬ	- ฬ - -	ล ฬ - ฬ	- ฬ - ฬ	- - ล ฬ	- - - ล	- ฬ - ล	- ล - ม
- - ม -	- ฬ - ฬ	- - ม -	- ด - ด	- ฬ - -	- ล - -	- - ล -	- ม - ม

- ลໍ - ฌໍ	- มໍ - ฌໍ	- ฌໍ - มໍ	- ฌໍ - ตໍ	-- ลท	-- ลล	ทล --	- ฌ - ล
- ล - ฌ	- ม - ฌ	- ฌ - ม	- ฌ - ต	- ฌ --	- ล --	-- ฌม	- ฌ - ม

-- ลล	- ล - ล	-- ลท	--- ล	- ฌ --	ตໍ ฌ - ตໍ	-- ลท	--- ล
----	--- ฌ	- ฌ --	- ล --	-- ลท	--- ฌ	- ฌ --	- ล --

- ฌ --	ตໍ ฌ - ตໍ	-- ลท	--- ล	- ม - ฌ	- ต - ม	- ฌ - ต	- ท - ล
-- ลท	--- ฌ	- ฌ --	- ล --	- ม - ฌ	- ต - ม	- ฌ - ต	-- ล -

- ม ฌ -	ฌ - ฌ ฌ	--- ฌ	-- ลท	ตໍ ฌ ต -	- ต - ฌ	- ม - ต	- ฌ - ม
--- ท	- ล - ฌ	- ฌ --	- ฌ --	--- ฌ	--- ฌ	- ม - ต	- ฌ - ม

- ล - ฌ	- ม - ฌ	- ฌ - ม	- ฌ - ต	-- ลท	-- ลล	ทล --	- ฌ - ล
- ล - ฌ	- ม - ฌ	- ฌ - ม	- ฌ - ต	- ฌ --	- ล --	-- ฌม	- ฌ - ม

เชิญ (เร็ว) เร็วไปไม้ / ไปหัว

--- ม	--- ม	--- ล	- ฌ - ม	--- ล	- ฌ - ฌ	-- ฌ ฌ	- ม - ฌ
--- ม	--- ม	--- ล	- ฌ - ม	--- ล	- ฌ - ฌ	- ฌ --	- ม - ฌ

----	- ต - ต	- ฌ - ต	- ฌ - ม	--- ฌ	--- ม	- ฌ --	ม ฌ - ม
--- ต	----	- ฌ - ต	- ฌ - ม	----	- ม - ล	--- ม	--- ล

- ล - ฌ	- ฌ - ม	- ล - ฌ	- ฌ - ม	- ล - ฌ	- ม - ฌ	-- ฌ ฌ	- ม - ฌ
- ล - ฌ	-- ม -	- ล - ฌ	-- ม -	- ล - ฌ	- ม - ฌ	- ฌ --	- ม - ฌ

- ฌ ต -	- ต - ม	- ฌ - ม	- ฌ - ต	--- ต	--- ต	- ท - ล	ฌ - ฌ ล
--- ต	- ฌ - ม	- ฌ - ม	- ฌ - ต	--- ฌ	- ต --	- ม --	- ม --

- ท --	- รั - ดั	- ท - ล	ช - ช ล	- ท --	- รั - ดั	- ท - ล	ช - ช รั
--- ล	----	- ม --	- ม --	--- ล	----	- ม --	- ม --

- รั - ดั	-- ล ท	- มั รั -	รั - รั รั	--- ล	--- ช	- ล --	ช ช - ล
-- ด -	- ช --	--- ท	- ล - ช	----	- ช - ด	--- ช	- ด - ม

- ท --	- รั - ดั	- ท - ล	ช - ช ล	- ท --	- รั - ดั	- ท - ล	ช - ช รั
--- ล	----	- ม --	- ม --	--- ล	----	- ม --	- ม - รั

- รั - ดั	-- ล ท	- มั รั -	รั - รั รั	--- ล	--- ช	- ล --	ช ล - ช
-- ด -	- ช --	--- ท	- ล - ช	----	- ช - ด	--- ช	--- ด

--- ท	--- ล	- ท --	ล ท - ล	--- ล	--- ช	- ล --	ช ช - ล
----	- ล - รั	--- ล	--- รั	----	- ช - ด	--- ช	- ด - ม

- ช --	- ม - ม	ช - ม ช	- ดั - ฬ	----	--- ฬ	- ฬ ฬ ฬ	- ฬ - ฬ
- ด - ด	-- รั -	- รั --	- ด - ด	----	--- ดั	- ดั ดั ดั	- ดั - ดั

- ฬ - ฬ	-- ลั ลั	- ฬ - ฬ	-- ลั ลั	- ลั --	- ลั - ฬ	-- ฬ ฬ	- ลั - ฬ
- ด - รั	- ล --	- ด - รั	- ล --	- ดั --	- ดั - ช	- ช --	- ล - ช

- ฬ ฬ มั	รั - รั มั	- ฬ - ลั	- ฬ - ฬ	- ฬ --	ฬ ฬ --	ฬ ฬ --	ฬ ฬ - ฬ
ช ---	- ดั --	- ด - ล	- ช - ด	- ดั - รั	-- ดั รั	-- ดั รั	--- ดั

- ฬ - ฬ	-- ลั ลั	- ฬ - ฬ	-- ลั ลั	- ลั --	- ลั - ฬ	-- ฬ ฬ	- ลั - ฬ
- ด - รั	- ล --	- ด - รั	- ล --	- ดั --	- ดั - ช	- ช --	- ล - ช

- ฬ ฬ มั	รั - รั มั	- ฬ - ลั	- ฬ - ฬ	- ฬ --	ฬ ฬ --	ฬ ฬ --	ฬ ฬ - ฬ
ช ---	- ดั --	- ด - ล	- ช - ด	- ดั - รั	-- ดั รั	-- ดั รั	--- ดั

-- รีม	--- ริ	-- รีม	--- ริ	- ฝ --	- ฝ - ด	-- ด ด	- ริ - ด
- ด --	- ร --	- ด --	- ร --	- ด --	- ด - ด	- ด --	- ร - ด

- ด ท ล	ช - ช ล	- ท - ริ	- ด - ท	- ท --	ท ด --	ท ด --	ท ด ท
ด ---	- ม --	- ม - ร	- ด - ม	- ม - ฑ	-- ม ฑ	-- ม ฑ	--- ม

- ท - ด	-- ริ ริ	- ท - ด	-- ริ ริ	- ฝ --	- ฝ - ด	-- ด ด	- ริ - ด
- ม - ฑ	- ร --	- ม - ฑ	- ร --	- ด --	- ด - ฑ	- ด --	- ร - ด

- ด ท ล	ช - ช ล	- ท - ริ	- ด - ท	- ท --	ท ด --	ท ด --	ท ด - ท
ด ---	- ม --	- ม - ร	- ด - ม	- ม - ฑ	-- ม ฑ	-- ม ฑ	--- ม

----	- ริ - ด	- ท - ล	ช - ฑ ล	- ท --	- ริ - ด	- ท - ล	ช - ฑ ริ
- ฑ - ล	----	- ม --	- ม --	---- ล	----	- ม --	- ม - ริ

- ริ - ด	-- ล ท	- ม ริ -	ริ - ริ ริ	---- ล	---- ฑ	- ล --	ช ฑ - ล
-- ด -	- ฑ --	---- ท	- ล - ฑ	----	- ฑ - ด	---- ฑ	---- ม

- ท --	- ริ - ด	- ท - ล	ช - ฑ ล	- ท --	- ริ - ด	- ท - ล	ช - ฑ ริ
---- ล	----	- ม --	- ม --	---- ล	----	- ม --	- ม - ริ

- ริ - ด	-- ล ท	- ม ริ -	ริ - ริ ริ	---- ล	---- ฑ	- ล --	ช ล - ฑ
-- ด -	- ฑ --	---- ท	- ล - ฑ	----	- ฑ - ด	---- ฑ	---- ด

---- ท	---- ล	- ท --	ล ท - ล	---- ล	---- ฑ	- ล --	ช ฑ - ล
----	- ล - ริ	---- ล	---- ริ	----	- ฑ - ด	---- ฑ	- ด - ม

- ฑ --	- ม - ม	ช - ม ฑ	- ด - ฝ	----	---- ฝ	- ฝ ฝ ฝ	- ฝ - ฝ
- ด - ด	-- ริ -	- ริ --	- ด - ด	----	---- ด	- ด ด ด	- ด - ด

- ฟ - ซี่	-- ลั ลั	- ฟ - ซี่	-- ลั ลั	- ลั --	- ลั - ซี่	-- ซี่ ซี่	- ลั - ซี่
- ด - ร	- ม --	- ด - ร	- ม --	- ดั --	- ดั - ฌ	- ฌ --	- ล - ฌ

- ซี่ ฟ มั	ริ - ริ มั	- ฟ - ลั	- ซี่ - ฟ	- ฟ --	ฟ ซี่ --	ฟ ซี่ --	ฟ ซี่ - ฟ
ฌ ---	- ดั --	- ด - ล	- ฌ - ด	- ดั - ริ	-- ดั ริ	-- ดั ริ	--- ดั

- ฟ - ซี่	-- ลั ลั	- ฟ - ซี่	-- ลั ลั	- ลั --	- ลั - ซี่	-- ซี่ ซี่	- ลั - ซี่
- ด - ร	- ม --	- ด - ร	- ม --	- ดั --	- ดั - ฌ	- ฌ --	- ล - ฌ

- ซี่ ฟ มั	ริ - ริ มั	- ฟ - ลั	- ซี่ - ฟ	- ฟ --	ฟ ซี่ --	ฟ ซี่ --	ฟ ซี่ - ฟ
ฌ ---	- ดั --	- ด - ล	- ฌ - ด	- ดั - ริ	-- ดั ริ	-- ดั ริ	--- ดั

-- ริ มั	--- ริ	-- ริ มั	--- ริ	- ฟ --	- ฟ - ดั	-- ดั ดั	- ริ - ดั
- ดั --	- ร --	- ดั --	- ร --	- ดั --	- ดั - ฌ	- ด --	- ร - ด

- ดั ท ล	ซี่ - ซี่ ลั	- ท - ริ	- ดั - ท	- ท --	ท ดั --	ท ดั --	ท ดั - ท
ด ---	- ม --	- ม - ร	- ด - ม	- ม - ฌ	-- ม ฌ	-- ม ฌ	--- ม

- ท - ดั	-- ริ ริ	- ท - ดั	-- ริ ริ	- ฟ --	- ฟ - ดั	-- ดั ดั	- ริ - ดั
- ม - ฌ	- ร --	- ม - ฌ	- ร --	- ดั --	- ดั - ฌ	- ด --	- ร - ด

- ดั ท ล	ซี่ - ซี่ ลั	- ท - ริ	- ดั - ท	-- ริ มั	--- ริ	-- ริ มั	--- ริ
ด ---	- ม --	- ม - ร	- ด - ม	- ดั --	- ร --	- ดั --	- ร --

ท้ายเชิงูเร็ว

-- ล ท	- ริ - มั	- ลั - ซี่	- มั - ริ	-- ล ท	- ริ - มั	- ลั - ซี่	- มั - ริ
- ฌ --	- ร - ม	- ล - ฌ	- ม - ร	- ฌ --	- ร - ม	- ล - ฌ	- ม - ร

-- มั มั	-- ริ ริ	-- มั มั	-- ซี่ ซี่	-- มั มั	-- ริ ริ	-- มั มั	-- ซี่ ซี่
- ม --	- ร --	- ม --	- ฌ --	- ม --	- ร --	- ม --	- ฌ --

-- ลໍ ลໍ	-- ฌี ฌี	-- ตໍ ตໍ	- ตໍ - ตໍ	- ลท-ตໍ รึ	-- ตໍ ตໍ	- ลท-ตໍ รึ	-- ตໍ ตໍ
- ล --	- ฌ --	- ต --	- ฌ - ต	ฌ - ต ร	- ต --	ฌ - ต ร	- ต --

ออกเร็วว่าดาบ

พ่อน 1/1

- มໍ - รึ	- มໍ - ฌี	- ม - รึ	-- ตໍ ตໍ	- มໍ - รึ	- มໍ - ฌี	- ม - รึ	-- ตໍ ตໍ
- ม - ร	- ม - ฌ	- ม - ร	- ต --	- ม - ร	- ม - ฌ	- ม - ร	- ต --

- ลໍ - ฌี	- มໍ - ฌี	- ม - รึ	-- ตໍ ตໍ	- ลໍ - ฌี	- มໍ - ฌี	- ม - รึ	-- ตໍ ตໍ
- ล - ฌ	- ม - ฌ	- ม - ร	- ต --	- ล - ฌ	- ม - ฌ	- ม - ร	- ต --

- ท --	- ล - ท	- ตໍ - รึ	- มໍ - รึ	- ท --	- ล - มໍ	- ฌี - มໍ	- รึ - ตໍ
- ม - ม	--- ม	- ต - ร	- ม - ร	- ม - ม	--- ม	- ฌ - ม	- ร - ต

- ท --	ลท - ท	-- ล ท	-- ตໍ รึ	- ฌ - ตໍ	- ร - มໍ	- ฌี - มໍ	- รึ - ตໍ
-- ล ฌ	-- ล -	ล ฌ --	ล ท --	- ร - ต	- ร - ม	- ฌ - ม	- ร - ต

กลับต้น

พ่อน 1/2

----	- มໍ - ลໍ	----	ฌี มໍ - ฌี	----	- ลໍ - ฌี	-- ตໍ ตໍ	- รึ - มໍ
----	- ท - ล	----	ฌ ท - ฌ	----	- ล - ฌ	- ต --	- ร - ม

----	- มໍ - ลໍ	----	ฌี มໍ - ฌี	----	- ลໍ - ฌี	-- ตໍ ตໍ	- รึ - มໍ
----	- ท - ล	----	ฌ ท - ฌ	----	- ล - ฌ	- ต --	- ร - ม

----	--- มໍ	- มໍ มໍ มໍ	- มໍ - มໍ	- ลໍ - ฌี	- มໍ - ฌี	- มໍ - รึ	- ตໍ --
----	--- ม	- ม ม ม	- ม - ม	- ล - ฌ	- ม - ฌ	- ม - ร	- ต --

- ลໍ - ฌี	- มໍ - ฌี	- มໍ - รึ	- ตໍ --	-- ฌ ล	-- ตໍ รึ	มໍ รึ --	ตໍ รึ - ตໍ
- ล - ฌ	- ม - ฌ	- ม - ร	- ต --	- ม --	ฌ ล --	-- ตໍ ล	--- ฌ

-- ฅ ล	-- ตั๊ รั	ม่ รั --	ตั๊ รั - ตั
- ม --	ฅ ล --	-- ตั๊ ล	--- ฅ

กลับต้น

ลงจบ

- มั รั ตั	- ม ฅ ฅ	- มั รั ตั	- ม ฅ ฅ	- มั รั ตั	- มั รั ตั	- มั รั ตั	--- ตั
- ม ร ต	ม -- ต	- ม ร ต	ม -- ต	- ม ร ต	- ม ร ต	- ม ร ต	--- ต

เพลงละจ้าดกอปอน (พระฉนัมอญ/เข้า)

ท่อน 1

(--- รั	-- มั มั	--- ฅ	-- มั มั)	- รั - มั	- ฅ - ลั	- ฅ - มั	- รั - ตั
(--- ร	- ม --	--- ฅ	- ม --)	- ล - ฅ	- ฅ - ล	- ฅ - ม	- ร - ต

----	- ตั - มั	- ฅ - มั	- รั - ตั	- ล - ฅ	- ฅ --	ตั๊ ตั --	รั รั - มั
- ฅ - ต	- ฅ - ม	- ฅ - ม	- ร - ต	-- ฅ -	- ร - ต	--- ร	--- ม

--- รั	-- มั มั	--- ฅ	-- มั มั	- รั - มั	- ฅ - ลั	- ฅ - มั	- รั - ตั
--- ร	- ม --	--- ฅ	- ม --	- ล - ฅ	- ฅ - ล	- ฅ - ม	- ร - ต

----	- ตั - มั	- ฅ - มั	- รั - ตั	- ล - ฅ	- ฅ --	ตั๊ ตั --	รั รั - มั
- ฅ - ต	- ฅ - ม	- ฅ - ม	- ร - ต	-- ฅ -	- ร - ต	--- ร	--- ม

----	ฅ ล --	- ฅ --	- ม - ฅ	- ฅ - ล	ท ล --	----	- ฅ - ล
-- ร ม	-- ฅ ม	--- ร	----	- ร --	-- ฅ ม	- ร - ม	- ร - ม

--- ล	- ทท -	- ท - รั	--- รั	- ท - ท	รั ท --	- ล - ล	ท ล --
--- ม	--- ท	----	- ท --	-- ล -	-- ล ฅ	-- ฅ -	-- ฅ ม

--- รั	-- มั มั	- ฅ - -	- ม - ฅ	- ฅ - ล	ท ล - -	-----	- ฅ - ล
--- รั	- ม - -	--- รั	-----	- รั - -	-- ฅ ม	- รั - ม	- รั - ม

--- ล	- ทท -	- ท - รั	--- รั	- ท - ท	รั ท - -	- ล - ล	ท ล - -
--- ม	--- ท	-----	- ท - -	-- ล -	-- ล ฅ	-- ฅ -	-- ฅ ม

--- รั	-- มั มั	--- ฅ	-- มั มั	- รั - มั	- ฅ - ลั	- ฅ - มั	- รั - ดั
--- รั	- ม - -	--- ฅ	- ม - -	- ล - ท	- ฅ - ล	- ฅ - ม	- รั - ด

-----	- ดั - มั	- ฅ - มั	- รั - ดั	- ล - ฅ	- ฅ - -	ดั ดั - -	รั รั - มั
- ฅ - ด	- ฅ - ม	- ฅ - ม	- รั - ด	-- ฅ -	- รั - ด	--- รั	--- ม

--- รั	-- มั มั	--- ฅ	-- มั มั	- ท - ท	รั ท - -	- ล - ล	ท ล - -
--- รั	- ม - -	--- ฅ	- ม - -	-- ล -	-- ล ฅ	-- ฅ -	-- ฅ ม

- ท - ท	รั ท - -	- ล - ล	ท ล - -	- ล ฅ -	ฅ - ฅ -	ดั ดั - -	รั รั - มั
-- ล -	-- ล ฅ	-- ฅ -	-- ฅ ม	--- ม	- รั - ด	--- รั	--- ม

กลับต้นเทียวที่ 2 บรรทัดสุดท้าย ใช้มือตามไนต์ข้างล่างนี้

- ท - ท	รั ท - -	- ล - ล	ท ล - -	- ล ฅ -	ฅ - ฅ -	--- ด	-- รั ม
-- ล -	-- ล ฅ	-- ฅ -	-- ฅ ม	--- ม	- รั - ด	- ฅ - -	- ด - ล

พ่อน 2

-----	-----	- ม - ม	- ม - ล	--- ล	--- ล	- ม - ม	- ม - ฅ
-----	-----	- ล - -	ล - - ล	--- รั	- ล - -	- ล - -	ล - - ฅ

- ล ฅ ฅ	--- ฅ	- ล ฅ -	ฅ - ฅ -	- ล - ฅ	- ฅ - -	ดั ดั - -	รั รั - มั
--- ด	- ฅ - -	--- ม	- รั - ด	-- ฅ -	- รั - ด	--- รั	--- ม

-----	-----	- ม - ม	- ม - ล	--- ล	--- ล	- ม - ม	- ม - ฅ
-----	-----	- ล - -	ล - - ล	--- รั	- ล - -	- ล - -	ล - - ฅ

- ล ๗ ๗	---๗	- ล ๗ -	๗ - ๗ -	- ล - ๗	- ๗ - -	ดํ ดํ - -	วํ วํ - มํ
--- ด	- ๗ - -	--- ม	- ว - ด	- - ๗ -	- ว - ด	--- ว	--- ม

--- วํ	-- มํ มํ	--- ๗	-- มํ มํ	- ท - ท	วํ ท - -	- ล - ล	ท ล - -
--- ว	- ม - -	--- ๗	- ม - -	- - ล -	- - ล ๗	- - ๗ -	- - ๗ ม

- ท - ท	วํ ท - -	- ล - ล	ท ล - -	- ล ๗ -	๗ - ๗ -	ดํ ดํ - -	วํ วํ - มํ
- - ล -	- - ล ๗	- - ๗ -	- - ๗ ม	--- ม	- ว - ด	--- ว	--- ม

--- ๗	--- มํ	--- วํ	--- มํ	--- ๗	--- มํ	--- วํ	--- มํ
--- ๗	--- ม	--- ว	--- ม	--- ๗	--- ม	--- ว	--- ม

- ๗ - -	๗ ๗ - -	มํ มํ - -	วํ วํ - มํ	- ๗ - ดํ	- วํ - มํ	- ๗ - มํ	- วํ - ดํ
- ๗ - ๗	--- ม	--- ว	--- ม	- ว - ด	- ว - ม	- ๗ - ม	- ว - ด

- ดํ - -	ดํ วํ - -	ดํ วํ - -	ดํ วํ - ดํ	- - วํ วํ	- ดํ - ล	- - ๗ ล	- ดํ - วํ
- ๗ - ล	- - ๗ ล	- - ๗ ล	--- ๗	- ว - -	- ด - ม	- ม - -	- ด - ว

- ดํ - วํ	- มํ - ๗	- ลํ - ๗	- มํ - วํ	- วํ ดํ ท	- - ล ท	- ดํ - วํ	- - มํ มํ
- ด - ว	- ม - ๗	- ล - ๗	- - ว -	ว - - -	ล ๗ - -	- ๗ - ล	- ม - -

- ดํ - วํ	-- มํ มํ	- ลํ - ๗	-- มํ มํ	- - วํ วํ	- ดํ - ล	- - ๗ ล	- ดํ - วํ
- ๗ - ล	- ม - -	- ล - ๗	- ม - -	- ว - -	- ด - ม	- ม - -	- ด - ว

- ดํ - วํ	- มํ - ๗	- ลํ - ๗	- มํ - วํ	- วํ ดํ ท	- - ล ท	- ดํ - มํ	- วํ - ดํ
- ด - ว	- ม - ๗	- ล - ๗	- - ว -	ว - - -	ล ๗ - -	- ๗ - ม	- ว - ด

----	- ตํ - มํ	- ํ - ตํ	- ท - ล	- มํ - ํ	ตํ ท - ล	--- ฑ	-- ล ท
- ฑ - ต	- ฑ - ม	- ํ - ต	-- ล -	-- ํ -	-- ล -	- ํ --	- ฑ --

- ตํ - ํ	มํ ํ --	-- ล ท	-- ตํ ํ	- มํ - ํ	- มํ - ฑ	- ทํ - ล	- ฑ - มํ
- ฑ --	-- ตํ ท	ล ฑ --	ล ท --	- ม - ํ	- ม - ฑ	- ท - ล	- ฑ - ม

-- ํ ํ	- มํ - ฑ	- ล - ฑ	- มํ - ํ	- ํ ตํ ท	-- ล ท	- ตํ - มํ	- ํ - ตํ
- ํ --	- ม - ฑ	- ล - ฑ	- ม - ํ	ํ ---	ล ฑ --	- ฑ - ม	- ํ - ต

- ํ - ตํ	- ท - ล	- ท - ล	- ล - มํ	- ฑ - มํ	- ํ - ตํ	-- ล ท	--- ล
-- ต -	-- ล -	-- ล -	- ม - ม	- ฑ - ม	- ํ - ต	- ฑ --	- ล --

-- ล ล	- ล --	ล - ล ท	--- ล	-- ํ ํ	- ตํ - ล	-- ฑ ล	- ตํ - ํ
----	--- ํ	- ํ --	- ล --	- ํ --	- ต - ม	- ม --	- ต - ํ

- ตํ - ํ	- มํ - ฑ	- ล - ฑ	- มํ - ํ	- ํ ตํ ท	-- ล ท	- ตํ - ํ	-- มํ มํ
- ต - ํ	- ม - ฑ	- ล - ฑ	-- ํ -	ํ ---	ล ฑ --	- ฑ - ล	- ม --

- ตํ - ํ	-- มํ มํ	- ล - ฑ	-- มํ มํ	-- ํ ํ	- ตํ - ล	-- ฑ ล	- ตํ - ํ
- ฑ - ล	- ม --	- ล - ฑ	- ม --	- ํ --	- ต - ม	- ม --	- ต - ํ

- ตํ - ํ	- มํ - ฑ	- ล - ฑ	- มํ - ํ	- ํ ตํ ท	-- ล ท	- ตํ - ํ	-- มํ มํ
- ต - ํ	- ม - ฑ	- ล - ฑ	-- ํ -	ํ ---	ล ฑ --	- ฑ - ล	- ม --

- ตํ - ํ	-- มํ มํ	- ล - ฑ	-- มํ มํ	-- ํ ํ	- ตํ - ล	-- ฑ ล	- ตํ - ํ
- ฑ - ล	- ม --	- ล - ฑ	- ม --	- ํ --	- ต - ม	- ม --	- ต - ํ

- ตํ - ํ	- มํ - ฑ	- ล - ฑ	- มํ - ํ	- ํ ตํ ท	-- ล ท	- ตํ - มํ	- ํ - ตํ
- ต - ํ	- ม - ฑ	- ล - ฑ	- ม - ํ	ํ ---	ล ฑ --	- ฑ - ม	- ํ - ต

----	- ตี - มี่	- วั - ตั	- ท - ล	- มี่ - วั	ตั ท - ล	--- ฅ	-- ล ท
- ฅ - ต	- ฅ - ม	- วั - ต	-- ล -	-- วั -	-- ล -	- วั --	- ฅ --

- ตั - วั	มี่ วั --	-- ล ท	-- ตั วั	- มี่ - วั	- มี่ - ฅ	- ที่ - ล	- ฅ - มี่
- ฅ --	-- ตั ท	ล ฅ --	ล ท --	- ม - วั	- ม - ฅ	- ท - ล	- ฅ - ม

-- วั วั	- มี่ - ฅ	- ลี่ - ฅ	- มี่ - วั	- วั ตั ท	-- ล ท	- ตั - มี่	- วั - ตั
- วั --	- ม - ฅ	- ล - ฅ	- ม - วั	วั ---	ล ฅ --	- ฅ - ม	- วั - ต

- วั - ตั	- ท - ล	- ท - ล	- ล - มี่	- ฅ - มี่	- วั - ตั	-- ล ท	--- ล
-- ต -	-- ล -	-- ล -	- ม - ม	- ฅ - ม	- วั - ต	- ฅ --	- ล --

-- ล ล	- ล - ล	-- ล ท	--- ล	-- ล ท	--- ล	- ฅ - ฅ	- ฅ --
----	--- วั	- ฅ --	- ล --	- ฅ --	- ล -	-- ม -	- ม - ม

ล ฅ - ฅ	- ฅ --	ล ฅ - ฅ	- ฅ --	-- ล ท	--- ล	- ฅ - ฅ	- ฅ --
-- ม -	- วั - วั	-- ม -	- ต - ต	- ฅ --	- ล -	-- ม -	- ม - ม

ล ฅ - ฅ	- ฅ --	ล ฅ - ฅ	- ฅ - ตั	-- ล ท	--- ล	- ท - ล	- ล - มี่
-- ม -	- วั - วั	-- ม -	- ต - ต	- ฅ --	- ล --	-- ล -	- ม - ม

- ลี่ - ฅ	- มี่ - วั	- ฅ - มี่	- วั - ตั	-- ล ท	--- ล	ท ล --	- ฅ - ล
- ล - ฅ	- ม - วั	- ฅ - ม	- วั - ต	- ฅ --	- ล --	-- ฅ ม	- วั - ม

-- ล ล	- ล - ล	-- ล ท	--- ล	- วั --	ตั วั - ตั	-- ล ท	--- ล
----	--- วั	- ฅ --	- ล --	-- ล ท	--- ฅ	- ฅ --	- ล --

- รั - -	ดี รั - ดี	- - ล ท	- - - ล	- มี่ - รั	- ดี - มี่	- รั - ดี	- ท - ล
- - ล ท	- - - ฑ	- ฑ - -	- ลุ - -	- ม - ร	- ด - ม	- ร - ด	- - ล -

- มี่ รั -	รั - รั รั	- - - ฑ	- - ล ท	ดี รั ดี -	- ดี - รั	- มี่ - ดี	- รั - มี่
- - - ท	- ล - ฑ	- ร - -	- ฑ - -	- - - ฑ	- - - ร	- ม - ด	- ร - ม

- ลั - ฑ	- มี่ - รั	- ฑ - มี่	- รั - ดี	- - ล ท	- - ล ล	ท ล - -	- ฑ - ล
- ล - ฑ	- ม - ร	- ฑ - ม	- ร - ด	- ฑ - -	- ลุ - -	- - ฑ ม	- ร - ม

เพลงพักทอง (สะปอยทอง)

ท่อน 1

- - - ล	- - ม ม	- - - ล	ฑ - - ฑ	- - ท ล	ฑ - - ฑ	- - มี่ มี่	- รั - ดี
- - - ม	- ม - -	- ม - -	- ม - ร	- - - -	- ม - ร	- ม - -	- ร - ด

- - - ดี	- - - ดี	- ท - ท	ดี รั - ดี	- ท รั -	ท ล - -	- ฑ - ล	- ฑ - ดี
- - - ฑ	- ด - -	- - ล -	- - - ฑ	- - - ล	- - ฑ ม	- ร - ม	- ร - ด

- มี่ - รั	- ดี - รั	ดี ท - ท	ดี รั - ดี	- - ล ท	- - - ล	ท ล - -	- ฑ - ล
- ม - ร	- ด - -	- - ล -	- - - ฑ	- ฑ - -	- ลุ - -	- - ฑ ม	- ร - ม

- มี่ - รั	ดี ท - ล	- มี่ - รั	ดี ท - ล	- มี่ - รั	ดี ท - ล	- - - ฑ	- - ล ท
- - ร -	- - ลุ -	- - ร -	- - ลุ -	- - ร -	- - ลุ ร	- ร - -	- ฑ - -

- มี่ รั -	รั - รั รั	- - - ฑ	- - ล ท	- - ล ท	- รั - -	- มี่ รั -	รั - รั รั
- - - ท	- ล - ฑ	- ร - -	- ฑ - -	- ฑ - -	- - - ท	- - - ท	- ล - ฑ

- - - ล	- - ม ม	- - - ล	ฑ - - ฑ	- - ท ล	ฑ - - ฑ	- - - ฑ	- - ล ท
- - - ม	- ม - -	- ม - -	- ม - ร	- - - -	- ม - ร	- ร - -	- ฑ - ฑ

----	รึ-รึ รึ	- ท - มั	- รึ - ฅ	----	--- ฅ	--- ฅ	-- ล ท
----	- ร - -	- ฅ - ม	- ร - ร	--- ร	- ม - ร	- ร - -	- ฅ - -

----	รึ มั รึ -	รึ - รึ -	รึ มั รึ -	----	รึ มั รึ -	- รึ - รึ	-- ล ท
-- ล ท	--- ท	- ท - ล	--- ท	-- ล ท	--- ท	--- ฅ	- ฅ - -

- มั รึ -	รึ - รึ รึ	--- ฅ	-- ล ท	-- ล ท	- รึ - ท	-- ล ท	- รึ - มั
--- ท	- ล - ฅ	- ร - -	- ฅ - -	- ฅ - -	- ร - ฅ	- ฅ - -	- ร - ม

----	- มั - มั	- ลั - ฅ	- มั - รึ	- มั รึ รึ	--- รึ	--- ฅ	-- ล ท
--- ม	----	- ล - ฅ	- ม - ร	--- ฅ	- ร - -	- ร - -	- ฅ - -

- มั รึ -	รึ - รึ รึ	--- ฅ	-- ล ท	-- ล ท	- รึ - -	- มั รึ -	รึ - รึ รึ
--- ท	- ล - ฅ	- ร - -	- ฅ - -	- ฅ - -	--- ท	--- ท	- ล - ฅ

-- ฅ ฅ	- ฅ - ฅ	-- ฅ ล	--- ฅ	-- ฅ ล	--- ฅ	- ล - ฅ	- ฅ - รึ
----	--- ด	- ม - -	- ฅ - -	- ม - -	- ฅ - -	-- ฅ -	- ร - ร

- รึ - มั	- ฅ - รึ	- มั - รึ	- ดั - ท	- ล - ล	ท ล - ล	ท ล - -	ล ฅ - -
- ล - ม	- ฅ - ร	- ม - ร	- ด - ม	-- ฅ -	-- ฅ -	-- ฅ ม	-- ม ร

- รึ - มั	- ฅ - รึ	- มั - รึ	- ดั - ท	- ล - ล	ท ล - ล	ท ล - -	ล ฅ - -
- ร - ม	- ฅ - ร	- ม - ร	- ด - ม	-- ฅ -	-- ฅ -	-- ฅ ม	-- ม ร

- รึ - มั	- ฅ - รึ	- มั - รึ	- ดั - ท	-- ฅ ล	--- ฅ	- ฅ - มั	- รึ - ฅ
- ร - ม	- ฅ - ร	- ม - ร	- ด - ม	- ม - -	- ฅ - -	- ร - ม	- ร - ฅ

-- ฅ ฅ	- ฅ - ฅ	-- ฅ ล	--- ฅ	- ฅ - -	- ม - ม	ฅ - ม ฅ	- ดั - ฅ
----	--- ด	- ม - -	- ฅ - -	- ด - ด	-- ร -	- ร - -	- ด - ด

--- คํ	--- ฟํ	- ฌํ - ฟํ	- มํ - รั	- มํ รั รั	--- รั	- รั --	รั มํ ฟํ ฌํ
--- ค	--- ค	-- ค -	-- รั -	--- ฌ	- รั --	- ล - ท	--- ฌ

-- ฌ ม	-- ฌ ล	ท ล --	ฌ ล - ฌ	-- ล ท	- รั --	- มํ รั -	รั - รั รั
- ม --	ร ม --	-- ฌ ม	--- รั	- ฌ --	--- ท	--- ท	- ล - ฌ

กลับต้น

ท่อน 2

- ฌ - ล	ท ล --	----	- ฌ - ล	- ท ล ล	--- ล	--- ฌ	-- ล ท
- รั --	-- ฌ ม	- รั - ม	- รั - ม	--- รั	- ล --	- รั --	- ฌ - ม

----	----	- มํ - รั	- ล - ล	- ล - ล	- ล - ล	ท ล --	ฌ ล - ฌ
----	----	-- รั -	-- ฌ -	ม - ฌ -	ม - ฌ -	-- ฌ ม	--- รั

- ฌ - ล	ท ล --	----	- ฌ - ล	- ท ล ล	--- ล	--- ฌ	-- ล ท
- รั --	-- ฌ ม	- รั - ม	- รั - ม	--- รั	- ล --	- รั --	- ฌ - ม

----	----	- มํ - รั	- ล - ล	- ล - ล	- ล - ล	ท ล --	ฌ ล - ฌ
----	----	-- รั -	-- ฌ -	ม - ฌ -	ม - ฌ -	-- ฌ ม	--- รั

- ฌ - ล	ท ล --	----	- ฌ - ล	- ท ล ล	--- ล	--- ฌ	-- ล ท
- รั --	-- ฌ ม	- รั - ม	- รั - ม	--- รั	- ล --	- รั --	- ฌ - ม

----	รั มํ รั -	รั - รั -	รั มํ รั -	----	รั มํ รั -	- รั - รั	-- ล ท
-- ล ท	--- ท	- ท - ล	--- ท	-- ล ท	--- ท	--- ฌ	- ฌ - ม

----	- ท - ท	- มํ - รั	- ท - ล	- ท ล ล	--- ล	--- ฌ	-- ล ท
--- ม	----	- ม - รั	- ม - ม	--- รั	- ล --	- รั --	- ฌ - ม

----	- ท - ท	- มํ - รั	- ท - ล	- ท ล ล	--- ล	--- ฅ	-- ล ท
--- ม	----	- ม - วั	- ม - ม	--- วั	- ลุ - -	- วั - -	- ฅ - ม

- มํ รั -	รั - รั รั	--- ฅ	-- ล ท	-- ล ท	- รั - -	- มํ รั -	รั - รั รั
--- ท	- ล - ฅ	- วั - -	- ฅ - -	- ฅ - -	--- ท	--- ท	- ล - ฅ

----	- ฅ - ล	- ท - รั	- รั - -	มํ รั - รั	- รั - -	มํ รั - รั	- รั - -
- วั - ม	----	----	- ท - ท	-- ท -	- ล - ล	-- ล -	- ฅ - ฅ

----	- ฅ - ล	- ท - รั	- รั - -	มํ รั - รั	- รั - -	มํ รั - รั	- รั - ฅ
- วั - ม	----	----	- ท - ท	-- ท -	- ล - ล	-- ล -	- ฅ - ฅ

----	- ฅ - ฅ	-- พํ ม	- มํ พํ ฅ	-- ฅ ม	-- ฅ ล	ท ล - -	ฅ ล - ฅ
--- ฅ	----	-- ตํ -	รั - - ฅ	- ม - -	วั ม - -	-- ฅ ม	--- วั

กลับต้น

พ่อน 3

----	--- ลํ	--- ลํ	--- มํ	----	- ฅ - รั	--- รั	- มํ - ฅ
----	--- ล	--- ล	--- ท	----	- ฅ - ล	- ท - ล	- ท - ฅ

-- ฅ ฅ	- ฅ - ฅ	-- ฅ ล	--- ฅ	- ฅ - ล	ท ล - -	----	- ฅ - ล
----	--- ด	- ม - -	- ฅ - -	- วั - -	-- ฅ ม	- วั - ม	- วั - ม

----	--- ท	--- ท	--- ล	--- ฅ	-- ล ท	- มํ รั -	รั - รั รั
----	--- ม	--- ม	--- ม	- วั - -	- ฅ - -	--- ท	- ล - ฅ

--- ฅ	--- ฅ	--- ฅ	-- ล ท	-- ล ท	- รั - -	- มํ รั -	รั - รั รั
--- วั	-- ฅ -	- วั - -	- ฅ - -	- ฅ - -	--- ท	--- ท	- ล - ฅ

--- ฅ	--- ท	- ท - รั	--- รั	- ท - ท	รั ท --	- ล - ล	ท ล --
--- ู	-- ท -	-----	- ท --	-- ล -	-- ล ฅ	-- ฅ -	-- ฅ ม

-- ั ั	- ฅ - รั	--- รั	- ั - ฅ	-- ั ั	- ั - ฅ	- ั - ฅ	- ั - รั
- ม --	- ฅ - ล	- ท - ล	- ท - ฅ	- ท --	- ล - ฅ	- ล - ฅ	- ม - ู

----	- ั - ั	- รั - ั	- ฅ - ั	- ฅ - ั	- รั - ั	- ฅ - ั	- รั - ั
--- ม	-----	- ล - ท	- ฅ - ล	- ู - ด	- ู - ม	- ฅ - ม	- ู - ด

--- ั	--- ั	--- รั	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท	-- ล ท	--- ล
--- ฅ	- ด --	- ู --	-- ล -	ฅ - ล -	ฅ - ล -	- ฅ --	- ล --

-- รั รั	- ั - รั	- รั ั ท	ล - ล ท	ั รั ั -	- ั - รั	- ั - ั	- รั - ั
- ู --	- ม - ู	ู ---	- ฅ --	--- ฅ	--- ู	- ม - ด	- ู - ม

--- ั	- ฅ - ั	--- ั	- ฅ - ั	--- ั	- ฅ - ั	- รั - ฅ	- ั - ั
--- ล	- ฅ - ท	--- ล	- ฅ - ท	--- ล	- ฅ - ท	- ล - ฅ	- ล - ท

----	- ั - ั	- ั --	ั ั - ั	-----	- ฅ - ฅ	- ั - ั	- ฅ - ั
--- ท	-----	- ท - ท	--- ล	--- ฅ	-----	- ท - ล	- ฅ - ท

--- ั	--- ั	--- ั	--- ั	- รั - ั	- รั - ท	- ั ั -	รั - รั ั
--- ล	--- ม	--- ล	--- ท	- ู - ม	- ู - ม	--- ท	- ล - ฅ

--- ฅ	--- ท	- ท - รั	--- รั	- ท - ท	รั ท --	- ล - ล	ท ล --
--- ู	-- ท -	-----	- ท --	-- ล -	-- ล ฅ	-- ฅ -	-- ฅ ม

-- ั ั	- ฅ - รั	--- รั	- ั - ฅ	-- ั ั	- ั - ฅ	- ั - ฅ	- ั - รั
- ม --	- ฅ - ล	- ท - ล	- ท - ฅ	- ท --	- ล - ฅ	- ล - ฅ	- ม - ู

----	- มี่ - มี่	- รั - รั	- ฌ - ฌ	- ฌ - ฌ	- รั - รั	- ฌ - ฌ	- รั - ฌ
--- ม	-----	- ล - ท	- ฌ - ล	- ร - ด	- ร - ม	- ฌ - ม	- ร - ด

--- ฌ	--- ฌ	--- รั	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท	-- ล ท	--- ล
--- ฌ	- ด --	- ร --	-- ล -	ฌ - ล -	ฌ - ล -	- ฌ --	- ล --

- ฌ - ฌ	- ฌ - ฌ	มี - มี ฌ	-- ฌ ฌ	- ฌ - ฌ	- ฌ - รั	- รั --	มี ฌ ฌ
-- มี -	มี - มี -	- รั --	มี ฌ --	- ท - ล	- ฌ - ล	- ล - ท	--- ฌ

-- ฌ ฌ	- ฌ - ฌ	-- ล ท	- รั - รั	-- ล ท	- รั - รั	-- ล ท	-- ฌ รั
----	--- ด	- ฌ --	--- ฌ	- ฌ --	--- ฌ	- ฌ --	ล ท --

- ฌ - รั	มี รั --	-- ล ท	- รั - ท	ฌ รั ฌ -	- ฌ - รั	- มี - ฌ	- รั - มี
- ฌ --	-- ฌ ท	ล ฌ --	ล - ล -	--- ฌ	--- ร	- ม - ด	- ร - ม

--- ฌ	- ฌ - มี	- รั - ฌ	- ฌ - มี	--- ฌ	- ฌ - มี	- รั - ฌ	- ฌ - มี
--- ล	- ฌ - ท	- ล - ล	- ฌ - ท	--- ล	- ฌ - ท	- ล - ฌ	- ล - ท

- ฌ - ฌ	- ฌ - ฌ	มี - มี ฌ	-- ฌ ฌ	- ฌ - ฌ	- ฌ - รั	- รั --	มี ฌ ฌ
-- มี -	มี - มี -	- รั --	มี ฌ --	- ท - ล	- ฌ - ล	- ล - ท	--- ฌ

-- ฌ ฌ	- ฌ - ฌ	-- ล ท	- รั - รั	-- ล ท	- รั - รั	-- ล ท	-- ฌ รั
----	--- ด	- ฌ --	--- ฌ	- ฌ --	--- ฌ	- ฌ --	ล ท --

- ฌ - รั	มี รั --	-- ล ท	- รั - ท	ฌ รั ฌ -	- ฌ - มี	- ฌ - มี	- รั - ฌ
- ฌ --	-- ฌ ท	ล ฌ --	ล - ล -	--- ฌ	--- ม	- ฌ - ม	- ร - ด

----	--- รั	--- มี	--- รั	- มี - รั	ฌ ท - ล	--- ฌ	-- ล ท
----	--- ร	--- ม	--- ร	-- ร -	-- ล -	- ร --	- ฌ --

- ตั้ - รั้	ม่ รั้ - -	- - ล ท	- - ตั้ รั้	- มั้ - รั้	- มั้ - รั้	- ทั้ - ลั้	- รั้ - มั้
- รั้ - -	- - ตั้ ท	ล รั้ - -	ล ท - -	- ม - รั	- ม - รั	- ท - ล	- รั - ม

- - รั้ รั้	- มั้ - รั้	- ลั้ - รั้	- มั้ - รั้	- รั้ ตั้ ท	- - ล ท	- ตั้ - มั้	- รั้ - ตั้
- รั - -	- ม - รั	- ล - รั	- ม - รั	รั - - -	ล รั้ - -	- รั - ม	- รั - ต

- รั้ - ตั้	- ท - ล	- ท - ล	- ล - มั้	- รั้ - มั้	- รั้ - ตั้	- - ล ท	- - - ล
- - ต - -	- - ล - -	- - ล - -	- ม - ม	- รั - ม	- รั - ต	- รั - -	- ล - -

- - ล ล	- ล - ล	- - ล ท	- - - ล	- - ล ท	- - - ล	- รั - รั	- รั - -
- - - -	- - - รั	- รั - -	- ล - -	- รั - -	- ล - -	- - ม -	- ม - ม

ล รั้ - รั	- รั - -	ล รั้ - รั	- รั - -	- - ล ท	- - - ล	- รั - รั	- รั - -
- - ม -	- รั - รั	- - ม -	- ต - ต	- รั - -	- ล - -	- - ม -	- ม - ม

ล รั้ - รั	- รั - -	ล รั้ - รั	- รั - ตั้	- - ล ท	- - - ล	- ท - ล	- ล - มั้
- - ม -	- รั - รั	- - ม -	- ต - ต	- รั - -	- ล - -	- - ล -	- ม - ม

- ลั้ - รั้	- มั้ - รั้	- รั้ - มั้	- รั้ - ตั้	- - ล ท	- - - ล	ท ล - -	- รั - ล
- ล - รั	- ม - รั	- รั - ม	- รั - ต	- รั - -	- ล - -	- - รั ม	- รั - ม

- - ล ล	- ล - -	ล - ล ท	- - - ล	- รั - -	ตั้ รั้ - ตั้	- - ล ท	- - - ล
- - - -	- - - รั	- รั - -	- ล - -	- - ล ท	- - - รั	- รั - -	- ล - -

- รั้ - -	ตั้ รั้ - ตั้	- - ล ท	- - - ล	- มั้ - รั้	- ตั้ - มั้	- รั้ - ตั้	- ท - ล
- - ล ท	- - - รั	- รั - -	- ล - -	- ม - รั	- ต - ม	- รั - ต	- - ล -

- มั้ รั้ -	รั้ - รั้ รั้	- - - รั	- - ล ท	ตั้ รั้ ตั้ -	- ตั้ - รั้	- มั้ - ตั้	- รั้ - มั้
- - - ท	- ล - รั	- รั - -	- รั - -	- - - รั	- - - รั	- ม - ต	- รั - ม

- ลໍ - ฌໍ	- มໍ - ฌໍ	- ฌໍ - มໍ	- ฌໍ - ตໍ	-- ล ท	-- ล ล	ท ล --	- ฌ - ล
- ล - ฌ	- ม - ฌ	- ฌ - ม	- ฌ - ต	- ฌ --	- ล --	-- ฌ ม	- ฌ - ม

เพลงน้ำเต้าทอง (เลอทอง)

ท่อน 1

--- ล	--- ล	--- ล	--- ฌ	--- ฌ	-- ล ท	- มໍ ฌ -	ฌ - ฌ ฌ
--- ฌ	--- ล	--- ฌ	--- ฌ	- ฌ --	- ฌ --	--- ท	- ล - ฌ

----	- ฌ - ล	- ท ฌ -	ท ล --	-- มໍ มໍ	- ฌ - ฌ	--- ฌ	- มໍ - ฌ
- ฌ - ม	- ฌ - ม	--- ล	-- ฌ ม	- ม --	- ฌ - ล	- ท - ล	- ม - ฌ

--- ฌ	--- ฌ	--- ฌ	--- ล	--- ฌ	-- ล ท	- มໍ ฌ -	ฌ - ฌ ฌ
--- ต	--- ฌ	--- ต	--- ล	- ฌ --	- ฌ --	--- ท	- ล - ฌ

----	- ฌ - ล	- ท ฌ -	ท ล --	-- มໍ มໍ	- ฌ - ฌ	--- ฌ	- มໍ - ฌ
- ฌ - ม	- ฌ - ม	--- ล	-- ฌ ม	- ม --	- ฌ - ล	- ท - ล	- ม - ฌ

--- ฌ	--- ฌ	--- ฌ	--- ล	--- ฌ	-- ล ท	- มໍ ฌ -	ฌ - ฌ ฌ
--- ต	--- ฌ	--- ต	--- ล	- ฌ --	- ฌ --	--- ท	- ล - ฌ

----	- ฌ - ล	- ท ฌ -	ท ล --	----	- ฌ - ล	--- ท ท	- ม - ท
- ฌ - ม	- ฌ - ม	--- ล	-- ฌ ม	- ฌ - ม	- ฌ - ม	- ท --	- ท - ท

--- ฌ	- ฌ --	มໍ ฌ - ฌ	- ฌ --	--- ฌ	- ฌ --	มໍ ฌ - ฌ	- ฌ --
-- ท -	- ท - ท	-- ท -	- ท - ท	-- ท -	- ท - ท	-- ท -	- ท - ท

--- ฌ	- ฌ --	มໍ ฌ - ฌ	- ฌ --	--- ฌ	- ฌ --	มໍ ฌ - ฌ	- ฌ --
-- ท -	- ล - ล	-- ล -	- ล - ล	-- ล -	- ล - ล	-- ล -	- ฌ - ฌ

----	-ช - ล	-ท - รั	- รั --	ม่ รั - รั	- รั --	ม่ รั - รั	- รั --
-ร - ม	----	----	-ท - ท	--ท -	-ล - ล	--ท -	-ช - ช

----	-ช - ล	-ท - รั	- รั --	ม่ รั - รั	- รั --	ม่ รั - รั	- รั - รั
-ร - ม	----	----	-ท - ท	--ท -	-ล - ล	--ท -	-ช - ช

กลับต้น

หมายเหตุ ท่อน 1 เทียบกลับ บรรทัดที่ 1 ห้องที่ 1 - 4 เปลี่ยนทำนองดังโน้ตด้านล่าง

---	---	---	---	---	--ล ท	-ม่ รั -	รั - รั รั
---	---	---	---	-ร --	-ช --	---	-ล - ช

ท่อน 2

---	---	---	---	---	-รั - ม	-รั - ม	-รั - รั
---	---	---	---	-ด --	-ร - ม	-ช - ม	-ร - ด

--ช ล	- รั - รั	-ม่ - รั	- รั - ล	--ล ล	- รั - ช	---	-ล - รั
-ม --	-ด - ร	-ม - ร	-ด - ล	-ล --	-ด - ร	-ม - ร	-ม - ด

---	---	---	---	---	-รั - ม	-รั - ม	-รั - รั
---	---	---	---	-ด --	-ร - ม	-ช - ม	-ร - ด

--ช ล	- รั - รั	-ม่ - รั	- รั - ล	--ล ล	- รั - ช	---	-ล - รั
-ม --	-ด - ร	-ม - ร	-ด - ล	-ล --	-ด - ร	-ม - ร	-ม - ด

---	---	---	---	---	-รั - ม	-รั - ม	-รั - รั
---	---	---	---	-ด --	-ร - ม	-ช - ม	-ร - ด

--ช ล	- รั - รั	-ม่ - รั	- รั - ล	-ช - ล	- รั - รั	--ม่ ม	-ล - ม
-ม --	-ด - ร	-ม - ร	-ด - ม	-ร - ม	-ด - ร	-ม --	-ม - ม

---ช	-ช--	ลช-ช	-ช--	---ช	-ช--	ลช-ช	-ช--
--ม-	-ม-ม	--ม-	-ม-ม	--ม-	-ม-ม	--ม-	-ม-ม

---ช	-ช--	ลช-ช	-ช--	---ช	-ช--	ลช-ช	-ช--
--ม-	-ร-ร	--ร-	-ร-ร	--ร-	-ร-ร	--ร-	-ด-ด

----	-ด-ร	-ม-ช	-ช--	ลช-ช	-ช--	ลช-ช	-ช--
-ช-ล	----	---ม	-ม-ม	--ม-	-ร-ร	--ม-	-ด-ด

----	-ด-ร	-ม-ช	-ช--	ลช-ช	-ช--	ลช-ช	-ช-ด
-ช-ล	----	----	-ม-ม	--ม-	-ร-ร	--ร-	-ด-ด

กลับต้น

หมายเหตุ ท่อน 2 เทียบกลับ บรรทัดที่ 1 ห้องที่ 1-4 เปลี่ยนทำนองดังในตัวอย่าง

---ด	---ด	---ด	---ร	---ด	-ร-ม	-ช-ม	-ร-ด
---ช	---ด	---ช	---ร	-ด--	-ร-ม	-ช-ม	-ร-ด

ท่อน 3

----	ม-ม	-ช-ร	-ม-ช	----	ท-ท	-ม-ท	-ล-ช
----	-ม--	-ช-ร	-ม-ช	----	-ท--	-ท-ท	-ล-ช

----	ม-ม	-ช-ร	-ม-ช	----	ท-ท	-ม-ท	-ล-ช
----	-ม--	-ช-ร	-ม-ช	----	-ท--	-ท-ท	-ล-ช

----	ม-ม	-ม-ช	-ม-ช	-ด-ม	-ร-ด	-ช--	-ล--
----	-ม--	-ม-ช	-ม-ช	-ด-ม	-ร-ด	-ช--	-ล--

--ร	-ม-ร	-ร-ด	ล-ล	ด-ร-ด	-ด-ร	-ช-ม	-ร-ด
-ร--	-ม-ร	ร----	-ช--	---ช	---ร	-ช-ม	-ร-ด

--- ตั	--- ตั	-- รั รั	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท	-- ล ท	-- ล ล
--- ฐ	- ด --	- ร --	-- ล -	ฐ - ล -	ฐ - ล -	- ฐ --	- ลุ --

- ฟ - ฟ	- ฟ - ฟ	ม่ - มั ฟ	-- ฑั ลั	- ฑั - ลั	- ฑั - รั	- รั --	รั มั ฟ ฑั
-- มั -	ม่ - มั -	- รั --	มั ฟ --	- ท - ล	- ฐ - ล	- ล - ท	--- ฐ

-- ฐ ฐ	- ฐ - ฐ	-- ล ท	- รั - รั	-- ล ท	- รั - รั	-- ล ท	-- ตั รั
----	---- ด	- ฐ --	--- ฐ	- ฐ --	--- ฐ	- ฐ --	ล ท --

- ตั - รั	ม่ รั --	-- ล ท	- รั - ท	ตั รั ตั -	- ตั - รั	- มั - ตั	- รั - มั
- ฐ --	-- ตั ท	ล ฐ --	ล - ล -	--- ฐ	--- ร	- ม - ด	- ร - ม

--- ลั	- ฑั - มั	- รั - ลั	- ฑั - มั	--- ลั	- ฑั - มั	- รั - ฑั	- ลั - มั
--- ล	- ฐ - ท	- ล - ล	- ฐ - ท	--- ล	- ฐ - ท	- ล - ฐ	- ล - ท

- ฟ - ฟ	- ฟ - ฟ	ม่ - มั ฟ	-- ฑั ลั	- ฑั - ลั	- ฑั - รั	- รั --	รั มั ฟ ฑั
-- มั -	ม่ - มั -	- รั --	มั ฟ --	- ท - ล	- ฐ - ล	- ล - ท	--- ฐ

-- ฐ ฐ	- ฐ - ฐ	-- ล ท	- รั - รั	-- ล ท	- รั - รั	-- ล ท	-- ตั รั
----	---- ด	- ฐ --	--- ฐ	- ฐ --	--- ฐ	- ฐ --	ล ท --

- ตั - รั	ม่ รั --	-- ล ท	- รั - ท	ตั รั ตั -	- ตั - มั	- ฑั - มั	- รั - ตั
- ฐ --	-- ตั ท	ล ฐ --	ล - ล -	--- ฐ	--- ม	- ฐ - ม	- ร - ด

----	--- รั	--- มั	--- รั	- มั - รั	ตั ท - ล	--- ฐ	-- ล ท
----	--- ร	--- ม	--- ร	-- ร -	-- ลุ -	- ร --	- ฐ --

- ตั - รั	ม่ รั --	-- ล ท	-- ตั รั	- มั - รั	- มั - ฑั	- ฑั - ลั	- ฑั - มั
- ฐ --	-- ตั ท	ล ฐ --	ล ท --	- ม - ร	- ม - ฐ	- ท - ล	- ฐ - ม

- - รั รั	- มั - ฌ	- ฌ - ฌ	- มั - รั	- รั ฌ ฑ	- - ฌ ฑ	- ฌ - มั	- รั - ฌ
- รั - -	- ม - ฌ	- ฌ - ฌ	- ม - รั	ร - - -	ฌ ฌ - -	- ฌ - ม	- รั - ฌ

- รั - ฌ	- ฑ - ฌ	- ฑ - ฌ	- ฌ - มั	- ฌ - มั	- รั - ฌ	- - ฌ ฑ	- - - ฌ
- - ฌ -	- - ฌ -	- - ฌ -	- ม - ม	- ฌ - ม	- รั - ฌ	- ฌ - -	- ฌ - -

- - ฌ ฌ	- ฌ - ฌ	- - ฌ ฑ	- - - ฌ	- - ฌ ฑ	- - - ฌ	- ฌ - ฌ	- ฌ - -
- - - -	- - - รั	- ฌ - -	- ฌ - -	- ฌ - -	- ฌ -	- - ม -	- ม - ม

ฌ ฌ - ฌ	- ฌ - -	ฌ ฌ - ฌ	- ฌ - -	- - ฌ ฑ	- - - ฌ	- ฌ - ฌ	- ฌ - -
- - ม -	- รั - รั	- - ม -	- ฌ - ฌ	- ฌ - -	- ฌ -	- - ม -	- ม - ม

ฌ ฌ - ฌ	- ฌ - -	ฌ ฌ - ฌ	- ฌ - ฌ	- - ฌ ฑ	- - - ฌ	- ฑ - ฌ	- ฌ - มั
- - ม -	- รั - รั	- - ม -	- ฌ - ฌ	- ฌ - -	- ฌ - -	- - ฌ -	- ม - ม

- ฌ - ฌ	- มั - รั	- ฌ - มั	- รั - ฌ	- - ฌ ฑ	- - - ฌ	ฑ ฌ - -	- ฌ - ฌ
- ฌ - ฌ	- ม - รั	- ฌ - ม	- รั - ฌ	- ฌ - -	- ฌ - -	- - ฌ ม	- รั - ม

- - ฌ ฌ	- ฌ - -	ฌ - ฌ ฑ	- - - ฌ	- รั - -	ฌ รั - ฌ	- - ฌ ฑ	- - - ฌ
- - - -	- - - รั	- รั - -	- ฌ - -	- - ฌ ฑ	- - - ฌ	- ฌ - -	- ฌ - -

- รั - -	ฌ รั - ฌ	- - ฌ ฑ	- - - ฌ	- มั - รั	- ฌ - มั	- รั - ฌ	- ฑ - ฌ
- - ฌ ฑ	- - - ฌ	- ฌ - -	- ฌ - -	- ม - รั	- ฌ - ม	- รั - ฌ	- - ฌ -

- มั รั -	รั - รั รั	- - - ฌ	- - ฌ ฑ	ฌ รั ฌ -	- ฌ - รั	- มั - ฌ	- รั - มั
- - - ฑ	- ฌ - ฌ	- รั - -	- ฌ - -	- - - ฌ	- - - รั	- ม - ฌ	- รั - ม

- ฌ - ฌ	- มั - รั	- ฌ - มั	- รั - ฌ	- - ฌ ฑ	- - - ฌ	ฑ ฌ - -	- ฌ - ฌ
- ฌ - ฌ	- ม - รั	- ฌ - ม	- รั - ฌ	- ฌ - -	- ฌ - -	- - ฌ ม	- รั - ม

เพลง ยกตะลุ่ม

ท่อน 1

----	- ล - ฌ	----	- ล - ฌ	- ล ฌ -	ฌ ล - ล	- ล ฌ -	ฌ ล - ล
----	- ลุ - ฌ	----	- ลุ - ฌ	--- ร	-- ลุ -	--- ร	-- ลุ -

--- รั	- ดั - ท	--- ท	- ล - ฌ	--- รั	- ดั - ท	--- ท	- ล - ฌ
- ล --	- ด - ฟ	-- ฟ -	- ม - ร	- ล --	- ด - ฟ	-- ฟ -	- ม - ร

ท ล --	-- ฌ ล	ท ล --	- ฌ --	ท ล --	-- ฌ ล	ท ล --	- ฌ --
-- ฌ ม	ร ม --	-- ฌ ม	- ร --	-- ฌ ม	ร ม --	-- ฌ ม	- ร --

- ดั - ล	- ดั - ล	- ดั - รั	- ดั - ล	--- ดั	ท ล - ฌ	- ล ฌ ฌ	--- ฌ
- ด - ม	- ด - ม	- ด - ร	- ด - ม	-- ฌ -	-- ม -	--- ด	- ฌ --

- ดั - ล	- ดั - รั	- ดั - ล	--- ล	--- ดั	ท ล - ฌ	- ล ฌ ฌ	--- ฌ
- ด - ม	- ด - รั	----	- ฌ -	-- ฌ -	-- ม -	--- ด	- ฌ --

- ดั --	- ดั - รั	- ท - ท	- ท - ท	- ดั - รั	ดั -- ดั	----	- ดั --
- ด --	- ด - ร	ฌ - ล -	ฌ - ล -	- ฌ --	- ล - ฌ	-- ฌ ล	- ฌ --

- ดั --	- ดั - รั	- ท - ท	- ท - ท	- ดั - รั	ดั -- ดั	----	- ดั --
- ด --	- ด - ร	ฌ - ล -	ฌ - ล -	- ฌ --	- ล - ฌ	-- ฌ ล	- ฌ --

- รั - ดั	-- ลั ลั	- ฌั - ฬั	-- ลั ลั	- รั - ลั	- ฌั - ฬั	- ลั - ฌั	- ฬั --
- ลั - ฌั	- ล --	- ฌ - ดั	- ล --	- ล - ล	- ฌ - ดั	- ล - ฌ	- ดั --

- รั - ดั	- ลั ลั	- ฌั - ฬั	-- ลั ลั	- รั - ลั	- ฌั - ฬั	- ลั - ฌั	- ฬั --
- ลั - ฌั	- ล --	- ฌ - ดั	- ล --	- ล - ล	- ฌ - ดั	- ล - ฌ	- ดั --

-- ตํ ตํ	-- รั รั	--- ท	- ท - ท	--- รั	ตํ ท - ล	- ท ล ล	--- ล
- ด --	- ร --	-- ล	ล - ล -	-- ล -	-- ฑ -	--- ร	- ล --

-- ตํ ตํ	-- รั รั	--- ท	- ท - ท	--- รั	ตํ ท - ล	- ท ล ล	--- ล
- ด --	- ร --	-- ล	ล - ล -	-- ล -	-- ฑ -	--- ร	- ล --

- ตํ --	- รั - ตํ	----	- ตํ --	- ล - ล	ตํ รั - ตํ	----	- ตํ --
- ด --	- รั - ด	- ฑ - ด	----	-- ฑ -	---	-- ฑ ล	- ฑ --

- รั ตํ -	- ตํ --	- รั ตํ -	- ตํ - รั	ม่ รั ตํ -	--- ตํ	----	- ตํ --
--- ล	- ฑ --	--- ล	- ฑ - ล	--- ล	- ฑ --	-- ฑ ล	- ฑ --

- รั ตํ -	- ตํ --	- รั ตํ -	- ตํ - รั	ม่ รั ตํ -	--- ตํ	----	- ตํ --
--- ล	- ฑ --	--- ล	- ฑ - ล	--- ล	- ฑ --	-- ฑ ล	- ฑ --

- ตํ - ล	- ตํ - รั	- ตํ - ล	--- ล	--- ตํ	ท ล - ฑ	- ล ฑ ฑ	--- ฑ
- ด - ม	- ด - รั	----	- ฑ --	-- ฑ -	-- ม -	--- ด	- ฑ --

- ตํ - ล	- ตํ - รั	- ตํ - ล	--- ล	--- ตํ	ท ล - ฑ	- ล ฑ ฑ	--- ฑ
- ด - ม	- ด - รั	----	- ฑ --	-- ฑ -	-- ม -	--- ด	- ฑ --

ท่อน 2

- รั - มํ	- ลํ - ฑ	----	- ลํ - ฑ	--- ฑ	พํ มํ - รั	- พํ - ฑ	- ฑ --
- ล - ท	- ล - ฑ	----	- ล - ฑ	-- ฑ -	-- ร -	- ตํ - รั	- ท --

- ฑ - พํ	- ลํ - ฑ	----	- ลํ - ฑ	--- ฑ	พํ มํ - รั	- มํ รั -	- รั --
- ท - ตํ	- ล - ฑ	----	- ล - ฑ	-- ฑ -	-- ร -	--- ร	----

- รั - มํ	- ลํ - ฑ	----	- ลํ - ฑ	--- ฑ	พํ มํ - รั	- พํ - ฑ	- ฑ --
- ล - ท	- ล - ฑ	----	- ล - ฑ	-- ฑ -	-- ร -	- ตํ - รั	- ท --

- ฬิ - ฬิ	- ฬิ - ฬิ	----	- ฬิ - ฬิ	---- ฬิ	ฬิ ฬิ - ฬิ	- ฬิ ฬิ -	- ฬิ --
- ฬิ - ฬิ	- ฬิ - ฬิ	----	- ฬิ - ฬิ	-- ฬิ -	-- ฬิ -	---- ฬิ	----

-- ฬิ ฬิ	-- ฬิ ฬิ	- ฬิ - ฬิ	----	- ฬิ - ฬิ	ฬิ ฬิ - ฬิ	----	- ฬิ --
- ฬิ --	- ฬิ --	- ฬิ - ฬิ	----	-- ฬิ -	---- ฬิ	-- ฬิ ฬิ	- ฬิ --

- ฬิ ฬิ -	- ฬิ --	- ฬิ ฬิ -	- ฬิ - ฬิ	ฬิ ฬิ ฬิ -	---- ฬิ	----	- ฬิ --
---- ฬิ	- ฬิ --	---- ฬิ	- ฬิ - ฬิ	---- ฬิ	- ฬิ --	-- ฬิ ฬิ	- ฬิ --

- ฬิ ฬิ -	- ฬิ --	- ฬิ ฬิ -	- ฬิ - ฬิ	ฬิ ฬิ ฬิ -	---- ฬิ	----	- ฬิ --
---- ฬิ	- ฬิ --	---- ฬิ	- ฬิ - ฬิ	---- ฬิ	- ฬิ --	-- ฬิ ฬิ	- ฬิ --

- ฬิ - ฬิ	- ฬิ - ฬิ	- ฬิ - ฬิ	---- ฬิ	---- ฬิ	ฬิ ฬิ - ฬิ	- ฬิ ฬิ ฬิ	---- ฬิ
- ฬิ - ฬิ	- ฬิ - ฬิ	----	- ฬิ -	-- ฬิ -	-- ฬิ -	---- ฬิ	- ฬิ --

- ฬิ - ฬิ	- ฬิ - ฬิ	- ฬิ - ฬิ	---- ฬิ	---- ฬิ	ฬิ ฬิ - ฬิ	- ฬิ ฬิ ฬิ	---- ฬิ
- ฬิ - ฬิ	- ฬิ - ฬิ	----	- ฬิ -	-- ฬิ -	-- ฬิ -	---- ฬิ	- ฬิ --

กลับต้น

ลงจบ

- ฬิ - ฬิ	- ฬิ - ฬิ	-- ฬิ -	- ฬิ - ฬิ	- ฬิ - ฬิ	- ฬิ - ฬิ	-- ฬิ -	- ฬิ - ฬิ
- ฬิ - ฬิ	- ฬิ - ฬิ	- ฬิ - ฬิ	-- ฬิ --	- ฬิ - ฬิ	- ฬิ - ฬิ	- ฬิ - ฬิ	-- ฬิ --

- ฬิ - ฬิ	- ฬิ --	ฬิ ฬิ ฬิ ฬิ	---- ฬิ
- ฬิ - ฬิ	- ฬิ - ฬิ	----	---- ฬิ

* หากไม่ลงยกตะลุ่ม บรรณเลขต่อด้วยพระจันทร์ครึ่งเสี้ยว

เพลงฉันทมอย (ต่อ)

เพลงจักมัวป่าด (เพลงพระจันทร์ครึ่งเสี้ยว)

ท่อน 1

-- ล ล	- ล - ล	-- ล ท	--- ล	-- ล ท	- - ล	- ลໍ - ฌໍ	- ฝໍ - มໍ
----	--- ร	- ฌ - -	- ล - -	- ฌ - -	- ล - -	- ล - ฌ	- - ม -

- ลໍ - ฌໍ	- มໍ - รໍ	- ฌໍ - มໍ	- รໍ - ดໍ	-- ล ท	- - ล	ท ล - -	- ฌ - ล
- ล - ฌ	- ม - ร	- ฌ - ม	- ร - ด	- ฌ - -	- ล - -	-- ฌ ม	- ร - ม

-- ล ล	- ล - ล	-- ล ท	--- ล	-- ล ท	--- ล	- ลໍ - ฌໍ	- ฝໍ - มໍ
----	--- ร	- ฌ - -	- ล - -	- ฌ - -	- ล - -	- ล - ฌ	- - ม -

- ลໍ - ฌໍ	- มໍ - รໍ	- ฌໍ - มໍ	- รໍ - ดໍ	-- ล ท	--- ล	- ล - -	ฌ ล - ฌ
- ล - ฌ	- ม - ร	- ฌ - ม	- ร - ด	- ฌ - -	- ล - -	-- ฌ ม	--- ด

-- ฌ ฌ	- ฌ - ฌ	-- ฌ ล	--- ฌ	-- ล ท	--- ล	- ลໍ - ฌໍ	- ฝໍ - มໍ
----	--- ด	- ม - -	- ฌ - -	- ฌ - -	- ล - -	- ล - ฌ	- - ม -

- ลໍ - ฌໍ	- มໍ - รໍ	- ฌໍ - มໍ	- รໍ - ดໍ	-- ล ท	--- ล	ท ล - -	- ฌ - ล
- ล - ฌ	- ม - ร	- ฌ - ม	- ร - ด	- ฌ - -	- ล - -	-- ฌ ม	- ร - ม

-- ล ล	- ล - ล	-- ล ท	--- ล	-- ฌ ล	--- ฌ	- ลໍ - ฌໍ	- ฝໍ - มໍ
----	--- ร	- ฌ - -	- ล - -	- ม - -	- ฌ - -	- ล - ฌ	- - ม -

- ลໍ - ฌໍ	- มໍ - รໍ	- ฌໍ - มໍ	- รໍ - ดໍ	- รໍ - มໍ	- ฌໍ - ลໍ	-- ฌ ฌ	- มໍ - ฌ
- ล - ฌ	- ม - ร	- ฌ - ม	- ร - ด	- ล - ท	- ฌ - ล	- ท - -	- ท - ท

--- รໍ	- รໍ - -	มໍ รໍ - รໍ	- รໍ - -	--- รໍ	- รໍ - -	มໍ รໍ - รໍ	- รໍ - -
- - ท -	- ท - ท	- - ท -	- ท - ท	- - ท -	- ท - ท	- - ท -	- ท - ท

--- รั	- รั -	มี รั - รั	- รั -	--- รั	- รั -	มี รั - รั	- รั -
-- ฑ -	- ฑ - ฑ	-- ฑ -	- ฑ - ฑ	-- ฑ -	- ฑ - ฑ	-- ฑ -	- ฑ - ฑ

----	- ฑ - ฑ	- ฑ - รั	- รั -	มี รั - รั	- รั -	มี รั - รั	- รั -
- รั - ฌ	----	----	- ฑ - ฑ	-- ฑ -	- ฑ - ฑ	-- ฑ -	- ฑ - ฑ

----	- ฑ - ฑ	- ฑ - รั	- รั -	มี รั - รั	- รั -	มี รั - รั	- รั - ฑ
- รั - ฌ	----	----	- ฑ - ฑ	-- ฑ -	- ฑ - ฑ	-- ฑ -	- ฑ - ฑ

กลับต้น

โดยบรรเลงตามโน้ตข้างล่างนี้แทนบรรทัดที่ 1

-- ฑ ฑ	- ฑ - ฑ	-- ฑ ฑ	---	-- ฑ ฑ	---	- ฑ - ฑ	พิ -- มี
----	---	- ฌ --	- ฑ --	- ฌ --	- ฑ --	- ฑ - ฑ	- ฌ -

พ่อน 2

---	---	---	---	- ฑ - ฑ	รั ฑ --	- ฑ - ฑ	ฑ ฑ --
---	---	---	---	-- ฑ -	-- ฑ ฑ	-- ฑ -	-- ฑ ฌ

- ฑ - ฑ	รั ฑ --	- ฑ - ฑ	ฑ ฑ --	- ฑ ฑ -	ฑ - ฑ -	ฑ ฑ --	รั รั - มี
-- ฑ -	-- ฑ ฑ	-- ฑ -	-- ฑ ฌ	---	- ฑ - ฑ	---	---

----	- ฑ - รั	---	- มี - ฑ	---	- ฑ - มี	-- รั มี	- ฑ - ฑ
----	- ฑ - ฑ	- ฑ - ฑ	- ฑ - ฑ	---	- ฑ - ฑ	- ฑ --	- ฑ - ฑ

---	---	---	---	-- ฑ ฑ	- ฑ - ฑ	- มี - ฑ	- ฑ - ฑ
---	---	---	---	- ฑ --	- ฑ - ฑ	- ฑ - ฑ	- ฑ - ฑ

---	---	---	---	- ฑ - ฑ	รั ฑ --	- ฑ - ฑ	ฑ ฑ --
---	---	---	---	-- ฑ -	-- ฑ ฑ	-- ฑ -	-- ฑ ฌ

- ท - ท	ริ้ ท --	- ล - ล	ท ล --	- ล ช -	ช - ช -	ดี ดี --	ริ้ ริ้ - มี่
-- ล -	-- ล ช	-- ช -	-- ช ม	--- ม	- ร - ด	--- ร	--- ม

----	- ชี่ - ริ้	--- ริ้	- มี่ - ชี่	--- ลี่	- ชี่ - มี่	-- ริ้ มี่	- ชี่ - ลี่
----	- ช - ล	- ท - ล	- ท - ช	--- ล	- ช - ท	- ดี --	- ช - ล

-- ที่ -	ท ท --	ลี่ ลี่ --	ชี่ ชี่ - มี่	- ริ้ - มี่	- ชี่ - ลี่	-- ที่ ที่	- มี่ - ที่
--- ท	--- ล	--- ช	--- ท	- ล - ท	- ช - ลี่	- ท --	- ท - ท

--- ริ้	- ริ้ --	มี่ ริ้ - ริ้	- ริ้ --	--- ริ้	- ริ้ --	มี่ ริ้ - ริ้	- ริ้ --
-- ท -	- ท - ท	-- ท -	- ท - ท	-- ท -	- ท - ท	-- ท -	- ท - ท

--- ริ้	- ริ้ --	มี่ ริ้ - ริ้	- ริ้ --	--- ริ้	- ริ้ --	มี่ ริ้ - ริ้	- ริ้ --
-- ท -	- ล - ล	-- ล -	- ล - ล	-- ล -	- ล - ล	-- ล -	- ช - ช

----	- ช - ล	- ท - ริ้	- ริ้ --	มี่ ริ้ - ริ้	- ริ้ --	มี่ ริ้ - ริ้	- ริ้ --
- ร - ม	----	----	- ท - ท	-- ท -	- ล - ล	-- ท -	- ช - ช

----	- ช - ล	- ท - ริ้	- ริ้ --	มี่ ริ้ - ริ้	- ริ้ --	มี่ ริ้ - ริ้	- ริ้ - ชี่
- ร - ม	----	----	- ท - ท	-- ท -	- ล - ล	-- ท -	- ช - ช

กลับต้น

เที่ยวที่สองให้บรรเลงตามไน้ตข้างล่างนี้แทนไน้ตบรรทัดสุดท้าย

----	- ช - ล	--- ท	- ล --	-- มี่ มี่	- ริ้ - มี่	- ดี ริ้ มี่	- ริ้ - ดี
- ร - ม	----	- ช --	--- ช	- ม --	- ร - ม	- ด ร ม	- ร - ด

-- ดี ดี	- ดี - ดี	- ท - ท	ดี ริ้ - ดี	- ท ริ้ -	ท ล --	- ช - ล	- ช - ดี
----	--- ด	-- ล -	--- ช	--- ล	-- ช ม	- ร - ม	- ร - ด

พ่อน 3

--- ตั้	--- รั้	--- มั้	--- รั้	--- รั้	- ท - -	ตั้ - ตั้ มั้	- รั้ - ตั้
--- ฅ	--- วั	--- ม	--- วั	- วั - -	- ล - ล	- ฅ - ม	- วั - ด

---	ล ท ตั้ รั้	--- มั้	--- รั้	--- รั้	- ท - -	ตั้ - ตั้ มั้	- รั้ - ตั้
--- ฅ	--- วั	--- ม	--- วั	- วั - -	- ล - ล	- ฅ - ม	- วั - ด

---	- ท - ท	- มั้ - รั้	- ท - ล	---	ท - ท ท	- มั้ - รั้	- ท - ล
--- ม	---	- ม - วั	- - ล -	---	- ม - -	- ม - วั	- - ล -

---	- ฅ - ฅ	---	- ฅ - ล	- - ล ท	- รั้ - -	- รั้ - รั้	ท ล - มั้
--- ฅ	---	- วั - ม	- วั - ม	- ฅ - -	--- ท	- ฅ - -	--- ม

---	- มั้ - มั้	- มั้ - มั้	- มั้ - ลั้	---	- ลั้ - ลั้	- มั้ - มั้	- มั้ - ฅ
--- ม	---	- ท - -	ท - - ล	--- ล	---	- ท - -	ท - - ฅ

---	- ฅ - ฅ	- มั้ - มั้	- มั้ - ลั้	---	- ลั้ - ลั้	- มั้ - มั้	- มั้ - ฅ
--- ฅ	---	- ท - -	ท - - ล	--- ล	---	- ท - -	ท - - ฅ

--- ลั้	- ฅ - มั้	วั - รั้ มั้	- ฅ - ลั้	- ฅ - ตั้	- รั้ - มั้	- ฅ - มั้	- รั้ - ตั้
--- ล	- ฅ - ท	- ตั้ - -	- ฅ - ล	- วั - ด	- วั - ม	- ฅ - ม	- วั - ด

กลับต้น

พ่อน 4

--- ฅ	--- ตั้	--- รั้	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท	- ท - -
--- ด	- ด - -	- วั - -	- - ล -	ฅ - ล -	ฅ - ล -	ฅ - ล -	ฅ - ล ล

- ฬั้ - ฬั้	- ฬั้ - ฬั้	- ฬั้ - ฬั้	- ฅ - ลั้	- ฬั้ - ลั้	- ฅ - รั้	--- รั้	- มั้ - ฅ
- - รั้ -	รั้ - รั้ -	รั้ - รั้ -	- ฅ - ล	- ท - ล	- ฅ - ล	- ท - ล	- ท - ฅ

-- ๗ ๗	- ๗ - ๗	-- ล ๗	- รั - รั	-- ล ๗	- รั - รั	-- ล ๗	-- ดั รั
----	---- ค	- ๗ --	---- ๗	- ๗ --	---- ๗	- ๗ --	ล ๗ --

- ดั - รั	ม่ รั --	-- ล ๗	- รั - ๗	ดั รั ดั -	- ดั - รั	- มั - ดั	- รั - มั
- ๗ --	-- ดั ๗	ล ๗ --	ล - ล -	---- ๗	---- ๗	- ม - ค	- ๗ - ม

---- ลั	- ๗ - มั	---- ลั	- ๗ - มั	---- ลั	- ๗ - มั	- รั - ลั	- ๗ - มั
---- ล	- ๗ - ๗	---- ล	- ๗ - ๗	---- ล	- ๗ - ๗	- ล - ล	- ๗ - ๗

- ฬ - ฬ	- ฬ - ฬ	- ฬ - ฬ	- ๗ - ลั	- ๗ - ลั	- ๗ - รั	- รั --	รั มั ฬ ๗
-- มั -	ม่ - มั -	รั - รั -	- ๗ - ล	- ๗ - ล	- ๗ - ล	- ๗ - ๗	---- ๗

-- ๗ ๗	- ๗ - ๗	-- ล ๗	- รั - รั	-- ล ๗	- รั - รั	-- ล ๗	-- ดั รั
----	---- ค	- ๗ --	---- ๗	- ๗ --	---- ๗	- ๗ --	ล ๗ --

- ดั - รั	ม่ รั --	-- ล ๗	- รั - ๗	ดั รั ดั -	- ดั - มั	- ๗ - มั	- รั - ดั
- ๗ --	-- ดั ๗	ล ๗ --	ล - ล -	---- ๗	---- ม	- ๗ - ม	- ๗ - ค

----	ล ๗ ดั รั	---- มั	---- รั	- มั - รั	ดั ๗ - ล	---- ๗	-- ล ๗
---- ๗	---- ๗	---- ม	---- ๗	-- ๗ -	-- ล -	- ๗ --	- ๗ --

- ดั - รั	ม่ รั --	-- ล ๗	-- ดั รั	- มั - รั	- มั - ๗	- ๗ - ลั	- ๗ - มั
- ๗ --	-- ดั ๗	ล ๗ --	ล ๗ --	- ม - ๗	- ม - ๗	- ๗ - ล	- ๗ - ม

-- รั รั	- มั - ๗	- ลั - ๗	- มั - รั	- รั ดั ๗	-- ล ๗	- ดั - มั	- รั - ดั
- ๗ --	- ม - ๗	- ล - ๗	- ม - ๗	๗ --	ล ๗ --	- ๗ - ม	- ๗ - ค

- รั - ดั	- ๗ - ล	- ๗ - ล	- ล - มั	- ๗ - มั	- รั - ดั	-- ล ๗	---- ล
-- ค -	-- ล -	-- ล -	- ม - ม	- ๗ - ม	- ๗ - ค	- ๗ --	- ล --

-- ล ล	- ล - ล	-- ล ท	--- ล	-- ล ท	--- ล	- ฃ - ฃ	- ฃ --
----	--- ร	- ฃ --	- ลุ --	- ฃ --	- ลุ -	-- ม -	- ม - ม

ล ฃ - ฃ	- ฃ --	ล ฃ - ฃ	- ฃ --	-- ล ท	--- ล	- ฃ - ฃ	- ฃ --
-- ม -	- ร - ร	-- ม -	- ด - ด	- ฃ --	- ลุ -	-- ม -	- ม - ม

ล ฃ - ฃ	- ฃ --	ล ฃ - ฃ	- ฃ - ตั้	-- ล ท	--- ล	- ท - ล	- ล - มั้
-- ม -	- ร - ร	-- ม -	- ด - ด	- ฃ --	- ลุ --	-- ลุ -	- ม - ม

- ลั - ฃั้	- มั้ - วั	- ฃั้ - มั้	- วั - ตั้	-- ล ท	--- ล	ท ล --	- ฃ - ล
- ล - ฃ	- ม - ร	- ฃ - ม	- ร - ด	- ฃ --	- ลุ --	-- ฃ ม	- ร - ม

-- ล ล	- ล --	ล - ล ท	--- ล	- วั --	ตั้ วั - ตั้	-- ล ท	--- ล
----	--- ร	- ร --	- ลุ --	-- ล ท	--- ฃ	- ฃ --	- ลุ --

- วั --	ตั้ วั - ตั้	-- ล ท	--- ล	- มั้ - วั	- ตั้ - มั้	- วั - ตั้	- ท - ล
-- ล ท	--- ฃ	- ฃ --	- ลุ --	- ม - ร	- ด - ม	- ร - ด	-- ล -

- มั้ วั -	วั - วั วั	--- ฃ	-- ล ท	ตั้ วั ตั้ -	- ตั้ - วั	- มั้ - ตั้	- วั - มั้
--- ท	- ล - ฃ	- ร --	- ฃ --	--- ฃ	--- ร	- ม - ด	- ร - ม

- ลั - ฃั้	- มั้ - วั	- ฃั้ - มั้	- วั - ตั้	-- ล ท	--- ล	ท ล --	- ฃ - ล
- ล - ฃ	- ม - ร	- ฃ - ม	- ร - ด	- ฃ --	- ลุ --	-- ฃ ม	- ร - ม

เพลง ฮเดโนนก/หนึ่งหยัด (จิ่งโนนก/จิ่งใหญ่)

ท่อน 1

----	----	- ทิ --	ลิ่ง ซี่ - รั	----	----	- ทิ --	ลิ่ง ซี่ - รั
----	----	- ทา --	ลช - รั	----	----	- ทา --	ลช - รั

--- ซี่	--- รั	- ทิ --	ลิ่ง ซี่ - รั	--- ซี่	--- รั	-- มี่ ฟี่	มี่ - มี่ ซี่
--- ซี่	--- รั	- ทา --	ลช - รั	--- ซี่	--- ล	----	- รั - รั

----	----	ฟี่ - ฟี่ ฟี่	- มี่ - ฟี่	--- ซี่	--- ลิ่ง	- ซี่ ลิ่ง ทิ	- ลิ่ง - ซี่
----	----	- ดี่ --	- ทา - ดี่	--- ซี่	--- ล	ซี่ - ล ท	- ล - ซี่

----	----	- ฟี่ - ฟี่	- ฟี่ - ซี่	-- มี่ -	- มี่ - รั	-- ลิ่ง ลิ่ง	- ซี่ - ฟี่
----	----	- ดี่ --	ดี่ -- รั	- ดี่ - รั	-- ดี่ -	- ล --	- ซี่ - ดี่

----	----	ซี่ ลิ่ง - ซี่	ฟี่ มี่ - มี่	- มี่ - มี่	- มี่ - มี่	-- รั มี่	--- รั
----	----	-- ซี่ -	-- รั -	ดี่ - รั -	ดี่ - รั -	- ดี่ --	- รั - รั

----	----	- ทิ --	ลิ่ง ซี่ - รั	--- ซี่	--- รั	-- มี่ ฟี่	มี่ - มี่ ซี่
----	----	- ทา --	ลช - รั	--- ซี่	--- ล	----	- รั - รั

----	----	ฟี่ - ฟี่ ฟี่	- มี่ - ฟี่	--- ซี่	--- ลิ่ง	- ซี่ ลิ่ง ทิ	- ลิ่ง - ซี่
----	----	- ดี่ --	- ทา - ดี่	--- ซี่	--- ล	ซี่ - ล ท	- ล - ซี่

----	----	- ฟี่ - ฟี่	- ฟี่ - ซี่	-- มี่ -	- มี่ - รั	-- ลิ่ง ลิ่ง	- ซี่ - ฟี่
----	----	- ดี่ --	ดี่ -- รั	- ดี่ - รั	-- ดี่ -	- ล --	- ซี่ - ดี่

----	----	ซี่ ลิ่ง - ซี่	ฟี่ มี่ - มี่	- มี่ - มี่	- มี่ - มี่	- ซี่ - รั	- มี่ - ซี่
----	----	-- ซี่ -	-- รั -	ดี่ - รั -	ดี่ - รั -	- ซี่ - ล	- ทา - ซี่

พ่อน 2

--- ฅ	--- ฅ	--- ฅ	-- ล ๗	-- ล ๗	- รั --	- มั รั -	รั - รั รั
--- ด	- ฅ --	- รั --	- ฅ --	- ฅ --	--- ๗	--- ๗	- ล - ฅ

- ๗ - ๗	รั ๗ --	-- ฅ ล	ฅ - ฅ -	- รั ดั ๗	-- ล ๗	- ดั - มั	- รั - ดั
-- ล -	-- ล ฅ	- ม --	- ม - รั	ร ---	ล ฅ --	- ฅ - ม	- รั - ด

- ดั --	- ดั - มั	- รั - ดั	- ๗ - ล	- ฅ --	- ฅ - ล	--- ๗	- ดั - รั
- ฅ - ด	- ฅ - ม	- รั - ด	-- ล -	- รั - ม	- รั - ม	--- ม	- ฅ - ล

----	- รั - มั	- ฬ - ฅ	-- ลั ลั	-- ฅ ฅ	--- ฬ	-- รั มั	--- รั
--- ล	--- ๗	- ดั - รั	- ล --	- ฅ --	- รั - ดั	- ดั --	- รั --

----	- ล - ฅ	- ล - รั	- ดั - ล	----	- ล - ฅ	- ล - รั	- ดั - ล
----	- ล - ฅ	- ล - รั	- ด - ล	----	- ล - ฅ	- ล - รั	- ด - ล

- ล - ฅ	- ฅ - ดั	- รั - ดั	๗ ล - ฅ	- ฅ --	- ม - ม	ฅ - ม ฅ	- ฅ --
-- ฅ -	- รั - ด	-- ด -	-- ฅ -	- ด - ด	-- รั -	- รั --	- ด - ด

- ฅ --	- ม - ม	- ม - ม	- ม --	----	- ล - ฅ	- ล - รั	- ดั - ล
- ด - ด	-- รั -	ด - รั -	ด - รั รั	----	- ล - ฅ	- ล - รั	- ด - ล

- ล - ฅ	- ฅ - ดั	- รั - ดั	๗ ล - ฅ	- ฅ --	- ม - ม	ฅ - ม ฅ	- ด - ฬ
-- ฅ -	- รั - ด	-- ด -	-- ฅ -	- ด - ด	-- รั -	- รั --	- ฅ - ดั

----	- ลั - ลั	- ดั - ลั	- ฅ - ฬ	-- รั มั	--- รั	ดั ---	--- รั
--- ล	----	- ฅ - ล	- ฅ - ดั	- ดั --	- รั --	- ล ฅ	ม รั --

- รั --	- รั - มั	- ฬ - ฅ	-- ลั ลั	-- ฅ ฅ	--- ฬ	-- รั มั	--- รั
- ฅ - รั	--- ๗	- ดั - รั	- ล --	- ฅ --	- รั - ดั	- ดั --	- รั --

ลั - ลั	- ฟั - ฌ	พ็ มั - มั	พ็ ฌั - พ็	- - รั มั	- - - รั	ตั - - -	- - - รั
- รั - ฌั	- ตั - -	- - รั -	- - - ตั	- ตั - -	- รั - -	- ฌ ฌ	ม รั - -

กลับต้น

พ่อน 3 (แบบตัด)

- - - ตั	- - รั รั	- - - มั	- - รั รั	- มั - ฌั	- มั - -	รั รั - -	ตั ตั - ท
- - - ด	- รั - -	- - - ม	- รั - -	- ม - ฌ	- ม - รั	- - - ด	- - - ม

- มั รั -	รั - รั รั	- - - ฌ	- - ฌ ท	- ตั - รั	มั รั - -	- - ฌ ท	ตั - - รั
- - - ท	- ฌ - ฌ	- รั - -	- ฌ - -	- ฌ - -	- - ด ท	ฌ ฌ - -	- รั - -

- รั ตั ท	- ท ตั รั	- รั ตั ท	- ท ตั รั	- มั - ฌั	- มั - -	รั รั - -	ตั ตั - ท
ร - - -	ฌ - - -	ร - - -	ฌ - - -	- ม - ฌ	- ม - รั	- - - ด	- - - ม

- มั รั -	รั - รั รั	- - - ฌ	- - ฌ ท	ตั รั ตั -	- ตั - มั	- ฌั - มั	- รั - ตั
- - - ท	- ฌ - ฌ	- รั - -	- ฌ - -	- - - ฌ	- - - ม	- ฌ - ม	- รั - ด

ออกท้ายประจำ

- - - -	- - - รั	- - - มั	- - - รั	- มั - รั	ตั ท - ฌ	- - - ฌ	- - ฌ ท
- - - -	- - - รั	- - - ม	- - - รั	- - รั -	- - ฌ -	- รั - -	- ฌ - -

- ตั - รั	มั รั - -	- - ฌ ท	- - ตั รั	- มั - รั	- มั - ฌั	- ทั - ลั	- ฌั - มั
- ฌ - -	- - ตั ท	ฌ ฌ - -	ฌ ท - -	- ม - รั	- ม - ฌ	- ท - ฌ	- ฌ - ม

- - รั รั	- มั - ฌั	- ลั - ฌั	- มั - รั	- รั ตั ท	- - ฌ ท	- ตั - มั	- รั - ตั
- รั - -	- ม - ฌ	- ฌ - ฌ	- ม - รั	ร - - -	ฌ ฌ - -	- ฌ - ม	- รั - ด

- รั - ตั	- ท - ฌ	- ท - ฌ	- ฌ - มั	- ฌั - มั	- รั - ตั	- - ฌ ท	- - - ฌ
- - ด -	- - ฌ -	- - ฌ -	- ม - ม	- ฌ - ม	- รั - ด	- ฌ - -	- ฌ - -

-- ล ล	- ล - ล	-- ล ท	--- ล	-- ล ท	--- ล	- ฌ - ฌ	- ฌ --
----	--- รุ	- ฌ --	- ลุ --	- ฌ --	- ลุ -	-- ม -	- ม - ม

ล ฌ - ฌ	- ฌ --	ล ฌ - ฌ	- ฌ --	-- ล ท	--- ล	- ฌ - ฌ	- ฌ --
-- ม -	- ร - ร	-- ม -	- ด - ด	- ฌ --	- ลุ -	-- ม -	- ม - ม

ล ฌ - ฌ	- ฌ --	ล ฌ - ฌ	- ฌ - ตั	-- ล ท	--- ล	- ท - ล	- ล - มั
-- ม -	- ร - ร	-- ม -	- ด - ด	- ฌ --	- ลุ --	-- ลุ -	- ม - ม

- ลั - ฌั	- มั - วั	- ฌั - มั	- วั - ตั	-- ล ท	--- ล	ท ล --	- ฌ - ล
- ล - ฌ	- ม - ร	- ฌ - ม	- ร - ด	- ฌ --	- ลุ --	-- ฌ ม	- ร - ม

-- ล ล	- ล - ล	-- ล ท	--- ล	- วั --	ตั วั - ตั	-- ล ท	--- ล
----	--- รุ	- ฌ --	- ลุ --	-- ล ท	--- ฌ	- ฌ --	- ลุ --

- วั --	ตั วั - ตั	-- ล ท	--- ล	- มั - วั	- ตั - มั	- วั - ตั	- ท - ล
-- ล ท	--- ฌ	- ฌ --	- ลุ --	- ม - ร	- ด - ม	- ร - ด	-- ล -

- มั วั -	วั - วั วั	--- ฌ	-- ล ท	ตั วั ตั -	- ตั - วั	- มั - ตั	- วั - มั
--- ท	- ล - ฌ	- ร --	- ฌ --	--- ฌ	--- ร	- ม - ด	- ร - ม

- ลั - ฌั	- มั - วั	- ฌั - มั	- วั - ตั	-- ล ท	--- ล	ท ล --	- ฌ - ล
- ล - ฌ	- ม - ร	- ฌ - ม	- ร - ด	- ฌ --	- ลุ --	-- ฌ ม	- ร - ม

ฉันทมถยทงเก้ (ลจ้ดกอปอน/กะเร้ม)

ท่อน 1

--- ท	--- ท	ล - ล ท	- ต้ - ร้	-- ล ล	- ร้ - ต้	-- ท ท	- ร้ - ล
----	- ล --	- ฑ --	- ด - ร	- ล -	- ร - ด	- ม --	- ร - ล

----	ท้ - ท้ ท้	- ม้ - ท้	- ล้ - ฑ้	-- ร้ ม้	- ฑ้ - ล้	- ท้ - ล้	- ฑ้ - ม้
----	- ท --	- ท - ท	- ล - ฑ	- ต้ --	- ฑ - ล	- ท - ล	- ฑ - ม

--- ฑ้	--- ต้	--- ร้	ม้ ฑ้ - ม้	-- ม้ ม้	- ม้ - ม้	- ม้ --	--- ม้
--- ฑ	--- ด	--- ร	ม ฑ - ม	----	----	- ล --	- ม --

-- ม้ ม้	- ม้ - ม้	- ม้ --	--- ม้
----	----	- ล --	- ม --

กลับต้น

ท่อน 2

- ม้ --	ร้ ร้ --	ม้ ม้ --	ฑ้ ฑ้ - ล้	- ท้ --	ท้ ท้ --	ล้ ล้ --	ฑ้ ฑ้ - ม้
- ม - ร	--- ม	--- ฑ	--- ล	--- ท	--- ล	--- ฑ	--- ม

--- ฑ้	--- ต้	--- ร้	ม้ ฑ้ - ม้	-- ม้ ม้	- ม้ - ม้	- ม้ --	--- ม้
--- ฑ	--- ด	--- ร	ม ฑ - ม	----	----	- ล --	- ม --

-- ม้ ม้	- ม้ - ม้	- ม้ --	--- ม้
----	----	- ล --	- ม --

กลับต้น

ท่อน 3

- ม้ --	ร้ ร้ - ม้	-- ท้ ท้	- ล้ - ฑ้	--- ฑ้	--- ฑ้	- ล้ ฑ้ ม้	- ร้ - ต้
- ม - ร	--- ม	- ท --	- ล - ฑ	--- ต้	- ฑ --	- ล ฑ ม	- ร - ด

----	- รั - ดั	--- ดั	-- รั มั	-- มั มั	- มั - มั	- มั --	--- มั
- ฑ - ล	-----	- ฑ --	- ด --	-----	-----	- ล --	- ม --

-- มั มั	- มั - มั	- มั --	--- มั
----	-----	- ล --	- ม --

กลับต้น

ย้อนกลับไปบรรทัดท่อน 2 และ ท่อน 3 แล้วออกเพลงละจำดกอปอน

เพลงละจำดกอปอน (เดิม) ท่อนที่ 3

--- ฑั	--- มั	--- รั	--- มั	--- ฑั	--- มั	--- รั	--- มั
--- ฑ	--- ม	--- รั	--- ม	--- ฑ	--- ม	--- รั	--- ม

- ฑั --	ฑั ฑั --	มั มั --	รั รั - มั	- ฑ - ดั	- รั - มั	- ฑั - มั	- รั - ดั
- ฑ - ฑ	--- ม	--- รั	--- ม	- รั - ด	- รั - ม	- ฑ - ม	- รั - ด

- ดั --	ดั รั --	ดั รั --	ดั รั - ดั	-- รั รั	- ดั - ล	-- ฑ ล	- ดั - รั
- ฑ - ล	-- ฑ ล	-- ฑ ล	--- ฑ	- รั --	- ด - ม	- ม --	- ด - รั

- ดั - รั	- มั - ฑั	- ลั - ฑ	- มั - รั	- รั ดั ฑ	-- ล ฑ	- ดั - รั	-- มั มั
- ด - รั	- ม - ฑ	- ล - ฑ	-- รั-	รั ---	ล ฑ --	- ฑ - ล	- ม --

- ดั - รั	-- มั มั	- ลั - ฑ	-- มั มั	-- รั รั	- ดั - ล	-- ฑ ล	- ดั - รั
- ฑ - ล	- ม --	- ล - ฑ	- ม --	- รั --	- ด - ม	- ม --	- ด - รั

- ดั - รั	- มั - ฑั	- ลั - ฑ	- มั - รั	- รั ดั ฑ	-- ล ฑ	- ดั - รั	-- มั มั
- ด - รั	- ม - ฑ	- ล - ฑ	-- รั-	รั ---	ล ฑ --	- ฑ - ล	- ม --

- ตั้ - วั	-- มั้ มั้	- ลั้ - ฌ	-- มั้ มั้	-- วั วั	- ตั้ - ล	-- ฌ ล	- ตั้ - วั
- ฌ - ล	- ม --	- ล - ฌ	- ม --	- วั --	- ด - ม	- ม --	- ด - วั

- ตั้ - วั	- มั้ - ฌ	- ลั้ - ฌ	- มั้ - วั	- วั ตั้ ท	-- ล ท	- ตั้ - มั้	- วั - ตั้
- ด - วั	- ม - ฌ	- ล - ฌ	-- วั -	วั ---	ล ฌ --	- ฌ - ม	- วั - ด

----	- ตั้ - มั้	- วั - ตั้	- ท - ล	- มั้ - วั	ตั้ ท - ล	---- ฌ	-- ล ท
- ฌ - ด	- ฌ - ม	- วั - ด	-- ล -	-- วั -	-- ลุ -	- วั --	- ฌ --

- ตั้ - วั	มั้ วั --	-- ล ท	-- ตั้ วั	- มั้ - วั	- มั้ - ฌ	- ทั้ - ลั้	- ฌั้ - มั้
- ฌ --	-- ตั้ ท	ล ฌ --	ล ท --	- ม - วั	- ม - ฌ	- ท - ล	- ฌ - ม

-- วั วั	- มั้ - ฌ	- ลั้ - ฌ	- มั้ - วั	- วั ตั้ ท	-- ล ท	- ตั้ - มั้	- วั - ตั้
- วั --	- ม - ฌ	- ล - ฌ	- ม - วั	วั ---	ล ฌ --	- ฌ - ม	- วั - ด

- วั - ตั้	- ท - ล	- ท - ล	- ล - มั้	- ฌั้ - มั้	- วั - ตั้	-- ล ท	--- ล
-- ด -	-- ลุ -	-- ลุ -	- ม - ม	- ฌ - ม	- วั - ด	- ฌ --	- ลุ --

-- ล ล	- ล --	ล - ล ท	--- ล	-- วั วั	- ตั้ - ล	-- ฌ ล	- ตั้ - วั
----	--- วั	- วั --	- ล --	- วั --	- ด - ม	- ม --	- ด - วั

- ตั้ - วั	- มั้ - ฌ	- ลั้ - ฌ	- มั้ - วั	- วั ตั้ ท	-- ล ท	- ตั้ - วั	-- มั้ มั้
- ด - วั	- ม - ฌ	- ล - ฌ	-- วั -	วั ---	ล ฌ --	- ฌ - ล	- ม --

- ตั้ - วั	-- มั้ มั้	- ลั้ - ฌ	-- มั้ มั้	-- วั วั	- ตั้ - ล	-- ฌ ล	- ตั้ - วั
- ฌ - ล	- ม --	- ล - ฌ	- ม --	- วั --	- ด - ม	- ม --	- ด - วั

- ตั้ - วั	- มั้ - ฌ	- ลั้ - ฌ	- มั้ - วั	- วั ตั้ ท	-- ล ท	- ตั้ - วั	-- มั้ มั้
- ด - วั	- ม - ฌ	- ล - ฌ	-- วั -	วั ---	ล ฌ --	- ฌ - ล	- ม --

- ตี - รั	-- มี่ มี่	- ลี่ - ฑ	-- มี่ มี่	-- รั รั	- ตี - ฅ	-- ฑ ฅ	- ตี - รั
- ฑ - ฅ	- ม --	- ฅ - ฑ	- ม --	- รั --	- ต - ม	- ม --	- ต - รั

- ตี - รั	- มี่ - ฑ	- ลี่ - ฑ	- มี่ - รั	- รั ตี ฑ	-- ฅ ฑ	- ตี - มี่	- รั - ตี
- ต - รั	- ม - ฑ	- ฅ - ฑ	- ม - รั	รั ---	ฅ ฑ --	- ฑ - ม	- รั - ต

----	- ตี - มี่	- รั - ตี	- ฑ - ฅ	- มี่ - รั	ตี ฑ - ฅ	--- ฑ	-- ฅ ฑ
- ฑ - ต	- ฑ - ม	- รั - ต	-- ฅ -	-- รั -	-- ฅ -	- รั --	- ฑ --

- ตี - รั	มี่ รั --	-- ฅ ฑ	-- ตี รั	- มี่ - รั	- มี่ - ฑ	- ฑ - ลี่	- ฑ - มี่
- ฑ --	-- ตี ฑ	ฅ ฑ --	ฅ ฑ --	- ม - รั	- ม - ฑ	- ฑ - ฅ	- ฑ - ม

-- รั รั	- มี่ - ฑ	- ลี่ - ฑ	- มี่ - รั	- รั ตี ฑ	-- ฅ ฑ	- ตี - มี่	- รั - ตี
- รั --	- ม - ฑ	- ฅ - ฑ	- ม - รั	รั ---	ฅ ฑ --	- ฑ - ม	- รั - ต

- รั - ตี	- ฑ - ฅ	- ฑ - ฅ	- ฅ - มี่	- ฑ - มี่	- รั - ตี	-- ฅ ฑ	--- ฅ
-- ต -	-- ฅ -	-- ฅ -	- ม - ม	- ฑ - ม	- รั - ต	- ฑ --	- ฅ --

-- ฅ ฅ	- ฅ - ฅ	-- ฅ ฑ	--- ฅ	-- ฅ ฑ	--- ฅ	- ฑ - ฑ	- ฑ --
----	--- รั	- ฑ --	- ฅ --	- ฑ --	- ฅ -	-- ม -	- ม - ม

ฅ ฑ - ฑ	- ฑ --	ฅ ฑ - ฑ	- ฑ --	-- ฅ ฑ	--- ฅ	- ฑ - ฑ	- ฑ --
-- ม -	- รั - รั	-- ม -	- ต - ต	- ฑ --	- ฅ -	-- ม -	- ม - ม

ฅ ฑ - ฑ	- ฑ --	ฅ ฑ - ฑ	- ฑ - ตี	-- ฅ ฑ	--- ฅ	- ฑ - ฅ	- ฅ - มี่
-- ม -	- รั - รั	-- ม -	- ต - ต	- ฑ --	- ฅ --	-- ฅ -	- ม - ม

- ลํ - ฌํ	- มํ - ฌํ	- ฌํ - มํ	- ฌํ - ฌํ	-- ล ท	--- ล	ท ล --	- ฌ - ล
- ล - ฌ	- ม - ฌ	- ฌ - ม	- ฌ - ฌ	- ฌ --	- ล --	-- ฌ ม	- ฌ - ม

-- ล ล	- ล - ล	-- ล ท	--- ล	- ฌ --	ฌ ฌ - ฌ	-- ล ท	--- ล
----	--- ฌ	- ฌ --	- ล --	-- ล ท	--- ฌ	- ฌ --	- ล --

- ฌ --	ฌ ฌ - ฌ	-- ล ท	--- ล	- ม - ฌ	- ฌ - ม	- ฌ - ฌ	- ท - ล
-- ล ท	--- ฌ	- ฌ --	- ล --	- ม - ฌ	- ฌ - ม	- ฌ - ฌ	-- ล -

- ม ฌ -	ฌ ฌ ฌ	--- ฌ	-- ล ท	ฌ ฌ ฌ -	- ฌ - ฌ	- ม - ฌ	- ฌ - ม
--- ท	- ล - ฌ	- ฌ --	- ฌ --	--- ฌ	--- ฌ	- ม - ฌ	- ฌ - ม

- ลํ - ฌํ	- มํ - ฌํ	- ฌํ - มํ	- ฌํ - ฌํ	-- ล ท	-- ล ล	ท ล --	- ฌ - ล
- ล - ฌ	- ม - ฌ	- ฌ - ม	- ฌ - ฌ	- ฌ --	- ล --	-- ฌ ม	- ฌ - ม

*หากพระฉันทราหารยังไม่อิม สามารถนำเพลงอื่นในชุดพระฉันทมอญมาบรรเลงต่อไปเรื่อยๆ จนกว่าพระฉันทอิม

เพลงในชุดพระฉันทมอญ

เกี้ยวทอมเม็ยะ / เกี้ยวทุมเป็เรียง / ป็อยสะกะ / ปอนสะกะ

เกี้ยวทอมเม็ยะ

ท่อน 1

(--- ฌ)	--- ฌ)	--- ฌ	-- ฌ ม	--- ฌ	--- ม	-- ฌ ม	ฌ ล - ฌ
(--- ฌ	- ฌ --)	- ฌ --	- ฌ --	- ฌ --	- ฌ --	- ฌ --	-- ฌ -

----	- ล - ล	- ฌ - ฌ	- ล - ฌ	- ฌ --	- ม - ม	ฌ - ม ฌ	- ฌ - ฌ
---	---	- ฌ - ฌ	- ล - ฌ	- ฌ - ฌ	-- ฌ -	- ฌ --	- ฌ - ฌ

--- ตั้	--- ฝั	- ตั้ - ฝั	- มั้ - รั	- รั ---	รั มั้ ฝั รั	- รั - รั	- รั - รั
--- ด	--- ด	- ด - ด	-- ร -	- ล - ตั้	--- รั	- รั - ล	- รั - ร

--- มั้	- รั - รั	-- ล รั	- รั - มั้	----	- มั้ - มั้	-- ม รั	- รั --
--- ม	- ร - ม	- รั --	- ร - ม	--- ม	----	- ร --	- ร - ร

-- ม รั	- รั --	--- ด	-- ร ม	--- รั	--- ม	-- ร ม	รั ล - รั
- ร --	- ร - ร	- รั --	- ด --	- ร --	- ร --	- ด --	-- รั -

----	- ล - ล	- รั - ตั้	- ล - รั	- รั --	- ม - ม	รั - ม รั	- ตั้ - ฝั
--- ล	----	- ร - ด	- ล - รั	- ด - ด	-- ร -	- ร --	- ด - ด

--- ตั้	--- ฝั	- ตั้ - ฝั	- มั้ - รั	- รั ---	รั มั้ ฝั รั	- รั - รั	- รั - รั
--- ด	--- ด	- ด - ด	-- ร -	- ล - ตั้	--- รั	- รั - ล	- รั - ร

--- มั้	- รั - รั	-- ล รั	- รั - มั้	----	- มั้ - มั้	-- ม รั	- รั --
--- ม	- ร - ม	- รั --	- ร - ม	--- ม	----	- ร --	- ร - ร

-- ม รั	- รั --	- ล - ล	รั ล --	- ล - ล	รั ล --	- รั --	- ม - รั
- ร --	- ร - ร	-- รั -	-- รั ม	-- รั -	-- รั ม	--- ร	----

----	- รั - ล	- รั รั -	รั ล - มั้	----	- รั - รั	--- รั	- มั้ - รั
- ร - ม	----	--- ล	-- รั ม	----	- รั - ร	- รั - ล	- รั - รั

----	- ลั - รั	--- ฝั	- มั้ - รั	- รั ---	รั มั้ ฝั รั	- รั - รั	- รั - รั
----	- ล - รั	--- ตั้	- รั - ล	- ล - ด	--- รั	- รั - ล	- รั - ร

--- มั้	- รั - รั	-- ล รั	- รั - มั้	----	- มั้ - มั้	-- ม รั	- รั --
--- ม	- ร - ม	- รั --	- ร - ม	--- ม	----	- ร --	- ร - ร

-- ม ฃ	- ฃ --	- ล - ล	ท ล --	- ล - ล	ท ล --	- ฃ --	--- ฃ
- ร --	- ร - ร	-- ฃ -	-- ฃ ม	-- ฃ -	-- ฃ ม	--- ร	- ม - ร

- ล - ล	ท ล --	----	- ฃ - ล	- ท --	ท ท --	ล ล --	ฃ ฃ - ํ
-- ฃ -	-- ฃ ม	- ร - ม	- ร - ม	- ม - ม	--- ม	--- ร	--- ร

----	- ํ - ํ	- ฝ - ฃ	-- ลํ ลํ	-- ฃ ฃ	--- ฝ	-- ํ ํ	--- ํ
--- ร	--- ท	- ตํ - ํ	- ล --	- ฃ --	- ํ - ตํ	- ตํ --	- ร --

เกาะทอมเมยะ 2

--- ํ	--- ล	--- ล	--- ม	----	- ฃ - ร	--- ร	- ม - ฃ
--- ร	--- ลุ	--- ลุ	--- ลุ	----	- ฃ - ลุ	- ต - ลุ	- ลุ - ฃ

-- ฃ ฃ	- ฃ - ฃ	- ล - ล	ท ล --	- ล - ล	ท ล --	- ฃ --	--- ฃ
----	--- ฃ	-- ฃ -	-- ฃ ม	-- ฃ -	-- ฃ ม	--- ร	- ม - ร

- ล - ล	ท ล --	----	- ฃ - ล	- ท --	ท ท --	ล ล --	ฃ ฃ - ํ
-- ฃ -	-- ฃ ม	- ร - ม	- ร - ม	- ม - ม	--- ม	--- ร	--- ร

----	- ํ - ํ	- ฝ - ฃ	-- ลํ ลํ	-- ฃ ฃ	--- ฝ	-- ํ ํ	--- ํ
--- ร	--- ท	- ตํ - ํ	- ล --	- ฃ --	- ํ - ตํ	- ตํ --	- ร --

----	- ล - ล	- ล ฃ -	--- ลํ	- ํ - ํ	- ตํ - ํ	- ํ - ตํ	- ท - ล
--- ลุ	----	ลุ -- ม	ร ลุ --	- ม - ร	- ต - ม	- ร - ต	-- ลุ -

--- ฃ	- ฃ ล ตํ	- ํ - ตํ	- ล - ฃ	- ฃ --	- ม - ม	ฃ - ม ฃ	- ฃ --
- ฃ --	ม -- ต	- ร - ต	- ลุ - ฃ	- ต - ต	-- ร -	- ร --	- ต - ต

- ม - ม	ฃ ม - ม	ฃ ม - ม	ฃ ม --	-- ฃ ฃ	-- ล ล	ล ฃ -	- ฃ - ล
-- ร -	-- ร -	-- ร -	-- ร ร	- ฃ --	- ลุ --	ลุ -- ม	- ร - ม

--- ฅ	- ฅ - ล ดํ	- รํ - ดํ	- ล - ฅ	- ฅ - -	- ม - ม	ฅ - ม ฅ	- ดํ - ฬ
- ฅ - -	ม - - ด	- ร - ด	- ล - ฅ	- ด - ด	- - ร -	- ร - -	- ด - ด

----	ลํ - ลํ ลํ	- ลํ - ลํ	- ฅ - ฬ	- - รํ มํ	--- รํ	รํ ดํ -	--- รํ
----	- ล - -	- ดํ - ล	- ฅ - ดํ	- ดํ - -	- ร - -	ร - - ล	ฅ ร - -

----	- รํ - มํ	- ฬ - ฅ	-- ลํ ลํ	-- ฅ ฅ	--- ฬ	-- รํ มํ	--- รํ
--- ร	--- ท	- ดํ - ฅ	- ล - -	- ฅ - -	- ร - ดํ	- ดํ - -	- ร - -

- ล - ฅ	- ฬ - ฅ	- ฅ - -	ฬ ฅ - ฬ	- - รํ มํ	--- รํ	- รํ ดํ -	--- รํ
- ล - ฅ	- ดํ - รํ	- - รํ มํ	--- ดํ	- ดํ - -	- ร - -	ร - - ล	ฅ ร - -

เกาะทอมเมยะ 3/1

--- ฅ	- ม - -	--- ด	-- ร ม	--- ด	-- ร ม	-- ม ฅ	- ฅ - -
--- ฅ	-- ร ด	- ฅ - -	- ด - -	- ฅ - -	- ด - -	- ร - -	- ร - ร

- ม - ม	ฅ ม - ม	ฅ ม - ม	ฅ ม - -	-- ฅ ฅ	-- ล ล	ล ฅ -	- ฅ - ล
- - ร -	- - ร -	- - ร -	- - ร ร	- ฅ - -	- ล - -	ล - - ม	- ร - ม

-- ฅ ฅ	- ล - ดํ	- รํ - ดํ	- ล - ฅ	- ฅ - -	- ม - ม	ฅ - ม ฅ	- ดํ - ฬ
- ฅ - -	- ล - ด	- ร - ด	- ล - ฅ	- ด - ด	- - ร -	- ร - -	- ด - ด

- ดํ - ฬ	- มํ - รํ	- รํ - -	รํ มํ - ฅ	- - รํ ม	- ฅ - ลํ	- ทํ - ลํ	- ฅ - รํ
- ด - ด	- - ร -	- ล - ดํ	--- ฅ	- ดํ - -	- ฅ - ล	- ท - ล	- ฅ - ร

-- รํ รํ	- รํ - รํ	-- รํ มํ	--- รํ	--- ฅ	- ฅ - -	- ม - -	ฅ ม - -
----	--- ฅ	- ดํ - -	- ร - -	- ฅ - -	- ด - ด	- - ร ม	- - ร ร

--- ฅ	- ฅ - -	- ม - -	ฅ ม - -	- ท - -	ล ท - ท	-- ล ท	ดํ - - รํ
- ฅ - -	- ด - ด	- - ร ม	- - ร ร	- - ล ฅ	- - ล -	ล ฅ - -	- ร - -

3/2

--- ฅ	- ม --	--- ด	-- ร ม	--- ด	-- ร ม	-- ม ฅ	- ด - ฬ
--- ฅ	-- ร ด	- ฅ --	- ด --	- ฅ --	- ด --	- ร --	- ด - ด

- ด - ฬ	- ม - ร	- ร --	ร ม - ฅ	-- ร ม	- ฅ - ล	- ฬ - ล	- ฅ - ร
- ด - ด	-- ร -	- ล - ด	--- ฅ	- ด --	- ฅ - ล	- ฬ - ล	- ฅ - ร

----	--- ม	--- ฅ	- ม - ฅ	- ร - ม	- ร - ด	- ด --	- ร --
----	--- ม	--- ฅ	- ม - ฅ	- ร - ม	- ร - ด	- ด --	- ร --

--- ร	ด ฬ - ล	- ร - ร	-- ล ฬ	- ร - ร	-- ล ฬ	-- ล ฬ	- ร - ม
-- ร -	-- ล -	--- ฅ	- ฅ --	--- ฅ	- ฅ --	- ฅ --	- ร - ม

--- -	- ม - ม	- ฅ - ร	- ม - ฅ	-- ร ม	- ฅ - ล	- ฬ - ล	- ฅ - ฬ
--- ม	----	- ฅ - ร	- ม - ฅ	- ด --	- ฅ - ล	- ฬ - ล	- ฅ - ด

- ด - ฬ	- ม - ร	- ร --	ร ม - ฅ	-- ร ม	- ฅ - ล	- ฬ - ล	- ฅ - ร
- ฅ - ด	- ฬ - ล	- ล - ด	--- ฅ	- ด --	- ฅ - ล	- ฬ - ล	- ฅ - ร

-- ร ร	- ร - ร	-- ร ม	--- ร	--- ฅ	- ฅ --	- ม --	ฅ ม --
----	--- ฅ	- ด --	- ร --	- ฅ --	- ด - ด	-- ร ม	-- ร ร

--- ฅ	- ฅ --	- ม --	ฅ ม --	- ฬ --	ล ฬ - ฬ	-- ล ฬ	-- ด ร
- ฅ --	- ด - ด	-- ร ม	-- ร ร	-- ล ฅ	-- ล -	ล ฅ --	ล ฬ --

ออกท้าย (เต็ม)

--- ด	-- ร ร	--- ม	-- ร ร	- ม - ฅ	- ม - ร	- ม - ร	- ด - ฬ
--- ด	- ร --	--- ม	- ร --	- ม - ฅ	- ม - ร	- ม - ร	- ด - ม

- ม ร -	ร - ร ร	--- ฅ	-- ล ฬ	- ด - ร	ม ร --	-- ล ฬ	ด -- ร
--- ฬ	- ล - ฅ	- ร --	- ฅ --	- ฅ --	-- ด ฬ	ล ฅ --	- ร --

- รั - ดั ท	- ท - ดั รั	- รั - ดั ท	- ท - ดั รั	- มั - ฌ	- มั - -	รั รั - -	ดั ดั - ท
ร - - -	ล - - -	ร - - -	ล - - -	- ม - ฌ	- ม - ร	- - - ด	- - - ม

- มั รั -	รั - รั รั	- - - ฌ	- - ล ท	- ดั - รั	มั รั - -	- - ล ท	ดั - - รั
- - - ท	- ล - ฌ	- ร - -	- ฌ - -	- ฌ - -	- - ด ท	ล ฌ - -	- ร - -

- รั - ดั ท	- ท - ดั รั	- รั - ดั ท	- ท - ดั รั	- - - -	- ล - ล	- รั - ดั	- ท - ล
ร - - -	ล - - -	ร - - -	ล - - -	- - - - ล	- - - -	- ร - ด	- - ล -

- รั - ดั	- ล - ฌ	- ล - ฌ	- ฌ - ฬ	- - รั มั	- - - รั	- - - -	ล ท - ดั รั
- ร - ด	- - ฌ -	- - ฌ -	- ร - ดั	- ดั - -	- ร - -	- - - ฌ	- - - ร

- - - ดั	- - รั รั	- - - มั	- - รั รั	- - - ฌ	- ฌ - -	- ม - -	ฌ ม - -
- - - ด	- ร - -	- - - ม	- ร - -	- ฌ - -	- ด - ด	- - ร ม	- - ร ร

- - - ฌ	- ฌ - -	- ม - -	ฌ ม - -	- ท - -	ล ท - ท	- - ล ท	ดั - - รั
- ฌ - -	- ด - ด	- - ร ม	- - ร ร	- - ล ฌ	- - ล -	ล ฌ - -	- ร - -

กลับต้น

เที่ยวสองบรรทัดสุดท้ายให้เปลี่ยนทำนองใน 4 ห้องท้ายตามนี้

- - - ฌ	- ฌ - -	- ม - -	ฌ ม - -	- - - ฌ	- - - ร	- - - ร	- ม - ฌ
- ฌ - -	- ด - ด	- - ร ม	- - ร ร	- - - ฌ	- - - ล	- ด - ล	- ล - ฌ

ต่อไป

- - - -	- ฌ - ล	ท ล - -	ฌ ล - ฌ	- - ล ท	- รั - -	- มั รั -	รั - รั รั
- ร - ม	- - - -	- - ฌ ม	- - - ร	- ฌ - -	- - - ท	- - - ท	- ล - ฌ

- - - -	- ฌ - ล	ท ล - -	ฌ ล - ฌ	- - - ม	- - - ฌ	- - - ฌ	- - ล ท
- ร - ม	- - - -	- - ฌ ม	- - - ร	- - ม -	- ร - -	- ร - -	- ฌ - -

-- ล ท	- รี่ - -	- มี่ รี่ -	รี่ยี่ รี่ยี่
- ฑ - -	- - - ท	- - - ท	- ล - ฑ

*ออกหัวสะปอยทอ

- - - รี่	- - - ม	- - - ล	ฑ - - ฑ	- ล ท ล	- - - ฑ	- - - ฑ	- - ล ท
- - - ฑ	- - ม -	- ม - -	- ม - ร	- - - -	ฑ ม - ร	- ร - -	- ฑ - -

- มี่ รี่ -	รี่ยี่ รี่ยี่	- - - ฑ	- - ล ท	- - ล ท	- รี่ - -	- มี่ รี่ -	รี่ยี่ รี่ยี่
- - - ท	- ล - ฑ	- ร - -	- ฑ - -	- ฑ - -	- - - ท	- - - ท	- ล - ฑ

- ล - -	- ฑ - รี่	- - - รี่	- - - มี่	- ฑี่ - มี่	- รี่ - ตี่	- - ล ท	- - - ล
- - - ฑ	- - - ร	- - - ร	- - - ม	- ฑ - ม	- ร - ด	- ฑ - -	- ล - -

- - ล ล	- ล - ล	- - ล ท	- - - ล	- - - รี่	ตี่ ท - ล	- รี่ - รี่	- - ล ท
- - - -	- - - ร	- ฑ - -	- ล - -	- - ร -	- - ล -	- - - ฑ	- ฑ - -

- ตี่ - รี่	มี่ รี่ - -	- - ล ท	- - ตี่ รี่	- มี่ - รี่	- ตี่ - ฑ	- - - ฑ	- ล - ตี่
- ฑ - -	- - ด ท	ล ฑ - -	ล ท - -	- ม - ร	- ด - ร	- ม - ร	- ม - ด

- - - -	- - - ท	- - - รี่	- มี่ - ล	- - - -	- ท - ล	- - ฑ ฑ	- ล - ตี่
- - - -	- - - ม	- - - ร	- ม - ม	- - - -	- ม - ม	- ร - -	- ม - ด

- - - -	- - - ท	- - - รี่	- - - รี่	- ท - ท	รี่ยี่ ท - -	- รี่ - ท	- - - รี่
- - - -	- - ท -	- ท - -	- ท - -	- - ล -	- - - ล ฑ	- ฑ - -	ล ฑ - ร

- - รี่ยี่	- รี่ - รี่	- - รี่ มี่	- - - รี่	- - - ฑ	- ฑ - -	- ม - -	ฑ ม - -
- - - -	- - - ฑ	- ตี่ - -	- ร - -	- ฑ - -	- ด - ด	- - ร ม	- - ร ร

- - - ฑ	- ฑ - -	- ม - -	ฑ ม - -	- ท - -	ล ท - ท	- - ล ท	- - ตี่ รี่
- ฑ - -	- ด - ด	- - ร ม	- - ร ร	- - ล ฑ	- - ล -	ล ฑ - -	ล ท - -

--- ฅ	- ม --	--- ด	-- ร ม	--- ด	-- ร ม	ฅ - ม ฅ	- ด - ฬ
--- ฅ	-- ร ด	- ฅ --	- ด --	- ฅ --	- ด --	- ร --	- ด - ด

- ด - ฬ	- ม - ร	- ร --	ร ม ฬ ฅ	-- ร ม	- ฅ - ล	- ฬ - ล	- ฅ - ร
- ด - ด	-- ร -	- ล - ด	--- ฅ	- ด --	- ฅ - ล	- ฬ - ล	- ฅ - ร

----	--- ม	--- ฅ	- ม - ฅ	- ร - ม	- ร - ด	- ด --	- ร --
----	--- ม	--- ฅ	- ม - ฅ	- ร - ม	- ร - ด	- ด --	- ร --

--- ร	ด ฬ - ล	- ร - ร	-- ล ฬ	- ด - ร	ม ร --	-- ล ฬ	-- ด ร
-- ร -	-- ล -	--- ฅ	- ฅ --	- ฅ --	-- ด ฬ	ล ฅ --	ล ฬ --

- ม - ร	- ด - ฅ	--- ฅ	- ล - ด	-- ด ด	- ด - ด	- ร --	ด ร - ด
- ม - ร	- ด - ร	- ม - ร	- ม - ด	----	--- ฅ	-- ล ฬ	--- ฅ

- ฬ ร -	ฬ ล --	- ฅ - ล	- ฅ - ด	- ร - ด	- ฬ - ด	- ร --	ด ร - ด
--- ล	-- ฅ ม	- ร - ม	- ร - ด	- ร - ด	- ม - ด	-- ล ฬ	--- ฅ

-- ล ฬ	--- ล	ฬ ล --	- ฅ - ล	-- ล ล	- ล - ล	-- ล ฬ	--- ล
- ฅ --	- ล --	-- ฅ ม	- ร - ม	----	--- ร	- ฅ --	- ล --

--- ร	ด ฬ - ล	- ร - ร	-- ล ฬ	- ด - ร	ม ร --	-- ล ฬ	-- ด ร
-- ร -	-- ล -	--- ฅ	- ฅ --	- ฅ --	-- ด ฬ	ล ฅ --	ล ฬ --

- ม - ร	- ด - ฅ	--- ฅ	- ล - ด	--- ด	--- ฬ	--- ร	--- ร
- ม - ร	- ด - ร	- ม - ร	- ม - ด	--- ด	-- ฬ -	- ฬ --	- ฬ --

- ฬ - ฬ	ร ฬ --	- ร - ฬ	--- ม	----	- ฅ - ร	- ฬ - ร	- ม - ฅ
-- ล -	--- ล ฬ	- ฅ --	ล ฅ - ม	----	- ฅ - ร	- ม - ร	- ม - ฅ

-- รีม	- ฑี - ลั	- ฑี - ลั	- ฑี - มั	----	- ฑี - รุ	- ท - รุ	- มั - ฑี
- ฑี --	- ฑี - ล	- ท - ล	- ฑี - ม	----	- ฑี - ร	- ม - ร	- ม - ฑี

-- รีม	- ฑี - ลั	- ฑี - ลั	- ฑี - มั	----	- มั - มั	-- ฑี ฑี	- ลั - ฑี
- ฑี --	- ฑี - ล	- ท - ล	- ฑี - ม	--- ม	----	- ท --	- ล - ฑี

- มั --	รุ รุ --	มั มั --	ฑี ฑี - ลั	-- ล ล	- ล - ล	- รุ - รุ	-- ล ท
- ม - ร	--- ม	--- ฑี	--- ล	----	--- ร	--- ฑี	- ฑี --

-- ล ท	- ฑี - รุ	- มั - รุ	-- มั มั	- ลั - ฑี	- มั - รุ	- ฑี - มั	- รุ - ฑี
- ฑี --	- ด - รุ	- ม - ร	- ม --	- ล - ฑี	- ม - ร	- ฑี - ม	- ร - ด

* - ล ท	--- ล	ท ล --	- ฑี - ล
- ฑี --	- ลุ --	-- ฑี ม	- ร - ม

แทนตอนลงจบ

* --- รุ	--- มั	--- ฑี	--- ล
--- ร	--- ม	--- ฑี	--- ลุ

ถ้าออกยกตะลุ่มไม่ต้องลงจบ

เพลงปอยสะเกี

*ทำนองเชื่อม (โยน 1)

-- ล ล	- ล - ล	-- ล ท	--- ล	--- ล	--- ท	- มั - รุ	- ท - ล
----	--- รุ	- ฑี --	- ลุ --	--- ม	--- ม	- ม - ร	- ม - ม

--- ล	--- ท	- ฑี - รุ	-- มั มั	-- รุ รุ	--- ฑี	-- ล ท	--- ล
--- ม	--- ม	- ด - ร	- ม --	- ร --	- ล - ฑี	- ฑี --	- ลุ --

เข้าเนื้อท่อน 1

----	--- ลั	--- ฑี	- ลั - ท	- ฑี - ลั	- ฑี - ฬิ	-- รุ มั	--- รุ
----	--- ล	--- ท	- ล - ท	- ฑี - ล	- ฑี - ฑี	- ด --	- ร - ฑี

- มํ ํ -	- ํ - ํ	--- ํ	- ํ - ํ	- ํ - ํ	- ํ - ํ	-- ํ ํ	--- ํ
--- ํ	--- ํ	--- ํ	- ํ - ํ	- ํ - ํ	- ํ - ํ	- ํ -	- ํ - ํ

- มํ ํ -	- ํ - ํ	--- ํ	--- ํ	-- ํ -	- ํ -	- ํ - ํ	ํ ํ - ํ
--- ํ	--- ํ	----	- ํ -	- ํ - ํ	- ํ -	-- ํ -	-- ํ -

ํ ํ - ํ	ํ ํ --	- ํ ํ -	ํ ํ --	- ํ ํ -	ํ ํ --	- ํ -	--- ํ
-- ํ -	-- ํ ํ	--- ํ	-- ํ ํ	--- ํ	-- ํ ํ	--- ํ	- ํ -

----	- ํ - ํ	- ํ ํ -	ํ ํ - ํ	- ํ - ํ	- ํ - ํ	- ํ -	ํ ํ - ํ
- ํ - ํ	----	--- ํ	-- ํ ํ	- ํ - ํ	- ํ - ํ	- ํ - ํ	--- ํ

-- ํ ํ	- ํ - ํ	- ํ - ํ	- ํ - ํ	-- ํ ํ	- ํ - ํ	-- ํ ํ	--- ํ
- ํ -	- ํ - ํ	- ํ - ํ	- ํ - ํ	----	--- ํ	- ํ -	- ํ -

--- ํ	- ํ -	- ํ -	ํ ํ --	--- ํ	- ํ -	- ํ -	ํ ํ --
- ํ -	- ํ - ํ	-- ํ ํ	-- ํ ํ	- ํ -	- ํ - ํ	-- ํ ํ	-- ํ ํ

- ํ -	ํ ํ - ํ	-- ํ ํ	-- ํ ํ
-- ํ ํ	-- ํ -	ํ ํ --	ํ ํ --

เชื่อมด้วยโยน

-- ํ ํ	- ํ - ํ	-- ํ ํ	--- ํ	-- ํ ํ	--- ํ	- ํ - ํ	ํ ํ - ํ
----	--- ํ	- ํ -	- ํ -	- ํ -	- ํ -	-- ํ -	-- ํ -

ปอดสะกัะ 2

*- ํ -	- ํ - ํ	- ํ - ํ	- ํ - ํ	- ํ - ํ	- ํ - ํ	ํ - ํ ํ	- ํ - ํ
--- ํ	--- ํ	- ํ - ํ	- ํ - ํ	- ํ - ํ	- ํ - ํ	- ํ -	- ํ - ํ

--- รั	--- รั	ม - ฌ ฌ	- ฌ - ฌ	----	----	ฌ - ฌ ฌ	- ฌ - ฌ
--- ฌ	- ฌ --	- ฌ - ฌ	- ฌ - ฌ	----	----	- ฌ --	-- ฌ -

ฌ ม - ฌ	ฌ ม - ฌ	ม - ฌ ฌ	- ฌ - ฌ	----	----	ฌ - ฌ ฌ	- ฌ - ฌ
-- ฌ -	-- ฌ -	- ฌ - ฌ	- ฌ - ฌ	----	----	- ฌ --	-- ฌ -

ฌ ม - ฌ	ฌ ม - ฌ	-- ฌ ฌ	- ฌ - รั	--- รั	--- รั	- ฌ - รั	- ฌ - ฌ
-- ฌ -	-- ฌ -	- ฌ --	- ฌ - ฌ	--- ฌ	- ฌ --	- ฌ - ฌ	- ฌ - ฌ

-- รั ฌ	- ฌ - ฌ	- ฌ - ฌ	- ฌ - รั	--- รั	--- รั	- ฌ - ฌ	- ฌ - รั
- ฌ --	- ฌ - ฌ	- ฌ - ฌ	- ฌ - ฌ	--- ฌ	- ฌ --	- ฌ - ฌ	- ฌ - ฌ

--- ฌ	--- รั	--- รั	- ฌ - ฌ	--- ฌ	--- ฌ	- ฌ - ฌ	ฌ ฌ --
--- ฌ	--- ฌ	- ฌ - ฌ	- ฌ - ฌ	--- ฌ	- ฌ --	-- ฌ -	-- ฌ ม

- ฌ - ฌ	ฌ ฌ --	--- ฌ	-- ฌ ฌ	-- ฌ ฌ	- รั --	- ฌ รั รั	รั - รั รั
-- ฌ -	-- ฌ ม	- ฌ --	- ฌ --	- ฌ --	--- ฌ	--- ฌ	- ฌ - ฌ

--- รั	--- ม	--- ฌ	ฌ -- ฌ	- ฌ ฌ ฌ	--- ฌ	-- ฌ ฌ	- รั - ฌ
--- ฌ	-- ม -	- ม --	- ม - ฌ	----	ฌ ม - ฌ	- ม --	- ฌ - ฌ

--- ฌ	--- ฌ	-- รั รั	- ฌ - รั	-- รั รั	- ฌ - รั	ฌ ฌ --	- ฌ - ฌ
--- ฌ	- ฌ --	- ฌ --	- ฌ - ฌ	- ฌ --	- ฌ --	-- ฌ ฌ	-- ฌ ฌ

- ฌ --	- ฌ - ฌ	- ฌ --	ฌ ฌ - ฌ	----	--- ฌ	--- ฌ	--- ฌ
--- ม	--- ฌ	-- ฌ ฌ	--- ม	----	--- ฌ	--- ฌ	--- ฌ

----	-- ฌ ฌ	-- รั ฌ	--- รั	--- รั	--- รั	- ฌ - ฌ	- ฌ - รั
----	- ฌ --	- ฌ --	- ฌ --	--- ฌ	- ฌ --	- ฌ - ฌ	- ฌ - ฌ

--- ๕	--- ๖	--- ๖	- ม - ๕	--- ๕	--- ๕	- ล - ล	๗ ล --
--- ๕	--- ล	- ๗ - ล	- ๗ - ๕	--- ด	- ๕ --	-- ๕ -	-- ๕ ม

- ล - ล	๗ ล --	--- ๕	-- ล ๗	-- ล ๗	- ๖ --	- ม ๖ ๖	๖ - ๖ ๖
-- ๕ -	-- ๕ ม	- ๖ --	- ๕ --	- ๕ --	--- ๗	--- ๗	- ล - ๕

--- ๖	--- ม	--- ล	๕ -- ๕	- ล ๗ ล	--- ๕	-- ม ม	- ๖ - ด
--- ๕	-- ม -	- ม --	- ม - ๖	----	๕ ม - ๖	- ม --	- ๖ - ด

--- ด	--- ด	-- ๖ ๖	- ด - ๖	-- ๖ ๖	- ด - ๖	ด ๗ --	- ล - ๕
--- ๕	- ด --	- ๖ --	- ด - ๖	- ๖ --	- ด --	-- ล ๕	-- ม ๖

- ๗ --	- ๗ - ด	- ด --	๗ ด - ๗	----	--- ล	--- ล	--- ๕
--- ม	--- ๕	-- ๕ ล	--- ม	----	--- ล	--- ล	--- ๕

----	-- ๖ ๖	-- ๖ ม	--- ๖	--- ๖	--- ๖	- ๖ - ล	- ๕ - ๖
----	- ด --	- ด --	- ๖ --	--- ๕	- ๖ --	- ๗ - ล	- ๕ - ๖

--- ๕	--- ๖	--- ๖	- ม - ๕	- ๕ - ล	๖ ล --	-- ม ๖	๕ -- ล
--- ๕	--- ล	- ๗ - ล	- ๗ - ๕	- ด --	-- ๕ ๖	๖ ๖ --	- ล --

- ๖ --	๖ ๖ --	ล ล --	๕ ๕ - ๖	----	- ๖ - ม	- ๖ - ๕	-- ล ล
--- ๗	--- ล	--- ๕	--- ๖	--- ๖	--- ๗	- ด - ๖	- ล --

-- ๕ ๕	--- ๖	-- ๖ ม	--- ๖	- ล - ๕	- ๖ - ๕	- ๕ --	๖ ๕ - ๖
- ๕ --	- ๖ - ด	- ด --	- ๖ --	- ล - ๕	- ด - ๕	-- ๖ ม	--- ด

-- ๖ ม	--- ๖	- ๕ - ๕	ล ๗ ด ๖	-- ๖ ๖	- ๖ - ๖	-- ๖ ม	--- ๖
- ด --	- ๖ --	-- ๖ -	--- ๖	----	--- ๕	- ด --	- ๖ --

-- รัง	--- รัง	- มัง	- รัง - ลัง	-- ทัง	ทำ ทัง	ลิ่ง ลัง	ซัง ซัง - ฟัง
- ดัง	- รัง	- ม - รัง	--- ลัง	--- ทัง	--- ลัง	--- ซัง	--- ดัง

- มัง - มัง	ฟัง มัง - มัง	ฟัง มัง	- รัง - ลัง	-- ทัง	ทำ ทัง	ลิ่ง ลัง	ซัง ซัง - ฟัง
-- รัง	-- รัง	-- รัง ทัง	- ลัง - ลัง	--- ทัง	--- ลัง	--- ซัง	--- ดัง

- มัง - มัง	ฟัง มัง - มัง	ฟัง มัง	รัง มัง - รัง	-- รัง รัง	- รัง - รัง	-- รัง มัง	--- รัง
-- รัง	-- รัง	-- รัง ทัง	--- ลัง	----	--- ซัง	- ดัง	- รัง

- รัง ดัง	-- ลัง ทัง	- ดัง - มัง	- รัง - ดัง	- ดัง	- ดัง - มัง	- รัง - ดัง	- ทัง - ลัง
ร ---	ล ซัง	- ด - มัง	- รัง - ดัง	- ซัง - ดัง	--- มัง	- รัง - ดัง	-- ลัง -

--- ซัง	--- ลัง	--- ทัง	- ดัง - รัง	----	- รัง - มัง	- ฟัง - ซัง	-- ลัง ลัง
--- ซัง	--- ลัง	--- มัง	- ซัง - ลัง	--- ลัง	--- ทัง	- ดัง - รัง	- ลัง

-- ซัง ซัง	--- ฟัง	-- รัง มัง	--- รัง	- ลัง - ซัง	- ฟัง - ซัง	- ซัง	ฟัง ซัง - ฟัง
- ซัง	- รัง - ดัง	- ดัง	- รัง	- ลัง - ซัง	- ดัง - ซัง	-- รัง มัง	--- ดัง

-- รัง มัง	--- รัง	- ซัง - ซัง	ล ทัง ดัง
- ดัง	- รัง	-- รัง	--- รัง

เพลง เก้าทอมเปรี๊ยะ

ทำนองเชื่อง (โยน)

-- รัง รัง	- รัง - รัง	-- รัง มัง	--- รัง	-- รัง มัง	--- รัง	- ลัง - ซัง	ฟัง มัง - รัง
----	--- ซัง	- ดัง	- รัง	- ดัง	- รัง	-- ซัง	-- รัง

เข้าเนื้อ ท่อน 1

----	--- ซัง	-- ลัง	- ลัง - ทัง	----	--- รัง	--- มัง	- รัง - มัง
----	--- รัง	--- ซัง	--- มัง	----	--- รัง	--- มัง	- รัง

วิ ตั้ม	- ท - ล	--- ฑ	----	- ฑ --	- ม - ฑ	-- ล ท	ล - ล ท
-- ท ล	-- ฑ ม	----	--- ม	--- ร	----	----	- ฑ - ม

----	--- มั	- ฑั - มั	- วั - ตั	-- ล ท	--- ล	ท ล --	- ฑ - ล
----	- ม --	- ฑ - ม	- ร - ต	- ฑ --	- ลุ --	-- ฑ ม	- ร - ม

-- ล ล	- ล - ล	-- ล ท	--- ล	-- ล ท	--- ล	- วั - วั	ตั ท - ล
----	--- ร	- ฑ --	- ลุ --	- ฑ --	- ลุ --	-- ร -	-- ลุ -

----	--- ฑ	-- ล -	- ล - ท	----	--- วั	--- มั	- วั - มั
----	--- ร	--- ฑ	--- ม	----	--- ร	--- ม	- ร --

วิ ตั้ม	- ท - ล	----	--- ฑ	--- ฑ	----	- ฑ --	--- ฑ
-- ท ล	-- ฑ ม	----	----	----	--- ม	--- ร	- ม --

--- มั	--- มั	วั - วั มั	- ฬั - ฑั	- ลั - ฑั	- ฬั - ฑั	- ฑั --	ฬั ฑั - ฬั
----	- วั --	- ตั --	- ตั - วั	- ล - ฑ	- ตั - ฑ	-- วั มั	--- ตั

----	--- มั	--- ฑั	- มั - ฑั	- วั - มั	- วั - ตั	-- ล ท	--- ล
----	--- ม	--- ฑ	- ม - ฑ	- ร - ม	- ร - ต	- ฑ --	- ลุ --

----	- ล - ล	- มั - วั	- ตั - ล	--- วั	--- ล	- ฑ - ล	- ท - วั
--- ลุ	----	- ม - ร	- ต - ลุ	--- ร	--- ม	- ร - ม	- ม - ร

-- วั วั	- วั - วั	-- วั มั	--- วั	-- วั มั	--- วั	- มั --	- วั - ลั
----	--- ฑ	- ตั --	- ร --	- ตั --	- ร --	--- ร	- ล - ล

-- ทิ -	ทิ ทิ --	ลึ ลึ --	ซึ ซึ - ฬิ	- มึ - มึ	ฬิ มึ - มึ	ฬิ มึ --	- รั - ลึ
--- ท	--- ล	--- ฬ	--- ตึ	-- ร -	-- รั -	-- รั ท	- ล - ล

-- ทิ -	ทิ ทิ --	ลึ ลึ --	ซึ ซึ - ฬิ	- มึ - มึ	ฬิ มึ - มึ	ฬิ มึ --	รั มึ - รั
--- ท	--- ล	--- ฬ	--- ตึ	-- ร -	-- รั -	-- รั ท	--- ล

-- รั รั	- รั - รั	-- รั มึ	--- รั	- รั ตึ ท	-- ล ท	- ตึ - มึ	- รั - ตึ
----	--- ฬ	- ตึ --	- ร --	ร ---	ล ฬ --	- ฬ - ม	- ร - ต

----	- ตึ - มึ	- รั - ตึ	- ท - ล	--- ฬ	--- ล	--- ท	- ตึ - รั
- ฬ - ต	- ฬ - ม	- ร - ต	-- ลุ -	--- ฬ	--- ลุ	--- ม	- ฬ - ล

----	- รั - มึ	- ฬิ - ฬิ	-- ลึ ลึ	-- ฬิ ฬิ	--- ฬิ	-- ร มึ	--- รั
--- ล	--- ท	- ตึ - ฬ	- ล --	- ฬ --	- รั - ตึ	- ตึ --	- ร --

- ลึ - ฬิ	- ฬิ - ฬิ	- ฬิ --	ฬิ ฬิ - ฬิ	-- รั มึ	--- รั	- ฬ - ฬ	ล ท ตึ รั
- ล - ฬ	- ตึ - ฬ	-- รั มึ	--- ตึ	- ตึ --	- ร --	-- ต -	--- ร

เพลงปอนสะกะ

ท่อน 1

-- รั รั	- รั - รั	-- รั มึ	--- รั	-- รั มึ	--- รั	- ลึ - ฬิ	ฬิ มึ - รั
----	--- ฬ	- ตึ --	- ร --	- ตึ --	- ร --	-- ฬ -	-- ร -

----	--- ฬิ	-- ลึ ฬิ	- มึ - รั	--- ตึ	--- ทิ	--- ล	ท - ล ท
----	--- ฬ	-- ล ฬ	- ม - ร	--- ต	--- ม	--- ม	- ฬ - ม

*3

----	----	--- รั	ตึ ท - ล	--- รั	ตึ ท - ล	- รั - รั	-- ล ท
----	----	-- ร -	-- ลุ -	-- ร -	-- ลุ -	--- ฬ	- ฬ - ม

- ตั้ - รั้	ม่ รั้ --	-- ล ท	-- ตั้ รั้	-----	ม่ - ม่ ม่	- รั้ - รั้	- ม่ - รั้
- รั้ --	-- ตั้ ท	ล รั้ --	ล ท --	-----	- ม --	- รั้ - ร	- ม - รั้

-----	ท้ - ท้ ท้	- รั้ - ท้	- ล้ - รั้	-----	- รั้ - รั้	--- ตั้	- รั้ - ม่
-----	- ท --	- ล - ท	- ล - รั้	--- รั้	-----	--- ด	- ร - ม

-----	--- รั้	-- ล้ รั้	- ม่ - รั้	--- ตั้	--- ท้	--- ล	ท - ล ท
-----	--- รั้	-- ล รั้	- ม - ร	--- ด	--- ม	--- ม	- รั้ - ม

*ย้อนกลับบรรทัดที่ 3

--- รั้	- รั้ --	ม่ รั้ - รั้	- รั้ --	--- รั้	- รั้ --	ม่ รั้ - รั้	- รั้ --
-- ท -	- ท - ท	-- ท -	- ท - ท	-- ท -	- ท - ท	-- ท -	- ท - ท

--- รั้	- รั้ --	ม่ รั้ - รั้	- รั้ --	--- รั้	- รั้ --	ม่ รั้ - รั้	- รั้ - รั้
-- ท -	- ล - ล	-- ท -	- ล - ล	-- ท -	- รั้ - รั้	-- ท -	- รั้ - รั้

-----	- รั้ - ล	- ท - รั้	- รั้ --	ม่ รั้ - รั้	- รั้ --	ม่ รั้ - รั้	- รั้ --
- ร - ม	-----	-----	- ท --	-- ท -	- ล - ล	-- ท -	- รั้ - รั้

-----	- รั้ - ล	- ท - รั้	- รั้ --	ม่ รั้ - รั้	- รั้ --	ม่ รั้ - รั้	- รั้ - รั้
- ร - ม	-----	-----	- ท --	-- ท -	- ล - ล	-- ท -	- รั้ - รั้

-----	- รั้ - รั้	--- ตั้	- รั้ - ม่	-----	--- รั้	- ล้ - รั้	- ม่ - รั้
--- รั้	-----	--- ด	- ร - ม	-----	--- รั้	- ล - รั้	- ม - ร

--- ตั้	--- ท้	--- ล	ท - ล ท	-----	-----	--- รั้	ตั้ ท - ล
--- ด	--- ม	--- ม	- รั้ - ม	-----	-----	-- ร -	-- ล -

--- รั้	ตั้ ท - ล	- รั้ - รั้	-- ล ท	- ตั้ - รั้	ม่ รั้ --	-- ล ท	-- ตั้ รั้
-- ร -	-- ล -	--- รั้	- รั้ - ม	- รั้ --	-- ตั้ ท	ล รั้ --	ล ท --

----	ม่ - ม่ ม่	- ุ้ - ุ้	- ม่ - ุ้	----	ท่ - ท่ ท่	- ุ้ - ท่	- ุ้ - ุ้
----	- ม - -	- ุ้ - ุ	- ม - ุ้	----	- ท - -	- ุ - ท	- ุ - ุ้

----	- ุ้ - ุ้	--- ด	- ุ้ - ม	----	--- ุ้	- ุ้ - ุ้	- ม - ุ้
--- ุ้	----	--- ด	- ุ - ม	----	--- ุ้	- ุ - ุ้	- ม - ุ

--- ด	--- ท	--- ุ	ท - ุ ท	----	----	--- ุ้	ด ท - ุ
--- ด	--- ม	--- ม	- ุ้ - ม	----	----	- ุ - -	- - ุ -

--- ุ้	ด ท - ุ	- ุ้ - ุ้	- - ุ ท	- ด - ุ้	ม่ ุ้ - -	- - ุ ท	- - ด ุ้
- - ุ -	- - ุ -	--- ุ้	- ุ้ - ม	- ุ้ - -	- - ด ท	ุ ุ้ - -	ุ ท - -

----	ม่ - ม่ ม่	- ุ้ - ุ้	- ม่ - ุ้	----	ท่ - ท่ ท่	- ุ้ - ท่	- ุ้ - ุ้
----	- ม - -	- ุ้ - ุ	- ม - ุ้	----	- ท - -	- ุ - ท	- ุ - ุ้

----	- ุ้ - ุ้	--- ด	- ุ้ - ม	----	--- ุ้	- ุ้ - ุ้	- ม - ุ้
--- ุ้	----	--- ด	- ุ - ม	----	--- ุ้	- ุ - ุ้	- ม - ุ

--- ด	--- ท	--- ุ	ท - ุ ท	--- ุ้	- ุ้ - -	ม่ ุ้ - ุ้	- ุ้ - -
--- ด	--- ม	--- ม	- ุ้ - ม	- - ท -	- ท - ท	- - ท -	- ท - ท

--- ุ้	- ุ้ - -	ม่ ุ้ - ุ้	- ุ้ - -	--- ุ้	- ุ้ - -	ม่ ุ้ - ุ้	- ุ้ - -
- - ท -	- ท - ท	- - ท -	- ท - ท	- - ท -	- ุ - ุ	- - ท -	- ุ - ุ

--- ุ้	- ุ้ - -	ม่ ุ้ - ุ้	- ุ้ - -	----	- ุ้ - ุ	- ท - ุ้	- ุ้ - -
- - ท -	- ุ้ - ุ้	- - ท -	- ุ้ - ุ้	- ุ - ม	----	----	- ท - -

ม่ ุ้ - ุ้	- ุ้ - -	ม่ ุ้ - ุ้	- ุ้ - -	----	- ุ้ - ุ	--- ท	- ุ - -
- - ท -	- ุ - ุ	- - ท -	- ุ้ - ุ้	- ุ - ม	----	- ุ้ - -	--- ุ้

--- ม	--- ม	--- มี่	- รั - ดี่	--- ดี่	--- ดี่	- ท - ท	ดี่ รั - ดี่
-- ม -	- ร --	--- ม	- ร - ด	--- ฑู	- ด --	-- ล -	--- ฑู

- ท รั -	ท ล --	- ฑู - ล	- ฑู - ดี่
--- ล	-- ฑู ม	- ร - ม	- ร - ด

พ่อน 2

----	--- รั	--- มี่	--- รั	--- รั	- ท --	- ดี่ - มี่	- รั - ดี่
----	--- ร	--- ม	--- ร	- ร --	- ล - ล	- ฑู - ม	- ร - ด

----	ล ท ดี่ รั	--- มี่	--- รั	--- รั	- ท --	- ดี่ - มี่	- รั - ดี่
--- ฑู	--- ร	--- ม	--- ร	- ร --	- ล - ล	- ฑู - ม	- ร - ด

----	ท - ท ท	- มี่ - รั	- ท - ล	----	ท - ท ท	- มี่ - รั	- ท - ล
----	- ม --	- ม - ร	-- ล -	----	- ม --	- ม - ร	-- ล -

----	- ฑู - ฑู	----	- ฑู - ล	-- ล ท	- รั --	- รั - รั	ท -- มี่
--- ฑู	----	- ร - ม	- ร - ม	- ฑู --	--- ล	- ฑู --	- ล - ม

----	- มี่ - มี่	- มี่ - มี่	- มี่ - ลี่	----	- ลี่ - ลี่	- มี่ - มี่	- มี่ - ฑู
--- ม	----	- ท --	ท -- ล	--- ล	----	- ท --	ท -- ฑู

----	- ฑู - ฑู	- มี่ - มี่	- มี่ - ลี่	----	- ลี่ - ลี่	- มี่ - มี่	- มี่ - ฑู
--- ฑู	----	- ท --	ท -- ล	--- ล	----	- ท --	ท -- ฑู

--- ลี่	- ฑู - มี่	-- รั มี่	- ฑู - ลี่	- ฑู - ดี่	- รั - มี่	- ฑู - มี่	- รั - ดี่
--- ล	- ฑู - ท	- ดี่ --	- ฑู - ล	- ร - ด	- ร - ม	- ฑู - ม	- ร - ด

-- ดี่ ดี่	- ดี่ - ดี่	- ท - ท	ดี่ รั - ดี่	- ท รั -	ท ล --	- ฑู - ล	- ฑู - ดี่
----	--- ด	-- ล -	--- ฑู	--- ล	-- ฑู ม	- ร - ม	- ร - ด

กลับต้น

--- ดั	--- ดั	--- รั	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท	-- ล ท	--- ล
--- ฌ	- ด --	- ฌ --	-- ล -	ฌ - ล -	ฌ - ล -	- ฌ --	- ล --

- ฟ - ฟ	- ฟ - ฟ	- ฟ - ฟ	- ฌ - ลั	- ฌ - ลั	- ฌ - รั	--- รั	- มั - ฌ
-- มั -	รั - มั -	รั - มั -	- ฌ - ล	- ท - ล	- ฌ - ล	- ท - ล	- ท - ฌ

-- ฌ ฌ	- ฌ - ฌ	-- ล ท	- รั - รั	-- ล ท	- รั - รั	-- ล ท	-- ดั รั
----	--- ด	- ฌ --	---	- ฌ --	---	- ฌ --	ล ท --

- ดั - รั	มั รั --	-- ล ท	- รั - ท	ดั รั ดั -	- ดั - รั	- มั - ดั	- รั - มั
- ฌ --	-- ดั ท	ล ฌ --	ล - ล -	---	---	- ม - ด	- ฌ - ม

--- ลั	- ฌ - มั	---	- ฌ - มั	---	- ฌ - มั	- รั - ลั	- ฌ - มั
---	- ฌ - ท	---	- ฌ - ท	---	- ฌ - ท	- ล - ล	- ฌ - ท

- ฟ - ฟ	- ฟ - ฟ	- ฟ - ฟ	- ฌ - ลั	- ฌ - ลั	- ฌ - รั	- รั --	รั มั ฟ ฌ
-- มั -	มั - มั -	มั - มั -	- ฌ - ล	- ท - ล	- ฌ - ล	- ล - ท	---

-- ฌ ฌ	- ฌ - ฌ	-- ล ท	- รั - รั	-- ล ท	- รั - รั	-- ล ท	-- ดั รั
----	--- ด	- ฌ --	---	- ฌ --	---	- ฌ --	ล ท --

- ดั - รั	มั รั --	-- ล ท	- รั - ท	ดั รั ดั -	- ดั - มั	- ฌ - มั	- รั - ดั
- ฌ --	-- ดั ท	ล ฌ --	ล - ล -	---	---	- ฌ - ม	- ฌ - ด

----	ล ท ดั รั	---	---	- มั - รั	ดั ท - ล	---	-- ล ท
---	---	---	---	-- รั -	-- ล -	- รั --	- ฌ --

- ดั - รั	มั รั --	-- ล ท	-- ดั รั	- มั - รั	- มั - ฌ	- ฌ - ลั	- ฌ - มั
- ฌ --	-- ดั ท	ล ฌ --	ล ท --	- ม - รั	- ม - ฌ	- ท - ล	- ฌ - ม

- รี้ รี้	- มี่ - ฑี	- ลี่ - ฑี	- มี่ - รี้	- รี้ ดี่ ท	-- ล ท	- ดี่ - มี่	- รี้ - ดี่
- ร --	- ม - ฑี	- ล - ฑี	- ม - ร	ร ---	ล ฑี --	- ฑี - ม	- ร - ด

- รี้ - ดี่	- ท - ล	- ท - ล	- ล - มี่	- ฑี - มี่	- รี้ - ดี่	-- ล ท	--- ล
-- ด -	-- ล -	-- ล -	- ม - ม	- ฑี - ม	- ร - ด	- ฑี --	- ล -

-- ล ล	- ล - ล	-- ล ท	--- ล	-- ล ท	--- ล	- ฑี - ฑี	- ฑี --
---	--- ร	- ฑี --	- ล -	- ฑี --	- ล -	-- ม -	- ม - ม

ล ฑี - ฑี	- ฑี --	ล ฑี - ฑี	- ฑี --	-- ล ท	--- ล	- ฑี - ฑี	- ฑี --
-- ม -	- ร - ร	-- ม -	- ด - ด	- ฑี --	- ล -	-- ม -	- ม - ม

ล ฑี - ฑี	- ฑี --	ล ฑี - ฑี	- ฑี - ดี่	-- ล ท	--- ล	- ท - ล	- ล - มี่
-- ม -	- ร - ร	-- ม -	- ด - ด	- ฑี --	- ล -	-- ล -	- ม - ม

- ลี่ - ฑี	- มี่ - รี้	- ฑี - มี่	- รี้ - ดี่	-- ล ท	--- ล	ท ล --	- ฑี - ล
- ล - ฑี	- ม - ร	- ฑี - ม	- ร - ด	- ฑี --	- ล -	-- ฑี ม	- ร - ม

-- ล ล	- ล --	ล - ล ท	--- ล	- รี้ --	ดี่ รี้ - ดี่	-- ล ท	--- ล
---	--- ร	- ร --	- ล -	-- ล ท	--- ฑี	- ฑี --	- ล -

- รี้ --	ดี่ รี้ - ดี่	-- ล ท	--- ล	- มี่ - รี้	- ดี่ - มี่	- รี้ - ดี่	- ท - ล
-- ล ท	--- ฑี	- ฑี --	- ล -	- ม - ร	- ด - ม	- ร - ด	-- ล -

- มี่ รี้ -	รี้ - รี้ รี้	--- ฑี	-- ล ท	ล - ล ท	- ดี่ - รี้	- มี่ - ดี่	- รี้ - มี่
--- ท	- ล - ฑี	- ร --	- ฑี --	- ฑี --	- ด - ร	- ม - ด	- ร - ม

- ลี - ฑี	- มี่ - รั	- ฑี - มี่	- รั - ดี่	-- ล ท	--- ล	ท ล --	- ฑี - ล
- ล - ฑี	- ม - รั	- ฑี - ม	- รั - ด	- ฑี --	- ล --	-- ฑี ม	- รั - ม

*ออกยกตะลุ่ม หากไม่ออกให้ลงแบบเพลงประจำวัด

เพลง เขมรญวน

ท่อน 1/1

----	ม - ม ม	ร - ร ม	- ฑี - ล	- ล ดี่ -	- ฑี - ล	- ฑี ล ดี่	- รั - ดี่
----	- ล --	- ด --	- ฑี - ล	ฑี -- ม	- รั - ม	ม -- ด	-- ล ฑี

----	ม - ม ม	ร - ร ม	- ฑี - ล	- ดี่ รั มี่	- ฑี - รั	มี่ รั --	ดี่ รั - ดี่
----	- ล --	- ด --	- ฑี - ล	ด - ร ม	- ฑี - รั	-- ดี่ ล	-- ล ฑี

กลับต้น

ท่อน 1/2

--- ม	- ฑี --	- ดี่ --	- ฑี - ล	-- ร ม	- ฑี - ล	- ฑี ล ดี่	- รั - ดี่
-- ม -	--- ม	--- ม	- รั - ม	- ด --	- ฑี - ล	ม -- ด	-- ล ฑี

--- ม	- ฑี --	- ดี่ --	- ฑี - ล	- ดี่ รั มี่	- ฑี - รั	มี่ รั --	ดี่ รั - ดี่
-- ม -	--- ม	--- ม	- รั - ม	ด - ร ม	- ฑี - รั	-- ดี่ ล	-- ล ฑี

กลับต้น

*กลับต้นทั้งหมด 1/1 – 1/2

ท่อน 2

----	--- ฑี	-- ล ฑี	- ล - ฑี	----	--- ฑี	-- ล ฑี	- ล - ฑี
----	--- ฑี	-- ล ฑี	- ล - ม	----	--- ฑี	-- ล ฑี	- ล - ด

----	--- ฑี	-- ล ฑี	- ล - ฑี	---	---	---	ฑี ฑี - ฑี
----	--- ฑี	-- ล ฑี	- ล - ม	---	---	---	ด ร - ม

----	- ล - ล	ช - ช ล	- ต - วั	- ช - ต	- วั - ม	- ช - ม	- วั - ต
--- ล	----	- ม --	- ด - ว	- ว - ด	- ว - ม	- ช - ม	- ว - ด

----	- ล - ล	ช - ช ล	- ต - วั	- ช - ต	- วั - ม	- ช - ม	- วั - ต
--- ล	----	- ม --	- ด - ว	- ว - ด	- ว - ม	- ช - ม	- ว - ด

กลับต้น

ท่อน 3

----	--- ช	-- ล ช	- ช ช ช	--- ด	-- ว ม	- ล - ช	- ม - ว
----	--- ช	-- ล ช	- ม ว ด	- ช --	- ด --	-- ช -	-- ช ล

----	--- ช	-- ล ช	- ช ช ช	--- ช	-- ช ช	- ล - ช	- ม - ว
----	--- ช	-- ล ช	- ม ว ด	--- ด	-- ว ม	-- ช -	-- ช ล

----	- ช - ช	--- ช	- ล - ต	----	- วั - วั	- ม - ต	- วั - ม
--- ช	--- ว	- ม - ว	- ม - ด	--- ว	--- ว	- ม - ด	- ว - ม

----	- ล - ล	ช - ช ล	- ต - วั	- ช - ต	- วั - ม	- ช - ม	- วั - ต
--- ล	----	- ม --	- ด - ว	- ว - ด	- ว - ม	- ช - ม	- ว - ด

----	- ล - ล	ช - ช ล	- ต - วั	- ช - ต	- วั - ม	- ช - ม	- วั - ต
--- ล	----	- ม --	- ด - ว	- ว - ด	- ว - ม	- ช - ม	- ว - ด

กลับต้น

ชั้นเดียว ท่อน 1/1

-- ม ม	- วั - ม	- วั - ม	ช ล - ช	-- ม ม	- วั - ม	- ล --	- ต - ต
- ม --	- ว - ม	- วั - ม	ช ล - ช	- ม --	- ว - ม	- ม - ด	----

-- ม ม	- วั - ม	- วั - ม	ช ล - ช	-- ม ม	- วั - ม	- ล --	- ต - ต
- ม --	- ว - ม	- วั - ม	ช ล - ช	- ม --	- ว - ม	- ม - ด	----

ท่อน 1/2

-- ม ม	- ฅ - ล	- ฅ ล ดั	- รั - ดั	-- ม ม	- ฅ - ล	- ดั รั มั	- รั - ดั
- ลุ --	- ฅ - ลุ	ม -- ด	-- ล ฅ	- ลุ --	- ฅ - ลุ	ด - ร ม	- ร - ด

-- ม ม	- ฅ - ล	- ฅ ล ดั	- รั - ดั	-- ม ม	- ฅ - ล	- ดั รั มั	- รั - ดั
- ลุ --	- ฅ - ลุ	ม -- ด	-- ล ฅ	- ลุ --	- ฅ - ลุ	ด - ร ม	- ร - ด

กลับต้นทั้งหมด 1/1 - 1/2

ท่อน 2/1

-- ฅ ลั	ฅ ---	-- ฅ ลั	ฅ ---	-- ฅ ลั	ฅ ---	มั รั --	ดั รั - ดั
----	- มั รั ดั	----	- ฬั มั รั	----	- ฬั มั รั	-- ดั ล	--- ฅ

-- ฅ ลั	ฅ ---	-- ฅ ลั	ฅ ---	-- ฅ ลั	ฅ ---	มั รั --	ดั รั - ดั
----	- มั รั ดั	----	- ฬั มั รั	----	- ฬั มั รั	-- ดั ล	--- ฅ

ท่อน 2/2

- ฅ - ล	- ดั - รั	- มั - รั	-- มั มั	- ฅ - ล	- ดั - รั	- ดั --	รั รั - ดั
- ร - ม	- ด - ร	- ม - ร	- ม --	- ร - ม	- ด - ร	- ด - ร	--- ด

*- ฅ - ล	- ดั - รั	- มั - รั	-- มั มั	- ฅ - ล	- ดั - รั	- ดั --	รั รั - ดั
- ร - ม	- ด - ร	- ม - ร	- ม --	- ร - ม	- ด - ร	- ด - ร	--- ด

กลับต้นทั้งหมด 2/1 - 2/2

*เที่ยวที่ 2 ลงจบในบรรทัดสุดท้าย โดยทอดลงใน 4 ห้องสุดท้าย

- ฅ - ล	- ดั - รั	- มั - รั	-- มั มั	--- ลั	- ฅ - มั	--- รั	--- ดั
- ร - ม	- ด - ร	- ม - ร	- ม --	--- ล	- ฅ - ม	--- ร	--- ด

หมายเหตุ การลงจบเพลง ลงได้ทั้งแบบโบราณและทอดลงตามโน้ต ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผู้บรรเลงจะเลือกลงแบบลักษณะใด

เพลงมะลิวัลย์ ช้องมอญ

ท่อน 1

----	----	- ลํ ํ ม	- รํ - ตํ	- ท - ล	- ฌ - ตํ	- ฌ - ตํ	- รํ - มํ
----	----	- ล ฌ ม	- ร - ด	- ม - ม	- ร - ด	- ร - ด	- ร - ม

--- ฌ	-- ล ท	-- รํ ท	--- ล
- ฌ --	----	ล ท --	ล ฌ - ม

กลับต้น

ท่อน 2

----	----	-- มํ มํ	-- ล ล	-- มํ มํ	- รํ - ตํ	- ฌ - ตํ	- รํ - มํ
----	----	- ม --	- ม --	- ม --	- ร - ด	- ร - ด	- ร - ม

--- ฌ	-- ล ท	-- รํ ท	--- ล
- ฌ --	----	ล ท --	ล ฌ - ม

กลับต้น

ท่อน 3

----	----	- ฌ ล ตํ	- รํ - มํ	- รํ - ฌ	----	- ตํ รํ มํ	- รํ - ตํ
----	----	ม -- ด	- รํ - ม	- ร - ฌ	----	ด - ร ม	- ร - ด

- มํ รํ ตํ	- ท - ล
- ม ร ด	- ม - ม

กลับต้น

ท่อน 4

----	----	-- รํ รํ	-- ล ล	-- รํ รํ	- ม --	- - รํ -	รํ ตํ --
----	----	- ร --	- ม --	- ร --	ตํ - รํ ตํ	--- ล	- ฌ --

- มํ รํ ตํ	- ท - ล
- ม ร ด	- ม - ม

กลับต้น

ชั้นเดียว

ท่อน 1

-- ล ล	- ช - ล	- ล ด -	- ช - ล	-- ล ล	- ช - ล	- ช - -	ช ล ท ด
- ล - -	- ช - ล	ช - - ม	- ร - ม	- ล - -	- ช - ล	- ร - ม	- - - ด

-- ด ด	- ม ร ด	- ท - ล	- ช - ล
- ด - -	- ม ร ด	- ม - ม	- ร - ม

กลับต้น

ท่อน 2

- ม ร -	ม ร - -	ท ล - -	- ช - ล	- ม ร -	ม ร - -	- ช - -	ช ล ท ด
- - - ท	- - ท ล	- - ช ม	- ร - ม	- - - ท	- - ท ล	- ร - ม	- - - ด

-- ด ด	- ม ร ด	- ท - ล	- ช - ล
- ด - -	- ม ร ด	- ม - ม	- ร - ม

กลับต้น

ท่อน 3

- - - ล	- - - ล	- - ท -	ช ล - ล	- - ช -	ม ช - ช	- - ด ด	- ม ร ด
- - - ม	- - ช ม	- - - ม	- - ช -	- - - ร	- - ม -	- ด - -	- ม ร ด

- ท - ล	- ช - ล
- ม - ม	- ร - ม

กลับต้น

ท่อน 4

- ท - -	ท ล - ด	- ท - -	ท ล - ด	- - ด ด	- ม ร ด	- ท - ล	- ช - ล
- - ล -	- - ช -	- - ล -	- - ช -	- ด - -	- ม ร ด	- ม - ม	- ร - ม

กลับต้น

ลงจบในเที่ยวที่ 2 ของท่อน 4 ตามโน้ตด้านล่าง

- ท - -	ท ล - ด	- ท - -	ท ล - ด	- ม ร ด	- ม ร ด	- ม ร ด	- ม ร ด
- - ล -	- - ช -	- - ล -	- - ช -	- ม ร ด	- ม ร ด	- ม ร ด	- ม ร ด

เพลงมะปลาย

ท่อน 1

--- ท	- ล - ท	--- ดั	--- รั	-- ล ล	- รั - ดั	--- ท	- รั - ล
-- ท -	- ม - ม	--- ด	--- ร	- ม --	- ร - ด	-- ท -	--- ม

----	ท - ท ท	- มั รั รั	- รั - รั	----	- ฅ - ล	- ท รั -	ท ล --
----	- ม --	--- ท	- ล - ฅ	- ร - ม	- ร - ม	--- ล	-- ฅ ม

- ฅ - ล	- ท - ดั	-- รั มั	- ฝั - มั	--- ฝั	- มั --	- ฝั มั -	มั ฝั - มั
- ร - ม	- ม - ด	-- ร ม	-- ร ท	----	--- ล	--- ล	-- ม -

- ท - ลั	ฅั ฝั - มั	- ลั ฅั มั	- รั - ดั	- ดั --	ดั รั --	ดั รั --	ดั รั - ดั
-- ท -	-- ม -	- ล ฅ ม	- ร - ด	- ฅ - ล	-- ฅ ล	-- ฅ ล	--- ฅ

- ดั --	ดั รั --	ดั รั --	ดั รั - ดั
- ฅ - ล	-- ฅ ล	-- ฅ ล	--- ฅ

กลับต้น

เที่ยวกลับบรรทัดสุดท้ายเปลี่ยนบรรทัดที่ 5-8	- รั - รั	มั รั - รั	มั - ฅั ฅั	- ฅั - ฅั
	-- ดั -	-- ดั -	- รั - ดั	- รั - มั

--- รั	--- มั	- ฅั ลั ทั	- ลั - ฅั	--- รั	--- มั	- ฅั ลั ทั	- ลั - ฅั
--- ร	--- ม	- ฅ ล ท	- ล - ฅ	--- ร	--- ม	- ฅ ล ท	- ล - ฅ

- ลั ฅั ฅั	--- ฅั	- ลั ฅั มั	- รั - ดั	- ท --	ท -- ดั	-- รั มั	- ฝั - มั
--- ดั	- ฅ --	- ล ฅ ม	- ร - ด	-- ล -	- ล ฅ -	-- ร ม	-- รั -

--- ฝั	- มั --	- ฝั มั -	มั ฝั - มั	- ท - ลั	ฅั ฝั - มั	- ลั ฅั มั	- รั - ดั
----	--- ล	--- ล	-- ม -	-- ท -	-- ม -	- ล ฅ ม	- ร - ด

- ดั --	ดั รั --	ดั รั --	ดั รั - ดั	- รั - รั	ม่ รั - รั	ม่ - รั รั	- รั - รั
- รั - ล	-- รั ล	-- รั ล	--- รั	-- ดั -	-- ดั -	- รั - ดั	- รั - มั

--- รั	--- มั	- รั ลั รั	- ลั - รั	--- รั	--- มั	- รั ลั รั	- ลั - รั
--- รั	--- ม	- รั ล รั	- ล - รั	--- รั	--- ม	- รั ล รั	- ล - รั

- ลั รั รั	--- รั	- ลั รั มั	- รั - ดั	- รั --	รั -- ดั	-- รั มั	- รั - มั
--- ดั	- รั --	- ล รั ม	- รั - ด	-- ล -	- ล รั -	-- รั ม	-- รั -

--- รั	- มั --	- รั มั -	ม่ รั - มั	- รั - ลั	รั รั - มั	- ลั รั มั	- รั - ดั
---	--- ล	--- ล	-- ม -	-- รั -	-- ม -	- ล รั ม	- รั - ด

- ดั --	ดั รั --	ดั รั --	ดั รั - ดั	- ดั --	ดั รั --	ดั รั --	ดั รั - ดั
- รั - ล	-- รั ล	-- รั ล	--- รั	- รั - ล	-- รั ล	-- รั ล	--- รั

กลับต้นทั้งหมด

พ่อน 2

---	รั มั - รั	- มั - รั	ดั รั - ล	- มั - รั	ดั รั - ล	- ดั --	ดั รั - ดั
---	-- รั -	-- รั -	-- ล -	-- รั -	-- ล -	- รั - ล	-- ล รั

---	รั มั - รั	- มั - รั	ดั รั - ล	- มั - รั	ดั รั - ล	- ดั --	ดั รั - ดั
---	-- รั -	-- รั -	-- ล -	-- รั -	-- ล -	- รั - ล	-- ล รั

---	ลั - ลั ลั	- ลั - ลั	- รั - มั	---	- รั - มั	- รั --	ลั ลั - รั
---	- ลั --	- ดั - ล	- รั - ม	---	- รั - ม	- รั - ล	--- รั

---	ลั - ลั ลั	- ลั - ลั	- รั - มั	- รั - ดั	- รั - มั	- รั - มั	- รั - ดั
---	- ลั --	- ดั - ล	- รั - ม	- รั - ด	- รั - ม	- รั - ม	- รั - ด

----	ลึ-ลึ ลึ	- ลึ- ลึ	- ฌึ- มึ	----	- ฌึ- มึ	- ฌึ- --	ลึ ลึ- ฌึ
----	- ลึ- --	- ตึ- ล	- ฌึ- ม	----	- ฌึ- ม	- ฌึ- ล	--- ฌึ

----	ลึ-ลึ ลึ	- ลึ- ลึ	- ฌึ- มึ	- ฌึ- ตึ	- ฌึ- มึ	- ฌึ- มึ	- ฌึ- ตึ
----	- ลึ- --	- ตึ- ล	- ฌึ- ม	- ฌึ- ต	- ฌึ- ม	- ฌึ- ม	- ฌึ- ต

กลับต้น

พ่อน 3

----	--- มึ	--- ฌึ	--- ฌึ	-- ตึ ท	- ตึ- ฌึ	- มึ ฌึ-	ฌึ มึ- ฌึ
----	--- ม	--- ฌึ	--- ฌึ	-- ต ม	- ต- ฌึ	--- ล	-- ฌึ-

----	--- มึ	--- ฌึ	--- ฌึ	-- ตึ ท	- ตึ- ฌึ	- ฌึ ตึ-	ตึ ฌึ- ตึ
----	--- ม	--- ฌึ	--- ฌึ	-- ต ม	- ต- ฌึ	--- ล	-- ต-

----	--- มึ	--- ฌึ	--- ฌึ	-- ตึ ท	- ตึ- ฌึ	- มึ ฌึ-	ฌึ มึ- ฌึ
----	--- ม	--- ฌึ	--- ฌึ	-- ต ม	- ต- ฌึ	--- ล	-- ฌึ-

----	--- มึ	--- ฌึ	--- ฌึ	-- ตึ ท	- ตึ- ฌึ	- ฌึ ตึ-	ตึ ฌึ- ตึ
----	--- ม	--- ฌึ	--- ฌึ	-- ต ม	- ต- ฌึ	--- ล	-- ต-

----	ลึ-ลึ ลึ	- ลึ- ลึ	- ฌึ- มึ	----	- ฌึ- มึ	- ฌึ- --	ลึ ลึ- ฌึ
----	- ลึ- --	- ตึ- ล	- ฌึ- ม	----	- ฌึ- ม	- ฌึ- ล	--- ฌึ

----	ลึ-ลึ ลึ	- ลึ- ลึ	- ฌึ- มึ	- ฌึ- ตึ	- ฌึ- มึ	- ฌึ- มึ	- ฌึ- ตึ
----	- ลึ- --	- ตึ- ล	- ฌึ- ม	- ฌึ- ต	- ฌึ- ม	- ฌึ- ม	- ฌึ- ต

----	ลึ-ลึ ลึ	- ลึ- ลึ	- ฌึ- มึ	----	- ฌึ- มึ	- ฌึ- --	ลึ ลึ- ฌึ
----	- ลึ- --	- ตึ- ล	- ฌึ- ม	----	- ฌึ- ม	- ฌึ- ล	--- ฌึ

----	ล้ - ล้ ล้	- ล้ - ล้	- ฌ้ - ม้	- ฌ้ - ต้	- วั - ม้	- ฌ้ - ม้	- วั - ต้
----	- ล้ --	- ต้ - ล	- ฌ - ม	- วั - ต	- วั - ม	- ฌ - ม	- วั - ต

กลับต้น

ชั้นเดียว

ท่อน 1 เทียบแรก

- ม้ วั วั	--- วั	-- วั ม้	พ้ -- ฌ้	- ฌ้ - ทัพ้	- ล้ - ฌ้	- ล้ - ฌ้	- ม้ --
--- ฌ	- วั --	- ต้ --	- ฌ --	- วั - ทัพ	- ล - ฌ	-- ฌ -	ต วั - วั

- ม้ --	ม้ -- พ้	- พ้ ม้ วั	- ม้ --
-- วั -	- วั ต้ -	ต้ ---	ต้ วั - วั

ท่อน 1 เทียบสองเปลี่ยน 2 ห้องแรก

-- ล ทัพ	ต้ -- วั	-- วั ม้	พ้ -- ฌ้	- ฌ้ - ทัพ้	- ล้ - ฌ้	- ล้ - ฌ้	- ม้ --
- ฌ --	- วั --	- ต้ --	- ฌ --	- วั - ทัพ	- ล - ฌ	-- ฌ -	ต วั - วั

- ม้ --	ม้ -- พ้	- พ้ ม้ วั	- ม้ --
-- วั -	- วั ต้ -	ต้ ---	ต้ วั - วั

ท่อน 2

เทียบแรก

-- ล ทัพ	ต้ -- วั	- ล - ล	- ล - วั	-- ต้ วั	พ้ วั --	- ต้ --	- ล --
- ฌ --	- ต --	- ม --	ม -- วั	- ทัพ --	-- ต้ ทัพ	--- ม	--- ฌ

- ล้ --	ล -- ทัพ	- ล --	ล -- ฌ
-- ฌ -	- ฌ ม -	-- ฌ -	- ฌ ม -

เทียบสองเปลี่ยน 2 ห้องแรก

- ล ฌ ฌ	--- ฌ	- ล - ล	- ล - วั	-- ต้ วั	พ้ วั --	- ต้ --	- ล --
--- ต	- ฌ --	- ม --	ม -- วั	- ทัพ --	-- ต้ ทัพ	--- ม	--- ฌ

- ล้ --	ล -- ทัพ	- ล --	ล -- ฌ
-- ฌ -	- ฌ ม -	-- ฌ -	- ฌ ม -

ท่อน 3

- ล ช ช	--- ช	-- ล ท	ดื่ -- รั	- มี่ รั รั	--- รั	- มี่ - รั	-- ล ท
--- ด	- ชุ --	- ช --	- รั --	--- ช	- รั --	-- รั -	- ช --

- ท - ท	-- ดื่ รั	- ลี่ ี่ -	ี่ - ี่ ี่
- ม --	ล ท --	--- มี่	- รั - ดื่

เที่ยวสองเปลี่ยน 2 ห้องแรก

- รั ดื่ ดื่	--- ดื่	-- ล ท	ดื่ -- รั	- มี่ รั รั	--- รั	- มี่ - รั	-- ล ท
--- ช	- ด --	- ช --	- รั --	--- ช	- รั --	-- รั -	- ช --

- ท - ท	-- ดื่ รั	- ลี่ ี่ -	ี่ - ี่ ี่
- ม --	ล ท --	--- มี่	- รั - ดื่

เพลงมะไฟ

ท่อน 1

--- รั	--- มี่	--- ี่	--- มี่	รั ท - รั	มี่ ี่ - มี่	- รั - ท	- ล - ช
--- รั	--- ม	--- ช	--- ม	ร ม - รั	ม ช - ม	- รั - ม	- ม - รั

--- รั	--- มี่	--- ี่	--- มี่	รั ท - รั	มี่ ี่ - มี่	- รั - ท	- ล - ช
--- รั	--- ม	--- ช	--- ม	ร ม - รั	ม ช - ม	- รั - ม	- ม - รั

--- ช	--- ช	- ท - ท	รั ท --	- ท - ท	รั ท --	- ท - ท	รั มี่ - รั
--- ด	- ชุ --	-- ล -	-- ล ช	-- ล -	-- ล ช	-- ล -	-- รั -

---	- ช - ช	- ท - ท	รั ท --	- ท - ท	รั ท --	- ท - ท	รั มี่ - รั
--- ช	---	-- ล -	-- ล ช	-- ล -	-- ล ช	-- ล -	-- รั -

กลับต้น

พ่อน 2

--- ท	--- รั	--- มี่	--- รั	- ท - ท	- ท - รั	- มี่ รั รั	- รั - รั
--- ม	--- ร	--- ม	--- ร	- ม --	ม -- ร	--- ท	- ล - ฌ

--- ท	--- รั	--- มี่	--- รั	- ท - ท	- ท - รั	- มี่ รั รั	- รั - รั
--- ม	--- ร	--- ม	--- ร	- ม --	ม -- ร	--- ท	- ล - ฌ

-- ฌ ม	-- ฌ ล	ท ล --	ฌ ล - ฌ	--- ฌ	--- ฌ	- ฬ - ฬ	- ฬ - ฌ
- ม --	ร ม --	-- ฌ ม	--- ร	--- ด	- ฌ --	- ติ --	ติ -- ฌ

- ล - ฌ	ฬ มี่ - รั	--- รั	--- รั	- ฬ - ฬ	- ฬ - ฌ	----	- ฌ --
-- ฌ -	-- ร -	--- ฌ	- ร --	- ติ --	ติ -- ฌ	----	- ติ - ติ

- มี่ - มี่	ฌ ล - ฌ	--- รั	--- รั	- ฬ - ฬ	- ฬ - ฌ	- ล - ฌ	ฬ มี่ - รั
-- ร -	-- ฌ -	--- ฌ	- ร --	- ติ --	ติ -- ฌ	-- ฌ -	-- ร -

--- รั	--- รั	- ฬ - ฬ	- ฬ - ฌ	----	- ฌ --	- มี่ - มี่	ฌ ล - ฌ
--- ฌ	- ร --	- ติ --	ติ -- ฌ	----	- ติ - ติ	-- ร -	-- ฌ -

----	----	- ท - ท	- ท - ติ	----	- ท - ติ	- ท - ติ	รั มี่ - รั
----	----	- ม --	ม -- ฌ	----	- ม - ฌ	- ม - ฌ	-- ร -

--- รั	--- รั	- ท - ท	- ท - ติ	----	- รั - ติ	- รั - ติ	ท ล - ฌ
--- ฌ	- ร --	- ม --	ม -- ฌ	----	- ร - ด	-- ด -	-- ฌ ด

----	----	- ท - ท	- ท - ติ	----	- ท - ติ	- ท - ติ	รั มี่ - รั
----	----	- ม --	ม -- ฌ	----	- ม - ฌ	- ม - ฌ	-- ร -

--- รั	--- รั	- ท - ท	- ท - ดั	----	- รั - ดั	- รั - ดั	ท ล - ฑ
--- ฑ	- ร - -	- ม - -	ม - - ฑ	----	- ร - ด	- - ด -	- - ฑ ฑ

--- ฑ	--- ฑ	- รั - มั	ฑั ลั - ฑั	- รั - มั	ฑั ลั - ฑั	- ฑั - ลั	- - ฑั ฑั
--- ด	- ฑ - -	- ล - ท	- - ฑ -	- ล - ท	- - ฑ -	- ท - ล	- ท - -

----	----	- รั - มั	ฑั ลั - ฑั	- รั - มั	ฑั ลั - ฑั	- ฑั - ลั	- - ฑั ฑั
----	----	- ล - ท	- - ฑ -	- ล - ท	- - ฑ -	- ท - ล	- ท - -

----	----	- มั - รั	- ดั - ท	- มั - รั	- ท - ล	ท - รั รั	- รั - รั
----	----	- ม - ร	- ล - ฑ	- ม - ร	- ม - ม	- ล - ท	- ล - ฑ

----	----	- รั - มั	ฑั ลั - ฑั	- รั - มั	ฑั ลั - ฑั	- ฑั - ลั	- - ฑั ฑั
----	----	- ล - ท	- - ฑ -	- ล - ท	- - ฑ -	- ท - ล	- ท - -

----	----	- รั - มั	ฑั ลั - ฑั	- รั - มั	ฑั ลั - ฑั	- ฑั - ลั	- - ฑั ฑั
----	----	- ล - ท	- - ฑ -	- ล - ท	- - ฑ -	- ท - ล	- ท - -

----	----	- มั - รั	- ดั - ท	- มั - รั	- ท - ล	ท - รั รั	- รั - รั
----	----	- ม - ร	- ล - ฑ	- ม - ร	- ม - ม	- ล - ท	- ล - ฑ

ชั้นเดียว

ท่อน 1

- ล - ฑ	- ล - ฑ	- ฑ - ฑ	ล ท ดั รั	- มั - รั	- มั - รั	- มั รั -	รั - รั รั
- - ฑ -	- - ฑ -	- - ร -	- - - ร	- - ร -	- - ร -	- - - ท	- ล - ฑ

- - ฑ ม	- - ฑ ล	ท ล - -	ฑ ล - ฑ
- ม - -	ร ม - -	- - ฑ ม	- - - ร

กลับต้น

พ่อน 2

- ฟ - ฟ	- ฟ - ฝ	- ล - ฬ	ฟ ม - ร	- ฟ - ฟ	- ฟ - ฝ	-- ร ม	-- ฟ ฝ
- ด --	ด -- ษ	-- ษ -	-- ร -	- ด --	ด -- ษ	- ด --	ร ม --

- ฟ - ฟ	- ฟ - ฝ	- ล - ฬ	ฟ ม - ร	- ฟ - ฟ	- ฟ - ฝ	-- ร ม	-- ฟ ฝ
- ด --	ด -- ษ	-- ษ -	-- ร -	- ด --	ด -- ษ	- ด --	ร ม --

- ท - ท	ร ท --	ล ษ --	- ษ --	- ท - ท	ร ท --	ล ษ --	- ษ --
-- ล -	-- ล ษ	-- ร ม	- ร --	-- ล -	-- ล ษ	-- ร ม	- ร --

กลับต้น

พ่อน 3 ลง

- ล - ฬ	- ล - ฬ	- ล - ฬ	- ล - ฬ	- ล - ฬ	- ล - ฬ	- ษ - ษ	ล ท ด ร
-- ษ -	-- ษ -	-- ษ -	-- ษ -	-- ษ -	-- ษ -	-- ร -	--- ร

- ม - ร	- ม - ร	- ม - ร	- ม - ร	- ม - ร	- ม - ร	- ม ร -	ร - ร ร
-- ร -	-- ร -	-- ร -	-- ร -	-- ร -	-- ร -	--- ท	- ล - ษ

-- ษ ม	-- ษ ล	ท ล --	ษ ล - ษ
- ม --	ร ม --	-- ษ ม	--- ร

กลับต้น
กลับต้นทั้งหมด

ลงจบ 4 ห้องสุดท้าย

--- ม	- ร - ท	--- ล	--- ษ
--- ม	- ร - ม	--- ม	--- ร

เพลงเข่นเหล้า

ท่อน 1

---ช	-ช-ม	-ม-ม	ชล-ช	----	---ล	-ช-ท	-ล-ช
-ด--	--ร-	--ร-	--ชด	----	---ล	-ช-ท	-ล-ช

----	---ม่	---ช	-ม่-ช	-ลช-	ช-มช	-ลช-	ช-ชช
----	---ม	---ช	-ม-ช	---ม	-ร--	---ม	-ร-ด

-ด--	ดริ--	ดริ--	ดริ-ด	-ด--	ดริ--	ดริ--	ดริ-ด
-ช-ล	--ชล	--ชล	---ช	-ช-ล	--ชล	--ชล	---ช

กลับต้น

ท่อน 2

----	ม่-ม่ม่	-ช-ม่	-ริ-ด	-ท-ล	-ช-ล	ทล-ล	ทดริด
----	-ม--	-ช-ม	-ร-ด	-ม-ม	-ร-ม	--ช-	---ด

----	ม่-ม่ม่	-ช-ม่	-ริ-ด	-ท-ล	-ช-ล	ทล-ล	ทดริด
----	-ม--	-ช-ม	-ร-ด	-ม-ม	-ร-ม	--ช-	---ด

----	ม่-ม่ม่	-ช-ม่	-ริ-ด	-ท--	ท--ด	-ท--	ทล-ล
----	-ม--	-ช-ม	-ร-ด	--ล-	-ลช-	--ล-	--ชม

กลับต้น

ท่อน 3

----	ล-ลล	----	ล-ลล	----	ช-ชช	--วม	-ช-ล
----	-ล--	----	-ล--	----	-ช--	-ด--	-ช-ล

----	ล-ลล	----	ช-ชช	----	ม-มม	--วม	-ช-ล
----	-ล--	----	-ช--	----	-ล--	-ด--	-ช-ล

-- ล ล	- ฌ - ล	- ท รี้ -	ท ล --	- ฌ - ตั้	- รี้ - มี้	- ฌี้ - มี้	- รี้ - ตั้
- ลุ --	- ฌุ - ล	--- ล	-- ฌ ม	- ร - ด	- ร - ม	- ฌ - ม	- ร - ด

กลับต้น

ชั้นเดียว

พ่อน 1

-- มี้ มี้	- รี้ - มี้	-- ที้ ที้	- ลี้ - ฌี้	-- มี้ มี้	- รี้ - มี้	-- ที้ ที้	- ลี้ - ฌี้
- ม --	- ร - ม	- ท --	- ล - ฌ	- ม --	- ร - ม	- ท --	- ล - ฌ

-- ตั้ ตั้	- รี้ - มี้	- ฌี้ - มี้	- รี้ - ตั้	- ตั้ - ตั้	- ตั้ - ตั้	- ตั้ - ตั้	- ตั้ - ตั้
- ด --	- ร - ม	- ฌ - ม	- ร - ด	--- ฌ	--- ด	--- ฌ	--- ด

กลับต้น

พ่อน 2

-- มี้ มี้	- รี้ - ตั้	- ท --	ท -- ตั้	-- มี้ มี้	- รี้ - ตั้	- ท --	ท -- ตั้
- ม --	- ร - ด	-- ล -	- ล ฌ -	- ม --	- ร - ด	-- ล -	- ล ฌ -

-- มี้ มี้	- รี้ - ตั้	- รี้ - ตั้	- ท - ล	- ล - ล	- ล - ล	- ล - ล	- ล - ล
- ม --	- ร - ด	-- ด -	-- ล -	--- ร	--- ลุ	--- ร	--- ลุ

กลับต้น

พ่อน 3

----	- ฌ - ฌ	-- ร ม	- ฌ - ล	----	- ฌ - ฌ	-- ร ม	- ฌ - ล
--- ฌุ	--- ร	- ด --	- ฌุ - ลุ	--- ฌุ	--- ร	- ด --	- ฌุ - ลุ

-- ล ล	- ฌ - ล	- ท รี้ -	ท ล --	-- ฌ ล	- ฌ --	-- ฌ ล	- ฌ - ตั้
- ลุ --	- ฌุ - ลุ	--- ล	-- ฌ ม	- ม --	--- ม	- ม --	- ร - ด

-- ล ล	- ฌ - ล	- ท รี้ -	ท ล --	- ฌ - ตั้	- รี้ - มี้	- ฌี้ - มี้	- รี้ - ตั้
- ลุ --	- ฌุ - ลุ	--- ล	-- ฌ ม	- ร - ด	- ร - ม	- ฌ - ม	- ร - ด

กลับต้น

ออกท้ายไพฑูม

ท่อน 1

-- มํ มํ	- รั - มํ	- ฑํ - มํ	- รั - ตํ	-- มํ มํ	- รั - มํ	- ฑํ - มํ	- รั - ตํ
- ม --	- รั - ม	- ฑ - ม	- รั - ต	- ม --	- รั - ม	- ฑ - ม	- รั - ต

- ตํ - ตํ	- ตํ - ตํ	- ตํ - ตํ	- ตํ - ตํ	-- ฑ ฑ	- ล - ตํ	- รั - ตํ	- ล - ฑ
--- ฑ	--- ต	--- ฑ	--- ต	- รั --	- ม - ต	- รั - ต	- ม - รั

-- ฑ ฑ	- ล - ตํ	- รั - ตํ	- ล - ฑ	-- ตํ ตํ	-- รั รั	- ฑ - ล	- รั - ตํ
- รั --	- ม - ต	- รั - ต	- ม - รั	- ต --	- รั --	- รั - ม	- รั - ต

- ล ฑ -	ฑ ล - ล	ฑ ล --	ฑ ล - ฑ	-- ตํ ตํ	-- รั รั	- ฑ - ล	- รั - ตํ
--- ม	-- ฑ -	-- ฑ ม	--- รั	- ต --	- รั --	- รั - ม	- รั - ต

- ล ฑ -	ฑ ล - ล	ฑ ล --	ฑ ล - ฑ	- ล --	ฑ ฑ - ล	- ฑ - ตํ	- รั รั ตํ
--- ม	-- ฑ -	-- ฑ ม	--- รั	- ม - รั	--- ม	- ม - ต	รั -- ต

- ล --	ฑ ฑ - ล	- ฑ - ตํ	- รั รั ตํ	- ตํ - ตํ	- ตํ - ตํ	- ตํ - ตํ	- ตํ - ตํ
- ม - รั	--- ม	- ม - ต	รั -- ต	--- ฑ	--- ต	--- ฑ	--- ต

กลับต้น

ท่อน 2

-- ฑํ ฑํ	-- มํ มํ	-- รั รั	-- มํ มํ	-- ฑํ ฑํ	-- มํ มํ	-- รั รั	-- ตํ ตํ
- ฑ --	- ม --	- รั --	- ม -	- ฑ --	- ม --	- รั --	- ต --

-- ฑํ ฑํ	-- มํ มํ	-- รั รั	-- มํ มํ	-- ฑํ ฑํ	-- มํ มํ	-- รั รั	-- ตํ ตํ
- ฑ --	- ม --	- รั --	- ม -	- ฑ --	- ม --	- รั --	- ต --

---	- ฑ - ฑ	--- ฑ	- ล - ตํ	-- มํ มํ	- รั - ตํ	- รั - ตํ	- ล - ฑ
--- ฑ	--- รั	- ม - รั	- ม - ต	- ม --	- รั - ต	-- ต -	-- ฑ -

----	- ฃ - ฃ	--- ฃ	- ล - ตั้	-- มั้ มั้	- วั้ - ตั้	- วั้ - ตั้	- ล - ฃ
--- ฃ	--- วั	- ม - วั	- ม - ต	- ม --	- วั - ต	-- ต -	-- ฃ -

----	ตั้ - ตั้ ตั้	----	วั้ - วั้ วั้	----	- ฃ - ล	- ตั้ - วั้	ตั้ ล - ตั้
----	- ต --	----	- วั --	----	- วั - ม	- ต - วั	- ม - ต

- ล ฃ -	ฃ ล - ล	ท ล --	ฃ ล - ฃ	----	ตั้ - ตั้ ตั้	----	วั้ - วั้ วั้
--- ม	-- ฃ -	-- ฃ ม	--- วั	----	- ต --	----	- วั --

----	- ฃ - ล	- ตั้ - วั้	ตั้ ล - ตั้	- ล ฃ -	ฃ ล - ล	ท ล --	ฃ ล - ฃ
----	- วั - ม	- ต - วั	- ม - ต	--- ม	-- ฃ -	-- ฃ ม	--- วั

- ล --	ฃ ฃ - ล	- ท - ตั้	- วั้ วั้ ตั้	- ล --	ฃ ฃ - ล	- ท - ตั้	- วั้ วั้ ตั้
- ม - วั	--- ม	- ม - ต	วั -- ต	- ม - วั	--- ม	- ม - ต	วั -- ต

- ตั้ - ตั้	- ตั้ - ตั้	- ตั้ - ตั้	- ตั้ - ตั้
--- ฃ	--- ต	--- ฃ	--- ต

กลับต้น

พ่อนจบ

-- มั้ มั้	- วั้ - มั้	- ฃ - มั้	- วั้ - ตั้	-- มั้ มั้	- วั้ - มั้	- ฃ - มั้	- วั้ - ตั้
- ม --	- วั - ม	- ฃ - ม	- วั - ต	- ม --	- วั - ม	- ฃ - ม	- วั - ต

- มั้ วั้ ตั้	(- ม ฃ ฃ)	- มั้ วั้ ตั้	(- ม ฃ ฃ)	- มั้ วั้ ตั้	- มั้ วั้ ตั้	- มั้ วั้ ตั้	- มั้ วั้ ตั้
- ม วั ต	(ม -- ต)	- ม วั ต	(ม -- ต)	- ม วั ต	- ม วั ต	- ม วั ต	- ม วั ต

เพลงคล้องช้าง

ท่อน 1

----	----	- ล - ท	- ตั้ - รั	- รั - -	- รั - -	- ตั้ มั รั	- ตั้ - ท
----	----	- ม - ม	- ด - ร	- ฌุ - ร	----	- ด ม ร	- ด - ม

--- รั	--- ท	--- ล	--- ฌ	--- รั	--- ท	--- ล	--- ฌ
-- ท -	-- ล -	-- ฌ -	ฌ ม - ร	-- ท -	-- ล -	-- ฌ -	ฌ ม - ร

--- ล	--- ฌ	----	- ฌ - ล	--- ล	--- ล	- ล ท ล	--- ฌ
----	- ฌ - -	- ร - ม	--- ล	--- ร	- ล - -	ล - - -	ฌ ม - ร

--- ล	--- ฌ	----	- ฌ - ล	--- ล	--- ล	- ล ท ล	--- ฌ
----	- ฌ - -	- ร - ม	--- ล	--- ร	- ล - -	ล - - -	ฌ ม - ร

ท่อน 1/1

--- ล	ฌ - - ฌ	--- ล	ฌ - - ฌ	--- ท	ล - - ล	--- ท	ล - - ล
----	- ม - ร	----	- ม - ร	----	- ฌ - ม	----	- ฌ - ม

--- ล	ฌ - - ฌ	--- ล	ฌ - - ฌ	- รั - มั	- รั - ท	รั - รั -	- ล ท รั
----	- ม - ร	----	- ม - ร	- ร - ม	- ร - ม	- ท - ล	ฌ - - ร

- รั - มั	- รั - ท	- มั รั -	รั - รั รั	- รั - มั	- รั - ท	รั - รั -	- ล ท รั
- ร - ม	- ร - ม	--- ท	- ล - ฌ	- ร - ม	- ร - ม	- ท - ล	ฌ - - ร

- รั - มั	- รั - ท	- มั รั -	รั - รั รั
- ร - ม	- ร - ม	--- ท	- ล - ฌ

กลับต้น 1/1

ท่อน 2

----	- ฌ - ฌ	- ล - ท	- ตั้ - รั	-- ตั้ ตั้	- ท - ตั้	- มั - รั	- ตั้ - ท
--- ฌ	----	- ม - ม	- ด - ร	- ด - -	- ม - ฌ	- ม - ร	- ด - ม

----	ล-ลล	-ช-ล	--ทท	---ล	-ช-ล	-ม่ริ-	ริ-ริริ
----	-ม--	-ร-ม	-ม--	---ม	-ร-ม	---ท	-ล-ช

----	-ช-ช	-ล-ท	-ด-ริ	--ดิดิ	-ท-ด	-ม่ริ	-ด-ท
---ช	----	-ม-ม	-ด-ร	-ด--	-ม-ช	-ม-ร	-ด-ม

----	ล-ลล	-ช-ล	--ทท	---ล	-ช-ล	-ม่ริ-	ริ-ริริ
----	-ม--	-ร-ม	-ม--	---ม	-ร-ม	---ท	-ล-ช

พ่อน 2/1

---ล	ช--ช	---ล	ช--ช	---ท	ล--ล	---ท	ล--ล
----	-ม-ร	----	-ม-ร	----	-ช-ม	----	-ช-ม

---ล	ช--ช	---ล	ช--ช	-ริ-ม่	-ริ-ท	ริ-ริ-	-ลทริ
----	-ม-ร	----	-ม-ร	-ร-ม	-ร-ม	-ท-ล	ช--ร

-ริ-ม่	-ริ-ท	-ม่ริ-	ริ-ริริ	-ริ-ม่	-ริ-ท	ริ-ริ-	-ลทริ
-ร-ม	-ร-ม	---ท	-ล-ช	-ร-ม	-ร-ม	-ท-ล	ช--ร

-ริ-ม่	-ริ-ท	-ม่ริ-	ริ-ริริ
-ร-ม	-ร-ม	---ท	-ล-ช

กลับต้น 2/1

หมายเหตุ ^๒ชั้นเดียวเหมือนกับเพลงเช่นเหล่า^๒ชั้นเดียว

เพลงพม่าใหญ่

พ่อน 1

--- ฑ	- ฑ - รั	--- ดั	--- ท	-- ล -	ล -- ท	-- รั ดั	ท ดั - รั
--- ฑ	- ร - ร	--- ด	--- ม	--- ฑ	- ฑ ม -	-- ร ด	ม ด - ร

--- รั	--- รั	- รั - มั	- ฬ - ฑั	- ฬ - ลั	- ฑั - ฬ	-- รั มั	รั มั - รั
--- ฑ	- ร --	- ล - ท	- ดั - ฑ	- ดั - ล	- ฑ - ฬ	- ดั --	- ร --

----	รั มั --	รั มั --	รั มั - รั	- มั รั -	รั มั --	รั มั --	รั มั - รั
--- ฑ	-- ร ฑ	-- ร ฑ	-- ร ฑ	--- ฑ	-- ร ฑ	-- ร ฑ	-- ร ฑ

--- ดั	- ดั - มั	----	- รั - รั	--- ด	- ล - ม	- ม - ม	ฑ ล - ฑ
--- ด	- ฑ - ม	--- ร	----	- ฑ --	-- ร -	ล - ร -	-- ฑ -

- ม - ม	ฑ ล - ฑ	-- ท ท	- ล - ฑ	--- ฑ	--- ฑ	- ฬ - ฑั	ฬ มั - มั
-- ร -	--- ร	- ม --	- ม - ร	--- ด	- ฑ --	- ดั --	-- รั -

--- ฑั	ฬ มั - รั	- รั --	- รั --	- รั - มั	- ฬ - ฑั	- ล ฑ ฑ	--- ฑ
-- รั -	-- ดั -	- ฑ - ร	----	- ล - ท	- ดั - ฑ	--- ด	- ฑ --

----	- ดั - ดั	- ดั รั มั	- ฑั - รั	----	รั มั --	รั มั --	รั มั - รั
--- ด	----	ด ---	- ฑ - ร	--- ฑ	-- ร ฑ	-- ร ฑ	-- ร ฑ

- มั รั -	รั มั --	รั มั --	รั มั - รั
--- ฑ	-- ร ฑ	-- ร ฑ	-- ร ฑ

กลับต้น

พ่อน 2

----	-- ฑั -	พื มั --	วิ ม - พื	----	--- ฑั	--- ฑั	พื มั --
----	-- ฑ -	-- วิ ดั	--- ดั	----	--- ฑ	-- ฑ -	-- ดั วิ

- พื --	- วิ --	--- ท	-- ดั วิ	ดั ท --	- ล - ฑ	- ท - วิ	- ดั - ท
--- ดั	--- ดั	--- ม	----	-- ล ฑ	-- ม ร	- ม - ร	- ด - ม

- ท --	ท ดั --	ท ดั --	ท ดั - ท	- ดั ท -	ท ดั - ดั	วิ ดั --	ท ดั - ท
- ม - ฑ	-- ม ฑ	-- ม ฑ	--- ม	--- ฑ	-- ท -	-- ท ฑ	--- ม

-- ลั -	ล ดั --	- ล - ล	ท ดั --	ท - ล -	ล ดั --	- ล - ล	ท ดั - ท
--- ฑ	-- ม ม	-- ฑ -	-- ร ม	ม -- ฑ	-- ม ม	-- ฑ -	--- ม

----	พื - พื พื	- ลั ฑั พื	-- วิ วิ	- ลั ฑั พื	-- ดั ดั	- ลั ฑั พื	-- ท ท
----	- ดั --	- ล ฑ ดั	- ล --	- ล ฑ ดั	- ฑ --	- ล ฑ ดั	- ม --

----	พื - พื พื	- ลั ฑั พื	-- วิ วิ	ฑั พื - พื	ฑั พื --	- ดั --	ท ดั - ท
----	- ดั --	- ล ฑ ดั	- ล --	-- วิ -	- ดั - ดั	-- ฑ ล	--- ม

-- ท ท	- ดั - วิ	- พื - วิ	- ดั - ท	- ล --	ล -- ฑ	ท - วิ ดั	ท ดั - วิ
- ม --	- ฑ - ล	- ดั - ล	- ฑ - ม	-- ฑ -	- ฑ ม -	ม - ร ด	ม ด - ร

--- วิ	--- วิ	- วิ - มั	- พื - ฑั	- พื - ลั	- ฑั - พื	-- วิ มั	วิ มั - วิ
--- ฑ	- ร --	- ล - ท	- ดั - ฑ	- ดั - ล	- ฑ - พื	- ดั --	- ร --

----	วิ มั --	วิ มั --	วิ มั - วิ	- มั วิ -	วิ มั --	วิ มั --	วิ มั - วิ
--- ฑ	-- ร ฑ	-- ร ฑ	-- ร ฑ	--- ฑ	-- ร ฑ	-- ร ฑ	-- ร ฑ

กลับต้น

พ่อน 3

----	--- ุ่	-- ุ่ ุ่	- ม ุ่ ุ่	----	----	- ุ่ - ุ่	- ุ่ - ุ่
----	--- ุ	----	ุ่ -- ุ	----	----	- ล - ท	- ุ่ - ุ

- ุ่ - ุ่	ุ่ ุ่ - ุ่	--- ุ่	--- ุ่	----	--- ุ่	----	- ุ่ - ุ่
- ล - ุ่	ุ่ ล - ุ	--- ุ่	--- ล	----	--- ุ่	----	- ุ - ล

- ุ่ --	- ุ่ - ุ่	--- ุ่	--- ท	-- ุ่ -	ล ุ่ --	- ล - ล	ท ุ่ --
- ุ่ --	- ุ - ล	--- ุ	--- ม	--- ุ	-- ม ม	-- ุ -	-- ุ ม

ท - ล -	ล ุ่ --	- ล - ล	ท ุ่ - ท	----	--- ท	ุ่ ท - ท	- ุ่ - ุ่
ม -- ุ	-- ม ม	-- ุ -	--- ม	----	- ม --	-- ม -	- ุ - ล

- ุ่ --	- ุ่ - ุ่	--- ุ่	--- ท	----	--- ท	ุ่ ท - ท	- ุ่ - ุ่
- ุ่ --	- ุ - ุ	--- ุ	--- ม	----	- ม --	-- ม -	- ุ - ล

- ุ่ --	- ุ่ - ุ่	--- ุ่	--- ท	----	ุ่ - ุ่ ุ่	- ุ่ ุ่ ุ่	-- ุ่ ุ่
- ุ่ --	- ุ - ล	--- ุ	--- ม	----	- ุ่ --	- ล ุ่ ุ่	- ล --

- ุ่ - ุ่	- ุ่ - ุ่	- ุ่ --	ท ุ่ - ท	----	ุ่ - ุ่ ุ่	- ุ่ ุ่ ุ่	-- ุ่ ุ่
- ุ่ - ุ	- ล - ุ	-- ุ ล	--- ม	----	- ุ่ --	- ล ุ่ ุ่	- ล --

- ุ่ - ุ่	- ุ่ - ุ่	- ุ่ --	ท ุ่ - ท	-- ท ท	- ุ่ - ุ่	- ุ่ - ุ่	- ุ่ - ท
- ุ่ - ุ	- ล - ุ	-- ุ ล	--- ม	- ม --	- ุ - ล	- ุ่ - ล	- ุ - ม

- ล --	ล -- ุ	ท - ุ่ ุ่	ท ุ่ - ุ่	--- ุ่	--- ุ่	- ุ่ - ุ่	- ุ่ - ุ่
-- ุ -	- ุ ม -	ม - ุ ุ	ม ุ - ุ	--- ุ	- ุ --	- ล - ท	- ุ่ - ุ

- ฝั - ลั	- ฌั - ฬั	-- รั มั	รั มั - รั	----	รั มั --	รั มั --	รั มั - รั
- ดั - ล	- ฌ - ฬ	- ดั --	- รั --	---- ฌ	-- รั ฌ	-- รั ฌ	-- รั ฌ

- มั รั -	รั มั --	รั มั --	รั มั - รั
---- ฌ	-- รั ฌ	-- รั ฌ	-- รั ฌ

กลับต้น

พ่อน 4

----	---- ฌั	-- ฬั มั	- ม ฬั ฌั	----	----	- รั - มั	- ฬั - ฌั
----	---- ฌ	----	รั -- ฌ	----	----	- ล - ฬ	- ดั - ฌ

----	ดั - ดั ดั	-- รั มั	- ฌั - รั	----	รั มั --	รั มั --	รั มั - รั
----	- ด --	-- รั ม	- ฌ - รั	---- ฌ	-- รั ฌ	-- รั ฌ	-- รั ฌ

- มั รั -	รั มั --	รั มั --	รั มั - รั
---- ฌ	-- รั ฌ	-- รั ฌ	-- รั ฌ

กลับต้น

พ่อน 5

5/1

----	---- ฌั	-- ฬั มั	- ม ฬั ฌั	---- ฬั	- ฌั --	-- ดั ดั	รั มั - รั
----	---- ฌ	----	รั -- ฌ	---- ดั	- ฌ --	- ด --	รั ม - รั

----	---- ฌั	-- ฬั มั	- ม ฬั ฌั	---- ฬั	- ฌั --	-- ดั ดั	รั มั - รั
----	---- ฌ	----	รั -- ฌ	---- ดั	- ฌ --	- ด --	รั ม - รั

----	---- ฌั	-- ฬั มั	- ม ฬั ฌั	----	---- ฌั	- ลั - ฌั	ฬั มั - รั
----	---- ฌ	----	รั -- ฌ	----	---- ฌ	-- ฌ -	-- รั -

----	---- ฌั	-- ฬั มั	- ม ฬั ฌั	----	---- ฌั	- ลั - ฌั	ฬั มั - รั
----	---- ฌ	----	รั -- ฌ	----	---- ฌ	-- ฌ -	-- รั -

--- ๕	พ - พ ๕	- ล - ๕	พ ม - ๖	--- ๕	พ - พ ๕	- ล - ๕	พ ม - ๖
-- ๕ -	- ม --	-- ๕ -	-- ๖ -	-- ๕ -	- ม --	-- ๕ -	-- ๖ -

- พ - ๕	- พ - ๕	-- ม ๖	- ม - ๖	- พ - ๕	- พ - ๕	-- ม ๖	- ม - ๖
- ด - ๖	- ด - ๖	- ด --	-- ด ล	- ด - ๖	- ด - ๖	- ด --	-- ด ล

ไม่กลับต้น

5/2

- ม ๖ -	๖ ม - ม	- ม ๖ -	- ๖ --	- ม ๖ -	๖ ม - ม	- ม ๖ -	- ๖ --
--- ด	-- ๖ -	--- ด	- ล --	--- ด	-- ๖ -	--- ด	- ล --

- ม ๖ -	๖ ม - ม	๖ - ๖ ม	- พ - ๕	----	ท - ทท	- ๖ - ท	- ล - ๕
--- ด	-- ๖ -	- ด --	- ด - ๕	----	- ม --	- ๖ - ม	- ม - ๖

----	ท - ทท	- ๖ - ท	- ล - ๕	----	--- พ	--- พ	--- ๕
----	- ม --	- ๖ - ม	- ม - ๖	----	--- ด	--- ด	--- ๕

--- ๕	พ ม - ๖	- พ - ม	- ม - ๖	พ ---	--- พ	--- พ	--- ๕
-- ๖ -	-- ด -	- ด --	๖ - ด -	ด ---	--- ด	--- ด	--- ๕

--- ๕	พ ม - ๖	- ม - ๕	พ ม - ๖
-- ๖ -	-- ด -	-- ๖ -	-- ด -

กลับต้น

ชั้นเดียว

ท่อน 1

-- ด ด	-- ๖ ๖	- ท - ท	- ท - ท	- ด - ๖	ด -- ด	- ๖ ด -	- ด - ๖
- ด --	- ๖ --	๕ - ล -	๕ - ล -	- ๕ --	- ล - ๕	--- ล	- ๕ - ล

- ตั้ - ล	ซึ - ซึ ล	- ตั้ รึ มึ	- รึ - ตั้	--- รึ	--- รึ
- ซึ --	- ม --	ด - ร ม	- ร - ด	--- ซึ	- ร --

กลับต้น

พ่อน 2

----	- มึ - ซึ	- ตั้ รึ มึ	- รึ --	- รึ มึ -	ท ตั้ รึ -	- ท - ท	- ตั้ --
----	- ม - ซึ	- ด ร ม	- ร --	ตั้ -- ล	--- ซึ	-- ล -	- ซึ --

- ตั้ - รึ	ตั้ -- ตั้	- รึ ตั้ -	- ตั้ - รึ	- ตั้ - ล	ซึ - ซึ ล	- ตั้ รึ มึ	- รึ - ตั้
- ซึ --	- ล - ซึ	--- ล	- ซึ - ล	- ซึ --	- ม --	ด - ร ม	- ร - ด

--- รึ	--- รึ
--- ซึ	- ร --

กลับต้น

พ่อน 3

-- ตั้ ตั้	-- รึ รึ	-- ตั้ ตั้	- ฬึ --	- ฬึ - ตั้	- มึ - รึ	- ตั้ - รึ	ตั้ ท - ท
- ด --	- ร --	- ด --	- ตั้ --	- ตั้ - ซึ	- ท - ล	- ซึ --	-- ล -

--- รึ	ตั้ ท - ล	- ล --	- ล --
-- ล -	-- ซึ -	- ร - ล	----

กลับต้น

พ่อน 4

- ตั้ - รึ	ตั้ -- ตั้	- รึ ตั้ -	- ตั้ - รึ	- ตั้ - ล	ซึ - ซึ ล	--- ตั้	ท ล - ซึ
- ซึ --	- ล - ซึ	--- ล	- ซึ - ล	- ซึ --	- ม --	-- ซึ -	-- ม -

- ซึ --	- ซึ --
- ด - ซึ	----

กลับต้น

ลงจบ

- ฟี่ - ซี่	- ฟี่ - ซี่	-- มี่ -	- มี่ - รั	- ฟี่ - ซี่	- ฟี่ - ซี่	-- มี่ -	- มี่ - รั
- ดี่ - รั	- ดี่ - รั	- ดี่ - รั	-- ดี่ -	- ดี่ - รั	- ดี่ - รั	- ดี่ - รั	-- ดี่ -

- ฟี่ - ซี่	- ฟี่ - ซี่
- ดี่ - รั	- ดี่ - รั

เพลง เพลงจ้าดหจิกเนองฟอง (จุดเทียน / พระขึ้นเทศน์)

ท่อน 1

----	----	--- ดี่	- ดี่ - ดี่	--- ดี่	--- ดี่	--- ล	--- ซี่
----	----	--- ด	- ซี่ - ด	--- ซี่	--- ด	--- ม	--- รั

--- ล	- ซี่ - ดี่	--- ล	- ซี่ - ดี่	--- มี่	- รั - ดี่	- รั - ดี่	- ล - ซี่
--- รั	- รั - ด	--- รั	- รั - ด	- ม --	- รั - ด	-- ด -	-- ซี่ -

--- ดี่	--- ดี่	--- ดี่	--- ดี่	--- มี่	- รั - ดี่	- รั - ดี่	- ล - ซี่
--- ซี่	--- ด	--- ซี่	--- ด	- ม --	- รั - ด	-- ด -	-- ซี่ -

ท่อน 2

- ล ซี่ -	ซี่ - ซี่ -	--- ด	-- รั ม	--- ซี่	--- ม	- ซี่ - ล	--- ซี่
--- ม	- รั - ด	- ซี่ --	- ด --	- รั --	- รั --	----	- ซี่ - ด

- ล ซี่ -	ซี่ - ซี่ -	--- ด	-- รั ม	--- ซี่	--- ม	รั - รั ม	ซี่ ล -- ซี่
--- ม	- รั - ด	- ซี่ --	- ด --	- รั --	- รั --	- ด --	-- ซี่ -

ท่อน 3

- ลี่ - ซี่	- ฟี่ - มี่	- ลี่ - ซี่	- ฟี่ - มี่	-- ดี่ ดี่	- รั - มี่	- รั - มี่	- ฟี่ - ซี่
- ล - ซี่	-- ม -	- ล - ซี่	-- ม -	- ด --	- รั - ม	- รั - ม	- ดี่ - ซี่

- ลี - ซึ	- ฟี่ - มี่	- ลี - ซึ	- ฟี่ - มี่	-- ตั ตั	- รี่ - มี่	- รี่ - มี่	- ฟี่ - ซึ
- ล - ซ	-- ม -	- ล - ซ	-- ม -	- ด --	- ร - ม	- ร - ม	- ตั - ซ

*ลงจบเปลี่ยนทอดลงตามไน้ตในห่องที่ 5 - 8

- ลี - ซึ	- ฟี่ - มี่	- ลี - ซึ	- ฟี่ - มี่	--- รี่	--- มี่	--- ฟี่	--- ซึ
- ล - ซ	-- ม -	- ล - ซ	-- ม -	--- ร	--- ม	--- ตั	--- ซ

เพลงย่ำค่ำ

รวมอญ

----	----	--- รี่	- รี่ - รี่	----	ล ท ตั -	--- รี่	----
----	----	--- ร	- ซ - ร	--- ซ	--- ร	--- ร	----

- มี่ รี่ ตั	--- ตั	----	----	--- ซ	- ล - ตั	--- ซ	- ล - ตั
- ม ร ด	--- ด	----	----	--- ร	- ม - ด	--- ร	- ม - ด

--- ซ	- ล - ตั	--- ซ	- ล - ตั	-- ล ตั	-- ล ตั	-- ล ตั	--- ตั
--- ร	- ม - ด	--- ร	- ม - ด	- ซ --	- ซ --	- ซ --	--- ด

--- ฟี่	- ซึ - ทึ	--- ฟี่	- ซึ - ทึ	--- ฟี่	- ซึ - ทึ	--- ฟี่	- ซึ - ทึ
--- ตั	- รี่ - ท	--- ตั	- รี่ - ท	--- ตั	- รี่ - ท	--- ตั	- รี่ - ท

-- ซึ ลั	-- ซึ ลั	-- ซึ ลั	--- ลั	----	--- ล	ซ - ม -	--- รี่
- ฟี่ --	- ฟี่ --	- ฟี่ --	--- ล	----	- ม --	- ด - ร	--- ร

ทำนองขึ้นน้ำ

----	--- ตั	----	--- รี่	----	--- มี่	----	--- ซึ
----	--- ด	----	--- ร	----	--- ม	----	--- ซ

----	----	----	--- ตั	----	--- รี่	----	--- มี่
----	----	----	--- ด	----	--- ร	----	--- ม

----	---ดี	----	---ริ	----	---มี	----	---ดี
----	---ด	----	---ร	----	---ม	----	---ด

----	---ริ	----	---มี	----	---ซี่	---	-ซี่-ซี่
----	---ร	----	---ม	----	---ช	---ช	----

-ริ-ซี่	-ดี-ท	-ท-ท	-ดี-ซี่	-มี--	ริริ--	ซี่ซี่--	ดีดี-ท
-ล-ช	-ล-ท	-ริ-ท	-ล-ช	-ท-ล	---ช	---ล	---ท

--ลท	-ริ-มี	-ซี่-ม	-ริ-ท	-ริ-มี	-ริ--	ทท--	ลล-ช
-ช--	-ร-ม	-ช-ม	-ร-ม	-ร-ม	-ร-ม	---ม	---ร

พ่อน 1

----	-ท-ท	-ท-ท	-ดี-ซี่	--ดีท	-ดี-ซี่	-ดี-ซี่	-มี-ริ
---ท	----	-ริ-ท	-ล-ช	---ท	-ล-ช	--ช-	--ร-

-มีริ-	-ริ-มี	-ดี-ซี่	-มี-ริ	-มี-ซี่	-มี--	ริริ--	ดีดี-ท
---ร	---ม	-ล-ช	-ม-ร	-ม-ช	-ม-ร	---ด	---ม

-มีริ-	ริ-ลท	-มีริ-	ริ-ริริ	-ม--	ชล-ช	---ช	--ลท
---ท	-ช--	---ท	-ล-ช	--ร	---ร	-ร--	-ช--

--ลท	-ริ-มี	-ซี่-ม	-ริ-ท	-ริ-มี	-ริ--	ทท--	ลล-ช
-ช--	-ร-ม	-ช-ม	-ร-ม	-ร-ม	-ร-ม	---ม	---ร

กลับต้น

พ่อน 2

--ลท	-ริ-ท	--ลท	--ล-	--ชล	-ท-ท	--ชล	--ช-
-ช--	ล-ล-	ลช--	ลช-ช	-ม--	ช-ล-	ชม--	ชม-ร

- มี่ - รั	- รั - มี่	- ลี่ - ซี่	- มี่ - รั	- มี่ - ซี่	- มี่ - -	รั รั - -	ดี่ ดี่ - ท
- - รั -	- ล - ม	- ล - ซี่	- ม - รั	- ม - ซี่	- ม - รั	- - - ด	- - - ม

- มี่ รั -	รั - ล ท	- มี่ รั -	รั - รั รั	- ม - -	ซี่ ล - ซี่	- - - ซี่	- - ล ท
- - - ท	- ซี่ - -	- - - ท	- ล - ซี่	- - ร ม	- - - รั	- รั - -	- ซี่ - -

- - ล ท	- รั - มี่	- ซี่ - ม	- รั - ท	- รั - มี่	- รั - -	ท ท - -	ล ล - ซี่
- ซี่ - -	- รั - ม	- ซี่ - ม	- รั - ม	- รั - ม	- รั - ม	- - - ม	- - - รั

กลับต้น

กลับต้นพ่อน 1-2

พ่อน 3

- ม - -	ซี่ ม - -	ซี่ ม - -	ซี่ ล - ซี่	- ม - -	ซี่ ล - ซี่	- - - ซี่	- - ล ท
- - ร ม	- - ร ม	- - ร ม	- - ซี่ -	- - ร ม	- - ซี่ -	- รั - -	- ซี่ - -

- - ล ท	- รั - มี่	- ซี่ - ม	- รั - ท	- รั - มี่	- รั - -	ท ท - -	ล ล - ซี่
- ซี่ - -	- รั - ม	- ซี่ - ม	- รั - ม	- รั - ม	- รั - ม	- - - ม	- - - รั

กลับต้น

พ่อน 4/1

- - - ดี่	- - - ซี่	- - - ดี่	- - - รั	- มี่ - ซี่	- มี่ - รั	- รั มี่ รั	- รั - รั
- - - ด	- - - รั	- - - ด	- - - รั	- ม - ซี่	- ม - รั	รั - - ซี่	- ล - ท

- - - -	- - - -	รั มี่ - รั	- ล - ล	- ล - ล	- ล - ล	ท ล - -	ซี่ ล - ซี่
- - - -	- - - -	- - รั -	- - ซี่ -	ม - ซี่ -	ม - ซี่ -	- - ซี่ ม	- - - รั

กลับต้น

พ่อน 4/2

- ม - -	ซี่ ม - -	ซี่ ม - -	ซี่ ล - ซี่	- ม - -	ซี่ ล - ซี่	- - - ซี่	- - ล ท
- - ร ม	- - ร ม	- - ร ม	- - ซี่ -	- - ร ม	- - ซี่ -	- รั - -	- ซี่ - -

----	----	รํ ํ - รํ	- ล - ล	- ล - ล	- ล - ล	ท ล --	ช ล - ช
----	----	-- ร -	-- ช -	ม - ช -	ม - ช -	-- ช ม	--- ร

กลับต้น

เพื่ยวกลับบรรทัดที่ 2 ให้เปลี่ยนทำนองตามโน้ตด้านล่าง

-- ล ท	- รํ - ํ	- ชํ - ํ	- รํ - ท	- รํ - ํ	- รํ --	ท ท --	ล ล - ช
- ช --	- ร - ม	- ช - ม	- ร - ม	- ร - ม	- ร - ม	--- ม	--- ร

ท่อน 5

-- ทํ ทํ	- ลํ - ชํ	- ลํ - ชํ	- ํ - รํ	- ํ - ชํ	- ํ --	รํ รํ --	ดํ ดํ - ท
- ท --	- ล - ช	- ล - ช	- ม - ร	- ม - ช	- ม - ร	--- ด	--- ม

- ํ - รํ	รํ - รํ รํ	--- ช	-- ล ท	- รํ - ํ	- รํ --	ท ท --	ล ล - ช
--- ท	- ล - ช	- ร --	- ช --	- ร - ม	- ร - ม	--- ม	--- ร

กลับต้น

เพลงเร็ว 1/1

-- ดํ ดํ	-- รํ รํ	- ช - ล	- รํ - ดํ	- ล ช -	ช ล - ล	ท ล --	ช ล - ช
- ด --	- ร --	- ร - ม	- ร - ด	--- ม	-- ช -	-- ช ม	--- ร

กลับต้น

เร็ว 1/2

----	- ช - ล	- ท รํ -	ท ล --	--- ช	-- ล ท	- ํ - รํ	รํ - รํ รํ
- ร - ม	- ร - ม	--- ล	-- ช ม	- ร --	- ช --	--- ท	- ล - ช

กลับต้น

ท่ายเร็ว

-- ชํ ชํ	- ลํ - ชํ	- ลํ - ทํ	- ลํ - ทํ	-- ชํ ชํ	- ลํ - ทํ	- ทํ - ทํ	- ลํ - ชํ
- ช --	- ล - ช	- ล - ท	- ล - ท	- ช --	- ล - ท	- รํ - ท	- ล - ช

กลับต้น

ออกกะว้าวตัว

--- ทํ	--- ลํ	--- ชํ	--- รํ	----	- ดํ - รํ	--- ํ	- พํ - ชํ
--- ท	--- ล	--- ช	--- ล	----	- ช - ล	--- ท	- ดํ - ช

--- ฅ	-- ล ท	- มํ ิ ิ -	ิ ิ - ิ ิ ิ	----	- ิ ิ - ิ ิ	- ิ ิ --	มํ ิ ิ - ิ ิ
- ิ ิ --	- ฅ --	---- ท	- ล - ฅ	---- ด	----	- ิ ิ - ม	--- ิ

--- ิ ิ	--- ิ ิ	-- ิ ิ ิ ิ	ิ ิ มํ ิ - ิ ิ	--- ิ ิ	--- ิ ิ	-- ิ ิ ิ ิ	ิ ิ มํ ิ - ิ ิ
--- ฅ	- ิ ิ --	- ด --	--- ิ	--- ฅ	- ิ ิ --	- ด --	--- ิ

--- ิ ิ	--- ิ ิ	-- ิ ิ ิ ิ	- ิ ิ - ิ ิ	- ท - ล	ฅ - ฅ ล	ท - ท ิ ิ	-- ล ท
--- ฅ	- ิ ิ --	- ด --	- ิ ิ - ด	- ม --	- ม --	- ล --	- ฅ - ม

----	----	- มํ ิ - ิ ิ	- ล - ล	- ล - ล	- ล - ล	ท ล --	ฅ ล - ฅ
----	----	-- ิ ิ -	-- ฅ -	ม - ฅ -	ม - ฅ -	-- ฅ ม	--- ิ

--- ฅ	--- ฅ	- ท ิ ิ -	ท ล --	- ม --	ิ ิ ิ --	ม ม --	ฅ ฅ - ล
--- ด	- ฅ --	--- ล	-- ฅ ม	--- ิ ิ	--- ิ ิ	--- ฅ	--- ิ ิ

- มํ ิ - ิ ิ	ิ ิ ท - ล	- มํ ิ - ิ ิ	ิ ิ ท - ล	- มํ ิ - ิ ิ	ิ ิ ท - ล	- มํ ิ - ิ ิ	ิ ิ ท - ล
-- ิ ิ -	-- ิ ิ -	-- ิ ิ -	-- ิ ิ -	-- ิ ิ -	-- ิ ิ -	-- ิ ิ -	-- ิ ิ -

--- ล	--- ล	- ิ ิ - ิ ิ	- ิ ิ - มํ	- มํ --	ิ ิ ิ --	มํ ิ ิ --	ิ ิ ิ ิ - ิ ิ
--- ิ	- ิ ิ --	- ท - ล	- ฅ - ท	- ท - ล	--- ท	--- ฅ	--- ล

- มํ ิ - ิ ิ	ิ ิ ท - ล	--- ฅ	-- ล ท	- ิ ิ - ิ ิ	มํ ิ ิ --	-- ล ท	ิ ิ -- ิ ิ
-- ิ ิ -	-- ิ ิ -	- ิ ิ --	- ฅ --	- ฅ --	-- ิ ิ ท	ล ฅ --	- ิ ิ --

--- ิ ิ	--- ิ ิ	--- ิ ิ	--- มํ	- ิ ิ - ิ ิ	- มํ ิ - ิ ิ	- ท - ิ ิ	- มํ ิ - ิ ิ
--- ฅ	--- ิ	--- ฅ	--- ม	- ล - ฅ	- ม - ิ	- ม - ิ	- ม - ฅ

-- ๗ ๗	- ๗ - ๗	-- ๗ ๗	--- ๗	-- ๗ ๗	--- ๗	- ๗ - ๗	- ๗ - ๗
----	--- ๗	- ม --	- ๗ --	- ม --	- ๗ --	-- ๗ -	- ๗ - ๗

- ม - ๗	- ม - ๗	- ม - ๗	- ๗ - ๗	- ๗ - ๗	๗ ๗ - ๗	๗ ๗ --	๗ ๗ --
- ม - ๗	- ม - ๗	- ม - ๗	- ๗ - ๗	-- ๗ -	-- ๗ -	-- ๗ ม	-- ม ๗

- ๗ - ม	- ๗ - ๗	- ม - ๗	- ๗ - ๗	- ๗ - ๗	๗ ๗ - ๗	๗ ๗ --	๗ ๗ --
- ๗ - ม	- ๗ - ๗	- ม - ๗	- ๗ - ๗	-- ๗ -	-- ๗ -	-- ๗ ม	-- ม ๗

- ๗ - ม	- ๗ - ๗	- ม - ๗	- ๗ - ๗	-- ๗ ๗	--- ๗	- ๗ - ๗	- ๗ - ๗
- ๗ - ม	- ๗ - ๗	- ม - ๗	- ๗ - ๗	- ม --	- ๗ --	- ๗ - ๗	--- ๗

-- ๗ ๗	- ๗ - ๗	-- ๗ ๗	--- ๗	- ๗ --	- ม - ม	๗ - ม ๗	- ๗ - ๗
----	--- ๗	- ม --	- ๗ --	- ๗ - ๗	-- ๗ -	- ๗ --	- ๗ - ๗

--- ๗	--- ๗	- ๗ - ๗	- ม - ๗	--- ๗	--- ๗	- ๗ --	๗ ม ๗ ๗
--- ๗	--- ๗	-- ๗ -	-- ๗ -	--- ๗	- ๗ --	- ๗ - ๗	- ๗ - ๗

----	- ๗ - ๗	๗ ๗ --	๗ ๗ - ๗	-- ๗ ๗	- ๗ --	- ม ๗ -	๗ - ๗ ๗
- ๗ - ม	----	-- ๗ ม	--- ๗	- ๗ --	--- ๗	--- ๗	- ๗ - ๗

ต่อด้วยเพลง ฮะปอยทอ (1)

- ๗ - ๗	๗ ๗ --	----	- ๗ - ๗	- ๗ ๗ ๗	--- ๗	--- ๗	-- ๗ ๗
- ๗ --	-- ๗ ม	- ๗ - ม	- ๗ - ม	--- ๗	- ๗ --	- ๗ --	- ๗ - ๗

----	----	- ม - ๗	- ๗ - ๗	- ๗ - ๗	- ๗ - ๗	๗ ๗ --	๗ ๗ - ๗
----	----	-- ๗ -	-- ๗ -	๗ - ๗ -	๗ - ๗ -	-- ๗ ม	--- ๗

- ๗ - ๗	๗ ๗ --	----	- ๗ - ๗	- ๗ ๗ ๗	--- ๗	--- ๗	-- ๗ ๗
- ๗ --	-- ๗ ม	- ๗ - ม	- ๗ - ม	--- ๗	- ๗ --	- ๗ --	- ๗ - ๗

----	----	- ไม้ - รั้ว	- ล - ล	- ล - ล	- ล - ล	ท ล - -	ช ล - ช
----	----	- - รั -	- - ช -	ม - ช -	ม - ช -	- - ช ม	- - - รั

- ช - ล	ท ล - -	----	- ช - ล	- ท ล ล	- - - ล	- - - ช	- - ล ท
- รั - -	- - ช ม	- รั - ม	- รั - ม	- - - รั	- ล - -	- รั - -	- ช - ช

----	รั ไม้ รั -	รั - รั -	รั ไม้ รั -	----	รั ไม้ รั -	- รั - รั	- - ล ท
- - ล ท	- - - ท	- ท - ล	- - - ท	- - ล ท	- - - ท	- - - ช	- ช - ช

----	- ท - ท	- ไม้ - รั้ว	- ท - ล	- ท ล ล	- - - ล	- - - ช	- - ล ท
- - - ช	----	- ม - รั	- ช - ช	- - - รั	- ล - -	- รั - -	- ช - ช

----	- ท - ท	- ไม้ - รั้ว	- ท - ล	- ท ล ล	- - - ล	- - - ช	- - ล ท
- - - ช	----	- ม - รั	- ช - ช	- - - รั	- ล - -	- รั - -	- ช - ช

- ไม้ รั -	รั - รั รั	- - - ช	- - ล ท	- - ล ท	- รั - -	- ไม้ รั -	รั - รั รั
- - - ท	- ล - ช	- รั - -	- ช - -	- ช - -	- - - ท	- - - ท	- ล - ช

----	- ช - ล	- ท - รั	- รั - -	ไม้ รั - รั	- รั - -	ไม้ รั - รั	- รั - -
- รั - ม	----	----	- ท - ท	- - ท -	- ล - ล	- - ล -	- ช - ช

----	- ช - ล	- ท - รั	- รั - -	ไม้ รั - รั	- รั - -	ไม้ รั - รั	- รั - ช
- รั - ม	----	----	- ท - ท	- - ท -	- ล - ล	- - ล -	- ช - ช

----	- ช - ช	- - ไม้	- ไม้ ไม้	- - ช ม	- - ช ล	ท ล - -	ช ล - ช
- - - ช	----	- - ไม้ -	รั - - ช	- ม - -	ร ม - -	- - ช ม	- - - รั

กลับต้น

สระปดยทอ (2)

----	--- ลໍ	--- ลໍ	--- มໍ	----	- ฌໍ - ฌໍ	--- ฌໍ	- มໍ - ฌໍ
----	--- ล	--- ล	--- ท	----	- ฌ - ล	- ท - ล	- ท - ฌ

-- ฌ ฌ	- ฌ - ฌ	-- ฌ ล	--- ฌ	- ฌ - ล	ท ล --	----	- ฌ - ล
----	--- ด	- ม --	- ฌ --	- ฌ --	-- ฌ ม	- ฌ - ม	- ฌ - ม

----	--- ท	--- ท	--- ล	--- ฌ	-- ล ท	- มໍ ฌໍ -	ฌໍ - ฌໍ ฌໍ
----	--- ม	--- ม	--- ม	- ฌ --	- ฌ --	---	- ล - ฌ

--- ฌ	--- ฌ	--- ฌ	-- ล ท	-- ล ท	- ฌ --	- มໍ ฌໍ -	ฌໍ - ฌໍ ฌໍ
--- ฌ	-- ฌ -	- ฌ --	- ฌ --	- ฌ --	---	---	- ล - ฌ

--- ฌ	--- ท	- ท - ฌ	--- ฌ	- ท - ท	ฌ ท --	- ล - ล	ท ล --
--- ฌ	-- ท -	---	- ท --	-- ล -	-- ล ฌ	-- ฌ -	-- ฌ ม

-- มໍ มໍ	- ฌໍ - ฌໍ	--- ฌ	- มໍ - ฌ	-- ฌ ฌ	- ลໍ - ฌ	- ลໍ - ฌ	- มໍ - ฌ
- ม --	- ฌ - ล	- ท - ล	- ท - ฌ	- ท --	- ล - ฌ	- ล - ฌ	- ม - ฌ

----	- มໍ - มໍ	- ฌ - ม	- ฌ - ล	- ฌ - ล	- ฌ - ม	- ฌ - ม	- ฌ - ล
---	---	- ล - ท	- ฌ - ล	- ฌ - ล	- ฌ - ม	- ฌ - ม	- ฌ - ล

--- ล	--- ล	--- ฌ	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท	-- ล ท	---
---	- ล --	- ฌ --	-- ล -	ฌ - ล -	ฌ - ล -	- ฌ --	- ล --

-- ฌ ฌ	- มໍ - ฌ	- ฌ ล ท	ล - ล ท	ล ฌ ล -	- ล - ฌ	- ม - ล	- ฌ - ม
- ฌ --	- ม - ฌ	ฌ --	- ฌ --	---	---	- ม - ล	- ฌ - ม

--- ล	- ฌ - ม	--- ล	- ฌ - ม	--- ล	- ฌ - ม	- ฌ - ฌ	- ล - ฌ
---	- ฌ - ท	---	- ฌ - ท	---	- ฌ - ท	- ล - ฌ	- ล - ท

----	- ทํ - ทํ	- มํ --	ทํ ทํ - ลํ	----	- ฌํ - ฌํ	- ทํ - ลํ	- ฌํ - มํ
--- ท	----	- ท - ท	--- ล	--- ฌ	----	- ท - ล	- ฌ - ท

--- มํ	--- มํ	--- มํ	--- ทํ	- ทํ - ทํ	- ทํ --	ทํ ทํ --	ลํ ลํ - ฌํ
--- ล	--- ม	--- ม	--- ท	- ฌํ - มํ	- ฌํ - ท	---	---

--- ฌ	--- ท	- ท - ฌํ	--- ฌํ	- ท - ท	ฌํ ท --	- ล - ล	ท ล --
--- ฌ	-- ท -	----	- ท --	-- ล -	-- ล ฌ	-- ฌ -	-- ฌ ม

-- มํ มํ	- ฌํ - ฌํ	--- ฌํ	- มํ - ฌํ	-- ทํ ทํ	- ลํ - ฌํ	- ลํ - ฌํ	- มํ - ฌํ
- ม --	- ฌ - ล	- ท - ล	- ท - ฌ	- ท --	- ล - ฌ	- ล - ฌ	- ม - ฌ

----	- มํ - มํ	- ฌํ - มํ	- ฌํ - ลํ	- ฌ - ตํ	- ฌํ - มํ	- ฌํ - มํ	- ฌํ - ตํ
--- ม	----	- ล - ท	- ฌ - ล	- ฌ - ต	- ฌ - ม	- ฌ - ม	- ฌ - ต

--- ตํ	--- ตํ	--- ฌํ	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท	-- ล ท	--- ล
--- ฌ	- ต --	- ฌ --	-- ล -	ฌ - ล -	ฌ - ล -	- ฌ --	- ล --

- พํ - พํ	- พํ - พํ	มํ - มํ พํ	-- ฌํ ลํ	- ทํ - ลํ	- ฌํ - ฌํ	- ฌํ --	ฌํ มํ พํ ฌํ
-- มํ -	ฌํ - มํ -	- ฌ --	มํ พํ --	- ท - ล	- ฌ - ล	- ล - ท	---

-- ฌ ฌ	- ฌ - ฌ	-- ล ท	- ฌํ - ฌํ	-- ล ท	- ฌํ - ฌํ	-- ล ท	-- ตํ ฌํ
----	--- ต	- ฌ --	---	- ฌ --	---	- ฌ --	ล ท --

- ตํ - ฌํ	มํ ฌํ --	-- ล ท	- ฌํ - ท	ตํ ฌํ ตํ -	- ตํ - ฌํ	- มํ - ตํ	- ฌํ - มํ
- ฌ --	-- ตํ ท	ล ฌ --	ล - ล -	---	---	- ม - ต	- ฌ - ม

--- ลํ	- ฌํ - มํ	- ฌํ - ลํ	- ฌํ - มํ	---	- ฌํ - มํ	- ฌํ - ฌํ	- ลํ - มํ
---	- ฌ - ท	- ล - ล	- ฌ - ท	---	- ฌ - ท	- ล - ฌ	- ล - ท

- ฝั - ฝั	- ฝั - ฝั	ม่ - ม่ ฝั	-- ฝั ลั	- ฝั - ลั	- ฝั - รั	- รั --	รั ม่ ฝั ฝั
-- ม่ -	รั - ม่ -	- รั --	ม่ ฝั --	- ฝั - ล	- ฝั - ล	- ล - ฝั	--- ฝั

-- ฝั ฝั	- ฝั - ฝั	-- ล ฝั	- รั - รั	-- ล ฝั	- รั - รั	-- ล ฝั	-- ฝั รั
----	---- ด	- ฝั --	---- ฝั	- ฝั --	---- ฝั	- ฝั --	ล ฝั --

- ฝั - รั	ม่ รั --	-- ล ฝั	- รั - ฝั	ฝั รั ฝั -	- ฝั - ม่	- ฝั - ม่	- รั - ฝั
- ฝั --	-- ฝั ฝั	ล ฝั --	ล - ล -	---- ฝั	---- ม	- ฝั - ม	- ฝั - ด

----	-- รั	---- ม่	---- รั	- ม่ - รั	ฝั ฝั - ล	---- ฝั	-- ล ฝั
----	---- ฝั	---- ม	---- ฝั	-- ฝั -	-- ฝั -	- ฝั --	- ฝั --

- ฝั - รั	ม่ รั --	-- ล ฝั	-- ฝั รั	- ม่ - รั	- ม่ - ฝั	- ฝั - ลั	- ฝั - ม่
- ฝั --	-- ฝั ฝั	ล ฝั --	ล ฝั --	- ม - ฝั	- ม - ฝั	- ฝั - ล	- ฝั - ม

-- รั รั	- ม่ - ฝั	- ลั - ฝั	- ม่ - รั	- รั ฝั ฝั	-- ล ฝั	- ฝั - ม่	- รั - ฝั
- ฝั --	- ม - ฝั	- ล - ฝั	- ม - ฝั	ฝั ---	ล ฝั --	- ฝั - ม	- ฝั - ด

- รั - ฝั	- ฝั - ล	- ฝั - ล	- ล - ม่	- ฝั - ม่	- รั - ฝั	-- ล ฝั	---- ล
-- ด -	-- ฝั -	-- ฝั -	- ม - ม	- ฝั - ม	- ฝั - ด	- ฝั --	- ฝั --

-- ล ล	- ล - ล	-- ล ฝั	---- ล	-- ล ฝั	---- ล	- ฝั - ฝั	- ฝั --
----	---- รั	- ฝั --	- ฝั --	- ฝั --	- ฝั --	-- ม -	- ม - ม

ล ฝั - ฝั	- ฝั --	ล ฝั - ฝั	- ฝั --	-- ล ฝั	---- ล	- ฝั - ฝั	- ฝั --
-- ม -	- ฝั - ฝั	-- ม -	- ด - ด	- ฝั --	- ฝั --	-- ม -	- ม - ม

ล ฃ - ฃ	- ฃ - -	ล ฃ - ฃ	- ฃ - ตั้	-- ล ท	--- ล	- ท - ล	- ล - มั้
-- ม -	- วั - วั	-- ม -	- ด - ด	- ฃ - -	- ล - -	-- ล -	- ม - ม

- ลั้ - ฃั้	- มั้ - วั	- ฃั้ - มั้	- วั - ตั้	-- ล ท	--- ล	ท ล - -	- ฃ - ล
- ล - ฃ	- ม - วั	- ฃ - ม	- วั - ด	- ฃ - -	- ล - -	-- ฃ ม	- วั - ม

-- ล ล	- ล - ล	-- ล ท	--- ล	- วั - -	ตั้ วั - ตั้	-- ล ท	--- ล
----	--- วั	- ฃ - -	- ล - -	-- ล ท	--- ฃ	- ฃ - -	- ล - -

- วั - -	ตั้ วั - ตั้	-- ล ท	--- ล	- มั้ - วั	- ตั้ - มั้	- วั - ตั้	- ท - ล
-- ล ท	--- ฃ	- ฃ - -	- ล - -	- ม - วั	- ด - ม	- วั - ด	-- ล -

- มั้ วั -	วั - วั วั	--- ฃ	-- ล ท	ตั้ วั ตั้ -	- ตั้ - วั	- มั้ - ตั้	- วั - มั้
--- ท	- ล - ฃ	- วั - -	- ฃ - -	--- ฃ	--- วั	- ม - ด	- วั - ม

- ลั้ - ฃั้	- มั้ - วั	- ฃั้ - มั้	- วั - ตั้	* - - - วั	--- มั้	--- ฃ	--- ล
- ล - ฃ	- ม - วั	- ฃ - ม	- วั - ด	--- วั	--- ม	--- วั	--- ม

- ฃ - ตั้	- วั - มั้	- ฃั้ - ตั้	- วั - มั้	-- ตั้ ตั้	- วั - มั้	- ฃั้ - -	ลั้ ลั้ - ฃั้
- วั - ด	- วั - ม	- ฃ - ด	- วั - ม	- ด - -	- วั - ม	- ฃ - ล	--- ฃ

-- ฃั้ ฃั้	- ลั้ - ฃั้	- ลั้ - ทั้	- ลั้ - ทั้	-- ฃั้ ฃั้	- ลั้ - ทั้	- ทั้ - ทั้	- ลั้ - ฃั้
- ฃ - -	- ล - ฃ	- ล - ท	- ล - ท	- ฃ - -	- ล - ท	- วั - ท	- ล - ฃ

-- ฃั้ ฃั้	- ลั้ - ฃั้	- ลั้ - ทั้	- ลั้ - ทั้	-- ฃั้ ฃั้	- ลั้ - ทั้	- ทั้ - ทั้	- ลั้ - ฃั้
- ฃ - -	- ล - ฃ	- ล - ท	- ล - ท	- ฃ - -	- ล - ท	- วั - ท	- ล - ฃ

--- ลั้	- ฃั้ - มั้	--- ทั้	- ลั้ - ฃั้	--- ลั้	- ฃั้ - มั้	--- ทั้	- ลั้ - ฃั้
--- ล	- ฃ - ม	--- ท	- ล - ฃ	--- ล	- ฃ - ม	--- ท	- ล - ฃ

--- ทิ	- ลึ - ฑิ	--- ทิ	- ลึ - ฑิ	--- ทิ	- ลึ - ฑิ	--- ทิ	- ลึ - ฑิ
--- ท	- ล - ฑ	--- ท	- ล - ฑ	--- ท	- ล - ฑ	--- ท	- ล - ฑ

*ลงท้ายจบเพลง

--- ดิ	--- ริ	--- มิ	--- ฑิ	--- ลึ	- ฑิ - มิ	- ลึ - ฑิ	- มิ - ริ
--- ด	--- ร	--- ม	--- ฑ	--- ล	- ฑ - ม	- ล - ฑ	- ม - ร

----	-- ดิ ดิ	--- ท	- ล - ฑ	----	- ล - ฑ	--- ฑ	-- ล ท
----	- ด --	--- ม	- ม - ริ	- ริ - ม	--- ท	- ริ --	- ฑ --

ดิ ริ ดิ -	- ดิ - มิ	--- ริ	--- ดิ
--- ฑ	- ด - ม	--- ร	--- ด

ออกเร็วต่อ

----	มิ - มิ มิ	- ฑิ - มิ	- ริ - ดิ	- มิ - ริ	- ดิ - มิ	- ริ - ดิ	- ท - ล
----	- ม --	- ฑ - ม	- ริ - ด	- ริ - ม	--- ท	- ริ --	-- ลุ -

----	มิ - มิ มิ	- ฑิ - มิ	- ริ - ดิ	- มิ - ริ	- ดิ - มิ	- ริ - ดิ	- ท - ล
----	- ม --	- ฑ - ม	- ริ - ด	- ริ - ม	--- ท	- ริ --	-- ลุ -

-- ริ ริ	-- ล ท	- ดิ - ริ	- มิ --	ฑิ ฑิ --	มิ มิ --	ริ ริ - ดิ	- ท ล -
- ริ --	- ฑ --	- ด - ริ	- ม - ฑ	--- ม	--- ร	--- ด	--- ฑ

--- ฑ	-- ล ท	ดิ - ดิ มิ	- ริ - ดิ
- ริ --	- ฑ --	- ฑ - ม	- ริ - ด

กลับต้น

ต่อด้วยเพลงประจำวัด

----	----	----	--- ฑ	--- ล	--- ท	--- ล	--- ฑ
----	----	----	--- ฑุ	--- ลุ	--- ม	--- ลุ	--- ฑุ

--- ร	--- ม	--- ฃ	--- ล	- ท ล -	- ล - ม	- ร - ต	- ท - ล
--- ล	--- ล	--- ฃ	--- ล	--- ล	- ม - ม	- ร - ต	-- ล -

--- ล	--- ล	--- ล	--- ฃ	--- ฃ	-- ล ท	- ม - ร	ร - ร
--- ร	--- ล	--- ร	--- ฃ	- ร - -	- ฃ - -	--- ท	- ล - ฃ

----	- ฃ - ล	- ท ร -	ท ล - -	- ล ฃ -	ฃ - ฃ -	ต ต - -	ร ร - ม
- ร - ม	- ร - ม	--- ล	-- ฃ ม	--- ม	- ร - ต	--- ร	--- ม

----	- ม - ม	- ร - ม	- ฃ - ล	- ท - ล	- ฃ - -	ม ม - -	ร ร - ต
--- ม	----	- ร - ม	- ฃ - ล	- ท - ล	- ฃ - ม	--- ร	--- ต

- ฃ - ต	- ร - ม	- ฃ - ม	- ร - ต	- ล - ฃ	- ฃ - -	ต ต - -	ร ร - ม
- ร - ต	- ร - ม	- ฃ - ม	- ร - ต	-- ฃ -	- ร - ต	--- ร	--- ม

--- ร	-- ม ม	--- ฃ	-- ม ม	- ท - ท	ร ท - -	- ล - ล	ท ล - -
--- ร	- ม - -	--- ฃ	- ม - -	-- ล -	-- ล ฃ	-- ฃ -	-- ฃ ม

- ท - ท	ร ท - -	- ล - ล	ท ล - -	- ล ฃ -	ฃ - ฃ -	ต ต - -	ร ร - ม
-- ล -	-- ล ฃ	-- ฃ -	-- ฃ ม	--- ม	- ร - ต	--- ร	--- ม

----	- ม - ม	- ล - ฃ	- ม - ร	- ต - ร	- ม - ฃ	- ล - ฃ	- ม - ร
--- ม	----	- ล - ฃ	- ม - ร	- ต - ร	- ม - ฃ	- ล - ฃ	- ม - ร

- ร ต ท	-- ล ท	- ต - ม	- ร - ต	-- ล ท	--- ล	ท ล - -	- ฃ - ล
ร - -	ล ฃ - -	- ฃ - ม	- ร - ต	- ฃ - -	- ล - -	-- ฃ ม	- ร - ม

--- ล	--- ท	- ล - ท	- ม - ร	-- ร ร	- ม - ฃ	- ล - ฃ	- ม - ร
--- ม	--- ม	- ม - ม	- ม - ร	- ร -	- ม - ฃ	- ล - ฃ	- ม - ร

- รั - ดั ท	-- ล ท	- ดั - มั	- รั - ดั	-- ล ท	--- ล	ท ล --	- ฌ - ล
ร ---	ล ฌ --	- ฌ - ม	- ร - ด	- ฌ --	- ลุ --	-- ฌ ม	- ร - ม

-- ล ล	- ล - ล	-- ล ท	--- ล	- รั --	ดั รั - ดั	-- ล ท	--- ล
----	--- รุ	- ฌ --	- ลุ --	-- ล ท	--- ฌ	- ฌ --	- ลุ --

--- รั	- มั - รั	- รั ดั ท	ล - ล ท	ดั รั ดั -	- ดั - รั	- มั - ดั	- รั - มั
--- ร	- ม - ร	ร ---	- ฌ --	--- ฌ	--- ร	- ม - ด	- ร - ม

----	- มั - มั	- ฌ - รั	- มั - ฌ	----	- ฌ - ฌ	- ทั - ลั	- ฌ - มั
--- ม	----	- ฌ - ร	- ม - ฌ	--- ฌ	----	- ท - ล	- ฌ - ม

-- รั รั	- มั - ฌ	- ลั - ฌ	- มั - รั	- รั ดั ท	-- ล ท	- ดั - มั	- รั - ดั
- ร --	- ม - ฌ	- ล - ฌ	- ฌ - ร	ร ---	ล ฌ --	- ฌ - ม	- ร - ด

-- ฌ ล	-- ดั รั	มั รั --	ดั รั - ดั	- ท รั -	ท ล --	- ฌ - ล	- ฌ - ดั
- ม --	ฌ ล --	-- ดั ล	--- ฌ	--- ล	-- ฌ ม	- ร - ม	- ร - ด

--- รั	- มั - รั	- รั ดั ท	ล - ล ท	ดั รั ดั -	- ดั - รั	- มั - ดั	- รั - มั
--- ร	- ม - ร	ร ---	- ฌ --	--- ฌ	--- ร	- ม - ด	- ร - ม

----	- มั - มั	- ฌ - รั	- มั - ฌ	----	- ฌ - ฌ	- ทั - ลั	- ฌ - มั
--- ม	----	- ฌ - ร	- ม - ฌ	--- ฌ	----	- ท - ล	- ฌ - ม

-- รั รั	- มั - ฌ	- ลั - ฌ	- มั - รั	- รั ดั ท	-- ล ท	- ดั - มั	- รั - ดั
- ร --	- ม - ฌ	- ล - ฌ	- ฌ - ร	ร ---	ล ฌ --	- ฌ - ม	- ร - ด

- รี้ - ตี้	- ท - ล	- ท - ล	- ล - รี้	- ฑี - มี้	- รี้ - ตี้	-- ล ท	--- ล
-- ค -	-- ล -	-- ล -	- ม - ร	- ฑี - ม	- ร - ค	- ฑี --	-- ลุ -

----	- รี้ - รี้	- มี้ - ฑี	- มี้ - รี้	- ตี้ - ล	---	- ฑี --	ฑี ล ท ตี้
---	---	- ม - ฑี	- ม - ร	- ค - ล	- ฑี --	- ร - ม	----

-- ฑี ล	-- ตี้ รี้	มี้ รี้ --	ตี้ รี้ - ตี้	----	- ฑี - ฑี	- ที้ - ลี้	- ฑี - มี้
- ม --	ฑี ล --	-- ตี้ ล	---	---	---	- ท - ล	- ฑี - ม

-- รี้ รี้	- มี้ - ฑี	- ลี้ - ฑี	- มี้ - รี้	- รี้ ตี้ ท	-- ล ท	- ตี้ - มี้	- รี้ - ตี้
- ร --	- ม - ฑี	- ล - ฑี	- ฑี - ร	ร ---	ล ฑี --	- ฑี - ม	- ร - ค

- รี้ - ตี้	- ท - ล	- ท - ล	- ล - รี้	- ฑี - มี้	- รี้ - ตี้	-- ล ท	--- ล
-- ค -	-- ล -	-- ล -	- ม - ร	- ฑี - ม	- ร - ค	- ฑี --	-- ลุ -

- มี้ - ฑี	- มี้ - รี้	- ตี้ - รี้	- มี้ - ฑี	-- ที้ ที้	- ลี้ --	ฑี ฑี --	มี้ มี้ - รี้
- ม - ฑี	- ม - ร	- ค - ร	- ม - ฑี	- ท --	- ล - ฑี	--- ม	--- ร

- ตี้ - รี้	มี้ รี้ --	-- ล ท	- รี้ - ท	ตี้ รี้ ตี้ -	- ตี้ - มี้	- ฑี - มี้	- รี้ - ตี้
- ฑี --	-- ตี้ ท	ล ฑี --	ล - ล -	---	- ค - ม	- ฑี - ม	- ร - ค

- ฑี - ตี้	- รี้ - มี้	- รี้ - ตี้	- ท - ล	- มี้ - รี้	- มี้ - ฑี	- ลี้ - ฑี	- มี้ - รี้
- ร - ค	- ร - ม	- ร - ค	-- ลุ -	- ม - ร	- ม - ฑี	- ล - ฑี	- ม - ร

-- รี้ รี้	- มี้ - ฑี	- ลี้ - ฑี	- มี้ - รี้	- รี้ ตี้ ท	-- ล ท	- ตี้ - มี้	- รี้ - ตี้
- ร --	- ม - ฑี	- ล - ฑี	- ฑี - ร	ร ---	ล ฑี --	- ฑี - ม	- ร - ค

- รี้ - ตี้	- ท - ล	- ท - ล	- ล - รี้	- ฑี - มี้	- รี้ - ตี้	-- ล ท	--- ล
-- ค -	-- ล -	-- ล -	- ม - ร	- ฑี - ม	- ร - ค	- ฑี --	-- ลุ -

-- ล ล	- ล - ล	-- ล ท	--- ล	-- ล ท	--- ล	- ฃ - ฃ	- ฃ --
----	--- รุ	- ฃ --	- ลุ --	- ฃ --	- ลุ -	-- ม -	- ม - ม

ล ฃ - ฃ	- ฃ --	ล ฃ - ฃ	- ฃ --	-- ล ท	--- ล	- ฃ - ฃ	- ฃ --
-- ม -	- ร - ร	-- ม -	- ด - ด	- ฃ --	- ลุ -	-- ม -	- ม - ม

ล ฃ - ฃ	- ฃ --	ล ฃ - ฃ	- ฃ --	-- ล ท	--- ล	- ดํ - วั	-- มํ มํ
-- ม -	- ร - ร	-- ม -	- ด - ด	- ฃ --	- ลุ --	- ด - ร	- ม --

- ลํ - ฃํ	- มํ - วั	- ฃํ - มํ	- วั - ดํ	-- ล ท	--- ล	ท ล --	- ฃ - ล
- ล - ฃ	- ม - ร	- ฃ - ม	- ร - ด	- ฃ --	- ลุ --	-- ฃ ม	- ร - ม

-- ล ล	- ล - ล	-- ล ท	--- ล	- วั --	ดํ วั - ดํ	-- ล ท	--- ล
----	--- รุ	- ฃ --	- ลุ --	-- ล ท	--- ฃ	- ฃ --	- ลุ --

- วั --	ดํ วั - ดํ	-- ล ท	--- ล	- มํ - วั	- ดํ - มํ	- วั - ดํ	- ท - ล
-- ล ท	--- ฃ	- ฃ --	- ลุ --	- ม - ร	- ด - ม	- ร - ด	-- ล -

- มํ วั -	วั - วั วั	--- ฃ	-- ล ท	ดํ วั ดํ -	- ดํ - วั	- มํ - ดํ	- วั - มํ
--- ท	- ล - ฃ	- ร --	- ฃ --	--- ฃ	--- ร	- ม - ด	- ร - ม

- ลํ - ฃํ	- มํ - วั	- ฃํ - มํ	- วั - ดํ	*-- ดํ ดํ	- วั - มํ	- ลํ - ฃํ	- มํ - วั
- ล - ฃ	- ม - ร	- ฃ - ม	- ร - ด	- ด --	- ร - ม	- ล - ฃ	- ม - ร

-- วั วั	--- วั	--- วั	- มํ - ฃํ	-- ทํ ทํ	- ลํ - ฃํ	- ลํ - ฃํ	- มํ - วั
--- ฃ	- ร --	- ท - ล	- ม - ฃ	- ท --	- ล - ฃ	-- ฃ -	-- ร -

-- รี้ รี้	--- รี้	--- รี้	- มี่ - ซี่	-- ฑี ฑี	- ลี่ - ซี่	- ลี่ - ซี่	- มี่ - รี้
--- ฑี	- ร - -	- ฑ - ล	- ม - ฑ	- ฑ - -	- ล - ฑ	-- ฑ -	-- ร -

ออกเพลงเร็วท้าย

1/1

- รี้ - -	- ฑ - ฑ	ดี - ดี มี่	- รี้ - ดี	- ดี - รี้	มี รี้ - -	-- ล ฑ	ดี - - รี้
- ฑ - ฑ	-- ล -	- ฑ - ม	- ร - ด	- ฑ - -	- ดี ฑ	ล ฑ - -	- ร - -

- รี้ - -	- ฑ - ฑ	ดี - ดี มี่	- รี้ - ดี	- ดี - รี้	มี รี้ - -	-- ล ฑ	ดี - - รี้
- ฑ - ฑ	-- ล -	- ฑ - ม	- ร - ด	- ฑ - -	- ดี ฑ	ล ฑ - -	- ร - -

1/2

----	ลี่ - ลี่ ลี่	-- ซี่ ซี่	-- ลี่ ลี่	-- ซี่ ซี่	--- ฬี	-- รี้ มี	มี - - รี้
----	- ล - -	- ฑ - -	- ล - -	- ฑ - -	- ร - ดี	- ดี - -	- ร - ฑ

----	ลี่ - ลี่ ลี่	-- ซี่ ซี่	-- ลี่ ลี่	-- ซี่ ซี่	--- ฬี	-- รี้ มี	มี - - รี้
----	- ล - -	- ฑ - -	- ล - -	- ฑ - -	- ร - ดี	- ดี - -	- ร - ฑ

1/3

--- ร	- มี่ - ซี่	-- ลี่ ฑี	- ลี่ - ซี่	-- ลี่ ฑี	- ลี่ - ซี่	- ล - ซี่	- มี่ - -
- ฑ - ล	- ล - ฑ	-- ล ฑ	- ล - ฑ	-- ล ฑ	- ล - ฑ	-- ฑ -	- ร - ร

- มี - ร	- รี้ - ซี่	-- ลี่ ฑี	- ลี่ - ซี่	--- ฑ	-- ล ฑ	ล - ล ฑ	รี้ ม - รี้
-- ร -	- ล - ฑ	-- ล ฑ	- ล - ฑ	- ร - -	- ฑ - -	- ฑ - -	-- ร ฑ

ท้ายก่อนลงจบ

--- ร	- มี่ - ซี่	- ลี่ - ซี่	- มี่ - รี้	--- ร	- มี่ - ซี่	- ลี่ - ซี่	- มี่ - รี้
- ฑ - ล	- ล - ฑ	- ล - ฑ	- ม - ร	- ฑ - ล	- ล - ฑ	- ล - ฑ	- ม - ร

----	- ฑ - ฑ	- ฑ ดี มี่	- รี้ - มี	-- ดี ดี	- รี้ - มี	- ซี่ - มี	- รี้ - ดี
----	-- ล -	ล - - ม	- ร - ม	- ด - -	- ร - ม	- ฑ - ม	- ร - ด

- ท ล -	- ช ล ท	--- ท	- ล --	--- ช	- ล - ท	--- ท	- ล --
--- ช	ร ---	- ร --	--- ช	- ร -	----	- ร --	--- ช

- ล ช -	- ท ล -	- ล ช -	- ท ล -	- ท ล -	- ท ล -	- ท ล -	- ท ล -
--- ม	--- ช	--- ม	--- ช	--- ช	--- ช	--- ช	--- ช

*ลงจบ

--- ตั	--- ร	--- ม	--- ช	--- ล	- ช - ม	- ล - ช	- ม - ร
--- ต	--- ร	--- ม	--- ช	--- ล	- ช - ม	- ล - ช	- ม - ร

----	ตั - ตั ตั	--- ท	- ล - ช	----	- ท ล -	--- ช	-- ล ท
----	- ต --	--- ม	- ม - ร	- ร - ม	--- ช	- ร --	- ช --

ตั ร ตั -	- ตั - ม	--- ร	--- ตั
--- ช	- ต - ม	--- ร	--- ต

เพลงสิบสองภาษา (เจ้าะบา) รำมอญ
เพลงเร็ว (ซอปาด)

พ่อน 1

----	- ล - ช	- พ - ม	- ร - ตั	----	- ล - ช	- พ - ม	- ร - ตั
----	- ล - ช	-- ม -	- ร - ต	----	- ล - ช	-- ม -	- ร - ต

----	- ตั - ล	- ช - ล	- ตั - ร	- ช - ตั	- ร - ม	- ช - ม	- ร - ตั
----	- ต - ม	- ร - ม	- ต - ร	- ร - ต	- ร - ม	- ช - ม	- ร - ต

----	- ตั - ล	- ช - ล	- ตั - ร	----	- ตั - ม	- ช - ม	- ร - ตั
----	- ต - ม	- ร - ม	- ต - ร	- ช - ต	- ช - ม	- ช - ม	- ร - ต

พ่อน 2

- ตั้ - วั	- มั้ - ฌั	- มั้ - ฌั	- ฌั - มั้	- ฌั - ฌั	- มั้ - วั	- ฌั - มั้	- วั - ตั้
- ต - วั	- ม - ฌ	- ม - ฌ	- ฌ - ม	- ฌ - ฌ	- ม - วั	- ฌ - ม	- วั - ต

- ตั้ - วั	- มั้ - ฌั	- มั้ - ฌั	- ฌั - มั้	- ฌั - ฌั	- มั้ - วั	- ฌั - มั้	- วั - ตั้
- ต - วั	- ม - ฌ	- ม - ฌ	- ฌ - ม	- ฌ - ฌ	- ม - วั	- ฌ - ม	- วั - ต

----	- ตั้ - ฌ	- ฌ - ฌ	- ตั้ - วั	- ฌ - ตั้	- วั - มั้	- ฌั - มั้	- วั - ตั้
----	- ฌ - ม	- วั - ม	- ต - วั	- วั - ต	- วั - ม	- ฌ - ม	- วั - ต

- ตั้ - ตั้	- ฌ - ฌ	ฌ - ฌ ฌ	- ตั้ - วั	----	- ตั้ - มั้	- ฌั - มั้	- วั - ตั้
- ฌ - -	- - ฌ -	- ม - -	- ต - วั	- ฌ - ต	- ฌ - ม	- ฌ - ม	- วั - ต

พ่อน 3

- ม - ฌ	- ฌ - ฌ	- ฌ - ฌ	- ฌ - -	- ฌ - ฌ	- ฌ - -	- ฌ - ฌ	- ฌ - -
- - ฌ -	- - ฌ -	- - ฌ -	- ม - ม	- - ฌ -	- วั - วั	- - ฌ -	- ต - ต

- ม - ฌ	- ฌ - ฌ	- ฌ - ฌ	- ฌ - -	- ฌ - ฌ	- ฌ - -	- ฌ - ฌ	- ฌ - -
- - ฌ -	- - ฌ -	- - ฌ -	- ม - ม	- - ฌ -	- วั - วั	- - ฌ -	- ต - ต

----	- ตั้ - ฌ	- ฌ - ฌ	- ตั้ - วั	- ฌ - ตั้	- วั - มั้	- ฌั - มั้	- วั - ตั้
----	- ฌ - ม	- วั - ม	- ต - วั	- วั - ต	- วั - ม	- ฌ - ม	- วั - ต

- ตั้ - ตั้	- ฌ - ฌ	ฌ - ฌ ฌ	- ตั้ - วั	----	- ตั้ - มั้	- ฌั - มั้	- วั - ตั้
- ฌ - -	- - ฌ -	- ม - -	- ต - วั	- ฌ - ต	- ฌ - ม	- ฌ - ม	- วั - ต

ฉง

- มั้ วั ตั้	----	- มั้ วั ตั้	----	- มั้ วั ตั้	- มั้ วั ตั้	- มั้ วั ตั้	- - - ตั้
- ม วั ต	----	- ม วั ต	----	- ม วั ต	- ม วั ต	- ม วั ต	- - - ต

เพลงที่ 1 เพลง ยากจางฮะเปิ่น

----	----	----	----	- ดํ ดํ มํ	- รั - ดํ	ลช- ช ดํ	- รั - มํ
----	----	----	----	- ด ช ม	- ร - ด	- ชุ ุ ร ด	- ร - ม

-- ลช -	- ช - มํ	- ชํ - มํ	- รั - ช	-- ลช -	- ช - มํ	- รั - ดํ	- ท - ล
--- ชุ	- ร - ม	- ช - ม	- ร - ร	--- ชุ	- ร - ม	- ร - ด	-- ลุ ด

- ท - ท	- ท ดํ รั	- มํ - ลํ	ชํ มํ - รั	--- มํ	รั ดํ - ช	- ล ช -	ช ช - ดํ
-- ล -	ล ---	- ม - ลํ	ช ม - ร	- ม --	ร ด - ร	--- ชุ	- ร - ด

- รั - ดํ	- ท - ล	- ท - ล	- ล - มํ	- ชํ - มํ	- รั - ดํ	-- ล ท	--- ล
-- ด -	-- ลุ -	-- ลุ -	- ม - ม	- ช - ม	- ร - ด	- ช --	- ลุ --

ท ล --	- ช - ล	- ล - มํ	- รั - ลํ	- มํ - รั	- มํ - ชํ	- ทํ - ลํ	- ชํ - มํ
-- ช ม	- ร - ม	- ม - ม	- ร - ม	- ม - ร	- ม - ช	- ท - ล	- ช - ม

-- รั รั	- มํ - ชํ	- ลํ - ชํ	- มํ - รั	- รั ดํ ท	-- ล ท	- ดํ - มํ	- รั - ดํ
- ร --	- ม - ช	- ล - ช	- ม - ร	ร ---	ล ช --	- ช - ม	- ร - ด

----	- ดํ - มํ	- รั - ดํ	- ท - ล	- ท - ท	- ท ดํ รั	- ท - ท	- ท ดํ รั
- ชุ - ด	--- ม	- ร - ด	-- ล -	-- ล -	ล ---	-- ล -	ล ---

- ล - ล	- ล ท ดํ	- ล - ล	- ล ท ดํ	- ท - ท	- ท ดํ รั	- มํ - ชํ	- มํ - รั
-- ชุ -	ช ---	-- ชุ -	ช ---	-- ล -	ล ---	- ม - ช	- ม - ร

- รั ดํ ท	-- ล ท	- ดํ - มํ	- รั - ดํ	- ท - ท	- ท ดํ รั	- มํ - ชํ	- มํ - รั
ร ---	ล ช --	- ชุ - ม	- ร - ด	-- ล -	ล ---	- ม - ช	- ม - ร

- รื่ํ - ตํ ท	-- ล ท	- ตํ - มํ	- รื่ํ - ตํ	-- ล ท	--- ล	ท ล --	- ฅ - ล
ร ---	ล ฅ --	- ฅ - ม	- ร - ด	- ฅ --	- ล --	-- ฅ ม	- ร - ม

-- ล ล	- ล - ล	-- ล ท	--- ล	- ท - ท	- ท ตํ รื่ํ	- ท - ท	- ท ตํ รื่ํ
----	--- ร	- ฅ --	- ล --	-- ล -	ล ---	-- ล -	ล ---

- ล - ล	- ล ท ตํ	- ล - ล	- ล ท ตํ	- ท - ท	- ท ตํ รื่ํ	- มํ - ฅ	- มํ - รื่ํ
-- ฅ -	ฅ ---	-- ฅ -	ฅ ---	-- ล -	ล ---	- ม - ฅ	- ม - ร

- รื่ํ - ตํ ท	-- ล ท	- ตํ - มํ	- รื่ํ - ตํ	- ท - ท	- ท ตํ รื่ํ	- มํ - ฅ	- มํ - รื่ํ
ร ---	ล ฅ --	- ฅ - ม	- ร - ด	-- ล -	ล ---	- ม - ฅ	- ม - ร

- รื่ํ - ตํ ท	-- ล ท	- ตํ - มํ	- รื่ํ - ตํ	-- ล ท	--- ล	ท ล --	- ฅ - ล
ร ---	ล ฅ --	- ฅ - ม	- ร - ด	- ฅ --	- ล --	-- ฅ ม	- ร - ม

*หากบรรเลงประกอบรำมอญ ตัดลงจบในบรรทัดนี้

(ต่อ)

-- ล ล	- ล - ล	-- ล ท	--- ล	- มํ - รื่ํ	- รื่ํ - ตํ	- รื่ํ - ตํ	- ท - ล
----	--- ร	- ฅ --	- ล --	- ม - ร	-- ด -	- ร - ด	-- ล -

- มํ - รื่ํ	- รื่ํ - ตํ	- รื่ํ - ตํ	- ท - ล	- มํ - รื่ํ	- ตํ - มํ	- รื่ํ - ตํ	- ท - ล
- ม - ร	-- ด -	- ร - ด	-- ล -	- ม - ร	- ด - ม	- ร - ด	-- ล -

- ท ล ล	--- ล	- รื่ํ --	ท ล --	--- ฅ	- ม --	--- ด	-- ร ม
--- ร	- ล --	- ท --	-- ฅ - ร	----	- ร - ร	- ฅ --	- ด --

--- ฅ	--- ม	-- ร ม	ฅ ล - ฅ	----	- ล - ล	ท ล --	- ฅ - ล
- ร --	- ร --	- ด --	-- ฅ ด	--- ล	----	-- ฅ ม	- ร - ม

-- ๓ ๓	- ๓ - ๓	-- ๓ ๗	--- ๓	- ๓ - ๓	- ๓ - ๓	-- ๓ ๓	- ๓ - ๓
----	--- ๓	- ๓ --	- ๓ --	- ๓ - ๓	- ๓ - ๓	- ๓ --	- ๓ - ๓

----	๓ - ๓ ๓	- ๓ - ๓	- ๓ - ๓	- ๓ - ๓	- ๓ - ๓	-- ๓ ๗	--- ๓
----	- ๓ --	- ๓ - ๓	- ๓ - ๓	- ๓ - ๓	- ๓ - ๓	- ๓ --	- ๓ --

--- ๓	- ๓ ๓ ๓	- ๓ - ๓	- ๓ - ๓	- ๓ --	- ๓ - ๓	๓ - ๓ ๓	- ๓ --
- ๓ --	๓ -- ๓	- ๓ - ๓	- ๓ - ๓	- ๓ - ๓	-- ๓ -	- ๓ --	- ๓ - ๓

- ๓ - ๓	๓ ๓ - ๓	๓ ๓ - ๓	๓ ๓ --	-- ๓ ๓	-- ๓ ๓	๓ ๓ -	- ๓ - ๓
-- ๓ -	-- ๓ -	-- ๓ -	-- ๓ ๓	- ๓ --	- ๓ --	๓ -- ๓	- ๓ - ๓

--- ๓	- ๓ ๓ ๓	- ๓ - ๓	- ๓ - ๓	- ๓ --	- ๓ - ๓	๓ - ๓ ๓	- ๓ --
- ๓ --	๓ -- ๓	- ๓ - ๓	- ๓ - ๓	- ๓ - ๓	-- ๓ -	- ๓ --	- ๓ - ๓

- ๓ - ๓	๓ ๓ - ๓	๓ ๓ - ๓	๓ ๓ --	-- ๓ ๓	-- ๓ ๓	๓ ๓ -	- ๓ - ๓
-- ๓ -	-- ๓ -	-- ๓ -	-- ๓ ๓	- ๓ --	- ๓ --	๓ -- ๓	- ๓ - ๓

--- ๓	- ๓ ๓ ๓	- ๓ - ๓	- ๓ - ๓	- ๓ --	- ๓ - ๓	๓ - ๓ ๓	- ๓ - ๓
- ๓ --	๓ -- ๓	- ๓ - ๓	- ๓ - ๓	- ๓ - ๓	-- ๓ -	- ๓ --	- ๓ - ๓

- ๓ - ๓	- ๓ - ๓	- ๓ --	๓ ๓ ๓ ๓	-- ๓ ๓	- ๓ - ๓	- ๓ - ๓	- ๓ - ๓
- ๓ - ๓	-- ๓ -	- ๓ - ๓	---	- ๓ --	- ๓ - ๓	- ๓ - ๓	- ๓ - ๓

- ๓ - ๓	- ๓ - ๓	- ๓ --	๓ ๓ - ๓	-- ๓ ๓	- ๓ - ๓	- ๓ - ๓	- ๓ - ๓
- ๓ - ๓	- ๓ - ๓	- ๓ - ๓	---	- ๓ --	- ๓ - ๓	- ๓ - ๓	- ๓ - ๓

- - รัง	- รัง - รัง	- - รัง มี	- - - รัง	- - - ฃ	- ฃ - -	- ม - -	ฃ ม - -
- - - -	- - - ฃ	- - - -	- ร - -	- ฃ - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฃ	- ฃ - -	- ม - -	ฃ ม - -	- ท - -	ล ท - ท	- - ล ท	ด - - - รัง
- ฃ - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- มี รัง	- - - รัง	- รัง - -	ท ล - -	- - - ฃ	- ม - -	- - - -	- - - -
- - - ฃ	- ร - -	- ท - -	- - ฃ - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฃ	- - - -	- - - -	ฃ ล - ฃ	- - - -	- - - -	ท ล - -	- ฃ - -
- ร - -	- ร - -	- - - -	- - ฃ - -	- - - -	- - - -	- - ฃ - -	- - - -

เพลงที่ 2 ทะป๊ะชาน

ทำนองเชื่อมเพลง

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - รัง	- - - มี	- - - ฃ	- มี - รัง	- ฃ - มี	- รัง - -	- - ล ท	- - - -
- - - ฃ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - รัง	- มี - รัง	- รัง - -	- - ล ท	ด รัง - -	- - - -	- ฃ - มี	- รัง - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - -	ด รัง - -	ด รัง - -	ด รัง - -	- มี - รัง	- - - -	- - ล ท	- - - -
- ฃ - -	- - ฃ - -	- - ฃ - -	- - - ฃ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - -	- มี - มี	- - - ฃ	- มี - ฃ	- รัง - มี	- ฃ - -	- - - -	- ฃ - -
- - - -	- - - -	- - - ฃ	- - - ฃ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

----	- มํ - มํ	--- ฌ	- มํ - ฌ	- ตํ - มํ	- วั - ตํ	-- ล ๗	--- ล
--- ม	----	--- ฌ	- ม - ฌ	- ด - ม	- วั - ด	- ฌ --	- ล --

--- วั	- มํ - วั	- วั ตํ ๗	-- ล ๗	ตํ วั ตํ -	- ตํ - มํ	- ฌ - มํ	- วั - ตํ
--- วั	- ม - วั	วั ---	ล ฌ --	--- ฌ	--- ม	- ฌ - ม	- วั - ด

- ตํ --	ตํ วั --	ตํ วั --	ตํ วั - ตํ	- ๗ วั -	๗ ล --	- ฌ - ล	- ฌ - ตํ
- ฌ - ล	-- ฌ ล	-- ฌ ล	--- ฌ	--- ล	-- ฌ ม	- วั - ม	- วั - ด

- ๗ วั -	๗ ล --	- ฌ - ล	- ฌ - ตํ	- ฌ - ตํ	- วั - มํ	- ฌ - มํ	- วั - ตํ
--- ล	-- ฌ ม	- วั - ม	- วั - ด	- วั - ด	- วั - ม	- ฌ - ม	- วั - ด

- ตํ --	ตํ วั --	ตํ วั --	ตํ วั - ตํ	- ม - ฌ	- ล - ฌ	- ล - ฌ	- ฌ --
- ฌ - ล	-- ฌ ล	-- ฌ ล	--- ฌ	-- ฌ -	-- ฌ -	-- ฌ -	- ม - ม

- ฌ - ฌ	- ฌ --	- ฌ - ฌ	- ฌ --	-- ฌ ล	-- ตํ วั	มํ วั --	ตํ วั - ตํ
-- ม -	- วั - วั	-- ม -	- ด - ด	- ม --	ฌ ล --	-- ตํ ล	--- ฌ

- ฌ - ฌ	- ฌ --	- ฌ - ฌ	- ฌ --	-- ฌ ล	-- ตํ วั	มํ วั --	ตํ วั - ตํ
-- ม -	- วั - วั	-- ม -	- ด - ด	- ม --	ฌ ล --	-- ตํ ล	--- ฌ

- มํ - วั	- ตํ - ล	-- ฌ ล	- ตํ - วั	- ฌ - ตํ	- วั - มํ	- ฌ - มํ	- วั - ตํ
- ม - วั	- ด - ม	- ม --	- ด - วั	- วั - ด	- วั - ม	- ฌ - ม	- วั - ด

- มํ - วั	- ตํ - ล	-- ฌ ล	- ตํ - วั	- ฌ - ตํ	- วั - มํ	- ฌ - มํ	- วั - ตํ
- ม - วั	- ด - ม	- ม --	- ด - วั	- วั - ด	- วั - ม	- ฌ - ม	- วั - ด

เพลงที่ 3 ประจำวัด (โมงแปล)

----	----	----	--- ฅ	--- ล	--- ท	--- ล	--- ฅ
----	----	----	--- ฅ	--- ล	--- ม	--- ล	--- ฅ

--- ร	--- ม	--- ฅ	--- ล	- ท ล -	- ล - ม	- ร - ด	- ท - ล
--- ล	--- ล	--- ฅ	--- ล	--- ล	- ม - ม	- ร - ด	-- ล -

--- ล	--- ล	--- ล	--- ฅ	--- ฅ	-- ล ท	- ม ร -	ร - ร ร
--- ร	--- ล	--- ร	--- ฅ	- ร --	- ฅ --	--- ท	- ล - ฅ

----	- ฅ - ล	- ท ร -	ท ล --	- ล ฅ -	ฅ - ฅ -	ด ด --	ร ร - ม
- ร - ม	- ร - ม	--- ล	-- ฅ ม	--- ม	- ร - ด	--- ร	--- ม

----	- ม - ม	- ร - ม	- ฅ - ล	- ท - ล	- ฅ --	ม ม --	ร ร - ด
--- ม	----	- ร - ม	- ฅ - ล	- ท - ล	- ฅ - ม	--- ร	--- ด

- ฅ - ด	- ร - ม	- ฅ - ม	- ร - ด	- ล - ฅ	- ฅ --	ด ด --	ร ร - ม
- ร - ด	- ร - ม	- ฅ - ม	- ร - ด	-- ฅ -	- ร - ด	--- ร	--- ม
--- ร	-- ม ม	--- ฅ	-- ม ม	- ท - ท	ร ท --	- ล - ล	ท ล --
--- ร	- ม --	--- ฅ	- ม --	-- ล -	-- ล ฅ	-- ฅ -	-- ฅ ม

- ท - ท	ร ท --	- ล - ล	ท ล --	- ล ฅ -	ฅ - ฅ -	ด ด --	ร ร - ม
-- ล -	-- ล ฅ	-- ฅ -	-- ฅ ม	--- ม	- ร - ด	--- ร	--- ม

----	- ม - ม	- ล - ฅ	- ม - ร	- ด - ร	- ม - ฅ	- ล - ฅ	- ม - ร
--- ม	----	- ล - ฅ	- ม - ร	- ด - ร	- ม - ฅ	- ล - ฅ	- ม - ร

- ร - ด ท	-- ล ท	- ด - ม	- ร - ด	-- ล ท	--- ล	ท ล --	- ฅ - ล
ร ---	ล ฅ --	- ฅ - ม	- ร - ด	- ฅ --	- ล --	-- ฅ ม	- ร - ม

เพลงที่ 4 ชะวักตัว

----	----	--- ทิ	ลั ฑิ - มิ	--- วั	--- มิ	--- ฑิ	--- ลั
----	----	--- ท	ล ฑ - ท	--- ล	--- ท	--- ฑ	--- ล

--- ทิ	--- ลั	--- ฑิ	--- วั	----	- ดั - วั	--- มิ	- ฬิ - ฑิ
--- ท	--- ล	--- ฑ	--- ล	----	- ฑ - ล	--- ท	- ดั - ฑ

- ฑ --	ฑ ล --	ฑ ล --	ฑ ล - ฑ	- ฑ --	ฑ ล --	ฑ ล --	ฑ ล - ฑ
- ด - ม	-- ร ม	--- ร ม	--- ด	- ด - ม	-- ร ม	--- ร ม	--- ด

--- ดั	--- ฑ	--- ดั	--- วั	----	- มิ - มิ	- ฑิ - วั	- มิ - ฑิ
--- ด	--- ร	--- ด	--- ร	--- ม	----	- ฑ - ร	- ม - ฑ

- วั - มิ	- ฑิ - ลั	- ทิ - ลั	- ฑิ - มิ	- มิ --	วั วั --	มิ มิ --	ฑิ ฑิ - ลั
- ร - ม	- ฑ - ล	- ท - ล	- ฑ - ม	- ม - ร	--- ม	--- ม	--- ล

- ทิ --	ทิ ทิ --	ลั ลั --	ฑิ ฑิ - ฬิ	-- วั มิ	--- วั	มิ วั --	- ดั - วั
- ท - ท	--- ล	--- ฑ	--- ดั	- ดั --	- ร --	-- ดั ล	- ฑ - ล

--- วั	--- วั	-- ดั ดั	วั มิ - วั	--- วั	--- วั	-- ดั ดั	วั มิ - วั
--- ฑ	- ร --	- ด --	ร ม - ร	--- ฑ	- ร --	- ด --	ร ม - ร

--- วั	--- วั	-- ดั ดั	- วั - ดั	- ท - ล	-- ฑ ล	- ท - วั	- ดั - ท
--- ฑ	- ร --	- ด --	- ร - ด	- ม --	ฑ ม --	- ม - ร	- ด - ม

----	- ท - ท	--- ดั	- ล - ล	- ล - ล	- ล - ล	ท ล --	ฑ ล - ฑ
--- ม	----	- ด --	-- ฑ -	ม - ฑ -	ม - ฑ -	-- ฑ ม	--- ด

--- ฅ	--- ฅ	- ท ร -	ท ล --	--- ร	--- ม	--- ฅ	--- ล
--- ด	- ฅ --	--- ล	-- ฅ ม	--- ล	--- ล	--- ฅ	--- ล

เพลงที่ 5 ชะวักชะนอม

----	- รี้ - รี้	- มี่ - ฅ	- มี่ - รี้	- รี้ ดี่ ท	-- ล ท	ดี่ - ดี่ มี่	- รี้ - ดี่
--- ร	----	- ม - ฅ	- ม - ร	ร ---	ล ฅ --	- ฅ - ม	- ร - ด

----	- รี้ - รี้	- มี่ - ฅ	- มี่ - รี้	- รี้ ดี่ ท	-- ล ท	ดี่ - ดี่ มี่	- รี้ - ดี่
--- ร	----	- ม - ฅ	- ม - ร	ร ---	ล ฅ --	- ฅ - ม	- ร - ด

- ดี่ - มี่	รี้ ดี่ --	--- ฅ	-- ล ท	- ดี่ - รี้	มี่ รี้ --	--- ล ท	ดี่ -- รี้
- ฅ --	-- ท ล	- ด --	- ฅ --	- ฅ --	-- ด ท	ล ฅ --	- ร --

----	- มี่ - มี่	- ลี่ - ฅ	- มี่ - รี้	----	- มี่ - มี่	- ลี่ - ฅ	- มี่ - รี้
--- ม	----	- ล - ฅ	- ม - ร	--- ม	----	- ล - ฅ	- ม - ร

- รี้ ดี่ ท	-- ล ท	- ดี่ - มี่	- รี้ - ดี่	-- ล ท	--- ล	ท ล --	- ฅ - ล
ร ---	ล ฅ --	- ด - ม	- ร - ด	- ฅ --	- ล --	-- ฅ ม	- ร - ม

-- ล ล	- ล - ล	-- ล ท	--- ล	-- ล ท	--- ล	- มี่ - รี้	- มี่ - ฅ
----	--- ร	- ฅ --	- ล --	- ฅ --	- ล --	- ม - ร	- ม - ฅ

- ลี่ - ฅ	- มี่ - รี้	- ดี่ - ฅ	- ดี่ - รี้	----	- มี่ - มี่	- ฅ - รี้	- มี่ - ฅ
- ล - ฅ	- ม - ร	- ด - ร	- ด - ร	--- ม	----	- ฅ - ร	- ม - ฅ

- ลี่ - ฅ	- มี่ - รี้	- ดี่ - ฅ	- ดี่ - รี้	----	- มี่ - มี่	- ฅ - รี้	- มี่ - ฅ
- ล - ฅ	- ม - ร	- ด - ร	- ด - ร	--- ม	----	- ฅ - ร	- ม - ฅ

- ลໍ - ฌໍ	- มໍ - ฌໍ	- ฌໍ - มໍ	- ฌໍ - ตໍ	-- ล ฌ	--- ล	ท ล --	- ฌ - ล
- ล - ฌ	- ม - ฌ	- ฌ - ม	- ฌ - ต	- ฌ --	- ล --	-- ฌ ม	- ฌ - ม

เพลงที่ 6 ดั่งไรด

----	----	--- ฌ	--- ม	----	- ฌ - ม	--- ฌ	--- ล
----	----	--- ฌ	--- ล	----	- ล - ล	--- ฌ	--- ล

--- ล	--- ล	--- ฌ	--- ม	----	- ฌ - ม	--- ฌ	--- ล
--- ฌ	- ล --	--- ฌ	--- ล	----	- ล - ล	--- ฌ	--- ล

----	--- ล	- ล ล ล	- ล - ล	- ฌ --	ฌ ต --	ต ล --	ล ฌ --
----	--- ล	- ล ล ล	- ล - ล	-- ต ล	-- ล ฌ	-- ฌ ม	-- ม ฌ

- ลໍ - ฌໍ	- มໍ - ฌໍ	- ตໍ - ฌ	- ตໍ - ฌ	----	- มໍ - มໍ	- ฌໍ - ฌ	- มໍ - ฌ
- ล - ฌ	- ม - ฌ	- ต - ฌ	- ต - ฌ	--- ม	----	- ฌ - ฌ	- ม - ฌ

- ลໍ - ฌໍ	- มໍ - ฌໍ	- ตໍ - ฌ	- ตໍ - ฌ	----	- มໍ - มໍ	- ฌໍ - ฌ	- มໍ - ฌ
- ล - ฌ	- ม - ฌ	- ต - ฌ	- ต - ฌ	--- ม	----	- ฌ - ฌ	- ม - ฌ

- ลໍ - ฌໍ	- มໍ - ฌໍ	- ฌໍ - มໍ	- ฌ - ต	-- ล ฌ	--- ล	ท ล --	- ฌ - ล
- ล - ฌ	- ม - ฌ	- ฌ - ม	- ฌ - ต	- ฌ --	- ล --	-- ฌ ม	- ฌ - ม

กลับต้น

เพลงที่ 7 มอญยกศพ (กะยอน, กะยาน)

ท่อนนำขึ้นเพลง

--- ต	--- ล	ฌ -- ฌ	- ล - ต	--- ต	--- ล	ฌ -- ฌ	- ล - ต
--- ต	--- ม	- ม - ฌ	- ม - ต	--- ต	--- ม	- ม - ฌ	- ม - ต

ท่อน 1

- ฌ - ฌ	--- ฌ	--- ฌ	-- ฌ	-- ฌ ฌ	- ฌ - ฌ	- ต ฌ -	- ฌ --
- ฌ - ฌ	--- ฌ	--- ฌ	--- ฌ	- ฌ --	- ฌ - ฌ	--- ฌ	- ม --

- ท --	ท ดั --	ท ดั --	- ท - ดั	- รุ - ดั	- ท - ดั	-- รุ รุ	- ฅ - รุ
- ม - ฅ	-- ม ฅ	-- ม ฅ	- ม - ฅ	- ร - ด	- ม - ด	- ร --	- ร - ร

กลับต้น

พ่อน 2

- ม --	ร ม - ฅ	- ม --	- ร --	- ฅ - ฅ	- ฅ - ฅ	- ฅ - ฅ	- ท --
-- ร ด	-- ร -	-- ร ด	- ล --	-- ม -	ร - ม -	ร - ม -	- ม --

- ท --	ท ดั --	ท ดั --	- ท - ดั	- รุ - ดั	- ท - ดั	-- รุ รุ	- ฅ - รุ
- ม - ฅ	-- ม ฅ	-- ม ฅ	- ม - ฅ	- ร - ด	- ม - ด	- ร --	- ร - ร

กลับต้น

เพลงที่ 8 ตระจะระวาย (นกขมิ้น)

พ่อน 1

- ฅ - มั	- รุ - ดั	-- รุ มั	- ฅ - รุ	--- รุ	--- รุ	-- ดั ดั	- รุ - ดั
- ฅ - ม	- ร - ด	-- ร ม	- ฅ - ร	--- ฅ	- ร --	- ด --	- ร - ด

- ล --	ฅ ล --	ท ล --	ฅ ล - ฅ
-- ฅ ม	-- ฅ ล	-- ฅ ม	--- ร

กลับต้น

พ่อน 2

-- ดั ดั	-- รุ รุ	- ฅ - ล	- รุ - ดั	- ล --	ฅ ล --	ท ล --	ฅ ล - ฅ
- ด --	- ร --	- ร - ม	- ร - ด	-- ฅ ม	-- ฅ ล	-- ฅ ม	--- ร

-- ดั ดั	-- รุ รุ	- ฅ - ล	- รุ - ดั	- ล --	ฅ ล --	ท ล --	ฅ ล - ฅ
- ด --	- ร --	- ร - ม	- ร - ด	-- ฅ ม	-- ฅ ล	-- ฅ ม	--- ร

พ่อน 3

----	- ฅ - ล	- ท รุ -	ท ล --	- -- ฅ	-- ล ท	- มั รุ -	รุ - รุ รุ
- ร - ม	- ร - ม	--- ล	-- ฅ ม	- ร --	- ฅ --	--- ท	- ล - ฅ

----	-ช-ล	-ทริ-	ทล--	---ช	--ลท	-มริ-	ริ-ริริ
-ร-ม	-ร-ม	---ล	--ชม	-ร--	-ช--	---ท	-ล-ช

ลงท้ายเพลง

--ชล	--ดี-	ลช-ช	-ล-ดี	--ชล	--ดี-	ลช-ช	-ล-ดี
-ม--	ชล-ช	--มร	-ม-ด	-ม--	ชล-ช	--มร	-ม-ด

เพลงที่ 9 แมงปลายสะละ

----	-ริ-ม	-ท-ล	-ล-ม	----	-ริ-ม	-ท-ล	-ล-ม
----	-ร-ม	--ล-	-ม-ม	----	-ร-ม	--ล-	-ม-ม

----	-ริ-ม	-ช-ม	-ริ-ดี	-ม-ริ	-ดี-ม	-ริ--	-ดี--
----	-ร-ม	-ช-ม	-ร-ด	-ม-ร	-ด-ม	-ร-ด	----

-ม--	-ริ-ม	-ท-ล	-ล-ม	----	-ริ-ม	-ท-ล	-ล-ม
-ม--	-ร-ม	--ล-	-ม-ม	----	-ร-ม	--ล-	-ม-ม

----	-ริ-ม	-ช-ม	-ริ-ดี	-ม-ริ	-ดี-ม	-ริ--	-ดี--
----	-ร-ม	-ช-ม	-ร-ด	-ม-ร	-ด-ม	-ร-ด	----

-ดี-ริ	มริ--	--ลท	-ริ-ท	--ลท	--ดีริ	-ริ--	-ริ--
-ช--	--ดีท	ลช--	ล-ล-	ลช--	ลท--	-ช-ร	----

-ม-ริ	-ดี-ช	-ช--	ชลทดี	----	-ล-ล	-ล-ล	ดีริ-ดี
-ม-ร	-ด-ร	-ร-ม	---ด	----	ม-ช-	ม-ช-	---ช

-ดี-ริ	มริ--	--ลท	-ริ-ท	--ลท	--ดีริ	-ริ--	-ริ--
-ช--	--ดีท	ลช--	ล-ล-	ลช--	ลท--	-ช-ร	----

- มํ - รั	- ตํ - ฌ	- ฌ - -	ฌ ล ท ตํ	-----	- ล - ล	- ล - ล	ตํ รั - ตํ
- ม - วั	- ด - วั	- วั - ม	--- ด	-----	ม - ฌ -	ม - ฌ -	--- ฌ

-----	- ล - ล	- ล - ล	ตํ รั - ตํ
-----	ม - ฌ -	ม - ฌ -	--- ฌ

เพลง ญวน, ยวน

--- รั	--- ตํ	- รั - รั	--- ท	-----	- รั - ท	- รั - -	- ฌ - ล
-----	- ด - -	- วั - วั	--- ม	-----	- วั - ม	- วั - ม	- วั - ม

-----	- ฌ - ล	ท - รั รั	- รั - รั	-----	- รั - -	- รั - -	- ฌ - ล
- วั - ม	- วั - ม	- ล - ฌ	- ล - ท	-----	- ท - ท	--- ม	- วั - ม

-----	- ฌ - ล	ท - รั รั	- รั - รั	--- ฌ	--- ฌ	- - ล ท	- ตํ - รั
- วั - ม	- วั - ม	- ล - ท	- ล - ฌ	--- วั	- ฌ - -	- ฌ - -	- ด - วั

-----	- ฌํ - มํ	- รั - -	- ล - ท	-----	- รั - ท	- รั - -	- ฌ - ล
-----	- ฌ - ม	- วั - ฌ	- ม - ม	-----	- วั - ม	- วั - ม	- วั - ม

-----	- ฌ - ล	ท - รั รั	- รั - รั	-----	- รั - -	- รั - -	- ฌ - ล
- วั - ม	- วั - ม	- ล - ฌ	- ล - ท	-----	- ท - ท	--- ม	- วั - ม

-----	- ฌ - ล	ท - รั รั	- รั - รั	-----	-----	- ทํ - ลํ	- ฌํ - ม
- วั - ม	- วั - ม	- ล - ท	- ล - ฌ	-----	-----	- ท - ล	- ฌ - ม

-----	- รั - มํ	- ฌํ - ลํ	- ทํ - ลํ	-----	- ล ท รั	- มํ - รั	- ท - ล
-----	- ล - ท	- ฌ - ล	- ล - ฌ	-----	ฌ - - วั	- ม - วั	- ม - ม

---ช	--ลท	-ม่ริ-	ริ-ริริ
-ร-	-ช--	---ท	-ล-ช

เพลงที่ 10 ป้ากเม็ยะ

ท่อน 1

-ม-ท	-ดิ-ริ	--ดิริ	-ดิ-ฟิ	--ดิริ	-ดิ-ท	---ท	-ดิ--
-ล-ม	-ช-ล	--ชล	-ช-ดิ	--ชล	-ช-ม	--ล-	---ช

-ท-ท	ริท--	ลช--	-ช--	-ม-ท	-ดิ-ริ	--ดิริ	-ดิ-ฟิ
--ล-	--ลช	--วม	-ร--	-ล-ม	-ช-ล	--ชล	-ช-ดิ

--ดิริ	-ดิ-ท	---ท	-ดิ--	-ท-ท	ริท--	ลช--	-ช--
--ชล	-ช-ม	--ล-	---ช	--ล-	--ลช	--วม	-ร--

ท่อน 2

-ชริ	-ฟิ-ช	----	ฟิช--	-ล-ช	-ฟิ-ริ	--ฟิช	-ฟิ-ริ
-ช-ล	-ดิ-ช	--ดิริ	----	-ล-ช	-ดิ-ล	--ดิริ	-ดิ-ล

-ชฟิ-	ฟิ-ฟิฟิ	-ท--	-ท--	-ชริ	-ฟิ-ช	----	ฟิช--
---ริ	-ดิ-ท	--มช	-ม--	-ช-ล	-ดิ-ช	--ดิริ	----

-ล-ช	-ฟิ-ริ	--ฟิช	-ฟิ-ริ	-ชฟิ-	ฟิ-ฟิฟิ	-ท--	-ท--
-ล-ช	-ดิ-ล	--ดิริ	-ดิ-ล	---ริ	-ดิ-ท	--มช	-ม--

ท่อน 3

--ดิดิ	-ริ-ดิ	-ท-ล	-ช--	-ท-ท	ริท--	---ช	----
-ด--	-ร-ด	-ม-ม	-ร--	--ล-	--ลช	-ม--	-ร-ม

-ม--	ชล-ช	-ช--	-ช--	--ดิดิ	-ริ-ดิ	-ท-ล	-ช--
--วม	---ริ	--วม	-ร--	-ด--	-ร-ด	-ม-ม	-ร--

- ท - ท	รื ท - -	- - - ซ	- - - -	- ม - -	ซ ล - ซ	- ซ - -	- ซ - -
- - ล -	- - ล ซ	- ม - -	- ร - ม	- - ร ม	- - - ร	- - ร ม	- ร - -

เพลงที่ 11 โนนทอ

ท่อน 1 (เสียงที่ 1)

- - ฟื ฟื	- - ฟื ฟื	- - ฟื ฟื	- - ฟื ฟื	- - รื รื	- ลื - ซื	- ฟื - ซื	ฟื - - ฟื
- - - ดื	- - - ดื	- - - ดื	- - - ดื	- ล - -	- ล - ซ	- ดื - -	- รื - ฟ

- - - ซื	ฟื - - ฟื	- ฟื - -	- ฟื - -	- มื - -	- ฟื - -	- มื - มื	ฟื ซื - ฟื
- - - ดื	- รื - ดื	- - ดื รื	- ดื - -	- - รื รื	- - ดื ดื	- - รื -	- - - ดื

- - รื รื	- ลื - ซื	- ฟื - ซื	ฟื มื - ม	- - - ซื	- - - รื	ดื - - ดื	- รื - ฟื
- ล - -	- ล - ซ	- ดื - -	- - ร -	- - รื -	- - ดื -	- ล - ซ	- ล - ดื

กลับต้น โดยบรรเลงตามโน้ตข้างล่างแทนทำนองโน้ต 4 ห้องแรกของบรรทัดที่ 1

- - - -	- - - ฟื	- ฟื ฟื ฟื	- ฟื - ฟื	- - รื รื	- ลื - ซื	- ฟื - ซื	ฟื - - ฟื
- - - -	- - - ดื	- ดื ดื ดื	- ดื - ดื	- ล - -	- ล - ซ	- ดื - -	- รื - ฟ

ท่อน 2 (เสียงที่ 2)

- - - -	- - - ท	- ท ท ท	- ท - ท	- - ซ ซ	- รื - ดื	- ท - ดื	ท - - ท
- - - -	- - - ม	- ม ม ม	- ม - ม	- ร - -	- ร - ด	- ม - -	- ซ - ม

- - - ดื	ท - - ท	- ท - -	- ท - -	- ล - -	- ดื - -	- ล - ล	ท ดื - ท
- - ซ -	- ซ - ม	- - ม ซ	- ม - -	- - ซ ซ	- - ม ม	- - ซ -	- - - ม

- - ซ ซ	- รื - ดื	- ท - ดื	ท ล - ล	- - - ดื	- - - ล	ซ - - ซื	- ล - ท
- ร - -	- ร - ด	- ม - -	- - ซ -	- - ซ -	- - ซ -	- ม - ร	- ม - ม

กลับต้น

ลงท้ายด้วยเสียงที่ 1

- - - -	- - - ฟื	- ฟื ฟื ฟื	- ฟื - ฟื	- - รื รื	- ลื - ซื	- ฟื - ซื	ฟื - - ฟื
- - - -	- - - ดื	- ดื ดื ดื	- ดื - ดื	- ล - -	- ล - ซ	- ดื - -	- รื - ฟ

เพลง 12 เพลงตะลະจะวาย (ทำยพม่าเล็ก)

----	- ฌุ - รั	--- มั	- ฝั - ฌุ	- ฝั - ติ	- ฌุ - ฝั	--- มั	--- รั
----	- ฌ - ติ	--- ท	- ติ - ฌ	- ติ - ติ	- ฌ - ติ	--- ท	--- ติ

----	- ฌุ - รั	--- มั	- ฝั - ฌุ	- ฝั - ติ	- ฌุ - ฝั	--- มั	--- รั
----	- ฌ - ติ	--- ท	- ติ - ฌ	- ติ - ติ	- ฌ - ติ	--- ท	--- ติ

----	- ฌุ - ฝั	- มั - รั	- ติ - รั	- มั - ฝั	- ฌุ - ฝั	- มั - รั	-- ติ ติ
----	- ฌ - ติ	- ท - ติ	- ฌ - ติ	- ท - ติ	- ฌ - ติ	- ท 3 ติ	- ฌ --

----	- ฌุ - ฝั	- มั - รั	- ติ - รั	- มั - ฝั	- ฌุ - ฝั	- มั - รั	-- ติ ติ
----	- ฌ - ติ	- ท - ติ	- ฌ - ติ	- ท - ติ	- ฌ - ติ	- ท - ติ	- ฌ --

- ฝั --	รั ฝั --	- ติ --	ท ติ - ท	- ติ --	ท ติ - ท	-- ฌ ติ	- ฌ - รั
-- รั ติ	-- รั ติ	ท - ฌ ติ	--- ม	-- ฌ ติ	--- ม	- ม --	- รั - รั

- ฝั --	รั ฝั --	- ติ --	ท ติ - ท	- ติ --	ท ติ - ท	-- ฌ ติ	- ฌ - รั
-- รั ติ	-- รั ติ	ท - ฌ ติ	--- ม	-- ฌ ติ	--- ม	- ม --	- รั - รั

กลับต้น

ลง

--- มั	- รั - ติ	--- มั	- รั - ติ	--- มั	- รั - ติ	--- มั	- รั - ติ
--- ม	- รั - ติ	--- ม	- รั - ติ	--- ม	- รั - ติ	--- ม	- รั - ติ

เพลงย่ำรุ่ง (ประจำวัดออกท้ายเร็ว)

----	----	----	---ช	---ล	---ท	---ล	---ช
----	----	----	---ช	---ล	---ม	---ล	---ช

---ร	---ม	---ช	---ล	-ทล-	-ล-ม	-ร-ด	-ท-ล
---ล	---ล	---ช	---ล	---ล	-ม-ม	-ร-ด	--ล-

---ล	---ล	---ล	---ช	---ช	--ลท	-ม-ร	ร-ร
---ร	---ล	---ร	---ช	-ร--	-ช--	---ท	-ล-ช

----	-ช-ล	-ท-ร	ทล--	-ลช-	ช-ช-	ด-ด--	ร-ร-ม
-ร-ม	-ร-ม	---ล	--ชม	---ม	-ร-ด	---ร	---ม

----	-ม-ม	-ร-ม	-ช-ล	-ท-ล	-ช-ม	---ร	---ด
---ม	----	-ร-ม	-ช-ล	-ท-ล	-ช-ม	---ร	---ด

-ช-ด	-ร-ม	-ช-ม	-ร-ด	-ล-ช	-ช--	ด-ด--	ร-ร-ม
-ร-ด	-ร-ม	-ช-ม	-ร-ด	--ช-	-ร-ด	---ร	---ม

---ร	--ม-ม	---ช	--ม-ม	-ท-ท	ร-ท--	-ล-ล	ทล--
---ร	-ม--	---ช	-ม--	--ล-	--ลช	--ช-	--ชม

-ท-ท	ร-ท--	-ล-ล	ทล--	-ลช-	ช-ช-	ด-ด--	ร-ร-ม
--ล-	--ลช	--ช-	--ชม	---ม	-ร-ด	---ร	---ม

----	-ม-ม	-ล-ช	-ม-ร	-ด-ร	-ม-ช	-ล-ช	-ม-ร
---ม	----	-ล-ช	-ม-ร	-ด-ร	-ม-ช	-ล-ช	-ม-ร

- รั - ดั ท	-- ล ท	- ดั - มั	- รั - ดั	-- ล ท	--- ล	ท ล --	- ฅ - ล
ร ---	ล ฅ --	- ฅ - ม	- ร - ด	- ฅ --	- ล --	-- ฅ ม	- ร - ม

--- ล	--- ท	- ล - ท	- มั - รั	-- รั รั	- มั - ฅ	- ลั - ฅ	- มั - รั
--- ม	--- ม	- ม - ม	- ม - ร	- ร -	- ม - ฅ	- ล - ฅ	- ม - ร

- รั - ดั ท	-- ล ท	- ดั - มั	- รั - ดั	-- ล ท	--- ล	ท ล --	- ฅ - ล
ร ---	ล ฅ --	- ฅ - ม	- ร - ด	- ฅ --	- ล --	-- ฅ ม	- ร - ม

-- ล ล	- ล - ล	-- ล ท	--- ล	- รั --	ดั รั - ดั	-- ล ท	--- ล
---	--- ร	- ฅ --	- ล --	-- ล ท	--- ฅ	- ฅ --	- ล --

--- รั	- มั - รั	- รั - ดั ท	ล - ล ท	ดั รั - ดั -	- ดั - รั	- มั - ดั	- รั - มั
--- ร	- ม - ร	ร ---	- ฅ --	--- ฅ	--- ร	- ม - ด	- ร - ม

---	- มั - มั	- ฅ - รั	- มั - ฅ	---	- ฅ - ฅ	- ท - ล	- ฅ - มั
--- ม	---	- ฅ - ร	- ม - ฅ	--- ฅ	---	- ท - ล	- ฅ - ม

-- รั รั	- มั - ฅ	- ลั - ฅ	- มั - รั	- รั - ดั ท	-- ล ท	- ดั - มั	- รั - ดั
- ร --	- ม - ฅ	- ล - ฅ	- ฅ - ร	ร ---	ล ฅ --	- ฅ - ม	- ร - ด

-- ฅ ล	-- ดั รั	มั รั --	ดั รั - ดั	- ท รั -	ท ล --	- ฅ - ล	- ฅ - ดั
- ม --	ฅ ล --	-- ดั ล	--- ฅ	--- ล	-- ฅ ม	- ร - ม	- ร - ด

--- รั	- มั - รั	- รั - ดั ท	ล - ล ท	ดั รั - ดั -	- ดั - รั	- มั - ดั	- รั - มั
--- ร	- ม - ร	ร ---	- ฅ --	--- ฅ	--- ร	- ม - ด	- ร - ม

---	- มั - มั	- ฅ - รั	- มั - ฅ	---	- ฅ - ฅ	- ท - ล	- ฅ - มั
--- ม	---	- ฅ - ร	- ม - ฅ	--- ฅ	---	- ท - ล	- ฅ - ม

-- รั รั	- มั - รั	- ลั - รั	- มั - รั	- รั ดั ท	-- ล ท	- ดั - มั	- รั - ดั
- ร --	- ม - รั	- ล - รั	- รั - ร	ร ---	ล รั --	- รั - ม	- ร - ด

- รั - ดั	- ท - ล	- ท - ล	- ล - รั	- รั - มั	- รั - ดั	-- ล ท	--- ล
-- ด -	-- ล -	-- ล -	- ม - ร	- รั - ม	- ร - ด	- รั --	-- ล -

----	- รั - รั	- มั - รั	- มั - รั	- ดั - ล	--- รั	- รั --	รั ล ท ดั
--- ร	----	- ม - รั	- ม - ร	- ด - ล	- รั --	- ร - ม	----

-- รั ล	-- ดั รั	มั รั --	ดั รั - ดั	----	- รั - รั	- ท - ลั	- รั - มั
- ม --	รั ล --	-- ดั ล	--- รั	--- รั	----	- ท - ล	- รั - ม

-- รั รั	- มั - รั	- ลั - รั	- มั - รั	- รั ดั ท	-- ล ท	- ดั - มั	- รั - ดั
- ร --	- ม - รั	- ล - รั	- รั - ร	ร ---	ล รั --	- รั - ม	- ร - ด

- รั - ดั	- ท - ล	- ท - ล	- ล - รั	- รั - มั	- รั - ดั	-- ล ท	--- ล
-- ด -	-- ล -	-- ล -	- ม - ร	- รั - ม	- ร - ด	- รั --	-- ล -

- มั - รั	- มั - รั	- ดั - รั	- มั - รั	-- ทั ท	- ลั --	รั รั --	มั มั - รั
- ม - รั	- ม - ร	- ด - ร	- ม - รั	- ท --	- ล - รั	--- ม	--- ร

- ดั - รั	มั รั --	-- ล ท	- รั - ท	ดั รั ดั -	- ดั - มั	- รั - มั	- รั - ดั
- รั --	-- ดั ท	ล รั --	ล - ล -	--- รั	- ด - ม	- รั - ม	- ร - ด

- รั - ดั	- รั - มั	- รั - ดั	- ท - ล	- มั - รั	- มั - รั	- ลั - รั	- มั - รั
- ร - ด	- ร - ม	- ร - ด	-- ล -	- ม - ร	- ม - รั	- ล - รั	- ม - ร

- - รั รั	- มั - รั	- รั - รั	- มั - รั	- รั รั ทั	- - ทั ทั	- รั - มั	- รั - รั
- รั - -	- ทั - ทั	- ทั - ทั	- ทั - รั	รั - - -	ทั ทั - -	- ทั - ทั	- รั - รั

- รั - รั	- ทั - ทั	- ทั - ทั	- ทั - รั	- รั - มั	- รั - รั	- - ทั ทั	- - - ทั
- - รั -	- - ทั -	- - ทั -	- ทั - รั	- ทั - ทั	- รั - รั	- ทั - -	- - รั -

- - ทั ทั	- ทั - ทั	- - ทั ทั	- - - ทั	- - ทั ทั	- - - ทั	- ทั - ทั	- ทั - -
- - - -	- - - รั	- ทั - -	- รั - -	- ทั - -	- รั -	- - ทั -	- ทั - ทั

ทั ทั - ทั	- ทั - -	ทั ทั - ทั	- ทั - -	- - ทั ทั	- - - ทั	- ทั - ทั	- ทั - -
- - ทั -	- รั - รั	- - ทั -	- รั - รั	- ทั - -	- รั -	- - ทั -	- ทั - ทั

ทั ทั - ทั	- ทั - -	ทั ทั - ทั	- ทั - -	- - ทั ทั	- - - ทั	- รั - รั	- - มั มั
- - ทั -	- รั - รั	- - ทั -	- รั - รั	- ทั - -	- รั - -	- รั - รั	- ทั - -

- รั - รั	- มั - รั	- รั - มั	- รั - รั	- - ทั ทั	- - - ทั	ทั ทั - -	- ทั - ทั
- ทั - ทั	- ทั - รั	- ทั - ทั	- รั - รั	- ทั - -	- รั - -	- - ทั ทั	- รั - ทั

- - ทั ทั	- ทั - ทั	- - ทั ทั	- - - ทั	- รั - -	รั รั - รั	- - ทั ทั	- - - ทั
- - - -	- - - รั	- ทั - -	- รั - -	- - ทั ทั	- - - ทั	- ทั - -	- รั - -

- รั - -	รั รั - รั	- - ทั ทั	- - - ทั	- มั - รั	- รั - มั	- รั - รั	- ทั - ทั
- - ทั ทั	- - - ทั	- ทั - -	- รั - -	- ทั - รั	- รั - ทั	- รั - รั	- - ทั -

- มั รั -	รั รั รั	- - - ทั	- - ทั ทั	รั รั รั -	- รั - รั	- มั - รั	- รั - มั
- - - ทั	- ทั - ทั	- รั - -	- ทั - -	- - - ทั	- - - รั	- ทั - รั	- รั - ทั

- รั - รั	- มั - รั	- รั - มั	- รั - รั	*- - รั รั	- รั - มั	- รั - รั	- มั - รั
- ทั - ทั	- ทั - รั	- ทั - ทั	- รั - รั	- รั - -	- รั - ทั	- ทั - ทั	- ทั - รั

-- รั รั	--- รั	--- รั	- มั - รั	-- ทั ทั	- ลั - รั	- ลั - รั	- มั - รั
--- รั	- รั --	- ทั - ล	- ม - รั	- ทั --	- ล - รั	-- รั -	-- รั -

-- รั รั	--- รั	--- รั	- มั - รั	-- ทั ทั	- ลั - รั	- ลั - รั	- มั - รั
--- รั	- รั --	- ทั - ล	- ม - รั	- ทั --	- ล - รั	-- รั -	-- รั -

ออกเพลงเร็วท้าย

1/1

- รั --	- ทั - ทั	ตั - ตั มั	- รั - ตั	- ตั - รั	มั รั --	-- ล ทั	ตั -- รั
- รั - รั	-- ล -	- รั - ม	- รั - ต	- รั --	- ตั ทั	ล รั --	- รั --

- รั --	- ทั - ทั	ตั - ตั มั	- รั - ตั	- ตั - รั	มั รั --	-- ล ทั	ตั -- รั
- รั - รั	-- ล -	- รั - ม	- รั - ต	- รั --	- ตั ทั	ล รั --	- รั --

1/2

----	ลั - ลั ลั	-- รั รั	-- ลั ลั	-- รั รั	---	รั รั	มั -- รั
----	- ล --	- รั --	- ล --	- รั --	- รั - ตั	- ตั --	- รั - รั

----	ลั - ลั ลั	-- รั รั	-- ลั ลั	-- รั รั	---	รั รั	มั -- รั
----	- ล --	- รั --	- ล --	- รั --	- รั - ตั	- ตั --	- รั - รั

1/3

--- รั	- มั - รั	-- ลั ทั	- ลั - รั	-- ลั ทั	- ลั - รั	- ล - รั	- มั --
- ทั - ล	- ล - รั	-- ล ทั	- ล - รั	-- ล ทั	- ล - รั	-- รั -	- รั - รั

- มั - รั	- รั - รั	-- ลั ทั	- ลั - รั	----	-- ล ทั	ล - ล ทั	รั ม - รั
-- รั -	- ล - รั	-- ล ทั	- ล - รั	- รั --	- รั --	- รั --	-- รั รั

ท้ายก่อนลงจบ

--- รั	- มั - รั	- ลั - รั	- มั - รั	--- รั	- มั - รั	- ลั - รั	- มั - รั
- ทั - ล	- ล - รั	- ล - รั	- ม - รั	- ทั - ล	- ล - รั	- ล - รั	- ม - รั

--- ร	- มี่ - ฑี	- ลี่ - ฑี	- มี่ - ฑี	--- ร	- มี่ - ฑี	- ลี่ - ฑี	- มี่ - ฑี
- ท - ล	- ล - ฑี	- ล - ฑี	- ม - ร	- ท - ล	- ล - ฑี	- ล - ฑี	- ม - ร

----	- ท - ท	- ท ดี่ มี่	- ฑี - มี่	-- ดี่ ดี่	- ฑี - มี่	- ฑี - มี่	- ฑี - ดี่
----	-- ล -	ล -- ม	- ร - ม	- ด --	- ร - ม	- ฑี - ม	- ร - ด

- ท ล -	- ฑี ล ท	--- ท	- ล --	--- ฑี	- ล - ท	--- ท	- ล --
--- ฑี	ร ---	- ร --	--- ฑี	- ร -	----	- ร --	--- ฑี

- ล ฑี -	- ท ล -	- ล ฑี -	- ท ล -	- ท ล -	- ท ล -	- ท ล -	- ท ล -
--- ม	--- ฑี	--- ม	--- ฑี	--- ฑี	--- ฑี	--- ฑี	--- ฑี

*ลงจบ

--- ดี่	--- ฑี	--- มี่	--- ฑี	--- ลี่	- ฑี - มี่	- ลี่ - ฑี	- มี่ - ฑี
--- ด	--- ร	--- ม	--- ฑี	--- ล	- ฑี - ม	- ล - ฑี	- ม - ร

----	-- ดี่ ดี่	--- ท	- ล - ฑี	----	- ท ล -	--- ฑี	-- ล ท
----	- ด --	--- ม	- ม - ร	- ร - ม	--- ฑี	- ร --	- ฑี --

ดี่ ฑี ดี่ -	- ดี่ - มี่	--- ฑี	--- ดี่
--- ฑี	- ด - ม	--- ร	--- ด

เพลงเร็วมอญ ดาวกระจาย

ท่อน 1

- ฑี - มี่	- ฑี - ดี่	- ฑี - ล	-- ดี่ ดี่	- ฑี - มี่	- ฑี - ดี่	- ฑี - ดี่	- ล - ฑี
- ฑี - ม	- ร - ด	- ร - ม	- ด --	- ฑี - ม	- ร - ด	-- ด -	-- ฑี -

กลับต้น

ท่อน 2

- ฑี - ฑี	-- ฬี่ ฑี	- ฑี --	ฬี่ ฑี --	- ฑี - ฑี	-- ฬี่ ฑี	- ฑี --	ฬี่ ฑี --
- ฑี --	ฬี่ ม --	-- ฬี่ มี่	----	- ฑี --	ฬี่ ม --	-- ฬี่ มี่	----

- ลໍ - ฟໍ	- ลໍ - ฌໍ	- ฟໍ - ฌໍ	ฟໍ มໍ - มໍ	--- ฌໍ	ฟໍ มໍ - รໍ	- รໍ - -	- รໍ - -
- ล - ตໍ	- ล - ฌ	- ตໍ - -	- - รໍ -	- - รໍ -	- - ตໍ -	- ฌ - ร	- - - -

กลับต้น

ท่อน 3

--- ทໍ	- ลໍ - ฌໍ	- ลໍ - ฌໍ	- มໍ - รໍ	- รໍ - ทໍ	- ลໍ - ฌໍ	- ลໍ - ฌໍ	- มໍ - รໍ
- ท - -	- ล - ฌ	- - ฌ -	- - ร -	- ล - ท	- ล - ฌ	- - ฌ -	- - ร -

- รໍ - มໍ	- ฟໍ - ฌໍ	- ฟໍ - ฌໍ	ฟໍ มໍ - มໍ	--- ฌໍ	ฟໍ มໍ - รໍ	- รໍ - -	- รໍ - -
- ฌ - ล	- ตໍ - ฌ	- ตໍ - -	- - รໍ -	- - รໍ -	- - ตໍ -	- ฌ - ร	- - - -

กลับต้น

เที่ยวลงจบ

- รໍ - มໍ	- ฟໍ - ฌໍ	- ฟໍ - ฌໍ	ฟໍ มໍ - มໍ	--- ฌໍ	--- รໍ	ตໍ - - ตໍ	- รໍ - ฟໍ
- ฌ - ล	- ตໍ - ฌ	- ตໍ - -	- - รໍ -	- - รໍ -	- - ตໍ -	- ล - -	- ล - ตໍ

เพลง กะแว

ท่อน 1/1

- - มໍ มໍ	- รໍ - มໍ	- ฌ - -	- รໍ - รໍ	- - มໍ มໍ	- รໍ - มໍ	- ฌ - ตໍ	- รໍ - มໍ
- ม - -	- ร - ม	- ฌ - ร		- ม - -	- ร - ม	- ฌ - ต	- ร - ม

- ฌ - ตໍ	- รໍ - มໍ	- ฌ - มໍ	- รໍ - ตໍ	- ตໍ - -	ตໍ รໍ - -	ตໍ รໍ - -	ตໍ รໍ - ตໍ
- ร - ต	- ร - ม	- ฌ - ม	- ร - ต	- ฌ - ล	- - ฌ ล	- - ฌ ล	- - - ฌ

กลับต้น

ท่อน 1/2

- มໍ - รໍ	- ตໍ - ล	--- ล	ตໍ - - -	- - ตໍ รໍ	มໍ - ตໍ รໍ	- - ตໍ รໍ	ตໍ - รໍ รໍ
- ม - ร	- ต - ม	- - ฌ -	- ฌ - -	ฌ ล - -	- ล - -	ฌ ล - -	- ร - -

- ม - รั	- ด - ฌ	- ฌ - -	ฌ ล ท ด	- ด - -	ด รั - -	ด รั - -	ด รั - ด
- ม - รั	- ด - รั	- รั - ม	- - - ด	- ฌ - ล	- - ฌ ล	- - ฌ ล	- - - ฌ

กลับต้น

หมายเหตุ กลับต้นทั้งหมด 1/1 - 1/2

พ่อน 2

- - ฌ ฌ	- ล - ฌ	- - - ฬ	- ม - -	- ล - ฌ	- ฬ - ม	รั - รั ม	- - - -
- ฌ - -	- ล - ฌ	- - - ด	- ท - -	- ล - ฌ	- ด - ท	- ด - ท	- - - -

- - ฌ ฌ	- ล - ฌ	- - - ฬ	- ม - -	- ล - ฌ	- ฬ - ม	รั - รั ม	- - - -
- ฌ - -	- ล - ฌ	- - - ด	- ท - -	- ล - ฌ	- ด - ท	- ด - ท	- - - -

- - ฌ ฌ	- ม - ล	- - ฌ ม	- ฌ - -	- ล - ฌ	- ม - ฌ	- ด - -	- รั - รั
- ฌ - -	- ท - ล	- - ฌ ท	- ฌ - -	- ล - ฌ	- ท - ฌ	- ด - รั	- - - -

- ม - รั	- ด - ล	- - - ล	ด - - -	- - ด รั	ม - ด รั	- - ด รั	ด - รั รั
- ม - รั	- ด - ม	- - ฌ -	- ฌ - -	ฌ ล - -	- ล - -	ฌ ล - -	- รั - -

- ม - รั	- ด - ฌ	- ฌ - -	ฌ ล ท ด	- ด - -	ด รั - -	ด รั - -	ด รั - ด
- ม - รั	- ด - รั	- รั - ม	- - - ด	- ฌ - ล	- - ฌ ล	- - ฌ ล	- - - ฌ

- ม - รั	- ด - ล	- - - ล	ด - - -	- - ด รั	ม - ด รั	- - ด รั	ด - รั รั
- ม - รั	- ด - ม	- - ฌ -	- ฌ - -	ฌ ล - -	- ล - -	ฌ ล - -	- รั - -

- ม - รั	- ด - ฌ	- ฌ - -	ฌ ล ท ด	- ด - -	ด รั - -	ด รั - -	ด รั - ด
- ม - รั	- ด - รั	- รั - ม	- - - ด	- ฌ - ล	- - ฌ ล	- - ฌ ล	- - - ฌ

กลับต้น

พ่อน 3

- - ฌ ฌ	- ล - ฌ	- - - ฬ	- ม - -	- - ฌ ฌ	- ล - ด	- - - รั	- ม - -
- ฌ - -	- ล - ฌ	- - - ด	- ท - -	- ฌ - -	- ล - ด	- - - รั	- ม - -

-- ๕๕	- ๕ - ๕	--- ๕	- ๕ --	-- ๕๕	- ๕ - ๕	--- ๕	- ๕ --
- ๕ --	- ๕ - ๕	--- ๕	- ๕ --	- ๕ --	- ๕ - ๕	--- ๕	- ๕ --

- ๕ ๕ -	๕ ๕ --	๕ ๕ --	๕ ๕ --	-- ๕๕	- ๕ - ๕	-- ๕ ๕	- ๕ --
--- ๕	- ๕ - ๕	-- ๕ ๕	- ๕ - ๕	- ๕ --	- ๕ - ๕	-- ๕ ๕	- ๕ --

- ๕ - ๕	- ๕ - ๕	- ๕ --	- ๕ - ๕	- ๕ - ๕	- ๕ - ๕	--- ๕	๕ ---
- ๕ - ๕	- ๕ - ๕	- ๕ - ๕	---	- ๕ - ๕	- ๕ - ๕	-- ๕ -	- ๕ --

-- ๕ ๕	๕ - ๕ ๕	-- ๕ ๕	๕ - ๕ ๕	- ๕ - ๕	- ๕ - ๕	- ๕ --	๕ ๕ ๕ ๕
๕ ๕ --	- ๕ --	๕ ๕ --	- ๕ --	- ๕ - ๕	- ๕ - ๕	- ๕ - ๕	--- ๕

- ๕ --	๕ ๕ --	๕ ๕ --	๕ ๕ - ๕	- ๕ - ๕	- ๕ - ๕	--- ๕	๕ ---
- ๕ - ๕	-- ๕ ๕	-- ๕ ๕	--- ๕	- ๕ - ๕	- ๕ - ๕	-- ๕ -	- ๕ --

-- ๕ ๕	๕ - ๕ ๕	-- ๕ ๕	๕ - ๕ ๕	- ๕ - ๕	- ๕ - ๕	- ๕ --	๕ ๕ ๕ ๕
๕ ๕ --	- ๕ --	๕ ๕ --	- ๕ --	- ๕ - ๕	- ๕ - ๕	- ๕ - ๕	--- ๕

- ๕ --	๕ ๕ --	๕ ๕ --	๕ ๕ - ๕
- ๕ - ๕	-- ๕ ๕	-- ๕ ๕	--- ๕

กลับต้น

พ่อน 4

-- ๕๕	- ๕ - ๕	----	๕๕ --	- ๕ - ๕	- ๕ - ๕	----	๕๕ --
- ๕ --	- ๕ - ๕	-- ๕ ๕	----	- ๕ - ๕	- ๕ - ๕	-- ๕ ๕	----

-- ๕๕	- ๕ - ๕	----	๕๕ --	- ๕ - ๕	- ๕ - ๕	----	๕๕ --
- ๕ --	- ๕ - ๕	-- ๕ ๕	----	- ๕ - ๕	- ๕ - ๕	-- ๕ ๕	----

- - ฑั ฑั	- มั - ลั	- - ฑั มั	- ฑั - -	- ลั - ฑั	- มั - ฑั	- ตั - -	- วั - วั
- ฑั - -	- ฑั - ล	- - ฑั ฑั	- ฑั - -	- ล - ฑั	- ฑั - ฑั	- ต - วั	- - - -

- มั - วั	- ตั - ล	- - - ล	ตั - - -	- - ตั วั	มั - ตั วั	- - ตั วั	ตั - วั วั
- ม - วั	- ต - ม	- - ฑั -	- ฑั - -	ฑั ล - -	- ล - -	ฑั ล - -	- วั - -

- มั - วั	- ตั - ฑั	- ฑั - -	ฑั ล ฑั ตั	- ตั - -	ตั วั - -	ตั วั - -	ตั วั - ตั
- ม - วั	- ต - วั	- วั - ม	- - - ต	- ฑั - ล	- - ฑั ล	- - ฑั ล	- - - ฑั

- มั - วั	- ตั - ล	- - - ล	ตั - - -	- - ตั วั	มั - ตั วั	- - ตั วั	ตั - วั วั
- ม - วั	- ต - ม	- - ฑั -	- ฑั - -	ฑั ล - -	- ล - -	ฑั ล - -	- วั - -

- มั - วั	- ตั - ฑั	- ฑั - -	ฑั ล ฑั ตั	- ตั - -	ตั วั - -	ตั วั - -	ตั วั - ตั
- ม - วั	- ต - วั	- วั - ม	- - - ต	- ฑั - ล	- - ฑั ล	- - ฑั ล	- - - ฑั

กลับต้น

หมายเหตุ เทียบที่ 2 ให้บรรทัดแรก 4 ห้องแรกในบรรทัดสุดท้าย

- มั - วั	- ตั - ฑั	- ฑั - -	ฑั ล ฑั ตั
- ม - วั	- ต - วั	- วั - ม	- - - ต

ชั้นเดียว

ท่อน 1

- - - -	- มั - มั	- - ตั ตั	- วั - มั	- ฑั - ล	- ฑั - -	มั มั - -	วั วั - ตั
- - - ม	- - - -	- ต - -	- วั - ม	- ฑั - ล	- ฑั - ม	- - - วั	- - - ต

- - - -	- มั - มั	- - ตั ตั	- วั - มั	- ฑั - ล	- ฑั - -	มั มั - -	วั วั - ตั
- - - ม	- - - -	- ต - -	- วั - ม	- ฑั - ล	- ฑั - ม	- - - วั	- - - ต

- มั - วั	- ตั - ล	- - ฑั ล	- ตั - วั	- ฑั - ตั	- วั - มั	- ฑั - มั	- วั - ตั
- ม - วั	- ต - ม	- ม - -	- ต - วั	- วั - ต	- วั - ม	- ฑั - ม	- วั - ต

- มี่ - รั	- ตี่ - ล	-- ฌ ล	- ตี่ - รั	- ฌ - ตี่	- รั - มี่	- ฌี่ - มี่	- รั - ตี่
- ม - รั	- ต - ล	- ม --	- ต - รั	- รั - ต	- รั - ม	- ฌ - ม	- รั - ต

กลับต้น

พ่อน 2

- ตี่ - รั	- มี่ - ฌ	- มี่ - ล	- ฌี่ - มี่	- ล - ฌ	- มี่ - รั	- ฌี่ - มี่	- รั - ตี่
- ต - รั	- ม - ฌ	- ม - ล	- ฌ - ม	- ล - ฌ	- ม - รั	- ฌ - ม	- รั - ต

- ตี่ - รั	- มี่ - ฌ	- มี่ - ล	- ฌี่ - มี่	- ล - ฌ	- มี่ - รั	- ฌี่ - มี่	- รั - ตี่
- ต - รั	- ม - ฌ	- ม - ล	- ฌ - ม	- ล - ฌ	- ม - รั	- ฌ - ม	- รั - ต

- มี่ - รั	- ตี่ - ล	-- ฌ ล	- ตี่ - รั	- ฌ - ตี่	- รั - มี่	- ฌี่ - มี่	- รั - ตี่
- ม - รั	- ต - ล	- ม --	- ต - รั	- รั - ต	- รั - ม	- ฌ - ม	- รั - ต

- มี่ - รั	- ตี่ - ล	-- ฌ ล	- ตี่ - รั	- ฌ - ตี่	- รั - มี่	- ฌี่ - มี่	- รั - ตี่
- ม - รั	- ต - ล	- ม --	- ต - รั	- รั - ต	- รั - ม	- ฌ - ม	- รั - ต

พ่อน 3

- ม - ฌ	- ล - ฌ	- ล - ฌ	- ฌ --	- ล - ฌ	- ฌ --	- ล - ฌ	- ฌ --
-- ฌ -	-- ฌ -	-- ฌ -	- ม - ม	-- ฌ -	- รั - รั	-- ฌ -	- ต - ต

- ม - ฌ	- ล - ฌ	- ล - ฌ	- ฌ --	- ล - ฌ	- ฌ --	- ล - ฌ	- ฌ --
-- ฌ -	-- ฌ -	-- ฌ -	- ม - ม	-- ฌ -	- รั - รั	-- ฌ -	- ต - ต

- มี่ - รั	- ตี่ - ล	-- ฌ ล	- ตี่ - รั	- ฌ - ตี่	- รั - มี่	- ฌี่ - มี่	- รั - ตี่
- ม - รั	- ต - ล	- ม --	- ต - รั	- รั - ต	- รั - ม	- ฌ - ม	- รั - ต

- มี่ - รั	- ตี่ - ล	-- ฌ ล	- ตี่ - รั	- ฌ - ตี่	- รั - มี่	- ฌี่ - มี่	- รั - ตี่
- ม - รั	- ต - ล	- ม --	- ต - รั	- รั - ต	- รั - ม	- ฌ - ม	- รั - ต

กลับต้น

พ่อน 4

--- ตั้	-- รึ ตั้	- ฅ - ตั้	- รึ - มึ	-- ตั้ ตั้	- ฅึ - ลึ	- ฅึ - มึ	- รึ - ตั้
--- ด	-- ร ด	- ร - ด	- ร - ม	- ตั้ --	- ฅ - ล	- ฅ - ม	- ร - ด

--- ตั้	-- รึ ตั้	- ฅ - ตั้	- รึ - มึ	-- รึ มึ	- ฅึ - ลึ	- ฅึ - มึ	- รึ - ตั้
--- ด	-- ร ด	- ร - ด	- ร - ม	- ตั้ --	- ฅ - ล	- ฅ - ม	- ร - ด

- มึ - รึ	- ตั้ - ล	-- ฅ ล	- ตั้ - รึ	- ฅ - ตั้	- รึ - มึ	- ฅึ - มึ	- รึ - ตั้
- ม - ร	- ด - ม	- ม --	- ด - ร	- ร - ด	- ร - ม	- ฅ - ม	- ร - ด

- มึ - รึ	- ตั้ - ล	-- ฅ ล	- ตั้ - รึ	- ฅ - ตั้	- รึ - มึ	- ฅึ - มึ	- รึ - ตั้
- ม - ร	- ด - ม	- ม --	- ด - ร	- ร - ด	- ร - ม	- ฅ - ม	- ร - ด

กลับต้น

เที่ยวที่ 2 ลงจบในบรรทัดสุดท้าย โดยทอดลงใน 4 ห้องสุดท้าย

- มึ - รึ	- ตั้ - ล	-- ฅ ล	- ตั้ - รึ	- ฅ - ลึ	- ฅึ - มึ	--- รึ	--- ตั้
- ม - ร	- ด - ม	- ม --	- ด - ร	- ฅ - ล	- ฅ - ม	--- ร	--- ด

หรือลงแบบโบราณโดยบรรเลงเที่ยวที่ 2 ลง ดังนี้

- มึ รึ ตั้	----	- มึ รึ ตั้	----	- มึ รึ ตั้	- มึ รึ ตั้	- มึ รึ ตั้	--- ตั้
- ม ร ด	----	- ม ร ด	----	- ม ร ด	- ม ร ด	- ม ร ด	--- ด

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	ทัชชัย พวกดี
วัน เดือน ปี เกิด	27 พฤศจิกายน 2510
สถานที่เกิด	บ้านเลขที่ 44/1 ตำบลบางปรอก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี
วุฒิการศึกษา	กศ.บ. ดุริยางคศาสตร์ (ไทย) ศป.ม. มานุษยดุริยางควิทยา ศศ.ด. มานุษยดุริยางควิทยา
ที่อยู่ปัจจุบัน	2/98 ถนนเลียงเมือง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร

